

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B**

A BIZOTTSÁG 2042/2003/EK RENDELETE

(2003. november 20.)

a légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

(HL L 315., 2003.11.28., 1. o.)

Módosította:

Hivatalos Lap

		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	A Bizottság 707/2006/EK rendelete (2006. május 8.)	L 122	17	2006.5.9.
► <u>M2</u>	A Bizottság 376/2007/EK rendelete (2007. március 30.)	L 94	18	2007.4.4.
► <u>M3</u>	A Bizottság 1056/2008/EK rendelete (2008. október 27.)	L 283	5	2008.10.28.
► <u>M4</u>	A Bizottság 127/2010/EU rendelete (2010. február 5.)	L 40	4	2010.2.13.
► <u>M5</u>	A Bizottság 962/2010/EU rendelete (2010. október 26.)	L 281	78	2010.10.27.
► <u>M6</u>	A Bizottság 1149/2011/EU rendelete (2011. október 21.)	L 298	1	2011.11.16.
► <u>M7</u>	A Bizottság 593/2012/EU rendelete (2012. július 5.)	L 176	38	2012.7.6.

Helyesbítette:

- **C1** Helyesbítés, HL L 80., 2010.3.26., 55. o. (2042/2003/EK)
- **C2** Helyesbítés, HL L 116., 2012.4.28., 34. o. (1149/2011/EU)
- **C3** Helyesbítés, HL L 214., 2013.8.9., 12. o. (2013/22/EK)

A BIZOTTSÁG 2042/2003/EK RENDELETE

(2003. november 20.)

a légi járművek és repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosításáról és az ezzel összefüggő feladatokban részt vevő szervezetek és személyek jóváhagyásáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a polgári repülés területén a közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról szóló, 2002. július 15-i 1592/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: alaprendelet) és különösen annak 5. és 6. cikkére,

mivel:

- (1) Az alaprendelet megállapítja a polgári repülés biztonsága és a környezetvédelem egységesen magas szintjét biztosító közös alapvető követelményeket; előírja, hogy a Bizottság fogadja el a szükséges végrehajtási szabályokat azok egységes alkalmazása érdekében; létrehozza az Európai Repülésbiztonsági Ügynökséget (a továbbiakban: ügynökség), hogy segítséget nyújtson a Bizottságnak az ilyen végrehajtási szabályok létrehozásában.
- (2) A 3922/91/EGK tanácsi rendelet ⁽²⁾ II. mellékletében említett, a légi alkalmasság területén meglévő légi közlekedési előírások 2003. szeptember 28-án hatályukat veszítik.
- (3) Az alaprendelet hatálya alá tartozó repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmassága biztosítására közös műszaki követelményeket és igazgatási eljárásokat kell elfogadni.
- (4) A repüléstechnikai termékek, alkatrészek és berendezések karbantartásában részt vevő szervezeteknek és személyzetnek meg kell felelniük bizonyos műszaki követelményeknek, hogy igazolják alkalmasságukat, valamint kötelezettségeik és az ehhez kapcsolódó jogosultságaik teljesítésének módját. A Bizottságnak el kell fogadnia az ilyen alkalmasságot tanúsító bizonyítványok kibocsátására, érvényességének fenntartására, módosítására, felfüggesztésére vagy visszavonására vonatkozó feltételeket meghatározó intézkedéseket.

⁽¹⁾ HL L 240., 2002.9.7., 1. o. A legutóbb az 1701/2003/EK bizottsági rendelettel (HL L 243., 2003.9.27., 5. o.) módosított rendelet.

⁽²⁾ HL L 373., 1991.12.31., 4. o. A legutóbb a 2871/2000/EK bizottsági rendelettel (HL L 333., 2000.12.29., 47. o.) módosított rendelet.

▼B

- (5) A repüléstechnikai alkatrészek és berendezések folyamatos légi alkalmasságának biztosítása terén a közös műszaki előírások egységes alkalmazásának biztosítása megköveteli, hogy az illetékes hatóságok közös eljárásban értékeljék az ilyen előírásoknak való megfelelést; az ügynökségnek tanúsítási előírásokat kell kidolgoznia a szükséges szabályozási egységesség elősegítéséhez.
- (6) Elegendő időt kell biztosítani a repüléstechnikai iparnak és a tagállamok közigazgatásának, hogy az új szabályozási keretekhez alkalmazkodhassanak; ugyanakkor el kell ismerni az e rendelet hatálybalépése előtt, az alaprendelet 57. cikkének megfelelően kibocsátott bizonyítványok folyamatos érvényességét.
- (7) Az e rendeletben előírt intézkedések az ügynökség által az alaprendelet 12. cikke (2) bekezdésének b) pontja és 14. cikkének (1) bekezdése szerint kibocsátott véleményen ⁽¹⁾ alapulnak.
- (8) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az alaprendelet 54. cikkének (3) bekezdésével létrehozott Európai Repülésbiztonsági Ügynökséggel foglalkozó bizottság véleményével ⁽²⁾,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Célkitűzés és hatály

(1) E rendelet közös műszaki követelményeket és igazgatási eljárásokat állapít meg azon légi járművek - beleértve az azokba szerelt bármilyen komponens is - folyamatos légi alkalmasságának biztosítására, amelyeket:

- a) valamely tagállamban lajstromoztak; vagy
- b) valamely harmadik országban lajstromoztak, de amelyeket olyan üzemeltető használ, amelynek működése felett valamely tagállam gyakorol felügyeletet.

(2) Az (1) bekezdés nem vonatkozik olyan légi járműre, amely biztonsági felügyeletét harmadik országra ruházták át, és amelyet nem közösségi üzemeltetők használnak, illetve az alaprendelet II. mellékletében említett légi járműre.

(3) E rendelet kereskedelmi légi fuvarozással kapcsolatos rendelkezéseit a közösségi joggal összhangban engedélyezett légi fuvarozókra kell alkalmazni.

2. cikk

Fogalom meghatározások

Az alaprendelet alkalmazásában:

- a) „légi jármű”: olyan szerkezet, amelyet a levegő által keltett azon reakcióerők tartanak fenn, amelyek nem a levegőnek a földfelszínre gyakorolt hatásából származnak;

⁽¹⁾ Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség 1/2003. véleménye, 2003. szeptember 1.

⁽²⁾ Az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség bizottságának véleménye, 2003. szeptember 23.

▼B

- b) „igazolásra jogosított személy”: a légi jármű vagy valamely komponense karbantartás utáni üzembe helyezésének engedélyezéséért felelős személy;
- c) „komponens”: bármely hajtómű, légcsavar, alkatrész vagy berendezés;
- d) „légi alkalmasság biztosítása”: mindazok a folyamatok, amelyek biztosítják, hogy a légi jármű teljes élettartama alatt megfeleljen a hatályos légi alkalmassági követelményeknek, továbbá, hogy biztonságosan üzemeltethető legyen;
- e) „JAA”: Társult Légügyi Hatóságok;
- f) „JAR”: Egységes Légügyi Előírások;
- g) „nagy légi jármű”: az 5 700 kg-ot meghaladó engedélyezett maximális felszálló tömegű, repülőgépként osztályozott légi jármű vagy több hajtóműves helikopter;
- h) „karbantartás”: légi jármű, vagy légi jármű komponensének nagyjavítását, kisjavítását, ellenőrző vizsgálatát, alkatrészpótlását, átalakítását, hibaelhárítását, vagy ezek kombinációját jelenti, a repülés előtti ellenőrzés kivételével;
- i) „szervezet”: természetes személy, jogi személy vagy valamely jogi személy része. Az ilyen szervezet a tagállamok területén belül vagy azon kívül egy vagy több helyen is letelepedhet;
- j) „repülés előtti ellenőrzés”: repülés előtt abból a célból végrehajtott ellenőrzés, hogy a légi jármű a tervezett repüléshez megfelelő állapotban van;

▼M7

- k) „ELA1 légi jármű”: az alábbi, személyzettel ellátott európai könnyű légi jármű:
 - i. a legfeljebb 1 200 kg megengedett maximális felszállótömegű (MTOM), nem komplex motoros meghajtású légi járműként besorolt repülőgép;
 - ii. a legfeljebb 1 200 kg megengedett maximális felszállótömegű (MTOM) vitorlázó repülőgép és segédmotoros vitorlázó repülőgép;
 - iii. az olyan légballon, amelynek tervezett maximális emelógáz-, illetve meleglevegő-térfogata nem haladja meg a 3 400 m³-t hőlégballonok esetében, az 1 050 m³-t gázzal töltött ballonok esetében és a 300 m³-t földhöz rögzített, gázzal töltött ballonok esetében;
 - iv. azon legfeljebb négy személy részére tervezett léghajók, amelyek tervezett maximális emelógáz-, illetve meleglevegő-térfogata nem haladja meg a 3 400 m³-t meleg levegővel töltött léghajók esetében és az 1 000 m³-t gázzal töltött léghajók esetében.

▼M3

- l) „LSA légi jármű”: olyan könnyű sportrepülőgép, amely megfelel az összes alábbi feltételnek:
 - i. megengedett maximális felszállótömege (MTOM) nem haladja meg a 600 kg-ot;
 - ii. leszálláskor megengedett legnagyobb átesési sebessége (VSO) a légi jármű megengedett legnagyobb hitelesített felszállótömege mellett és legkritikusabb tömegközéppont elhelyezkedéssel mérve nem haladja meg a 45 csomós levegőhöz viszonyított sebességet (CAS);

▼M3

- iii. a fedélzetén legfeljebb két személy utazhat, amelyek közül az egyik a pilóta;
- iv. egy, légsavarral felszerelt, nem gázturbinás hajtóműve van; és
- v. kabinja nem túlnyomásos;

▼M4

- m) „székhely”: a vállalkozás központi ügyvezetésének helye vagy cégjegyzék szerinti székhelye, ahol a fő pénzügyi feladatokat végzik és az e rendelet hatálya alá tartozó tevékenységek feletti operatív ellenőrzést gyakorolják.

▼B*3. cikk***A légi alkalmasság biztosítására vonatkozó követelmények**

- (1) A légi jármű és komponensei légi alkalmasságát az I. melléklet rendelkezései szerint kell biztosítani.
- (2) A légi járművek és komponenseik folyamatos légi alkalmassága biztosításában - beleértve a karbantartást is - érintett szervezeteknek és személyeknek eleget kell tenniük az I. melléklet rendelkezéseinek, illetve adott esetben a 4. és 5. cikkben megállapított rendelkezéseknek.

▼M2

- (3) Az (1) bekezdéstől eltérően a repülési engedéllyel rendelkező légi jármű folyamatos légi alkalmasságának biztosítását az 1702/2003/EK bizottsági rendelet mellékletével (21. rész) összhangban kiállított repülési engedélyben meghatározott különleges folyamatos légi alkalmassági rendelkezések szerint kell biztosítani.

▼M3

- (4) A kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt légi járművek esetében a tagállamok követelményei szerint kiadott és 2008. szeptember 28-án érvényben lévő légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványoknak és az azokkal egyenértékű dokumentumoknak a lejáratukig vagy 2009. szeptember 28-ig kell érvényben maradniuk, a kettő közül a korábbi időpontot választva. Az érvényesség lejártá után az illetékes hatóság ismét kiadhatja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt vagy az azzal egyenértékű dokumentumot egy évre, illetve még egyszer meghosszabbíthatja annak érvényességét egy évvel, amennyiben a tagállam követelményei ezt lehetővé teszik. Az ezt követő lejáratkor az illetékes hatóság ismét kiadhatja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt vagy az azzal egyenértékű dokumentumot, illetve még egyszer meghosszabbíthatja annak érvényességét egy évvel, amennyiben a tagállam követelményei ezt lehetővé teszik. Ezt követően már nincs engedélyezve további újrakiadás, illetve meghosszabbítás. Amennyiben az e bekezdés rendelkezései által biztosított lehetőségeket kimerítették a légi jármű lajstromozásának az Európai Unión belül történő áthelyezésére, új légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt kell kiadni az M.A.904. rendelkezéseinek megfelelően.

▼B*4. cikk***A karbantartó szervezet jóváhagyása**

- (1) A nagy légi járművek vagy a kereskedelmi légi fuvarozásra használt légi járművek, valamint az azokba beépítésre szánt komponensek karbantartásában részt vevő szervezeteket a II. melléklet rendelkezései szerint kell jóváhagyni.

▼B

(2) Valamely tagállam által a JAA előírásai és eljárásai szerint kibocsátott vagy elismert, és e rendelet hatálybalépése előtt érvényes karbantartási jóváhagyásokat úgy kell tekinteni, mintha azokat e rendeletnek megfelelően bocsátották volna ki. E célból, a II. melléklet 145.B.50(2) pontja rendelkezéseitől eltérően, a JAR 145 és a II. melléklet közötti eltérésekből adódó 2. szintű szabálytalanságok egy éven belül lezárhatók. Az egyéves határidőn belül a JAA előírásai szerint engedélyezett szervezet által kibocsátott üzembehelyezési és üzemképességi tanúsítványokat úgy kell tekinteni, mint ha azokat e rendelet alapján bocsátották volna ki.

(3) A légi járművek szerkezetének és/vagy komponenseinek folyamatos légi alkalmassága biztosításához szükséges roncsolásmentes vizsgálatok elvégzésére és/vagy ellenőrzésére valamely tagállam által e rendelet hatálybalépése előtt elfogadott követelmény alapján elismerten egyenértékű szakképesítést szerzett személyek továbbra is folytathatják az ilyen vizsgálatokat és/vagy azok ellenőrzését.

▼M3

(4) A tagállami követelményeknek megfelelően jóváhagyott karbantartó szervezet által az e rendelet hatálybalépését megelőzően kiadott üzembe helyezési bizonyítványokat és üzemképességi tanúsítványokat egyenértékűnek kell tekinteni az I. melléklet (M. rész) M.A.801., illetve M.A.802. pontja által előírt dokumentumokkal.

▼B*5. cikk***Az igazolásra jogosított személyek****▼M3**

(1) A tanúsító személyeknek a III. melléklet rendelkezései szerinti képesítéssel kell rendelkezniük, kivéve az I. melléklet M.A.606. pontja h) bekezdésének, M.A.607. pontja b) bekezdésének, M.A.801. pontja d) bekezdésének és M.A.803. pontjának, illetve a II. melléklet (145. rész) 145.A.30. pontja j) bekezdésének és a IV. függelékének a rendelkezéseit.

▼B

(2) A tagállam által a JAA előírásai és eljárásai szerint kibocsátott vagy elismert, e rendelet hatálybalépése idején érvényes légi jármű-karbantartó szakszolgálati engedélyt, illetve adott esetben az ilyen engedéllyel kapcsolatos technikai korlátozásokat úgy kell tekinteni, mint amelyeket e rendeletnek megfelelően bocsátottak ki.

▼M6

(3) Az adott kategóriában/alkategóriában a III. melléklettel (66. rész) összhangban kibocsátott engedéllyel rendelkező tanúsító alkalmazottak az említett melléklet 66.A.20. szakaszának a) pontjában leírt, az adott kategóriának/alkategóriának megfelelő jogosultságokkal rendelkeznek. Az ezen új jogosultságokhoz tartozó, alapismeretekre vonatkozó követelmények az ilyen engedélyek új kategóriára/alkategóriára történő meghosszabbítása céljából teljesítettnek tekintendők.

▼M6

(4) Az olyan légi járművekre is érvényes engedéllyel rendelkező tanúsító alkalmazott, amelyekhez nincs szükség egyedi ►C3 típusjogosításra, az első megújításig vagy módosításig továbbra is gyakorolhatja jogosultságait: ekkor az engedélyt a III. melléklet (66. rész) 66.B.125. pontjában leírt eljárás szerint el kell ismerni az említett melléklet 66.A.45. pontjában meghatározott jogosításként. ◀

(5) Az olyan elismerésről szóló jelentések és a vizsgáknál elismert szakképesítésekről szóló jelentések, amelyek megfelelnek az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt alkalmazandó követelményeknek, e jelentéssel összhangban lévőknek tekintendők.

(6) Ameddig ez a rendelet elő nem írja

i. a nem repülőgépnak vagy helikopternek minősülő légi járműveket, illetve

ii. az alkatrészeket

tanúsító alkalmazottakra vonatkozó sajátos követelményeket, továbbra is az adott tagállamban hatályos követelmények alkalmazandók, kivéve az Európai Unión kívül székhellyel rendelkező karbantartó szervezeteket, amelyek esetében a követelményeket az ügynökség hagyja jóvá.

▼B*6. cikk***Az oktató szervezetekkel szembeni követelmények**

(1) Az 5. cikkben említett személyek képzésében érintett szervezeteknek a IV. mellékletnek megfelelő jóváhagyással kell rendelkezniük ahhoz, hogy jogosultak legyenek:

a) elismert alaptanfolyamok vezetésére; és/vagy

b) elismert típusanfolyamok vezetésére; valamint

c) vizsgáztatásra; és

d) szakképesítést igazoló bizonyítványok kibocsátására.

(2) A karbantartás-oktató szervezet számára kiadott jóváhagyást, amelyet valamely tagállam a JAA előírásaival és eljárásaival összhangban bocsátott ki vagy ismert el, és amely e rendelet hatálybalépésekor érvényes volt, úgy kell tekinteni, mintha e rendeletnek megfelelően bocsátották volna ki. E célból, a IV. melléklet 147.B.130. b) pontjának rendelkezéseitől eltérően, a JAR 147 és a IV. melléklet közötti eltérésekből adódó 2. szintű szabálytalanságok egy éven belül lezárhatók.

▼M6

(3) Az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt alkalmazandó követelményeknek megfelelő alaptanfolyamok az e rendelet alkalmazásának dátumától számított egy éven belül indíthatók. Az e tanfolyamok keretében tartott elméleti alapvizsgák megfelelhetnek az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt alkalmazandó követelményeknek.

▼ M6

(4) Az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt alkalmazandó követelményeknek megfelelő, az illetékes hatóság vagy a IV. melléklettel (147. rész) összhangban jóváhagyott, karbantartó személyeket kiképző szervezet által nem alaptanfolyam részeként szervezett elméleti alapvizsga e rendelet alkalmazásától számított egy éven belül tartható.

(5) Az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt alkalmazandó követelményeknek megfelelő típusanfolyamok és típusvizsgák legkésőbb az e rendelet alkalmazásának dátumától számított egy éven belül indíthatók és fejezhetők be.

▼ B*7. cikk***Hatálybalépés**

(1) E rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

▼ M3

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően:

- a) az I. melléklet rendelkezései 2005. szeptember 28-tól alkalmazandók, kivéve az M.A.201. pont h) bekezdésének 2. albekezdését és az M.A.708. pont c) bekezdését;
- b) az I. melléklet M.A.201. pontjának f) bekezdése 2009. szeptember 28-tól alkalmazandó a harmadik országoknak a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett légi járműveire.

▼ B

(3) Az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, a tagállamok határozhatnak úgy, hogy a következő rendelkezéseket nem alkalmazzák:

▼ M3

- a) az I. melléklet rendelkezéseit a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett légi járművekre, 2009. szeptember 28-ig;

▼ B

- b) az I. melléklet I. részének rendelkezéseit a kereskedelmi légi fuvarozásra használt légi járművekre, 2008. szeptember 28-ig;
- c) a II. melléklet alábbi rendelkezéseit, 2006. szeptember 28-ig:

— 145.A.30. e) pont, emberi tényezők,

— 145.A.30. g) pont, az 5 700 kilogrammot meghaladó engedélyezett maximális felszálló tömegű nagy légi járművekre vonatkozóan,

— 145.A.30. h) 1. pont, az 5 700 kilogrammot meghaladó engedélyezett maximális felszálló tömegű légi járművekre vonatkozóan,

— a IV. függelék 145.A.30. j) 1. pontja,

— a IV. függelék 145.A.30. j) 2. pontja;

▼B

- d) a II. melléklet alábbi rendelkezéseit, 2008. szeptember 28-ig:
- 145.A.30. g) pont, az 5 700 kilogramm vagy ennél kisebb engedélyezett maximális felszálló tömegű légi járművekre vonatkozóan,
 - 145.A.30. h) 1. pont, az 5 700 kilogramm vagy ennél kisebb engedélyezett maximális felszálló tömegű légi járművekre vonatkozóan,
 - 145.A.30. h) 2. pont;
- e) a III. melléklet rendelkezéseit az 5 700 kilogrammot meghaladó engedélyezett maximális felszálló tömegű légi járművekre vonatkozóan 2005. szeptember 28-ig;
- f) a III. melléklet rendelkezéseit az 5 700 kilogramm vagy ennél kisebb engedélyezett maximális felszálló tömegű légi járművekre vonatkozóan 2006. szeptember 28-ig;

▼M5

- g) a III. melléklet (66. rész) alábbi rendelkezéseit a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett, nem nagy légi járművekre, 2011. szeptember 28-ig:
- az I. melléklet (M. rész) M.A.606. pontjának g) bekezdése és M.A.801. pontjának b) bekezdése 2. albekezdése,
 - a II. melléklet (145. rész) 145.A.30. pontjának g) és h) bekezdése;

▼M6

- h) a 2 000 kilogramm vagy ennél kisebb engedélyezett maximális felszálló tömegű, a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett, nem nyomás alatt álló, dugattyús hajtóművel felszerelt repülőgépek karbantartása tekintetében:
- i. 2012. szeptember 28-ig az – akár új, akár a III. melléklet 66.A.70. pontja értelmében elismert – légijármű-karbantartói engedélyeknek az illetékes hatóság általi, a III. melléklettel (66. rész) összhangban történő kibocsátásával kapcsolatos követelményt;
 - ii. 2014. szeptember 28-ig a III. melléklet (66. rész) szerinti képesítéssel rendelkező tanúsító személyek rendelkezésre állásával kapcsolatos, a következő rendelkezésekben foglalt követelményeket:
 - az I. melléklet (M. rész) M.A.606. g) és M.A.801. b) 2. pontja,
 - a II. melléklet (145. rész) 145.A.30. g) és h) pontja;
- i) a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett ELA1 repülőgépek karbantartása tekintetében, 2015. szeptember 28-ig:
- i. az – akár új, akár a III. melléklet 66.A.70. pontja értelmében elismert – légijármű-karbantartói engedélyeknek az illetékes hatóság általi, a III. melléklettel (66. rész) összhangban történő kibocsátásával kapcsolatos követelményt;

▼M6

ii. a III. melléklet (66. rész) szerinti képesítéssel rendelkező tanúsító személyek rendelkezésre állásával kapcsolatos, a következő rendelkezésekben foglalt követelményeket:

— az I. melléklet (M. rész) M.A.606. g) és M.A.801. b) 2. pontja,

— a II. melléklet (145. rész) 145.A.30. g) és h) pontja.

▼B

(4) A tagállamok a II. és a IV. mellékletre vonatkozóan ►**M1** 2007. szeptember 28. ◀ -ig korlátozott időtartamú jóváhagyásokat bocsátathatnak ki.

(5) Amennyiben valamely tagállam a (3) vagy a (4) bekezdés rendelkezéseit alkalmazza, erről tájékoztatja a Bizottságot és az ügynökséget.

(6) Az ügynökség értékeli e rendelet I. melléklete rendelkezéseinek hatásait annak érdekében, hogy véleményét - beleértve e melléklet esetleges módosításait is - 2005. március 28. előtt a Bizottságnak benyújtsa.

▼M4

(7) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől eltérve:

a) az I. melléklet (M. rész) M.A.706. k) pontjában foglalt rendelkezések 2010. szeptember 28-tól alkalmazandók;

b) a III. melléklet (66. rész) I. függelékének 7.7. pontjában foglalt rendelkezések 2010. szeptember 28-tól alkalmazandók;

c) az I. melléklet (M. rész) F. alrészének A. szakasza és a II. melléklet (145. rész) A. szakasza alapján jóváhagyott karbantartó szervezetek 2010. szeptember 28-ig továbbra is jogosultak az I. melléklet (M. rész) II. függelékében, illetőleg a II. melléklet (145. rész) I. függelékében eredetileg közzétett 1. számú EASA-ürlap felhasználásával üzemképesítési tanúsítványokat kiadni;

d) az illetékes hatóságok 2010. szeptember 28-ig továbbra is jogosultak az I. melléklet (M. rész) III., V. és VI. függelékében, a II. melléklet (145. rész) III. függelékében, a III. melléklet (66. rész) V. függelékében és a IV. melléklet (147. rész) II. függelékében található ürlapok korábbi, e rendelet hatálybalépését megelőzően hatályos változatai alapján bizonyítványokat, engedélyeket kiadni;

▼M6

(8) A III. melléklet (66. rész) 66.A.25. és 66.A.30. pontjában, valamint III. függelékében foglalt, az e rendelet alkalmazásának kezdete előtt végrehajtott elméleti alapvizsgákra, alapvető tapasztalatszerzésre, elméleti típusanfolyamra és típusvizsgákra, gyakorlati képzésre és vizsgákra, típusvizsgákra és gyakoronoki képzésre vonatkozó határidők értelmezésében az időszakok kiindulópontja e rendelet alkalmazásának napja.

▼M6

(9) Az ügynökség véleményt nyújt be a Bizottságnak, amelyben javaslatokat tesz az ELA1 repülőgépek és a nem repülőgépek vagy helikopternek minősülő légi járművek karbantartásában részt vevő tanúsító alkalmazottak engedélyezésének egyszerű és arányos rendszerére.

*8. cikk***Az ügynökség intézkedései**

(1) Az ügynökségnek elfogadható ►**C3** megfelelési módokat ◀ kell kidolgoznia, amelyek alkalmazásával az illetékes hatóságok, szervezetek és alkalmazottak igazolhatják, hogy megfelelnek a rendelet mellékleteiben foglalt rendelkezéseknek.

(2) Az ügynökség által kibocsátott elfogadható ►**C3** megfelelési módokat ◀ nem vezet be új követelményeket és nem enyhíti az e rendelet mellékleteiben foglalt követelményeket.

(3) A 216/2008/EK rendelet 54. és 55. cikkének sérelme nélkül, amennyiben az ügynökség elfogadható ►**C3** megfelelési módjait ◀ alkalmazzák, e rendelet mellékleteinek vonatkozó követelményei további bizonyítás nélkül teljesítettnek tekintendők.

▼B

E rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

▼B*I. MELLÉKLET***(M. rész)****▼M4**

TARTALOM

M.1

A. SZAKASZ – MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK

A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOSságOK

M.A.101 Hatály

B. ALRÉSZ – KÖTELEZETTSÉGEK

M.A.201 Felelősség

M.A.202 Események bejelentése

C. ALRÉSZ – A FOLYAMATOS LÉGIALKALMASSág FENNTARTÁSA

M.A.301 A folyamatos légialkalmasság fenntartásával kapcsolatos feladatok

M.A.302 Légijármű-karbantartási program

M.A.303 Légialkalmassági utasítások

M.A.304 Adatok módosításokhoz és javításokhoz

M.A.305 Légi jármű folyamatos légialkalmassága fenntartásának nyilvántartása

M.A.306 Az üzemeltető fedélzeti műszaki naplózási rendszere

M.A.307 A légi jármű légialkalmassági nyilvántartásainak átadása

D. ALRÉSZ – KARBANTARTÁSI SZABVÁNYOK

M.A.401 Karbantartási dokumentáció

M.A.402 A karbantartás végrehajtása

M.A.403 A légi jármű meghibásodásai

E. ALRÉSZ – KOMPONENSEK

M.A.501 Beépítés

M.A.502 Komponensek karbantartása

M.A.503 Korlátozott üzemidejű komponensek

M.A.504 A nem üzemkész komponensek ellenőrzése

F. ALRÉSZ – KARBANTARTÓ SZERVEZET

M.A.601 Hatály

M.A.602 Kérelem

M.A.603 A jóváhagyás hatóköre

M.A.604 A karbantartó szervezet kézikönyve

M.A.605 Létesítmények

M.A.606 Személyi feltételek

M.A.607 Tanúsító személyek

M.A.608 Komponensek, felszerelések és szerszámok

M.A.609 Karbantartási dokumentáció

▼ M4

- M.A.610 Karbantartási munka megrendelése
- M.A.611 Karbantartási szabványok
- M.A.612 Légi jármű üzembehelyezési tanúsítása
- M.A.613 A komponensek üzembehelyezési tanúsítása
- M.A.614 Karbantartási nyilvántartások
- M.A.615 A szervezet jogosultságai
- M.A.616 Szervezeti felülvizsgálat
- M.A.617 Változások a jóváhagyott karbantartó szervezetnél
- M.A.618 A jóváhagyás folyamatos érvényessége
- M.A.619 Szabálytalanságok

G. ALRÉSZ – LÉGIKALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET

- M.A.701 Hatály
- M.A.702 Kérelem
- M.A.703 A jóváhagyás hatóköre
- M.A.704 Kézikönyv a légialkalmasság irányításához
- M.A.705 Létesítmények
- M.A.706 Személyi feltételek
- M.A.707 Légialkalmasságot felülvizsgáló személyek
- M.A.708 A folyamatos légialkalmasság fenntartásának irányítása
- M.A.709 Dokumentáció
- M.A.710 A légialkalmasság felülvizsgálata
- M.A.711 A szervezet jogosultságai
- M.A.712 Minőségbiztosítási rendszer
- M.A.713 Változások a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetben
- M.A.714 Nyilvántartások vezetése
- M.A.715 A jóváhagyás folyamatos érvényessége
- M.A.716 Szabálytalanságok

H. ALRÉSZ – ÜZEMBEHELYEZÉSI BIZONYÍTVÁNY – CRS

- M.A.801 Légi jármű üzembehelyezési bizonyítványa
- M.A.802 Komponens üzembehelyezési bizonyítványa
- M.A.803 Pilóta-tulajdonos jóváhagyása

I. ALRÉSZ – LÉGIKALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY

- M.A.901 A légi jármű légialkalmassági felülvizsgálata
- M.A.902 A légialkalmasság felülvizsgálati bizonyítvány érvényessége
- M.A.903 A légi jármű lajstromozásának átadása az EU-n belül
- M.A.904 Az Európai Unióba importált légi jármű légialkalmassági vizsgálata
- M.A.905 Szabálytalanságok

▼M4**B. SZAKASZ – AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI****A. RÉSZ – ÁLTALÁNOSságOK**

- M.B.101 Hatály
- M.B.102 Az illetékes hatóság
- M.B.104 Nyilvántartások vezetése
- M.B.105 Kölsönös információcsere

B. ALRÉS Z – ILLETÉKESSÉG

- M.B.201 Kötelezettségek

C. ALRÉS Z – A LÉGI ALKALMASSÁG FENNTARTÁSA

- M.B.301 Karbantartási program
- M.B.302 Mentességek
- M.B.303 A légi jármű folyamatos légialkalmasságának figyelemmel kísérése
- M.B.304 Visszavonás, felfüggesztés és korlátozás

D. ALRÉS Z – KARBANTARTÁSI SZABVÁNYOK**E. ALRÉS Z – KOMPONENSEK****F. ALRÉS Z – KARBANTARTÓ SZERVEZET**

- M.B.601 Kérelem
- M.B.602 Első jóváhagyás
- M.B.603 A jóváhagyás kibocsátása
- M.B.604 Folyamatos felügyelet
- M.B.605 Szabálytalanságok
- M.B.606 Változások
- M.B.607 A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása

G. ALRÉS Z – LÉGI ALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET

- M.B.701 Kérelem
- M.B.702 Első jóváhagyás
- M.B.703 A jóváhagyás kibocsátása
- M.B.704 Folyamatos felügyelet
- M.B.705 Szabálytalanságok
- M.B.706 Változások
- M.B.707 A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása

H. ALRÉS Z – ÜZEMBEHELYEZÉSI BIZONYÍTVÁNY – CRS**I. ALRÉS Z – LÉGI ALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY**

- M.B.901 Az ajánlások minősítése
- M.B.902 Az illetékes hatóság által végzett légialkalmassági felülvizsgálat
- M.B.903 Szabálytalanságok

▼M4

I. függelék – Megállapodás a légialkalmasság fenntartására

II. függelék – Üzemképességi tanúsítvány – 1. számú EASA-úrlap

III. függelék – Légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány – 15. számú EASA-úrlap

IV. függelék – Jóváhagyási osztályok és kategóriák karbantartó szervezetek jóváhagyásához az I. melléklet (M. rész) F. alrésze és a II. melléklet (145. rész) szerint

V. függelék – Karbantartó szervezet jóváhagyása az I. melléklet (M. rész) F. alrésze szerint

VI. függelék – Légialkalmasság-irányító szervezet jóváhagyása az I. melléklet (M. rész) G. alrésze szerint

VII. függelék – Komplex karbantartási feladatok

VIII. függelék – A pilóta-tulajdonos által végezhető korlátozott karbantartás.

▼B**M.1.**

E rész alkalmazásában illetékes hatóság:

1. az egyes légi járművek folyamatos légi alkalmassága fenntartásának felügyelete és a légi alkalmasság felülvizsgálatát tanúsító bizonyítvány kibocsátása tekintetében a lajstromozás szerinti tagállam által kijelölt hatóság.
2. az M.A. F. alrészében meghatározott karbantartó szervezet felügyelete tekintetében:
 - i. a szervezet székhelye szerinti tagállam által kijelölt hatóság;
 - ii. az ügynökség, ha a szervezet székhelye harmadik országban van.
3. az M.A. G. alrésze szerint a folyamatos légi alkalmasság fenntartásában irányító szerepet betöltő szervezet felügyelete tekintetében:
 - i. a szervezet székhelye szerinti tagállam által kijelölt hatóság, ha a jóváhagyást a működési engedély nem tartalmazza;
 - ii. az üzemeltető tagállama által kijelölt hatóság, ha a jóváhagyást a működési engedély tartalmazza;
 - iii. az ügynökség, ha a szervezet székhelye harmadik országban van.
4. a karbantartási programok jóváhagyása tekintetében:
 - i. a lajstromozás szerinti tagállam által kijelölt hatóság;
 - ii. kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén, ha az üzemeltető tagállama eltér a lajstromozás tagállamától, az e két állam közötti, a karbantartási program jóváhagyását megelőző megállapodás szerinti hatóság;

▼M3

- iii. a 4. i. albekezdéstől eltérően, amikor egy kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt légi jármű folyamatos légialkalmasságát e melléklet (M. rész) A. szakasz, G. alrésze szerint jóváhagyott, a lajstromozás szerinti tagállam felügyelete alá nem tartozó, folyamatos légialkalmasság-irányító szervezet kezeli, és csak abban az esetben, ha a lajstromozás szerinti tagállam a karbantartási program jóváhagyása előtt elfogadta azt:

- a) a tagállam által a légialkalmasság-irányító szervezet felügyeletére kijelölt hatóság; vagy
- b) az Ügynökség, ha a légialkalmasság-irányító szervezet székhelye harmadik országban van.

▼B*A. SZAKASZ***MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK***A. ALRÉS**ÁLTALÁNOS SÁGOK***M.A.101. Hatály**

E szakasz megállapítja azokat az intézkedéseket, amelyek meghozatalával biztosítani kell a folyamatos légi alkalmasság fenntartását, beleértve a karbantartást is. Ugyancsak meghatározza a légi alkalmasság fenntartásában irányító szerepet betöltő érintett személyek, illetve szervezetek által teljesítendő feltételeket.

*B. ALRÉS**KÖTELEZETTSÉGEK***M.A.201. Felelősség**

a) A tulajdonos felelős a légi jármű légi alkalmassága fenntartásáért, és köteles biztosítani, hogy a repülésre csak akkor kerüljön sor, ha:

1. a légi jármű légi alkalmasságát fenntartják; és
2. minden üzemi és vészhelyzeti felszerelést megfelelően beépítettek, azok üzemkészek, vagy világosan megjelölték, hogy azok nem üzemkészek; és
3. a légi alkalmassági bizonyítvány érvényes; valamint
4. a légi jármű karbantartását az M.A.302. pontban meghatározott jóváhagyott karbantartási program szerint végezték el.

b) A légi jármű bérbeadása esetén a tulajdonos felelőssége átszáll a bérbevevőre, ha:

1. a bérbevevőt a lajstromozási okmányban megnevezik; vagy
2. a lízingszerződésben ezt rögzítik.

E részben a tulajdonosra történő utalás értelemszerűen a tulajdonosra vagy a bérbevevőre vonatkozik.

c) Minden karbantartást végző személy vagy szervezet felelős az általa elvégzett feladatokért.

d) A repülés előtti vizsgálat kielégítő elvégzéséért a légi jármű parancsnoka, illetve kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az üzemeltető felelős. Ezt a vizsgálatot pilótának vagy más képzett személynek kell elvégeznie, de nem szükséges, hogy azt jóváhagyott karbantartó szervezet vagy a 66. rész szerinti tanúsításra feljogosított személy végezze el.

▼M3

e) Az a) bekezdés feladatainak teljesítése érdekében

- i. a légi jármű tulajdonosa szerződés keretében az e melléklet (M. rész) A. szakasz, G. alrészével összhangban jóváhagyott, a folyamatos légi alkalmasság fenntartásában irányító szerepet betöltő szervezetnek is átadhatja a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos feladatokat. Ebben az esetben e feladatok kifogástalan elvégzéséért a légialkalmasság-irányító szervezet viseli a felelősséget.

▼M3

- ii. Az a tulajdonos, aki úgy dönt, hogy saját felelősségi körében, az I. melléklet szerinti szerződés megkötése nélkül kezeli egy légi jármű folyamatos légialkalmasságát, ettől függetlenül korlátozott szerződést köthet egy, az e melléklet (M. rész) A. szakasz, G. alrészével összhangban jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezettel a karbantartási program kidolgozására és annak az M.A.302. pont szerinti jóváhagyására vonatkozóan. Ebben az esetben ez a korlátozott szerződés a szerződést megkötő légialkalmasság-irányító szervezetet teszi felelőssé a karbantartási program kidolgozásáért és jóváhagyásáért.

▼B

- f) Nagy légi jármű esetén, az a) pont szerinti felelősség teljesítése érdekében, a légi jármű tulajdonosa biztosítja, hogy a folyamatos légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos feladatokat a légi alkalmasság jóváhagyott irányító szervezete végezze el. Erre vonatkozóan az I. függeléknek megfelelően írásbeli szerződést kell kötni. Ebben az esetben e feladatok kifogástalan elvégzéséért a légialkalmasság-irányító szervezet viseli a felelősséget.
- g) A nagy légi járművek, a kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt járművek és ezek komponenseinek karbantartását a 145. rész szerinti jóváhagyott karbantartó szervezet végzi el.
- h) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az üzemeltető felelős az általa üzemeltetett légi jármű légi alkalmassága fenntartásáért, és:
1. az illetékes hatóság által kibocsátott működési engedély részeként - az M.A. G. alrészével összhangban - jóváhagyást kell nyernie az általa üzemeltetett légi járműre; és
 2. a 145. résszel összhangban, jóváhagyást kell nyernie, vagy ilyen jóváhagyott szervezettel szerződést kell kötnie; valamint
 3. biztosítania kell az a) pontban foglaltak teljesülését.
- i) ►**M3** Ha valamely tagállam az üzemeltető számára előírja, hogy rendelkezzen a kereskedelmi célú légi fuvarozáson kívüli kereskedelmi tevékenységeire vonatkozó tanúsítvánnyal: ◀
1. rendelkeznie kell megfelelő, az M.A. G. alrészével összhangban kibocsátott, a légi járművek légi alkalmassága fenntartásának irányítására jogosító engedéllyel, vagy ilyen szervezettel kötött szerződéssel; és
 2. rendelkeznie kell megfelelő, az M.A. F. alrészével vagy a 145. résszel összhangban kibocsátott engedéllyel, vagy ilyen jóváhagyott szervezettel kötött szerződéssel; valamint
 3. biztosítania kell az a) pont teljesülését.
- j) A tulajdonos/üzemeltető felelős azért, hogy hozzáférést biztosítson az illetékes hatóság számára a szervezethez/légi járműhöz, hogy a hatóság az e résznek való folyamatos megfelelést megállapíthassa.

M.A.202. Események bejelentése**▼M3**

- a) Bármely, az M.A.201. pont szerint felelős személy vagy szervezet köteles jelenteni a lajstromozás szerinti állam által kijelölt illetékes hatóságnak, a típusterv vagy a típusterv kiegészítéséért felelős szervezetnek, illetve ha alkalmazható, az üzemeltető tagállamának a jármű vagy komponense minden olyan beazonosított állapotát, amely veszélyezteti a repülésbiztonságot.

▼B

- b) A jelentéseket az ügynökség által megállapított módon kell megtenni, és azoknak tartalmazniuk kell minden lényeges információt a személy vagy a szervezet által megismert állapotról.

▼B

- c) Amikor a légi járművet karbantartó személlyel vagy szervezettel a tulajdonos vagy üzemeltető a karbantartás elvégzésére szerződést köt, a légi járművet karbantartó személy vagy szervezet a tulajdonosnak, az üzemeltetőnek, illetve a légialkalmasság-irányító szervezetnek is jelentést tesz a tulajdonos vagy az üzemeltető légi járművét vagy annak komponenseit érintő minden ilyen állapotról.
- d) A jelentéseket a lehető leggyorsabban, de minden esetben a személy vagy a szervezet által a jelentésben leírt állapot azonosításától számított 72 órán belül meg kell tenni.

C. ALRÉSZ***A FOLYAMATOS LÉGI ALKALMASSÁG FENNTARTÁSA*****M.A.301. A folyamatos légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos feladatok**

A légi jármű légi alkalmassága fenntartását és az üzemi és a vészhelyzeti berendezések üzemképességét az alábbiakkal kell biztosítani:

- 1. repülést megelőző ellenőrzések;

▼M4

- 2. a biztonságos üzemelést befolyásoló minden hiba és károsodás kijavítása az M.A.304. és/vagy az M.A.401. pontban meghatározott adatoknak megfelelően, a nagy légi járművek és a kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt légi járművek esetében az adott légijármű-típusra alkalmazandó minimális felszerelési lista és konfigurációs eltérési lista figyelembevételével;

▼B

- 3. valamennyi karbantartási feladat elvégzése, az M.A.302. pont szerint jóváhagyott légijármű-karbantartási programnak megfelelően;
- 4. minden nagy légi jármű vagy kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt légi jármű esetén az M.A.302. pont szerint jóváhagyott karbantartási program hatékonyságának elemzése;
- 5. valamennyi alkalmazandó:
 - i. légi alkalmassági utasítás;
 - ii. a légi alkalmasság fenntartását befolyásoló üzemeltetési utasítás;
 - iii. a légi alkalmasság fenntartására vonatkozó, az ügynökség által megállapított előírás;
 - iv. az illetékes hatóság által a valamely biztonsági problémára történő azonnali reakcióként kötelezően előírt intézkedés;
- 6. módosítások és javítások az M.A.304. pont szerint;
- 7. minden nagy légi járműre vagy kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt légi járműre a nem kötelező érvényű módosításokhoz és/vagy ellenőrzésekhez megvalósítási politika megállapítása;
- 8. karbantartási célú ellenőrző repülések, szükség esetén.

▼M3**M.A.302. Légijármű-karbantartási program**

- a) Minden légi jármű karbantartását egy légijármű-karbantartási program szerint kell megszervezni.

▼ M3

- b) A légijármű-karbantartási programot és annak későbbi módosításait az illetékes hatóság hagyja jóvá.
- c) Amikor a légi jármű folyamatos légi alkalmassága fenntartásáról valamely, e melléklet (M. rész) A. szakasz, G. alrészével összhangban jóváhagyott légi-alkalmasság-irányító szervezet gondoskodik, a karbantartási programot és annak módosításait közvetett jóváhagyási eljárás keretében is jóvá lehet hagyni.
 - i. Ebben az esetben a közvetett jóváhagyási eljárást a folyamatos légi alkalmasság fenntartásirányítási szabályzat részeként a légialkalmasság-irányító szervezetnek kell kialakítania, és az adott légialkalmasság-irányító szervezetért felelős illetékes hatóságnak kell jóváhagynia.
 - ii. A légialkalmasság-irányító szervezet nem alkalmazhatja a közvetett jóváhagyási eljárást, amennyiben a szervezet nem tartozik a lajstromozás szerinti tagállam felügyelete alá, kivéve ha létezik egy olyan, az M.1.4. pont ii) vagy iii) bekezdése szerint megkötött megállapodás, amely a karbantartási program jóváhagyásának felelősségét a légialkalmasság-irányító szervezetért felelős illetékes hatóságra ruházza át.

▼ M7

- d) A légijármű-karbantartási programnak az alábbiaknak való megfelelést kell biztosítania:
 - i. az illetékes hatóság által kibocsátott utasítások;
 - ii. a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó azon utasítások, amelyeket:
 - a típusalkalmassági bizonyítvány, a korlátozott típusalkalmassági bizonyítvány, a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítvány, a jelentős javítási terv jóváhagyása, az ETSO-engedély, illetve bármely más, az 1702/2003/EK rendelet és melléklete (21. rész) szerint kiadott vonatkozó jóváhagyás birtokosa bocsátott ki, és
 - az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.90B. vagy 21A.431B. pontjában említett tanúsítási előírások esetleg tartalmaznak;
 - iii. a tulajdonos vagy a légialkalmasság-irányító szervezet által javasolt további vagy alternatív utasítások, amennyiben azok az M.A.302. pont alapján jóváhagyásra kerültek, eltekintve a biztonsággal kapcsolatos feladatoknak az e) pontban említett gyakoriságától, amely – a g) ponttal összhangban végzett megfelelő felülvizsgálatok esetén – növelhető, amennyiben az M.A.302. b) ponttal összhangban közvetlen jóváhagyás tárgyát képezi.

▼ M3

- e) A légijármű-karbantartási program tartalmazza az összes elvégzendő karbantartási feladatot, beleértve azok gyakoriságát is, az üzemeltetés típusával és jellegével kapcsolatos különleges feladatokkal együtt.
- f) Nagy légi járművek esetében, amikor a karbantartási program a karbantartási irányító csoport által alkalmazott logikán illetve az állapot monitorozásán alapul, a légijármű-karbantartási programnak megbízhatósági programot is tartalmaznia kell.
- g) Rendszeres időközönként el kell végezni a légijármű-karbantartási program felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását. A felülvizsgálatoknak biztosítaniuk kell, hogy a program az üzemeltetési tapasztalatok és az illetékes hatóság utasításai ismeretében továbbra is érvényes maradjon, ugyanakkor figyelembe vegye a típusalkalmassági bizonyítványok és a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítványok birtokosai, valamint az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) megfelelően ilyen adatokat nyilvánosságra hozó más szervezetek által közzétett új és/vagy módosított karbantartási utasításokat.

▼ B**M.A.303. Légi alkalmassági utasítások**

Minden alkalmazandó légi alkalmassági utasítást teljesíteni kell az adott légi alkalmassági utasítás előírásain belül, kivéve ha az ügynökség eltérően állapítja meg.

▼M7**M.A.304. Adatok módosításokhoz és javításokhoz**

A károk felmérése és a módosítások és a javítások elvégzése során az adott körülményeknek megfelelően:

- a) olyan adatokra kell támaszkodni, amelyeket az ügynökség jóváhagyott; vagy
- b) olyan adatokra kell támaszkodni, amelyeket egy, a 21. rész szerinti tervező szervezet jóváhagyott; vagy
- c) olyan adatokra kell támaszkodni, amelyeket az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.90B. vagy 21A.431B. pontjában említett tanúsítási előírások tartalmazzak.

▼B**M.A.305. Légi jármű folyamatos légi alkalmassága fenntartásának nyilvántartása****▼M4**

- a) A karbantartás befejezésekor az M.A.801. pont vagy a 145.A.50. pont szerinti üzembehelyezési bizonyítványt be kell jegyezni a légi jármű légialkalmassági nyilvántartásába. Az egyes bejegyzéseket a lehető leggyorsabban, de legkésőbb a karbantartási művelet után harminc nappal kell megtenni.

▼M3

- b) A légi jármű légialkalmassági nyilvántartásának a következőket kell tartalmaznia:
 - 1. a légi jármű fedélzeti naplója, a hajtómű(vek) üzemi naplója (naplói) vagy hajtóműmodul(ok) üzemi kártyája (kártyái), a légszűrők üzemi naplója (naplói) és adott esetben valamennyi, korlátozott üzemidejű komponensek üzemi kártyái; és
 - 2. ahol azt az M.A.306. pont a kereskedelmi légi fuvarozásra, illetve a tagállam a kereskedelmi légi fuvarozástól eltérő kereskedelmi műveletekre vonatkozóan előírja, az üzemeltető fedélzeti műszaki naplója.

▼B

- c) A légi jármű fedélzeti naplójában, amint helyénvaló, fel kell tüntetni a légi jármű típusát és lajstromjelét, a dátumot együtt az összes repült órák számával és/vagy a repülési ciklusok és/vagy a leszállások számával együtt.
- d) A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásának a következőket kell tartalmaznia:
 - 1. a légi alkalmassági utasítások érvényes állapotát, és az illetékes hatóság által a valamely biztonsági problémára történő azonnali válaszként előírt légi alkalmassági intézkedéseket;
 - 2. a módosítások és javítások érvényes állapotát;
 - 3. a karbantartási program betartásának érvényes állapotát;
 - 4. a korlátozott üzemidejű komponensek érvényes állapotát;
 - 5. az érvényes tömeg- és súlypontjelentést;
 - 6. a halasztott karbantartások listáját.

▼M4

- e) A hivatalos forgalomba hozatali dokumentum (az 1. számú EASA-ürlap vagy azzal egyenértékű okmány) mellett valamennyi beépített komponensre (hajtóműre, légszűrőre, hajtóműcsoporthoz vagy korlátozott üzemidejű komponensre) vonatkozóan hajtómű vagy légszűrő esetében az üzemi naplóba, hajtóműcsoporthoz vagy korlátozott üzemidejű komponens esetében az üzemi kártyára be kell jegyezni:
 - 1. a komponens azonosító adatait; továbbá
 - 2. az adott esetben megfelelően azon légi jármű, hajtómű, légszűrő, hajtóműcsoporthoz vagy korlátozott üzemidejű komponens típusjelét, sorozatszámát és lajstromjelét, amelybe az adott komponens beépítették, utalva az adott komponens beépítésére vagy eltávolítására; továbbá

▼M4

3. a dátumot, valamint az adott esetben megfelelően az adott komponens összes teljesített repülési idejét és/vagy repülési ciklusainak számát és/vagy leszállásainak számát és/vagy naptári idejét; továbbá
4. a d) pontban foglalt adatokat az adott komponensre vonatkozóan.

▼B

- f) Az M.A. B. alrész szerint a légi alkalmasság irányításáért felelős személy az e bekezdésben részletezettek szerint ellenőrzi a nyilvántartásokat, és kérésre azokat bemutatja az illetékes hatóságnak.
- g) A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásaiba tett összes bejegyzésnek világosnak és pontosnak kell lennie. Ha valamely bejegyzés javítása szükséges, a javítást olyan módon kell elvégezni, hogy az eredeti bejegyzés egyértelműen felismerhető legyen.

▼M4

- h) A tulajdonos vagy az üzemeltető köteles gondoskodni egy olyan rendszer kialakításáról, amely az alábbiakban megjelölt időtartamig megőrzi a következő nyilvántartásokat:
 1. a légi jármű és az abba beépített valamennyi korlátozott üzemidejű komponens részletes karbantartási nyilvántartásait mindaddig, ameddig a szóban forgó nyilvántartásokban található információkat azonos tárgyú és részletességű új információk fel nem váltják, de a légi jármű vagy komponens üzembe bocsátását követően legalább 36 hónapig; továbbá
 2. a légi jármű és valamennyi korlátozott üzemidejű komponens összes üzemidejére vonatkozó adatokat (repülési idő, naptári idő, repülési ciklusok száma, leszállások száma) a légi jármű vagy komponens végleges üzemén kívül helyezését követően legalább 12 hónapig; továbbá
 3. engedélyezett üzemidejű komponens esetében a legutóbbi tervezett karbantartás óta teljesített üzemidőre vonatkozó adatokat (repülési idő, naptári idő, repülési ciklusok száma és leszállások száma) legalább addig az időpontig, amikor a komponens ismét azonos hatókörű és mélységű tervezett karbantartásnak vetik alá; továbbá
 4. a karbantartási program aktuális teljesítményére vonatkozó adatot, oly módon, hogy megállapítható legyen a légi jármű jóváhagyott karbantartási programjának teljesítése, legalább addig az időpontig, amikor a légi járművet vagy komponens ismételt azonos hatókörű és mélységű tervezett karbantartásnak vetik alá; továbbá
 5. a légi járműre és a komponensekre alkalmazandó légialkalmassági irányelveknek az adott időpontban érvényes státuszára vonatkozó adatot a légi jármű vagy komponens végleges üzemén kívül helyezését követően legalább 12 hónapig; továbbá
 6. a légi jármű, a hajtómű(vek), a légszár(ok) és minden más, a repülésbiztonság szempontjából alapvető fontosságú komponens aktuális módosításainak és javításainak részleteit azok végleges üzemén kívül helyezését követően legalább 12 hónapig.

▼B**M.A.306. Az üzemeltető fedélzeti műszaki naplózási rendszere**

- a) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén, az M.A.305. pont előírásai mellett, az üzemeltető köteles minden légi járművön fedélzeti műszaki naplót alkalmazni, amely az alábbi információt tartalmazza:
 1. az egyes repülések valamennyi olyan adata, amely a repülésbiztonság fenntartásához szükséges; és

▼B

2. a légi jármű érvényes üzembehelyezési bizonyítványa; és
 3. érvényes nyilatkozat a légi jármű karbantartási állapotáról, amely tartalmazza a következő esedékes, tervezett, illetve rendkívüli karbantartást; az illetékes hatóság hozzájárulhat ahhoz, hogy a karbantartási nyilatkozatot máshol tárolják; és
 4. minden, a légi jármű üzemelését érintő halasztott hibajavítás; valamint
 5. a karbantartást támogató megoldásokra vonatkozó minden szükséges iránymutatás és utasítás.
- b) A légi jármű fedélzeti műszaki naplóját és annak későbbi módosításait az illetékes hatóságnak kell jóváhagynia.
- c) Az üzemeltetőnek biztosítania kell, hogy a légi jármű fedélzeti műszaki naplóját az utolsó bejegyzéstől számított 36 hónapig megőrizze.

M.A.307. A légi jármű légi alkalmassági nyilvántartásainak átadása

- a) A tulajdonos, illetve az üzemeltető köteles biztosítani, hogy amikor a légi járművet az egyik tulajdonostól vagy üzemeltetőtől tartósan átadják valamely másnak, az M.A.305. pont szerinti légi alkalmassági nyilvántartásokat, illetve ha alkalmazható, az M.A.306. pont szerinti üzemeltetői fedélzeti műszaki naplót szintén átadják.
- b) A tulajdonosnak biztosítania kell, hogy amennyiben a légi alkalmasság irányításával kapcsolatos feladatok ellátására egy szervezettel szerződést köt, az M.A.305. pont szerinti légi alkalmassági nyilvántartásokat e szervezetnek átadja.
- c) A nyilvántartások megőrzésére előírt időtartamok folytonosan érvényesek az új tulajdonosra, üzemeltetőre, illetve a légialkalmasság-irányító szervezetre.

D. ALRÉSZ**KARBANTARTÁSI SZABVÁNYOK****M.A.401. Karbantartási dokumentáció**

- a) A légi járművet karbantartó személynek, illetve szervezetnek hozzáférést kell biztosítani az alkalmazandó érvényes, a módosításokat és a javításokat is magában foglaló karbantartási dokumentációhoz, és csak ezt használhatja fel a karbantartás során.
- b) E rész alkalmazásában a karbantartási dokumentáció:

▼M4

1. minden hatályos előírás, eljárás, szabvány vagy az illetékes hatóság vagy az ügynökség által kiadott információ;

▼B

2. minden alkalmazandó légi alkalmassági utasítás;

▼B

- 3. a légi alkalmasság fenntartására alkalmazandó utasítások, amelyeket a típusalkalmassági bizonyítvány és a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítvány jogosultjai, illetve az ilyen dokumentumok kiállítására a 21. résznek megfelelően jogosult más szervezetek közöltek;
- 4. a 145.A.45. d) pont szerint kiadott minden alkalmazandó dokumentáció.
- c) A légi járművet karbantartó személy vagy szervezet biztosítja, hogy az alkalmazandó karbantartási dokumentáció érvényes és szükség esetén azonnal felhasználható legyen. A személy, illetve szervezet létrehoz egy munkakártya- vagy munkalaprendszert, és a karbantartási dokumentációt vagy pontosan átvezeti az ilyen munkakártyákra vagy munkalapokra, vagy pontos hivatkozásokat készít a karbantartási dokumentációban foglalt konkrét karbantartási feladathoz vagy feladatokhoz.

M.A.402. A karbantartás végrehajtása

- a) Valamennyi karbantartást szakképzett személynek kell végrehajtania az M.A.401. pont szerinti karbantartási dokumentációban meghatározott módszerek, technikák, szabványok és utasítások szerint. Továbbá minden, a repülésbiztonság szempontjából kritikus karbantartási feladat végrehajtása után független ellenőrzést kell végrehajtani, kivéve ha a 145. részben azt másként állapítják meg, vagy az illetékes hatóság azt engedélyezi.
- b) Minden karbantartási feladatot az M.A.401. pont szerinti karbantartási dokumentációban meghatározott szerszámok, berendezések és anyagok felhasználásával kell végrehajtani, kivéve ha erről a 145. rész másként rendelkezik. Ahol szükséges, a szerszámokat és a berendezéseket ellenőrizni, és valamely hivatalosan elismert etalonnal kalibrálni kell.
- c) A terület, ahol a karbantartást végzik, legyen rendezett, portól és szennyeződéstől mentes.
- d) Minden karbantartási feladatot az M.A.401. pont szerinti karbantartási dokumentációban meghatározott környezetvédelmi határértékeken belül kell végrehajtani.
- e) Kedvezőtlen időjárás vagy hosszadalmas karbantartás esetén megfelelő létesítményeket kell igénybe venni.
- f) Valamennyi karbantartási feladat befejezése után általános szemlést kell végrehajtani, hogy ellenőrizzék: a légi járműből, illetve komponenséből minden szerszámot, berendezést, illetve egyéb idegen tárgyat és anyagot eltávolítottak, és hogy az összes leszerelt burkolóelemet visszaillesztették.

M.A.403. A légi jármű meghibásodásai

- a) A légi jármű minden olyan meghibásodását, amely súlyosan veszélyezteti a repülésbiztonságot, az újabb repülés előtt meg kell szüntetni.
- b) Azt, hogy a légi jármű valamely meghibásodása súlyosan veszélyezteti-e a repülésbiztonságot, az M.A.401. pont szerinti karbantartási dokumentáció felhasználásával kizárólag ►**M3** az M.A.801. b) 1., M.A.801. b) 2., M.A.801. c), M.A.801. d) pont vagy a II. melléklet (145. rész) szerint ◀ feljogosított tanúsító személy állapíthatja meg, és ezért meghatározhatja, hogy a további repülés előtt milyen intézkedésre van szükség, illetve mely hibák javítása halasztható. Ez azonban nem alkalmazható, ha:
 - 1. a pilóta az illetékes hatóság által kötelezően előírt jóváhagyott minimális felszereléslistát használja; vagy
 - 2. a légi jármű meghibásodását az illetékes hatóság mint megengedett sorolta be.

▼B

- c) A légi járműnek a repülésbiztonságot súlyosan nem veszélyeztethető hibáját annak azonosítása után a lehető legsürgősebben, és a karbantartási dokumentációban meghatározott határidőn belül ki kell javítani.
- d) A repülés megkezdése előtt ki nem javított valamennyi hibát be kell vezetni - amint helyénvaló - a légi jármű M.A.305. pont szerinti karbantartási dokumentációjába vagy az M.A.306. pont szerinti fedélzeti műszaki naplójába.

E. ALRÉS**KOMPONENSEK****M.A.501. Beépítés**

- a) Valamely komponens kizárólag akkor építhető be, ha megfelelő állapotban van, üzembe helyezését az EASA 1. nyomtatvánnyal vagy azzal egyenértékű dokumentummal megfelelően engedélyezték, és azt a Q. alrész 21. része szerint megjelölték, kivéve ha erről ► **M3** az 1702/2003/EK rendelet melléklete (21. rész), a II. melléklete (145. rész), illetve e rendelet I. melléklete A. szakaszának F. alrésze ◀ másként rendelkezik.
- b) A komponens repülőgépbe történő beépítése előtt a személy vagy a jóváhagyott karbantartó szervezet köteles meggyőződni arról, hogy az adott komponens alkalmas a beépítésre abban az esetben, amikor a légi alkalmassági utasítások alapján különféle módosítási feltételek és/vagy konfigurációk is alkalmazhatók lennének.
- c) Szabványos alkatrészek csak akkor építhetők be a repülőgépbe vagy a komponensbe, ha a karbantartási dokumentáció az adott szabványos alkatrészt írja elő. Szabványos alkatrészek csak akkor építhetők be, ha azokat a vonatkozó szabványra utaló megfelelőségi bizonyítvány kíséri.
- d) Anyagokat, legyenek azok nyersanyagok vagy fogyóeszközök, csak akkor lehet valamely légi járművön vagy komponensein felhasználni, ha a légi jármű vagy a komponens gyártója ezt a vonatkozó karbantartási dokumentációban meghatározza, vagy arról a 145. rész rendelkezik. Az ilyen anyagok csak akkor használhatók fel, ha megfelelnek a vonatkozó műszaki előírásoknak, és megfelelő módon nyomon követhetők. Minden anyagot kísérnie kell az egyértelműen rá vonatkozó dokumentációnak, amely tartalmazza a műszaki előírásoknak való megfelelésről szóló nyilatkozatot, valamint a gyártó és a beszállító adatait.

▼M3**M.A.502. Komponensek karbantartása****▼M7**

- a) Az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.307. c) pontjában meghatározott komponensek kivételével a komponensek karbantartását e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrésze vagy a II. melléklet (145. rész) szerint megfelelően jóváhagyott karbantartó szervezetek végzik.

▼M3

- b) Az a) bekezdéstől eltérően, egy komponens légijármű-karbantartási adatok szerinti, illetve – amennyiben erre az illetékes hatóság külön engedélyt adott – komponens-karbantartási adatok szerinti karbantartását egy, az e melléklet (M. rész) A. szakasz F. alrésze vagy a II. melléklet (145. rész) szerinti „A” besorolású szervezet, valamint az M.A.801. pont b) bekezdés 2. albekezdésében említett, tanúsító személyek végezhetik el, feltéve, hogy az adott komponens be van szerelve a légi járműbe. Ugyanakkor ezek a szervezetek vagy tanúsító személyek átmenetileg eltávolíthatják ezeket a komponenseket karbantartás céljából, ha ezzel jobban hozzáférhetővé válik a komponens, kivéve azt az esetet, ha az eltávolítás olyan további karbantartást tesz szükségessé, amelyre ez a bekezdés nem jogosít fel. Az ezen bekezdés szerint elvégzett komponens-karbantartás nem alkalmazható az 1. számú EASA-ürlap kibocsátására, és meg kell felelnie a légi járművek M.A.801. pontban meghatározott üzembe helyezési követelményeinek.

▼ M3

- c) Az a) bekezdéstől eltérően, egy hajtómű-/segédhajtómű-komponens hajtómű-/segédhajtómű-karbantartási adatok szerinti, illetve – amennyiben erre az illetékes hatóság külön engedélyt adott – komponens-karbantartási adatok szerinti karbantartását egy, az e melléklet (M. rész) A. szakasz F. alrésze vagy a II. melléklet (145. rész) szerinti „B” besorolású szervezet csak úgy végezheti el, hogy az adott komponens be van szerelve a hajtóműbe/segédhajtóműbe. Ugyanakkor ezek a „B” besorolású szervezetek átmenetileg eltávolíthatják ezeket a komponenseket karbantartás céljából, ha ezzel jobban hozzáférhetővé válik a komponens, kivéve azt az esetet, ha az eltávolítás olyan további karbantartást tesz szükségessé, amelyre ez a bekezdés nem jogosít fel.
- d) Az a) bekezdéstől és az M.A.801. b) 2. albekezdéstől eltérően egy, a kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt ELA1 légi járműbe beszerelt vagy abból átmenetileg eltávolított komponens komponens-karbantartási adatok szerinti karbantartását a következő esetek kivételével az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdésében említett tanúsító személyek is elvégezhetik:

1. hajtóműveken és légsavarakon kívüli komponensek nagyjavítása; és
2. nem CS-VLA, CS-22 és LSA besorolású légi járművek hajtóműveinek és légsavaráinak nagyjavítása.

A d) bekezdés szerint elvégzett komponens-karbantartás nem alkalmazható az 1. számú EASA-ürlap kibocsátására, és meg kell felelnie a légi járművek M.A.801. pontban meghatározott üzembe helyezési követelményeinek.

▼ M7

- e) Az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.307. c) pontjában meghatározott komponensek karbantartását e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrésze vagy a 145. rész szerint jóváhagyott, az A jóváhagyási kategóriába tartozó szervezet, egy, az M.A.801. b) 2. pontban említett tanúsító személy vagy az M.A.801. b) 3. pontban említett pilóta-tulajdonos végzi, miközben a komponens a légi járműbe be van szerelve vagy onnan a hozzáférés megkönnyítése érdekében el van távolítva. Az ezen e) pont alapján végzett komponens-karbantartás nem ad alapot az 1. számú EASA-ürlap kibocsátására, és meg kell felelnie a légi jármű üzembe helyezésére vonatkozóan az M.A.801. pontban meghatározott követelményeknek.

▼ M4**M.A.503 Korlátozott üzemidejű komponensek**

- (a) A beszerelt korlátozott üzemidejű komponensek üzemideje – az M.A.504. c) pontban meghatározott esetek kivételével – nem lépheti túl a jóváhagyott karbantartási programban és a légialkalmassági irányelvekben előírt jóváhagyott maximális üzemidőt.
- (b) A jóváhagyott maximális üzemidőt az adott esetben megfelelően naptári időben, repülési időben, leszállások számában vagy repülési ciklusok számában kell meghatározni.
- (c) A jóváhagyott maximális üzemidő végén a komponens karbantartás céljából, illetőleg – tanúsított élettartamú komponens esetében – végleges üzemben kívül helyezés céljából a légi járműből el kell távolítani.

▼ B**M.A.504. A nem üzemkész komponensek ellenőrzése**

- a) A komponens nem üzemkész, ha az alábbi körülmények bármelyike bekövetkezik:
1. a karbantartási programban meghatározott üzemidő lejárt;
 2. nem felel meg az alkalmazandó légi alkalmassági utasításoknak, illetve más, az ügynökség által kötelezően előírt légi alkalmassági előírásnak;

▼B

3. hiányzik a légi alkalmasság vagy a beszerelésre való alkalmasság megállapításához szükséges információ;
4. hibák vagy hibás működés jelei mutatkoznak;
5. olyan zavar vagy baleset következett be, amely a komponens üzemképességét befolyásolhatja.

▼M3

- b) Az üzemképtelen komponenseket azonosítani kell, és egy jóváhagyott karbantartó szervezet ellenőrzése alatt biztonságos helyen kell tárolni mindaddig, amíg az ilyen födarabok sorsáról döntenek. Ugyanakkor a nagy légi járművektől eltérő, kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt légi járművek esetén az adott komponens üzemképtelennek nyilvánító személy vagy szervezet az üzemképtelenség megállapítását követően a komponens megőrzését rábízhatja a légi jármű tulajdonosára, amennyiben ennek tényét a légi jármű fedélzeti naplójában, a hajtómű üzemi naplójában vagy a komponens üzemi naplójában rögzítik.

▼B

- c) Azokat a komponenseket, amelyek elérték tanúsított élettartamuk határát, vagy javíthatatlan hiba következett be, selejtnek kell minősíteni, és nem engedélyezhető, hogy az ilyen komponensek visszakerüljenek a beszállítási rendszerbe, kivéve ha engedélyezett élettartamukat kiterjesztették, vagy a javítási megoldást az M.A.304. pont szerint jóváhagyták.
- d) Az M. rész szerint felelős bármely személy vagy szervezet a c) pont szerint ismét fel nem használhatónak minősített komponens esetén:
1. az ilyen komponens a b) pont szerinti helyszínen tárolja; vagy
 2. gondoskodik a komponens olyan megváltoztatásáról, hogy az gazdaságilag értéktelenné vagy javíthatatlanná váljon, mielőtt az ilyen komponensért viselt felelősség alól mentesülne.
- e) A d) pont rendelkezései ellenére, az M. rész szerint felelős személy vagy szervezet az ismét fel nem használhatónak minősített komponensért viselt felelősségét annak megsemmisítése nélkül is átruházhatja valamely oktató- vagy kutatószervezetre.

F. ALRÉS Z**KARBANTARTÓ SZERVEZET****▼M3****M.A.601. Hatály**

Ez az alrész megállapítja azokat a követelményeket, amelyeket egy szervezetnek teljesítenie kell ahhoz, hogy az M.A.201. pont g) bekezdésében fel nem sorolt légi járművek és komponensek karbantartására vonatkozó jóváhagyást számára kibocsássák, vagy annak érvényét fenntartsák.

▼M4**M.A.602. Kérelem**

A karbantartó szervezet jóváhagyásának kibocsátására vagy módosítására vonatkozó kérelmet az illetékes hatóság által meghatározott nyomtatványon és módon kell benyújtani.

M.A.603. A jóváhagyás hatóköre

- (a) Bármely szervezet ezen alrész hatálya alá tartozó tevékenységet csak akkor végezhet, ha rendelkezik az illetékes hatóság jóváhagyásával. Az I. melléklet (M. rész) V. függeléke meghatározza a jóváhagyást tanúsító okmány mintáját.

▼M4

- (b) A jóváhagyás alapján végezhető tevékenységet a karbantartó szervezet M.A.604. pont szerinti kézikönyvében kell meghatározni. Az I. melléklet (M. rész) IV. függeléke meghatározza az F. alrész alkalmazásában figyelembe vehető valamennyi osztályt és kategóriát.
- (c) A jóváhagyott karbantartó szervezet saját létesítményeiben a karbantartási dokumentációnak megfelelően az általa végzett tevékenység során való felhasználás céljából a karbantartó szervezet kézikönyvben meghatározott feltételekkel korlátozott körben jogosult alkatrészeket gyártani.

▼B**M.A.604. A karbantartó szervezet kézikönyve**

- a) A karbantartó szervezetnek legalább az alábbi információt tartalmazó kézikönyvvel kell rendelkeznie:
 - 1. a felelős vezető által aláírt nyilatkozat, amely megerősíti, hogy a szervezet folyamatosan, minden időben az M. rész és a kézikönyv előírásai szerint dolgozik; és
 - 2. a szervezet által elvégzett munkák köre; és
 - 3. az M.A.606. b) pontban említett személy(ek) beosztása és neve; és
 - 4. szervezeti ábra, amely bemutatja az M.A.606. b) pontban felsorolt személy(ek) közötti felelősségi viszonyokat; és

▼M3

- 5. a tanúsító személyek jóváhagyási hatáskört is tartalmazó listája; és
- 6. azon helyszínek felsorolása, ahol karbantartási munkát végeznek, továbbá a létesítmények általános leírása; és

▼B

- 7. azok az eljárások, amelyek meghatározzák, hogy a karbantartó szervezet miként biztosítja az e résznek való megfelelést; és
 - 8. a karbantartó szervezet kézikönyve módosításának eljárásai.
- b) A karbantartó szervezet kézikönyvét és annak módosításait az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
 - c) A b) pont rendelkezései ellenére, a kézikönyv kisebb módosításait egy kézikönyv-módosítási eljárásban (a továbbiakban közvetett jóváhagyás) is jóvá lehet hagyni.

M.A.605. Létesítmények

A szervezet biztosítja, hogy:

- a) a létesítmények minden tervezett munkára álljanak rendelkezésre, a szakműhelyeket és a helyiségeket megfelelően elkülönítsék, és biztosítsák a szennyeződéstől való védelmet és a környezet védelmét;
- b) álljon rendelkezésre iroda a tervezett munkák irányítására, beleértve különösen a karbantartási nyilvántartások vezetését;
- c) álljanak rendelkezésre biztonságos tárolólétesítmények az alkatrészek, a felszerelések, a szerszámok és az anyagok számára. A tárolási feltételeket úgy kell kialakítani, hogy a fel nem használható alkatrészeket és anyagokat minden más alkatrésztől, anyagtól, felszereléstől és szerszámtól elkülönítetten helyezték el. A tárolási feltételeknek összhangban kell állniuk a gyártó utasításaival, és a hozzáférést az arra feljogosított személyekre kell korlátozni.

▼B**M.A.606. Személyi feltételek**

- a) A szervezetnek felelős vezetőt kell kineveznie, aki vállalati felhatalmazással rendelkezik annak biztosítására, hogy az ügyfél által szerződésben megadott minden karbantartás finanszírozható legyen, és azt az e részben meghatározott feltételeknek megfelelően végezzék el.
- b) Személyt vagy személyek egy csoportját kell kinevezni, aki(k) viseli(k) a felelősséget annak biztosításáért, hogy a szervezet mindig megfeleljen ezen alrész előírásainak. Az ilyen személy(eke)t a szervezet felelős vezetőjének kell alárendelni.
- c) A b) pont szerinti személyeknek igazolniuk kell, hogy rendelkeznek a légi jármű és/vagy komponens karbantartásához szükséges ismeretekkel, háttérrel és megfelelő tapasztalattal.
- d) A szervezetnek rendelkeznie kell a megfelelő személyi állománnyal a szerződés szerint várható, szokásos mértékű munka elvégzésére. Személyek ideiglenes alkalmazása a szokásos mértéket meghaladó szerződéses munka esetén megengedett, de kizárólag olyan személyek esetében, akik nem bocsátanak ki üzembehelyezési bizonyítványt.
- e) A karbantartásban részt vevő minden személynek rendelkeznie kell szakképesséssel, és őket nyilvántartásba kell venni.
- f) Az olyan szakfeladatokat, mint a hegesztés, a roncsolásmentes vizsgálatok/ellenőrzések - a festékdifúziós repedésvizsgálat kivételével - ellátó személyeknek valamely hivatalosan elismert szabvány szerinti szakképesséssel kell rendelkezniük.
- g) A karbantartó szervezetnek elegendő tanúsító személlyel kell rendelkeznie a légi járművek és komponenseik M.A.612. és az M.A.613. pont szerinti üzembehelyezési bizonyítványai kiállításához. Az ilyen személyeknek meg kell felelniük a 66. rész előírásainak.

▼M3

- h) A g) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, a karbantartó szervezet karbantartási kézikönyve részeként jóváhagyandó, megfelelő eljárásoktól függően a szervezet az alábbi rendelkezések szerint képesített tanúsító személyeket alkalmazhat, amikor karbantartási támogatást nyújt kereskedelmi műveletekben érintett üzemeltetők részére:
 - 1. Ha a légialkalmassági utasítás olyan ismétlődő repülés előtti ellenőrzést ír elő, amelyben kifejezetten szerepel, hogy a repülőszemélyzet végrehajthatja az adott légialkalmassági utasítást, a szervezet a légi jármű parancsnokának – annak szakszolgálati engedélye alapján – korlátozott tanúsítási engedélyt bocsáthat ki, feltéve, ha a szervezet biztosítja, hogy az ilyen légi jármű parancsnoka megfelelő gyakorlati képzésben részesül, és így a légialkalmassági utasítást az előírt normának megfelelően hajtja végre;
 - 2. Ha egy légi jármű egy karbantartó telephelytől távol üzemel, a szervezet a légi jármű parancsnokának – a szakszolgálati engedély alapján – korlátozott tanúsítási engedélyt bocsáthat ki, feltéve hogy a szervezet biztosítja, hogy a parancsnok megfelelő gyakorlati képzésben részesüljön, és így a feladatokat az előírt normának megfelelően hajtja végre.

M.A.607. Tanúsító személyek

- a) Az M.A.606. g) bekezdésének rendelkezésein túl, a tanúsító személy csak akkor gyakorolhatja jogosultságait, ha a szervezet biztosította, hogy:
 - 1. a tanúsító személyek bizonyítani tudják, hogy megfelelnek a III. melléklet (66. rész) 66.A.20. pontjának b) bekezdése szerinti követelményeknek, kivéve azt az esetet, amikor a III. melléklet (66. rész) tagállami szabályozásra utal, amikor is meg kell felelniük az ilyen szabályozásnak; és

▼ M3

2. a tanúsító személy megfelelő ismeretekkel rendelkezik az adott karbantartandó légi járműről és/vagy légi jármű komponens(ek)ről, valamint a szervezet erre vonatkozó eljárásairól.

b) Az alábbi előre nem látható esetekben, amikor a légi jármű saját fő telephelyén kívüli helyen válik üzemképtelenné, ahol nem áll rendelkezésre megfelelő tanúsító személy, a karbantartási támogatás biztosítására szerződött karbantartó szervezet kibocsáthat egyszeri tanúsítási engedélyt:

1. a hasonló technológiájú, felépítésű és felszereltségű légi járműre vonatkozó típusengedéllyel rendelkező valamely alkalmazottjának; vagy

2. bármely, legalább hároméves karbantartási gyakorlattal rendelkező személynek, aki rendelkezik az ICAO érvényes légijármű-karbantartási engedélyével a tanúsítást igénylő légijármű-típusra, feltéve hogy az adott helyszínen nincs az e rész rendelkezései szerint megfelelően jóváhagyott szervezet, és a szerződéssel rendelkező szervezet beszerzi és megőrzi az ilyen személy engedélyét és a gyakorlatára vonatkozó igazolásokat.

Az illetékes hatóságnak valamennyi ilyen esetet be kell jelenteni az ilyen tanúsítási engedély kibocsátását követő hét napon belül. Az egyszeri tanúsítási engedélyt kibocsátó jóváhagyott karbantartó szervezetnek biztosítania kell, hogy az ilyen, a repülésbiztonságot esetlegesen érintő karbantartási munkát ismételt ellenőrizték.

c) A jóváhagyott karbantartó szervezet a tanúsító személyek minden adatát nyilvántartásba veszi, és az M.A.604. pont a) bekezdésének 5. albekezdésével összhangban, a karbantartó szervezet karbantartási kézikönyvének részeként, a tanúsító személyek teljes állományáról a jóváhagyási hatásköröket is tartalmazó naprakész listát vezet.

▼ B**M.A.608. Komponensek, felszerelések és szerszámok**

a) A szervezet köteles:

▼ M3

1. rendelkezni az M.A.609. pont szerinti karbantartási dokumentációban meghatározott, vagy a karbantartó szervezet kézikönyvében leírt, igazoltan egyenértékű olyan felszerelésekkel és eszközökkel, amelyek a jóváhagyás keretében meghatározott napi karbantartási feladatok elvégzéséhez szükségesek; és

▼ B

2. igazolni, hogy hozzá tud jutni minden más, csak alkalmasként használt felszereléshez és szerszámhoz.

b) A szerszámokat és felszereléseket ellenőrizni, és a hivatalosan elismert etalonnal kalibrálni kell. A szervezet köteles megőrizni az ilyen kalibrálásokra vonatkozó nyilvántartásokat és az alkalmazott etalont.

c) A szervezet minden beérkező komponenszt átvizsgál, osztályoz és megfelelően elkülönít.

M.A.609. Karbantartási dokumentáció

A jóváhagyott karbantartó szervezetnek a karbantartásokhoz, beleértve a módosításokat és a javításokat is, rendelkeznie kell az M.A.401. pontban meghatározott alkalmazandó aktuális karbantartási dokumentációval, és azokat alkalmaznia kell. Abban az esetben, ha a karbantartási dokumentációt az ügyfél biztosítja, elegendő, ha az ilyen dokumentáció csak a munka elvégzésekor áll rendelkezésre.

▼ M3**M.A.610. Karbantartási munka megrendelése**

A karbantartás megkezdése előtt a szervezet és a karbantartást kérő szervezet között írásbeli munkaszerződést kell kötni, hogy az elvégzendő karbantartást egyértelműen meghatározzák.

▼ B**M.A.611. Karbantartási szabványok**

Minden karbantartási munkát az M.A. D. alrészében foglalt követelményeknek megfelelően kell végrehajtani.

M.A.612. Légi jármű üzembehelyezési tanúsítása

Minden ezen alrész szerint előírt légijármű-karbantartási munka befejezése után az M.A.801. pont szerint ki kell bocsátani a légi jármű üzembehelyezési bizonyítványát.

M.A.613. A komponensek üzembehelyezési tanúsítása**▼ M7**

- a) Az ezen alrész szerinti összes komponens-karbantartási munka befejezése után az M.A.802. pont szerint ki kell bocsátani a komponens üzembehelyezési bizonyítványát. Az M.A.502. b), az M.A.502. d) és az M.A.502. e) pont szerint karbantartott, valamint az M.A.603. c) pont szerint gyártott komponensek kivételével ki kell adni az 1. számú EASA-úrlapot.

▼ B

- b) Az EASA 1. nyomtatvány - a komponens üzembehelyezési bizonyítványa - számítógépes adatbázisból is generálható.

M.A.614. Karbantartási nyilvántartások

- a) A jóváhagyott karbantartó szervezetnek az elvégzett munka valamennyi adatát nyilvántartásba kell vennie. Azokat a nyilvántartásokat, amelyek szükségesek annak igazolására, hogy az üzembehelyezési bizonyítvány kibocsátásához megállapított minden előírást teljesítették, beleértve az alvállalkozó üzembehelyezési dokumentumait is, meg kell őrizni.

▼ M7

- b) A jóváhagyott karbantartó szervezet köteles minden üzembehelyezési bizonyítványt másolatban – az elvégzett javításhoz/módosításhoz esetleg felhasznált javítási/módosítási adatok másolatával együtt – átadni a légi jármű tulajdonosának.

▼ M4

- c) A jóváhagyott karbantartó szervezet köteles minden karbantartási nyilvántartás és kapcsolódó karbantartási dokumentáció egy példányát attól az időponttól számítva három évig megőrizni, amikor a munka tárgyát képező légi járművet vagy légijármű-komponenst üzembe bocsátotta.
1. E pont alkalmazásában a nyilvántartásokat úgy kell tárolni, hogy a károsodással, az illetéktelen megváltoztatással és a lopással szemben védve legyenek.
 2. A biztonsági másolatokat tartalmazó valamennyi számítógépes hardverelemet a munkaadatokétól eltérő helyen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos jó állapotát.
 3. Amikor a jóváhagyott karbantartó szervezet beszünteti működését, az utolsó három évre vonatkozó minden megőrzött karbantartási nyilvántartást köteles vagy az érintett légi járművek, illetve komponensek utolsó tulajdonosának vagy az ügyfélnek átadni, vagy az illetékes hatóság által meghatározott módon megőrizni.

▼ M3**M.A.615. A szervezet jogosultságai**

Az e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrésze szerint jóváhagyott szervezet:

- a) karbantarthat – a jóváhagyási bizonyítványban és a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott helyszíneken – bármely légi járművet és/vagy komponenst, amelyre a jóváhagyás kiterjed;
- b) megszervezheti, hogy egy másik, megfelelő képesítésekkel rendelkező szervezet a karbantartó szervezet ellenőrzése mellett szakszolgáltatásokat nyújtson a karbantartó szervezet kézikönyvében leírt és az illetékes hatóság által közvetlenül jóváhagyott eljárások szerint;
- c) karbantarthatja a jóváhagyásában szereplő bármely légi járművet és/vagy komponenst bármely tetszőleges helyen, amennyiben a karbantartás szükségessége felmerül, mert a légi jármű üzemképtelen, vagy mert a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott feltételek alapján eseti karbantartás vált szükségessé;
- d) a karbantartás befejeztével – az M.A.612. vagy az M.A.613. pontokkal összhangban – kibocsáthatja az üzembe helyezési bizonyítványt.

▼ B**M.A.616. Szervezeti felülvizsgálat**

Annak érdekében, hogy a jóváhagyott karbantartó szervezet folyamatosan megfeleljen ezen alrész előírásainak, rendszeresen szervezeti felülvizsgálatot hajt végre.

M.A.617. Változások a jóváhagyott karbantartó szervezetenél

Annak biztosítására, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa az e résznek való folyamatos megfelelést, a jóváhagyott karbantartó szervezet az alábbi változások bármelyikére irányuló javaslatról tájékoztatja a hatóságot, még mielőtt a változás megtörténne:

- 1. a szervezet neve;
- 2. a szervezet telephelye;
- 3. a szervezet további telephelyei;
- 4. a felelős vezető;
- 5. az M.A.606. b) pontban meghatározott személyek bármelyike;
- 6. a jóváhagyást érintő létesítmények, felszerelések, szerszámok, anyagok, eljárások, a tevékenység köre és a tanúsító személyek.

Az ügyvezetés előtt előzetesen nem ismert személyi változásokat a lehető leghamarabb közölni kell.

M.A.618. A jóváhagyás folyamatos érvényessége

- a) A jóváhagyást határozatlan időre adják ki. A jóváhagyás az alábbiaktól függően marad érvényben:
 - 1. a szervezet folyamatosan megfelel e rész előírásainak, az M.A.619. pontban meghatározott vizsgálati eredmények kezelésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban; és
 - 2. az illetékes hatóság ellenőrizheti az e résznek való folyamatos megfelelést; valamint
 - 3. a jóváhagyást nem adják vissza, és azt nem vonják vissza.

▼B

- b) A jóváhagyás visszaadása vagy visszavonása esetén a bizonyítványt az illetékes hatósághoz vissza kell juttatni.

M.A.619. Szabálytalanságok

- a) Az 1. szintű szabálytalanság az M. rész követelményeinek való lényeges nem megfelelés, amely csökkenti a légi jármű biztonsági normáját, és súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát.
- b) A 2. szintű szabálytalanság az M. rész előírásainak való olyan nem megfelelés, amely csökkentheti a légi jármű biztonsági normáját, és esetleg veszélyeztetheti a repülés biztonságát.
- c) Az M.B.605. pont szerinti vizsgálati eredményekről szóló értesítés kézhezvétele után a karbantartó szervezet jóváhagyásának jogosultja kiigazító cselekvési tervet állapít meg, és az illetékes hatósággal egyeztetett határidőn belül, a hatóság megalázkodására bemutatja a kiigazító intézkedést.

G. ALRÉS*LÉGIALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET***M.A.701. Hatály**

Ez az alrész megállapítja azokat a követelményeket, amelyeket valamely szervezetnek teljesítenie kell ahhoz, hogy légi jármű légi alkalmassága fenntartásának irányítására jóváhagyást nyerjen vagy jóváhagyását fenntartsák.

▼M4**M.A.702. Kérelem**

A légialkalmasság-irányító szervezet jóváhagyásának kibocsátására vagy módosítására vonatkozó kérelmet az illetékes hatóság által meghatározott nyomtatványon és módon kell benyújtani.

▼B**M.A.703. A jóváhagyás hatóköre****▼M3**

- a) A jóváhagyást az illetékes hatóság a VI. függelékben foglalt bizonyítvány kibocsátásával adja meg.

▼B

- b) Az a) pont rendelkezései ellenére, kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén a jóváhagyás az illetékes hatóság által kiállított, az üzemeltetett járműre vonatkozó járműüzemeltetői bizonyítvány része.

▼M3

- c) Az M.A.704. ponttal összhangban, a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet kézikönyvében meg kell határozni a munkáknak azt a körét, amelyeket jóvá kell hagyni.

▼B**M.A.704. Kézikönyv a légi alkalmasság irányításához**

- a) A légialkalmasság-irányító szervezet a folyamatos légi alkalmasság fenntartása irányításához kézikönyvet biztosít, amely az alábbi információt tartalmazza:
1. a felelős vezető által aláírt nyilatkozat, amely megerősíti, hogy a szervezet mindenkor e rész rendelkezései és a kézikönyv szerint működik; és
 2. a szervezet tevékenységi köre; és

▼ M3

3. az M.A.706. pont a), c), d) és i) bekezdésében említett személy(ek) beosztása és neve; és

▼ M4

4. szervezeti ábra, amely bemutatja az M.A.706. a), az M.A.706. c), az M.A.706. d), és az M.A.706. i) pont szerinti valamennyi személy közötti felelősségi viszonyokat; és
5. a légialkalmasságot az M.A.707. pont értelmében felülvizsgáló személyek jegyzéke annak értelemszerű megadásával, hogy az M.A.711. c) pont alapján mely személyek jogosultak repülési engedélyt kiadni; és

▼ B

6. a létesítmények általános leírása és helye; és
7. azok az eljárások, amelyek meghatározzák, hogy a légialkalmasság-irányító szervezet miként biztosítja az e résznek való megfelelést; és
8. a légialkalmasság-irányítási kézikönyv módosításának eljárásai; és

▼ M3

9. a jóváhagyott légijármű-karbantartási programok listája, illetve a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett légi járművek esetében az „általános” és a „kiindulási” karbantartási programok listája.

▼ B

- b) A légialkalmasság-irányítási kézikönyvet és annak módosításait az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.

▼ M3

- c) A b) bekezdés rendelkezéseitől eltérően, a kézikönyv kisebb módosításait közvetetten, közvetett jóváhagyási eljárással is jóvá lehet hagyni. A közvetett jóváhagyási eljárásnak meg kell határoznia, melyek lehetnek ezek a kisebb módosítások; a közvetett jóváhagyási eljárást a kézikönyv részeként a légialkalmasság-irányító szervezetnek kell kialakítania, és az adott légialkalmasság-irányító szervezetért felelős, illetékes hatóságnak kell jóváhagynia.

▼ B**M.A.705. Létesítmények**

A légialkalmasság-irányító szervezet az M.A.706. pontban meghatározott személyek részére a megfelelő helyszíneken alkalmas irodai elhelyezést biztosít.

M.A.706. Személyi feltételek

- a) A szervezetnek felelős vezetőt kell kineveznie, aki vállalati felhatalmazással rendelkezik annak biztosítására, hogy a légialkalmasság-irányító tevékenység finanszírozható legyen, és azt az e részben meghatározott feltételeknek megfelelően végzik el.
- b) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az a) pont szerinti felelős vezető az a személy, aki vállalati felhatalmazással rendelkezik annak biztosítására, hogy az üzemeltető minden, a légi jármű üzemeltetői bizonyítványa kibocsátásakor meghatározott feltételeknek megfelelő intézkedése finanszírozható legyen, és azt annak megfelelően hajtásá végre.
- c) Személyt vagy személyek egy csoportját kell kinevezni, aki(k) biztosítja, hogy a szervezet mindig megfeleljen ezen alrész előírásainak. Az ilyen személy(ek) a szervezet felelős vezetőjének kell alárendelni.
- d) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén a felelős vezető részlegvezetőt nevez ki. Ez a személy felelős a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos tevékenységek irányításáért és felügyeletéért, a c) pontban foglaltaknak megfelelően.
- e) A d) pontban említett részlegvezetőt a 145. rész szerint jóváhagyott, az üzemeltetővel szerződéses viszonyban álló szervezet nem alkalmazhatja, kivéve ha ehhez az illetékes hatóság kifejezetten hozzájárult.

▼B

- f) A szervezetnek rendelkeznie kell elegendő nagyságú, megfelelően képzett személyi állománnyal a várható munkák elvégzésére.
- g) A c) és d) pontban említett személyeknek igazolniuk kell, hogy rendelkeznek a légi járművek légi alkalmassága fenntartásával kapcsolatban a szükséges háttérrel és megfelelő tapasztalattal.
- h) A légi alkalmasság fenntartása irányításában részt vevő minden személy minősítését írásban rögzíteni kell.

▼M3

- i) Az M.A.711 pont a) albekezdés 4. albekezdésével és az M.A.901 pont f) bekezdésével összhangban a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány érvényességét kiterjesztő szervezeteknek az illetékes hatóság jóváhagyásával ki kell jelölniük a bizonyítvány érvényességének kiterjesztésére felhatalmazott személyeket.
- j) A légialkalmasság-irányító szervezet kézikönyvében a szervezetnek fel kell tüntetnie és napra készen kell tartania az M.A.706. pont a), c), d) és i) bekezdésében említett személy(ek) beosztását és nevét.

▼M4

- k) A nagy légi járművek és a kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt légi járművek vonatkozásában a szervezet az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárás és rendelkezések szerint köteles meggyőződni a folyamatos légialkalmassággal összefüggő vezetői feladatokat ellátó, valamint a légialkalmassági felülvizsgálatokban és/vagy a minőségügyi auditokban részt vevő személyzet felkészültségéről, és azt folyamatosan ellenőrizni.

▼B**M.A.707. Légi alkalmasságot felülvizsgáló személyek****▼M4**

- a) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet akkor kaphat jogosultságot légialkalmassági felülvizsgálat végzésére és – adott esetben – repülési engedély kiadására, ha rendelkezik olyan, az alábbi feltételeknek megfelelő légialkalmasság-felülvizsgáló személyzettel, amely lehetővé teszi számára az I. alrész A. szakasza értelmében légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványok vagy ajánlások, illetőleg – adott esetben – az M.A.711. c) pont értelmében repülési engedélyek kiadását:
 - 1. A kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt valamennyi légi jármű, valamint – a léggallon kivételével – a 2 730 kg-ot meghaladó megengedett felszállótömegű (MTOM) járművek esetében a szóban forgó személyzet tagjainak rendelkezniük kell:
 - a) legalább öt év, a folyamatos légialkalmasság területén megszerzett szakmai gyakorlattal; továbbá
 - b) megfelelő engedéllyel a III. melléklettel (66. rész) összhangban, vagy repüléstechnikai egyetemi diplomával vagy az adott országban ezzel egyenértékűnek minősülő végzettséggel; továbbá
 - c) hivatalos repülőgép-karbantartói képzettséggel; továbbá
 - d) olyan beosztással a jóváhagyott szervezeten belül, amelyhez megfelelő felelősség társul;
 - e) ugyanakkor azonban az a)–d) pont szerinti követelmények alkalmazásában az M.A.707. a) 1. b) pont szerinti követelmény helyettesíthető öt év olyan szakmai gyakorlattal, amelyet az illető személy a folyamatos légialkalmasság területén az M.A.707. a) 1. a) pontban előírt követelményen túl szerzett.
 - 2. A kereskedelmi célú légi fuvarozásban nem használt olyan légi járművek esetében, amelyek megengedett felszállótömege (MTOM) legfeljebb 2 730 kg, a szóban forgó személyzet tagjainak rendelkezniük kell:
 - a) legalább három év, a folyamatos légialkalmasság területén megszerzett szakmai gyakorlattal; továbbá

▼M4

- b) megfelelő engedéllyel a III. melléklettel (66. rész) összhangban, vagy repüléstechnikai egyetemi diplomával vagy az adott országban ezzel egyenértékűnek minősülő végzettséggel; továbbá
- c) megfelelő repülőgép-karbantartói képzettséggel; továbbá
- d) olyan beosztással a jóváhagyott szervezeten belül, amelyhez megfelelő felelősség társul;
- e) ugyanakkor azonban az a)–d) pont szerinti követelmények alkalmazásában az M.A.707. a) 2. b) pont szerinti követelmény helyettesíthető négy év olyan szakmai gyakorlattal, amelyet az illető személy a folyamatos légialkalmasság területén az M.A.707. a) 2. a) pontban előírt követelményen túl szerzett.

▼B

- b) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet csak akkor adhatja meg a felhatalmazást az ilyen személyeknek, ha az illetékes hatóság a felügyelete alatt sikeresen teljesített légi alkalmassági felülvizsgálat után őket hivatalosan elfogadta.
- c) A szervezet köteles biztosítani, hogy a légi jármű légi alkalmassága felülvizsgálatát végző személyek képesek legyenek igazolni, hogy a közelmúltban a légi alkalmasság irányításában megfelelő tapasztalatokat szereztek.
- d) A légi alkalmassági felülvizsgálatot végző személyeket úgy kell azonosítani, hogy a légialkalmasság-irányítási kézikönyvben minden ilyen személyt, együtt a légi alkalmassági felülvizsgálati engedélyükkel, lajstromozni kell.
- e) A szervezetnek minden légi alkalmassági felülvizsgálatot végző személyről nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza a szakképesítést, a légi alkalmasság irányítása során szerzett megfelelő tapasztalatok összegzését, az elvégzett szaktanfolyamok dokumentumait és az elismerés másolatát. Ezeket a dokumentumokat a szervezetnek két évig meg kell őriznie az után, hogy a légi alkalmasság felülvizsgálatát végző személy a szervezetet elhagyja.

M.A.708. A folyamatos légi alkalmasság fenntartásának irányítása

- a) A légi alkalmasság irányításával kapcsolatos feladatokat az M.A. c) pont előírásai szerint kell végrehajtani.
- b) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet minden kezelt légi járműre:
 1. kidolgozza és ellenőrzi a vonatkozó légi járműre vonatkozó karbantartási programot, beleértve valamennyi alkalmazandó megbízhatósági programot;

▼M3

- 2. betervezi az illetékes hatósághoz jóváhagyásra a légijármű-karbantartási programját és annak módosításait (hacsak az nem tartozik egy, az M.A.302. pont c) bekezdése szerinti közvetett jóváhagyási eljárás hatálya alá), és a kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett légi jármű tulajdonosának a program egy példányát átadja;

▼B

- 3. kezeli a módosítások és javítások jóváhagyását;
- 4. biztosítja, hogy minden karbantartási feladatot a jóváhagyott karbantartási programnak megfelelően végezzenek el, és a légi járművet az M.A. h) pontban foglaltaknak megfelelően helyezték üzembe;
- 5. biztosítja, hogy minden alkalmazandó légi alkalmassági utasítást és a légi alkalmasság fenntartására kiható üzemi utasítást alkalmazzanak;
- 6. biztosítja, hogy a tervezett karbantartás során feltárt vagy bejelentett minden hibát megfelelően jóváhagyott karbantartó szervezet kijavítson;

▼B

7. biztosítja, hogy a légi járművet szükség esetén megfelelően jóváhagyott karbantartó szervezet fogadja;
 8. koordinálja a tervezett karbantartást, a légi alkalmassági utasítások alkalmazását, a korlátozott üzemidejű alkatrészek cseréjét és a komponensek ellenőrzését annak biztosítására, hogy a munkát kifogástalanul végezzék el;
 9. kezeli és archiválja valamennyi, a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos nyilvántartást és/vagy üzemeltetői fedélzeti műszaki naplót;
 10. biztosítja, hogy a tömeg- és a súlypontjelentések a légi jármű adott állapotát tükrözzék.
- c) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén, amennyiben az üzemeltető nem a 145. rész szerint megfelelően jóváhagyott szervezet, az üzemeltetőnek írásban karbantartási szerződést kell kötnie valamely, a 145. rész szerint jóváhagyott szervezettel vagy más üzemeltetővel, részletezve az M.A.301-2., M.A.301-3., M.A.301-5. és M.A.301-6. pont szerinti funkciókat, és biztosítva, hogy végső soron az összes karbantartási munkát egy, a 145. rész szerint jóváhagyott karbantartó szervezet végezze el, és meghatározva az M.A.712. b) pont szerinti minőségbiztosítási intézkedéseket. A légi jármű telephelyét, a tervezett üzemelési karbantartásra és hajtómű-karbantartásra vonatkozó szerződéseket, valamint azok minden módosítását az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia. Azonban:
1. olyan légi jármű esetében, amelynél nem tervezett üzemelési karbantartás válik szükségessé, a szerződés megköthető a 145. rész szerinti karbantartó szervezetnek címzett egyedi munkamegrendelés formájában;
 2. komponensek karbantartása esetén, ideértve a hajtómű-karbantartást is, a c) pontban említett szerződés megköthető a 145. rész szerinti karbantartó szervezetnek címzett egyedi munkamegrendelések formájában.

▼M3**M.A.709. Dokumentáció**

- a) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetnek rendelkeznie kell az M.A.401. pont szerinti, megfelelő és érvényes karbantartási dokumentációval, és azt alkalmaznia kell a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos, az M.A.708. pontban említett feladatok végrehajtása során. Ezeket az adatokat a tulajdonos vagy az üzemben tartó is szolgáltathatja, feltéve hogy az adott tulajdonossal vagy üzemben tartóval megfelelő szerződést kötöttek. Ebben az esetben a légialkalmasság-irányító szervezetnek csak a szerződés érvényességének időtartama alatt kell megtartania ezeket az adatokat, kivéve ha az M.A.714. pont máshogy rendelkezik.
- b) A kereskedelmi légi fuvarozásban nem érintett légi járművek esetében a légialkalmasság-irányító szervezet kidolgozhat „kiindulási” és/vagy „általános” karbantartási programokat, hogy az e melléklet (M. rész) I. függelékében említett szerződések megléte nélkül lehetővé váljon az első jóváhagyás és/vagy egy létező jóváhagyás kiterjesztése. Ugyanakkor a „kiindulási” és/vagy „általános” karbantartási programok mellett is szükség van kellő időben az M.A.302. ponttal összhangban lévő, megfelelő légi jármű karbantartási program kidolgozására, mielőtt az M.A.711. pontban foglalt jogosultságokat gyakorolhatják.

▼M4**M.A.710. A légialkalmasság felülvizsgálata****▼M7**

- a) A légi járműnek az M.A.901. pont szerinti légi alkalmassági felülvizsgálatára vonatkozó követelmény teljesítése érdekében a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet teljes körűen dokumentálva átvizsgálja a légi jármű nyilvántartásait, és ennek során meggyőződik a következőkről:
 1. a légi jármű sárkányszerkezete, hajtóműve és légcsavarja által teljesített repülési időt és az ehhez kapcsolódó repülési ciklusokat megfelelően nyilvántartásba vették; továbbá

▼ M7

2. a repülési kézikönyv az adott légi jármű-konfigurációra vonatkozik, és megfelel a legutóbbi felülvizsgálati státuszának; továbbá
3. a légi járművön a jóváhagyott karbantartási program szerint minden esedékes karbantartási munkát végrehajtottak; továbbá
4. minden ismert hibát kijavítottak, illetve, ha alkalmazható, a javítást ellenőrzött módon halasztották el; továbbá
5. minden alkalmazandó légi alkalmassági irányelvet alkalmaztak és megfelelően nyilvántartásba vettek; továbbá
6. a légi járművön végrehajtott összes módosítást és javítást nyilvántartásba vették, és azok megfelelnek az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész); továbbá
7. a légi járműbe beépített összes korlátozott üzemidejű komponens megfelelően azonosították, nyilvántartásba vették, és azok élettartama nem haladta meg jóváhagyott maximális üzemidejüket; továbbá
8. a légi járművet minden karbantartási munka után az I. mellékletnek (M. rész) megfelelően bocsátották üzembe; továbbá
9. az aktuális tömeg- és súlypontjelentés megfelel a légi jármű tényleges konfigurációjának és érvényes; továbbá
10. a légi jármű megfelel a típusterven végrehajtott és az ügynökség által jóváhagyott legutóbbi felülvizsgálatnak; továbbá
11. ha alkalmazandó, a légi jármű rendelkezik az 1702/2003/EK rendelet melléklete (21. rész) I. alrészének megfelelő, a légi jármű aktuális konfigurációjához tartozó zajbizonyítvánnyal.

▼ M4

- (b) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet légialkalmasság-felülvizsgáló személyzete elvégzi a légi jármű fizikai vizsgálatát. E vizsgálat során a III. melléklet (66. rész) értelmében nem megfelelően képesített légialkalmasság-felülvizsgáló személyek munkáját képesített személyeknek kell segíteniük.
- (c) A légi jármű fizikai vizsgálata során a légialkalmasság-felülvizsgáló személyek biztosítják a következőket:
 1. az összes előírt jelölés és felirat megfelelően el legyen helyezve; továbbá
 2. a légi jármű megfeleljen a jóváhagyott repülési kézikönyvnek; továbbá
 3. a légi jármű konfigurációja megfeleljen a jóváhagyott dokumentációnak; továbbá
 4. ne legyen olyan nyilvánvaló hiba, amelyet az M.A.403. pont szerint nem kezeltek; továbbá
 5. a légi jármű és a nyilvántartások a) pont szerint dokumentált átvizsgálása között ne legyen ellentmondás.
- (d) Az M.A.901. a) pontban foglalt rendelkezéstől eltérve annak érdekében, hogy a fizikai vizsgálat karbantartási ellenőrzés keretében legyen végrehajtható, a légialkalmassági felülvizsgálat legfeljebb 90 nappal korábban elvégezhető anélkül, hogy az a légialkalmassági felülvizsgálati eljárás folyamatosságát befolyásolná.

▼ M4

- (e) Az I. melléklet (M. rész) III. függeléke szerinti légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány (15b. számú EASA-úrlap), illetve légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány kiadására vonatkozó ajánlás (15a. számú EASA-úrlap) csak a következő feltételekkel bocsátható ki:
1. a bizonyítványt, illetve ajánlást vagy a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet nevében az M.A.707. pont értelmében megfelelően feljogosított légialkalmasság-felülvizsgáló személy, vagy – az M.A.901. g) pont szerinti esetekben – tanúsító személy adja ki;
 2. a bizonyítvány, illetve ajánlás csak a légialkalmassági felülvizsgálat maradéktalan elvégzése után adható ki, azzal a feltétellel, hogy a követelmények teljesülését illetően nem állhat fenn olyan hiányosság, amely a repülésbiztonságot ismert módon veszélyezteti.
- (f) A légi jármű számára kiállított vagy meghosszabbított légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány másolatát 10 napon belül meg kell küldeni a légi járművet lajstromozó tagállamnak.
- (g) A légialkalmassági felülvizsgálattal összefüggő feladatok nem adhatók alvállalkozásba.
- (h) Ha a légialkalmassági felülvizsgálat eredménye nem meggyőző, akkor az illetékes hatóságot a lehetőségek szabta keretek között minél hamarabb, de legkésőbb attól fogva 72 órán belül értesíteni kell, hogy a szervezet a felülvizsgálat tárgyát képező állapotot feltárta.

▼ M3**M.A.711. A szervezet jogosultságai**

- a) Az e melléklet (M. rész) A. szakaszának G. alrésze szerint jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet:

▼ M4

1. a jóváhagyási bizonyítványának megfelelően – a kereskedelmi célú légi fuvarozásban részt vevő légi járművek kivételével – irányíthatja légi járművek légialkalmasságának fenntartását;

▼ M3

2. ha az a jóváhagyási bizonyítványában és légi üzemeltetői bizonyítványában (AOC) is szerepel, irányíthatja a kereskedelmi célú légi fuvarozásban használt légi jármű légi alkalmasságának fenntartását;
 3. megszervezheti, hogy szerződés keretében a saját minőségbiztosítási rendszerén belül működő más szervezet végezze el a légi alkalmasság fenntartásával kapcsolatos, a jóváhagyott szervezet jóváhagyási bizonyítványában felsorolt korlátozott feladatokat;
 4. az M.A.901. pont f) bekezdésében foglalt feltételek mellett meghosszabbíthatja az illetékes hatóság, illetve egy másik, e melléklet (M. rész) A. szakaszának G. alrészével összhangban jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet által kiadott légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány érvényességét;
- b) Továbbá a valamely tagállamban bejegyzett légialkalmasság-irányító szervezet számára jóvá lehet hagyni az M.A.710. pontban említett légialkalmassági felülvizsgálatok elvégzését, és:
1. a kapcsolódó légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány kiadását, valamint e bizonyítvány érvényességének kellő időben, az M.A.901. pont c) bekezdésének 2. albekezdése, illetve az M.A.901. pont e) bekezdésének 2. albekezdése szerinti feltételeknek megfelelően történő meghosszabbítását; és
 2. légialkalmassági felülvizsgálatra vonatkozó ajánlás összeállítását a légi járművet lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatósága számára;

▼M4

- c) Az a légialkalmasság-irányító szervezet, amelynek jóváhagyása az M.A.711. b) pont szerinti jogosultságokra kiterjed, az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21.A.711 d) pontjával összhangban azon légi járművek vonatkozásában, amelyekre a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány kiadását illetően jóváhagyással rendelkezik, repülési engedély kiadását illetően is jóváhagyható azzal, hogy a jóváhagyott repülési feltételeknek való megfelelést az M.A.704. pont szerinti kézikönyvben rögzített megfelelő jóváhagyott eljárással kell tanúsítani.

▼B**M.A.712. Minőségbiztosítási rendszer**

- a) A jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetnek, annak érdekében, hogy folyamatosan megfeleljen ezen alrész követelményeinek, létre kell hoznia minőségbiztosítási rendszert és ki kell jelölnie minőségügyi vezetőt, hogy az figyelemmel kísérje a légi járművek légi alkalmasságának biztosításához szükséges eljárások betartását, illetve azok megfelelőségét. A megfelelőség ellenőrzése magában foglalja a visszacsatolási rendszert a felelős vezető számára, hogy végrehajthassák a szükséges kiigazító intézkedéseket.
- b) A minőségbiztosítási rendszer az M.A. G. alrész szerinti tevékenységek figyelemmel kísérését szolgálja. A rendszernek legalább az alábbi funkciókat kell tartalmaznia:
1. figyelemmel kell kísérnie, hogy az M.A. G. alrész szerinti minden tevékenységet a jóváhagyott eljárások szerint végezzenek el; és
 2. figyelemmel kell kísérnie, hogy minden szerződött karbantartási munkát a szerződés szerint végezzenek el; és
 3. figyelemmel kell kísérnie e rendelkezés előírásainak való folyamatos megfelelést.
- c) Az e tevékenységekre vonatkozó nyilvántartásokat legalább két évig meg kell őrizni.
- d) Amennyiben a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetet valamely másik rész szerint hagyták jóvá, a minőségbiztosítási rendszer kombinálható a másik részben meghatározott rendszerrel.
- e) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az M.A. G. alrész szerinti minőségbiztosítási rendszernek az üzemeltető minőségbiztosítási rendszere szerves részének kell lennie.

▼M3

- f) Kereskedelmi légi fuvarozásban használt légi járművek légi alkalmasságát nem irányító, kisméretű szervezet esetében, az illetékes hatóság engedélyével a minőségbiztosítási rendszer kiváltható szervezeti felülvizsgálatok rendszeres végrehajtásával, kivéve azokat az eseteket, amikor a szervezet 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegnél nehezebb, nem légballon jellegű légi járműre vonatkozóan ad ki légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt. Abban az esetben, ha a légialkalmasság-irányító szervezetnek nincsen minőségbiztosítási rendszere, nem adhat át más feleknek szerződés keretében folyamatos légi alkalmasság irányításával kapcsolatos feladatokat.

▼B**M.A.713. Változások a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetben**

Annak biztosítására, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa az e résznek való folyamatos megfelelést, a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet az alábbi változások bármelyikére irányuló javaslatról tájékoztatja a hatóságot, még mielőtt a változás megtörténne:

1. a szervezet neve;
2. a szervezet telephelye;

▼B

3. a szervezet további telephelyei;
4. a felelős vezető;
5. az M.A.706. c) pontban meghatározott személyek bármelyike;
6. a létesítmények, eljárások, a tevékenység köre és a személyzet, amely hatással lehet a jóváhagyásra.

Az ügyvezetés előtt előzetesen nem ismert személyi változásokat a lehető leghamarabb közölni kell.

▼M4**M.A.714. Nyilvántartások vezetése**

- (a) A légialkalmasság-irányító szervezet köteles az elvégzett munka valamennyi adatát nyilvántartásba venni. A szervezet köteles megőrizni az M.A.305. pont és – ha alkalmazandó – az M.A.306. pont szerinti nyilvántartásokat.
- (b) Ha a légialkalmasság-irányító szervezet rendelkezik az M.A.711. b) pont szerinti jogosultsággal, akkor egy-egy példányban köteles megőrizni minden kiadott vagy meghosszabbított érvényességű légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt és ajánlást, továbbá köteles megőrizni valamennyi háttérdokumentumot. A szervezet köteles egy-egy példányban megőrizni minden olyan légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt, amelynek érvényességét az M.A.711. a) 4. pont szerinti jogosultsága alapján meghosszabbította.
- (c) Ha a légialkalmasság-irányító szervezet rendelkezik az M.A.711. c) pont szerinti jogosultsággal, akkor egy-egy példányban köteles megőrizni minden olyan repülési engedélyt, amelyet az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21.A.729. pontja alapján kiadott.
- (d) A légialkalmasság-irányító szervezet a b) és a c) pontban említett nyilvántartások egy-egy példányát a légi jármű vagy komponens végleges üzemén kívül helyezését követően két évig köteles megőrizni.
- (e) A nyilvántartásokat úgy kell tárolni, hogy a károsodással, az illetéktelen megváltoztatással és a lopással szemben védve legyenek.
- (f) A biztonsági másolatokat tartalmazó valamennyi számítógépes hardverelemet a munkaadatokétól eltérő helyen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos jó állapotát.
- (g) Ha egy légi jármű vonatkozásában a légialkalmasság fenntartásának irányítását másik szervezet vagy személy veszi át, akkor ennek a szervezetnek vagy személynek minden megőrzött nyilvántartást át kell adni. A nyilvántartások megőrzésére előírt határidők az átvevő szervezetet vagy személyt is kötik.
- (h) Ha a légialkalmasság-irányító szervezet beszünteti működését, minden megőrzött nyilvántartást köteles átadni az érintett légi járművek tulajdonosának.

▼B**M.A.715. A jóváhagyás folyamatos érvényessége**

- a) A jóváhagyást határozatlan időre adják ki. A jóváhagyás az alábbiaktól függően marad érvényben:
 1. a szervezet folyamatosan megfelel e rész előírásainak, az M.B.705. pontban meghatározott vizsgálati eredmények kezelésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban; és
 2. a szervezethez az illetékes hatóságnak hozzáférést kell biztosítani, hogy ellenőrizhesse az e résznek való folyamatos megfelelést; és
 3. a jóváhagyást nem adják vissza, és azt nem vonják vissza.

▼B

- b) A jóváhagyás visszaadása vagy visszavonása esetén a bizonyítványt az illetékes hatósághoz vissza kell juttatni.

M.A.716. Szabálytalanságok

- a) Az 1. szintű szabálytalanság az M. rész követelményeinek való lényeges nem megfelelés, amely csökkenti a légi jármű biztonsági normáját, és súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát.
- b) A 2. szintű szabálytalanság az M. rész előírásainak való olyan nem megfelelés, amely csökkentheti a légi jármű biztonsági normáját, és esetleg veszélyeztetheti a repülés biztonságát.
- c) Az M.B.705. pont szerinti szabálytalanságokról szóló értesítés kézhezvétele után a karbantartó szervezet jóváhagyásának jogosultja kiigazító cselekvési tervet állapít meg, és az illetékes hatósággal egyeztetett határidőn belül, a hatóság megelégedésére bemutatja a kiigazító intézkedést.

H. ALRÉS**ÜZEMBEHELYEZÉSI BIZONYÍTVÁNY - CRS****▼M3****M.A.801. Légi jármű üzembe helyezési bizonyítványa**

- a) Az üzembe helyezési bizonyítványt ezen alrész szerint kell kibocsátani, kivéve, ha valamely, a II. melléklet (145. rész) szerint jóváhagyott karbantartó szervezet helyezi a légi járművet üzembe.
- b) A légi járművet csak azután lehet üzembe helyezni, hogy az alábbi személyek az üzembe helyezési bizonyítványt minden egyes karbantartás befejezésekor kibocsátották, és meggyőződtek arról, hogy minden szükséges karbantartási munka megfelelően befejeződött:
1. az e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrésze szerint jóváhagyott karbantartó szervezet nevében a megfelelő tanúsító személyek; vagy
 2. a III. melléklet (66. rész) követelményeinek megfelelő tanúsító személyek, kivéve az e melléklet VII. függelékében felsorolt komplex karbantartási feladatok esetében, amelyekre az 1. albekezdés alkalmazandó; vagy
 3. a pilóta-tulajdonos az M.A.803. ponttal összhangban;
- c) Az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdésétől eltérően a kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt ELA1 légi járművek üzembe helyezését a VII. függelékben felsorolt komplex karbantartási feladatok után az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdésében említett tanúsító személyek is jóváhagyhatják.
- d) Az M.A.801. pont b) bekezdésétől eltérően az olyan előre nem látható helyzetekben, ahol egy légi jármű az e melléklet vagy a II. melléklet (145. rész) szerint jóváhagyott karbantartó szervezettel és megfelelő tanúsító személyekkel nem rendelkező helyen ér földet, a tulajdonos feljogosíthat egy legalább hároméves megfelelő karbantartási tapasztalattal és megfelelő képesítéssel rendelkező személyt arra, hogy végezze el az e melléklet D. alrészében meghatározott szabványok szerinti karbantartást, és helyezze üzembe a légi járművet. Ebben az esetben a tulajdonosnak:
1. be kell szereznie és a légi jármű nyilvántartásában meg kell őriznie az elvégzett munkákra, valamint a bizonyítványt kiadó személy képzettségére vonatkozó összes adatot; és

▼ **M3**

2. gondoskodnia kell arról, hogy egy az M.A.801. pont b) bekezdésében említett, megfelelően feljogosított személy, illetve az e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrészével vagy a II. melléklettel (145. rész) összhangban jóváhagyott szervezet a lehető leghamarabb, de legkésőbb 7 napon belül felülvizsgálja és jóváhagyja az így elvégzett karbantartási munkákat; és
 3. a tanúsítási engedély kiadásától számított 7 napon belül értesítenie kell a légi jármű légi alkalmasságának irányításáért felelős szervezetet, amennyiben az M.A.201. pont e) bekezdése szerint szerződést kötött ilyennel, illetve szerződés hiányában az illetékes hatóságot.
- e) A tanúsító személyeket a közvetlen és folyamatos ellenőrzésük alatt álló személy vagy személyek segíthetik a karbantartási feladatok végrehajtása során az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdésével vagy az M.A.801. pont c) bekezdésével összhangban történő üzembe helyezés esetén.
- f) Az üzembe helyezési bizonyítványnak legalább tartalmaznia kell:
1. az elvégzett karbantartással kapcsolatos alapvető információkat; és
 2. a karbantartás elvégzésének dátumát; és
 3. az üzembe helyezési bizonyítványt kiadó szervezet és/vagy személy azonosító adatait, beleértve:
 - i. az e melléklet (M. rész) A. szakaszának F. alrésze szerint jóváhagyott karbantartó szervezet jóváhagyásának és az ilyen bizonyítványt kibocsátó tanúsító személyeknek a megjelölését; vagy
 - ii. az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdése vagy az M.A.801. pont c) bekezdése szerinti üzembe helyezési bizonyítvány esetén a bizonyítványt kibocsátó tanúsító személyek azonosítását, és ha alkalmazható, engedélyük számát;
 4. a légi alkalmasság vagy az üzemeltetés korlátozásait, ha vannak ilyenek.
- g) A b) bekezdéstől eltérően és a h) bekezdés rendelkezései ellenére, ha az előírt karbantartási munkát nem lehet elvégezni, az üzembe helyezési bizonyítványt a légi jármű jóváhagyott korlátozásaival ki lehet bocsátani. Ezt a tényt a légi alkalmasság és az üzemeltetés bármilyen alkalmazandó korlátozásaival együtt, az f) bekezdés 4. albekezdésében előírt információszolgáltatás részeként, még a kiadás előtt bele kell foglalni a légi jármű üzembe helyezési bizonyítványába.
- h) Az üzembe helyezési bizonyítvány nem adható ki olyan ismert meg nem felelés esetén, amely veszélyeztetni a repülés biztonságát.

M.A.802. Komponens üzembe helyezési bizonyítványa

- a) A légi jármű komponensein az M.A.502. pont rendelkezéseinek megfelelően elvégzett bármely karbantartási munka befejezése után üzembe helyezési bizonyítványt kell kiállítani.

▼ M7

- b) A légi jármű komponenseinek üzembehelyezési bizonyítványaként az 1. számú EASA-úrlapként azonosított üzemképességi bizonyítvány szolgál, kivéve azokat az eseteket, amikor a légi jármű komponenseinek karbantartását az M.A.502. b), az M.A.502. d) vagy az M.A.502. e) pont szerint végezték, amikor is a karbantartást az M.A.801. pont rendelkezéseinek megfelelő légi jármű-üzembehelyezési eljárások szerint kell elvégezni.

▼ M3**M.A.803. Pilóta-tulajdonos jóváhagyása**

- a) A pilóta-tulajdonosi besoroláshoz az adott személynek:
1. az adott légi jármű típusra vagy osztályra egy tagállam által kiadott vagy érvényesített érvényes szakszolgálati engedéllyel (vagy azzal egyenértékű dokumentummal) kell rendelkeznie; és
 2. a légi jármű egyedüli vagy társtulajdonosának kell lennie; aki:
 - i. a lajstromozási úrlapon felsorolt természetes személyek egyike; vagy
 - ii. egy nonprofit, kedvtelési céllal létrehozott jogi személyiségű társaság tagja, ahol a jogi személyiségű társaság van tulajdonosként vagy üzemeltetőként feltüntetve a lajstromozási okmányban, és ez a tag közvetlenül részt vesz a társaság döntési folyamataiban, továbbá a társaság pilóta-tulajdonosi karbantartás elvégzésére jelölte ki.
- b) A VIII. függelékben meghatározott, a pilóta-tulajdonos által végzett, korlátozott karbantartás után a pilóta-tulajdonos valamennyi, legfeljebb 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegű, magánüzemeltetésű, nem komplex motoros meghajtású légi jármű, vitorlázó repülőgép, segédmotoros vitorlázó repülőgép és légballon esetében kiállíthatja az üzembe helyezési bizonyítványt.
- c) A pilóta-tulajdonos által végzett korlátozott karbantartás hatókörét az M.A.302. pontban említett légi jármű karbantartási programban kell meghatározni.
- d) Az üzembe helyezési bizonyítványt be kell vezetni a fedélzeti naplókba, és tartalmaznia kell az elvégzett karbantartás alapvető részleteit, a felhasznált karbantartási adatokat, a karbantartás befejezésének időpontját és a bizonyítványt kibocsátó pilóta-tulajdonos személyazonosságát, aláírását és szakszolgálati engedélyének számát.

▼ B**I. ALRÉS****LÉGI ALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY****▼ M3****M.A.901. A légi jármű légialkalmassági felülvizsgálata**

A légi jármű légialkalmassági bizonyítványa érvényességének biztosítása érdekében a légi járművet és a jármű folyamatos légi alkalmasságát dokumentáló nyilvántartásokat rendszeresen légialkalmassági vizsgálat keretében felül kell vizsgálni.

- a) A sikeres légialkalmassági felülvizsgálat befejezésekor – a III. függeléknek megfelelően (15a. vagy 15b. számú EASA-úrlap) – kiállítják a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt. A légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány egy évig érvényes.

▼ M3

b) Az ellenőrzött környezetben lévő légi jármű olyan légi jármű, i. amely az előző 12 hónapban folyamatosan egy az e melléklet (M. rész) A. szakasz G. alrésze szerint jóváhagyott egyedi szervezet irányítása alatt volt, és ii. amelyet az előző 12 hónap során az e melléklet (M. rész) A. szakasz F. alrészével vagy a II. melléklettel (145. rész) összhangban jóváhagyott karbantartó szervezetek tartottak karban. Ide tartozik az M.A.803. pont b) bekezdésében említett és az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdése vagy az M.A.801. pont b) bekezdésének 3. albekezdése szerint elvégzett karbantartás és üzembe helyezés.

c) A b) bekezdésben említett, a légi jármű folyamatos légi alkalmasságát irányító szervezet – amennyiben megfelelően jóváhagyják és megfelel a k) bekezdés követelményeinek – az ellenőrzött környezetben lévő, a kereskedelmi légi fuvarozásban használt összes légi jármű típus, és a 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegnél (MTOM) nehezebb légi járművek, kivéve a léghallonok esetében:

1. az M.A.710. pont szerint kibocsáthatja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt; és

2. amennyiben a légi jármű az ellenőrzött környezetben marad, az általa kibocsátott légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványok érvényességének időtartamát két alkalommal, egy-egy évvel meghosszabbíthatja.

d) A kereskedelmi légi fuvarozásban használt összes légi jármű típus, és a 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegnél (MTOM) nehezebb légi járművek, kivéve a léghallonok, esetében i. amelyek nem ellenőrzött környezetben vannak, vagy ii. amelyekről olyan légialkalmasság-irányító szervezet gondoskodik, amely nem rendelkezik jogosultsággal légialkalmassági felülvizsgálatok elvégzésére, a légialkalmasság-felülvizsgálati bizonyítványt az illetékes hatóság bocsátja ki az e melléklet (M. rész) A. szakasz G. alrészével összhangban, megfelelően jóváhagyott szervezet által – a tulajdonos vagy az üzemeltető kérelmével együtt – beküldött ajánlás alapján elvégzett és kielégítő eredménnyel záruló értékelés után. Az ilyen ajánlás az M.A.710. pont szerint elvégzett légialkalmassági vizsgálaton alapul.

e) A legfeljebb 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegű (MTOM) légi járművek, és léghallonok esetében, amelyeket kereskedelmi légi fuvarozásban nem használnak, megfelelő jóváhagyás esetén és a k) bekezdés rendelkezéseinek függvényében bármely, a tulajdonos vagy az üzemeltető által kijelölt, az e melléklet (M. rész) A. szakasz G. alrészével összhangban jóváhagyott szervezet:

1. az M.A.710. pont szerint kibocsáthatja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt; és

2. az általa kibocsátott légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány érvényességének időtartamát két alkalommal, egy-egy évvel meghosszabbíthatja; feltéve, hogy a légi jármű az irányítása alatt ellenőrzött környezetben marad.

f) Az M.A.901. pont c) bekezdésének 2. albekezdésétől és az M.A.901. pont e) bekezdésének 2. albekezdésétől eltérően, az ellenőrzött környezetben lévő légi járművek esetében a légi jármű folyamatos légi alkalmasságát irányító, a b) bekezdésben említett szervezet, a k) bekezdésben meghatározott követelményeinek való megfelelés függvényében, kétszer egy-egy éves időtartamra meghosszabbíthatja az illetékes hatóság vagy egy, az e melléklet (M. rész) A. szakasz G. alrészével összhangban jóváhagyott, másik szervezet által kiadott légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány érvényességét.

▼ M3

- g) Az M.A.901. pont e) bekezdésétől és az M.A.901. pont i) bekezdésének 2. albekezdésétől eltérően, a kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt, és az M.A.201. pont i) bekezdése által nem érintett ELA1 légi járművek esetében a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt az illetékes hatóság is kiállíthatja egy, az illetékes hatóság által hivatalosan jóváhagyott és a III. melléklet (66. rész) rendelkezéseinek és az M.A.707. pont a) bekezdése 2.a. albekezdésének megfelelő tanúsító személy által – a tulajdonos vagy az üzemeltető kérelmével együtt – beküldött ajánlás alapján elvégzett és kielégítő eredménnyel záruló értékelés után. Az ilyen ajánlásnak az M.A.710. pont szerint elvégzett légialkalmassági felülvizsgálaton kell alapulnia, és nem adható ki kettőnél több egymást követő évben.
- h) Amikor a körülmények arra utalnak, hogy potenciális közlekedésbiztonsági veszéllyel kell számolni, az illetékes hatóságnak saját magának kell elvégeznie a légialkalmassági felülvizsgálatot és kiadnia a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt.
- i) A h) bekezdésen felül az illetékes hatóság az alábbi esetekben is saját maga elvégezheti a légialkalmassági felülvizsgálatot és kiadhatja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt:

▼ M4

1. ha a légi járművel kapcsolatos irányítási feladatokat a melléklet (M. rész) A. szakaszának G. alrésze alapján jóváhagyott harmadik országbeli légialkalmasság-irányító szervezet látja el;

▼ M3

2. légballoonok vagy bármilyen más, legfeljebb 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegű légi járművek esetében, amennyiben a tulajdonos ezt kéri.
- j) Amikor az illetékes hatóság saját maga végzi el a légialkalmassági felülvizsgálatot és/vagy állítja ki a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt, a tulajdonosnak vagy az üzemeltetőnek a következőket kell biztosítania az illetékes hatóság számára:
1. az illetékes hatóság által előírt dokumentáció; és
 2. az illetékes hatóság alkalmazottai számára alkalmas elhelyezés a megfelelő helyszínen; és
 3. szükség esetén a III. mellékletnek (66. rész), vagy az azzal egyenértékű, a II. melléklet (145. rész) 145.A.30. pont j) bekezdésének 1. és 2. albekezdéseiben foglalt követelményeknek megfelelő képesítéssel rendelkező személyek támogatása.
- k) A légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány nem adható ki és nem hosszabbítható meg, ha bizonyíték van arra vagy okkal vélhető úgy, hogy a légi jármű nem alkalmas a légi fuvarozásra.

▼ B**M.A.902. A légi alkalmasság felülvizsgálati bizonyítvány érvényessége**

- a) A légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány érvényét veszti, ha:
1. azt felfüggesztik vagy visszavonják; vagy
 2. a légi alkalmassági bizonyítványt felfüggesztik vagy visszavonják; vagy
 3. a légi jármű nem szerepel valamely tagállam légijármű-lajstromában; vagy
 4. azt a típusalkalmassági bizonyítványt, amelynek alapján a légi alkalmassági bizonyítványt kiállítják, felfüggesztették vagy visszavonták.

▼ M7

- b) A légi jármű nem repülhet, ha légi alkalmassági bizonyítványa érvénytelen, vagy:
1. a légi jármű vagy a légi járműbe beépített bármely komponens folyamatos légi alkalmassága nem felel meg e rész előírásainak; vagy

▼M7

2. a légi jármű már nem felel meg az ügynökség által jóváhagyott típusútervek; vagy
3. a légi járművet a repülési kézikönyv vagy a légi alkalmassági bizonyítvány jóváhagyott korlátozásait túllépve működtették anélkül, hogy megfelelő intézkedést tettek volna; vagy
4. a légi jármű olyan baleset vagy esemény részese volt, amely befolyásolta a légi jármű légi alkalmasságát, és nem tettek megfelelő intézkedéseket a légi alkalmasság helyreállítására; vagy
5. valamelyik módosítás vagy javítás nem felel meg az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész).

▼B

- c) A légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány visszaadása vagy visszavonása esetén azt vissza kell szolgáltatni az illetékes hatóságnak.

M.A.903. A légi jármű lajstromozásának átadása az EU-n belül

- a) A légi jármű lajstromozásának EU-n belüli átadása esetén a kérelmező:
1. tájékoztatja az előző tagállamot, hogy a légi járművet melyik tagállamban fogják lajstromozni; majd
 2. kérelmet nyújt be a másik tagállamnak a 21. rész szerinti új légi alkalmassági bizonyítvány kibocsátásáért.
- b) Az M.A.902. a) 3. pont rendelkezései ellenére, a korábbi légi alkalmasság felülvizsgálati bizonyítvány lejártának napjáig érvényes marad.

M.A.904. Az Európai Unióba importált légi jármű légi alkalmassági vizsgálata**▼M3**

- a) Amikor harmadik országból történő behozatal esetén a légi jármű valamely tagállam lajstromába kerül, a kérelmezőnek:
1. kérelmet kell benyújtania a lajstromozás szerinti tagállamhoz az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) szerinti új légialkalmassági bizonyítvány kibocsátása érdekében; és
 2. amennyiben a légi jármű nem új, megfelelően el kell végeztetnie egy légialkalmassági felülvizsgálatot az M.A.901. ponttal összhangban; és
 3. el kell végeztetnie az M.A.302. pont szerint jóváhagyott karbantartási programnak való megfeleléshez szükséges karbantartási munkákat.
- b) Miután a légialkalmasság-irányító szervezet – ha az végezte a felülvizsgálatot – meggyőződött arról, hogy a légi jármű megfelel a vonatkozó követelményeknek, meg kell küldenie a lajstrom szerinti tagállamnak a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány kiállítására vonatkozó dokumentált ajánlását.

▼B

- c) A tulajdonos köteles a lajstrom szerinti tagállamnak vizsgálat céljára a légi járműhöz a hozzáférést biztosítani.
- d) A lajstrom szerinti tagállam, ha meggyőződött arról, hogy a légi jármű megfelel a 21. rész előírásainak, kibocsátja az új légi alkalmassági bizonyítványt.
- e) A tagállam kibocsátja a légi alkalmasság felülvizsgálati bizonyítványt, amely általában egy évig érvényes, kivéve ha biztonsági okból annak érvényességét korlátozza.

▼B**M.A.905. Szabálytalanságok**

- a) Az 1. szabálytalanság az M. rész előírásainak való lényeges nem megfelelés, amely csökkenti a légi jármű biztonsági normáját, és súlyosan veszélyezteti a repülésbiztonságot.
- b) A 2. szintű szabálytalanság az M. rész előírásainak való minden olyan nem megfelelés, amely csökkentheti a légi jármű biztonsági normáját, és esetleg veszélyeztetheti a repülés biztonságát.

▼M4

- c) Az M.B.903. pont szerinti szabálytalanságra vonatkozó értesítés kézhezvételét követően az M.A.201. pont értelmében felelős személy vagy szervezet kiigazítási intézkedési tervet készít, és kiigazító intézkedéseit az illetékes hatósággal egyeztetett határidőn belül a hatóság számára kielégítő módon bemutatja, ideértve a szabálytalanság újabb előfordulásának megelőzését és okának megszüntetését célzó megfelelő kiigazító intézkedést is.

▼B*B. SZAKASZ***AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI***A. ALRÉS**ÁLTALÁNOS SÁGOK***M.B.101. Hatály**

E szakasz megállapítja az e rész A. szakaszának alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős illetékes hatóságok által követendő igazgatási eljárásokat.

M.B.102. Az illetékes hatósága) *Általánosságok*

A tagállamnak ki kell jelölnie az illetékes hatóságot, amely a bizonyítványok kibocsátásáért, folyamatos érvényességéért, módosításért, felfüggesztéséért vagy visszavonásáért, illetve a légi alkalmasság fenntartása felügyeletéért felel. Ez az illetékes hatóság írásos formában rögzíti eljárásait és szervezeti struktúráját.

b) *Erőforrások*

Az alkalmazotti létszámnak elegendőnek kell lennie a B. szakaszban meghatározott előírások teljesítéséhez.

c) *Képesítés és képzés*

Az M. rész szerinti tevékenységekben részt vevő összes személynek rendelkeznie kell a megfelelő szakképesítéssel, tudással, tapasztalattal, alapképesséssel és folyamatos továbbképzéssel a rájuk bízott feladatok végrehajtásához.

d) *Eljárások*

Az illetékes hatóság állapítja meg eljárásait, részletezve, hogy miként éri el az e résznek való megfelelést.

A folyamatos megfelelés biztosításának érdekében az eljárásokat felül kell vizsgálni és módosítani kell.

▼M6**▼B****M.B.104. Nyilvántartások vezetése**

- a) Az illetékes hatóságoknak nyilvántartási rendszert kell létrehozniuk, amely lehetővé teszi az egyes bizonyítványok kibocsátása, érvényessége fenntartása, módosítása, felfüggesztése vagy visszavonása folyamatának megfelelő nyomon követhetőségét.

▼B

b) Az M. rész szerinti jóváhagyott szervezetek felügyeletéhez szükséges nyilvántartásoknak legalább az alábbiakat kell tartalmazniuk:

1. a szervezet jóváhagyására irányuló kérelem;
2. a szervezet jóváhagyási bizonyítványa, annak valamennyi változásával együtt;
3. az auditáló program másolata, felsorolva az esedékesek, illetve a már elvégzett auditokat;
4. az illetékes hatóság által ellátott folyamatos felügyelet nyilvántartásai, ideértve minden audit-nyilvántartást;
5. minden vonatkozó levelezés másolata;
6. az esetleges mentesítések és a végrehajtási intézkedések részletei;
7. a szervezet felügyeletére vonatkozó, a más illetékes hatóságoktól érkező esetleges jelentések;
8. a szervezet kézikönyve és annak módosításai;
9. az illetékes hatóság által közvetlenül jóváhagyott minden más dokumentum másolata.

c) A b) pont szerinti nyilvántartásokat legalább négy évig meg kell őrizni.

d) Az egyes légi járművek felügyeletére vonatkozó nyilvántartások legalább az alábbiak másolatait tartalmazzák:

1. a légi jármű légi alkalmassági bizonyítványa;
2. légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítványok;
3. az A. szakasz G. alrésze szerinti szervezet ajánlásai;
4. a tagállam által közvetlenül végzett légi alkalmassági felülvizsgálatokra vonatkozó jelentések;
5. minden, a légi járműre vonatkozó levelezés;
6. az esetleges mentesítések és a végrehajtási intézkedések részletei;

▼M4

7. az I. melléklet (M. rész) vagy a 3922/91/EGK rendelet III. melléklete (EU-OPS) alapján az illetékes hatóság által jóváhagyott mindennemű okmány.

▼B

e) A d) pontban említett nyilvántartásokat két évig meg kell őrizni attól az időponttól számítva, amikor a légi járművet véglegesen kivonják a szolgálatból.

f) Az M.B.104. pontban meghatározott minden nyilvántartást kérésre más tagállam vagy az ügynökség rendelkezésére kell bocsátani.

M.B.105. Kölcsönös információcsere

a) A légi közlekedés biztonságának javítása érdekében az alaprendelet 11. cikke szerinti illetékes hatóságok biztosítják minden szükséges információ kölcsönös cseréjét.

b) A tagállamok illetékességének sérelme nélkül, a több tagállamot érintő, a biztonságot potenciálisan fenyegető veszély esetén az érintett illetékes hatóságok támogatják egymást a szükséges felügyeleti intézkedések végrehajtásában.

▼B

B. ALRÉS Z

*ILLETÉKESSÉG***M.B.201. Kötelezettségek**

Az M.1. pontban meghatározott illetékes hatóságok felelősek az ellenőrzések és a vizsgálatok végrehajtásáért, hogy az e részben meghatározott követelmények teljesüljenek.

C. ALRÉS Z

*A LÉGI ALKALMASSÁG FENNTARTÁSA***M.B.301. Karbantartási program**

- a) Az illetékes hatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy a karbantartási program megfelel az M.A.302. pontban meghatározott követelményeknek.
- b) Kivéve, ha az ►**M3** M.A.302. c) ◀ pontja másként állapítja meg, a karbantartási programot és annak módosításait közvetlenül az illetékes hatóság hagyja jóvá.
- c) Közvetett jóváhagyás esetén a karbantartási programot az illetékes hatóság a légi alkalmasság fenntartása irányító szervezete kézikönyvében hagyja jóvá.
- d) A karbantartási program b) pont szerinti jóváhagyása érdekében az illetékes hatóság számára hozzáférést kell biztosítani minden, az ►**M3** M.A.302. d), e) és f) ◀ pont szerinti szükséges adathoz.

M.B.302. Mentességek

Az illetékes hatóság által az alaprendelet ►**M3** 14. cikke (4) bekezdése ◀ szerint engedélyezett minden mentességről nyilvántartást kell vezetni, és azt meg kell őrizni.

M.B.303. A légi jármű folyamatos légi alkalmasságának figyelemmel kísérése**▼M3**

- a) Az illetékes hatóságnak vizsgálati programot kell kidolgoznia a lajstromában szereplő légi járművek légialkalmassági állapotának figyelemmel kísérésére.

▼B

- b) A vizsgálati program magában foglalja a légi járművek szűrőpróbaszerű ellenőrzését.
- c) A programot úgy kell kidolgozni, hogy figyelembe vegye a lajstromban szereplő légi járművek számát, a helyismeretet és az eddigi felügyeleti tevékenységet.
- d) A gyártmányok ellenőrzése a légi alkalmasság szempontjából kockázatot jelentő tényezők sorára összpontosít, és azonosítja az esetleges kifogásokat. Továbbá, az illetékes hatóság minden kifogást értékel, hogy megállapítsa annak okát.
- e) Minden kifogást az M.A.201. pont szerint felelős személynek vagy szervezetnek írásban meg kell erősítenie.
- f) Az illetékes hatóság minden kifogást, a kifogás kiküszöbölésére tett intézkedést és ajánlást nyilvántartásba vesz.
- g) Ha a légi jármű felmérése során bizonyítékot találnak arra, hogy az M. részben foglalt követelmények nem teljesültek, az illetékes hatóság az M.B.903. pontban foglaltak szerint intézkedik.

▼B

- h) Ha a követelményeknek való nem megfelelés alapvető oka bármilyen alrész vagy más rész követelményeinek nem teljesítése, a nem megfelelésről a vonatkozó részben előírtak szerint kell intézkedni.

▼M3

- i) A megfelelő végrehajtási tevékenység elősegítése érdekében az illetékes hatóságoknak kölcsönösen tájékoztatniuk kell egymást a h) bekezdés értelmében feltárt meg nem felelésekről.

▼B**M.B.304. Visszavonás, felfüggesztés és korlátozás**

Az illetékes hatóság:

- a) a légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt nyomós okból, a biztonság potenciális veszélyeztetettsége esetén köteles felfüggeszteni; vagy
- b) a légi alkalmasság felülvizsgálati bizonyítványt az M.B.303. g) pontban foglaltak szerint felfüggeszti, visszavonja vagy korlátozza.

D. ALRÉS**KARBANTARTÁSI SZABVÁNYOK**

(még megfelelően kidolgozandó)

E. ALRÉS**KOMPONENSEK**

(még megfelelően kidolgozandó)

F. ALRÉS**KARBANTARTÓ SZERVEZET****M.B.601. Kérelem**

Amennyiben a karbantartó létesítmények több mint egy tagállamban helyezkednek el, a jóváhagyás felülvizsgálását és folyamatos felügyeletét azon tagállamok kijelölt illetékes hatóságaival közösen kell elvégezni, amelyeknek a területén a további karbantartó létesítmények elhelyezkednek.

M.B.602. Első jóváhagyás

- a) Amennyiben az M.A.606. a) és b) pontja szerinti előírások teljesülnek, az illetékes hatóság írásban jelzi a kérelmezőnek az M.A.606. a) és b) pontja szerinti személyek elfogadását.
- b) Az illetékes hatóságnak meg kell állapítani, hogy a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott eljárások megfelelnek-e az M.A. F. alrészében előírtaknak, és biztosítják, hogy a felelős vezető írja alá a kötelezettségvállalási nyilatkozatot.
- c) Az illetékes hatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy a szervezet megfelel-e az M.A. rész F. alrésze előírásainak.
- d) Az első jóváhagyásra irányuló vizsgálat idején legalább egy alkalommal megbeszélésre kell hívni a szervezet felelős vezetőjét annak biztosítására, hogy a vezető teljes mértékben tudatában legyen a jóváhagyás jelentőségének, és a kézikönyvben meghatározott eljárásoknak a szervezet általi betartására irányuló kötelezettségvállalási nyilatkozat aláírása indokainak.
- e) Minden vizsgálati eredményt a kérelmező szervezet számára írásban meg kell erősíteni.

▼B

- f) Az illetékes hatóság minden szabálytalanságot, az annak kiküszöbölésére tett intézkedést (a vizsgálat lezárásához szükséges intézkedést) és ajánlást nyilvántartásba vesz.
- g) Az első jóváhagyáshoz a szervezetnek minden kifogást ki kell küszöbölnie, és azokat az illetékes hatóság elé kell tárnia, mielőtt a jóváhagyást kibocsátják.

M.B.603. A jóváhagyás kibocsátása

- a) Ha a karbantartó szervezet e rész vonatkozó rendelkezéseinek megfelel, az illetékes hatóságnak az EASA 3. nyomtatványon ki kell adnia a kérelmezőnek a jóváhagyási bizonyítványt (V. függelék), amely tartalmazza a jóváhagyás körét.
- b) Az illetékes hatóság az EASA 3. nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon megjelöli a jóváhagyáshoz fűzött feltételeket.
- c) A hivatkozási számot az ügynökség által meghatározott módon kell az EASA 3. nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon feltüntetni.

M.B.604. Folyamatos felügyelet

- a) Az illetékes hatóság listát vezet és tart naprakészen minden, az M.A. F. alrész szerint jóváhagyott, a felügyelete alá tartozó karbantartó szervezetről, az esedékes és a már elvégzett auditálás időpontjáról.
- b) Minden szervezetet legfeljebb 24 havonta teljes körű auditálásnak kell alávetni.
- c) A vizsgálat minden eredményét a kérelmező szervezet számára írásban meg kell erősíteni.
- d) Az illetékes hatóság minden szabálytalanságot, az annak kiküszöbölésére tett intézkedést (a vizsgálat lezárásához szükséges intézkedést) és ajánlást nyilvántartásba vesz.
- e) Legalább minden 24 hónapban egyszer értekezletet kell tartani a felelős vezetővel annak biztosítására, hogy tájékoztassák őt az auditálások során felmerülő lényeges kérdésekről.

M.B.605. Szabálytalanságok

- a) Ha az auditálás során vagy más módon bizonyítékot találnak az M. rész követelményeinek való nem megfelelésről, az illetékes hatóság az alábbi intézkedéseket hozza:
 - 1. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság, az 1. szintű szabálytalanság mértékétől függően, azonnal intézkedik a karbantartó szervezet jóváhagyásának teljes vagy részleges visszavonásáról, korlátozásáról vagy felfüggesztéséről mindaddig, ameddig a szervezet sikeres kiigazító intézkedést nem hoz.
 - 2. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság a szabálytalanság módjától függő, de három hónapot meg nem haladó időszakot szab meg a kiigazító intézkedésre. Az illetékes hatóság bizonyos körülmények esetén az első ilyen időszak lejártával, a kifogás módjától függően, a kielégítő kiigazítási intézkedési tervre figyelemmel, a három hónapos időszakot meghosszabbíthatja.
- b) Ezeket az intézkedéseket az illetékes hatóság által megadott határidőn belül kell bevezetni, ellenkező esetben a hatóság intézkedik a jóváhagyás teljes vagy részleges felfüggesztéséről.

▼M3**M.B.606. Változások**

- a) Az illetékes hatóságnak a szervezettel kapcsolatos, az M.A.617. pont rendelkezéseinek megfelelően közölt bármilyen változás esetén be kell tartania az első jóváhagyás vonatkozó előírásait.

▼M3

- b) Az illetékes hatóság előírhatja azokat a feltételeket, amelyek mellett a jóváhagyott karbantartó szervezet az ilyen változások alatt működhet, kivéve, ha úgy határoz, hogy a változások természete vagy mértéke miatt a jóváhagyást fel kell függeszteni.
- c) A karbantartó szervezet kézikönyvének módosításaira vonatkozóan:
 1. A változások közvetlen, az M.A.604. pont b) bekezdésével összhangban történő jóváhagyása esetén az illetékes hatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy a kézikönyvben meghatározott eljárások megfelelnek-e az e melléklet (M. rész) előírásainak, mielőtt a jóváhagyott szervezetet a jóváhagyásról hivatalosan értesitené.
 2. Amennyiben az M.A.604. pont c) bekezdésével összhangban a változásokat közvetett jóváhagyási eljárás során hagyják jóvá, az illetékes hatóságnak biztosítani kell, hogy i. a változások kis mértékűek maradnak; és ii. megfelelő ellenőrzést tud gyakorolni a módosítások jóváhagyása felett, és így biztosítani tudja, hogy azok továbbra is megfeleljenek az e mellékletben (M. rész) meghatározott követelményeknek.

▼B**M.B.607. A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása**

Az illetékes hatóság:

- a) a jóváhagyást nyomós okból, a biztonság potenciális veszélyeztetettsége esetén köteles felfüggeszteni; vagy
- b) a jóváhagyást az M.B.605. pont szerint felfüggeszti, visszavonja vagy korlátozza.

G. ALRÉS

*LÉGIALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET***M.B.701. Kérelem**

- a) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az illetékes hatósághoz az üzemeltetett légi jármű-típusokra a légi jármű üzemeltetői bizonyítványára irányuló első kérelemmel, és ahol alkalmazható, a kérelmezett esetleges változtatásokkal együtt, a következőket kell jóváhagyásra benyújtani:
 1. a légi alkalmasság-irányító kézikönyv;
 2. az üzemeltető légi jármű-karbantartási programja;
 3. a légi jármű fedélzeti műszaki naplója;
 4. ahol helyénvaló, az üzemeltető és a 145. rész szerint jóváhagyott karbantartó szervezet közötti karbantartási szerződések műszaki előírásai.
- b) Amennyiben a létesítmények több mint egy tagállamban helyezkednek el, a jóváhagyás felülvizsgálását és folyamatos felügyeletét azon tagállamok kijelölt illetékes hatóságaival közösen kell elvégezni, amelyeknek a területén a további létesítmények elhelyezkednek.

M.B.702. Első jóváhagyás

- a) Feltéve, hogy az M.A.706. a), c), d) pontjában, illetve az M.A.707. pontja szerinti követelmények teljesülnek, az illetékes hatóság hivatalosan írásban jelzi az M.A.706. a), c) és d) pontja, valamint az M.A.707. pontja szerinti alkalmazottak elfogadását a kérelmezőnek.

▼B

- b) Az illetékes hatóságnak meg kell állapítania, hogy a légialkalmasság-irányító kézikönyvben meghatározott eljárások összhangban állnak-e az M.A. rész G. alrészében foglaltakkal, és biztosítja, hogy a felelős vezető aláírja a kötelezettségvállalási nyilatkozatot.
- c) Az illetékes hatóságnak meg kell vizsgálnia, hogy a szervezet megfelel-e az M.A. G. alrészében meghatározott követelményeknek.
- d) Az első jóváhagyásra irányuló vizsgálat idején legalább egy alkalommal megbeszélésre kell hívni a szervezet felelős vezetőjét annak biztosítására, hogy a vezető teljes mértékben tudatában legyen a jóváhagyás jelentőségének, és a légialkalmasság-irányító kézikönyvben meghatározott eljárásoknak a betartására irányuló kötelezettségvállalási nyilatkozat aláírása indokainak.
- e) A vizsgálat minden eredményét a kérelmező szervezet számára írásban meg kell erősíteni.
- f) Az illetékes hatóság minden szabálytalanságot, az annak kiküszöbölésére tett intézkedést (a vizsgálat lezárásához szükséges intézkedést) és ajánlást nyilvántartásba vesz.
- g) Az első jóváhagyáshoz a szervezetnek minden kifogást ki kell küszöbölnie, és azokat az illetékes hatóság elé kell tárnia, mielőtt a jóváhagyást kibocsátják.

M.B.703. A jóváhagyás kibocsátása

- a) Ha a légialkalmasság-irányító szervezet az M.A. G. alrészében foglaltaknak megfelel, az illetékes hatóságnak az EASA 14. nyomtatványon ki kell adnia a kérelmezőnek a jóváhagyási bizonyítványt (VI. függelék), amely tartalmazza a jóváhagyás körét.
- b) Az illetékes hatóság az EASA 14. nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon megjelöli a jóváhagyás érvényességét.
- c) A hivatkozási számot az ügynökség által meghatározott módon kell a 14. nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon feltüntetni.
- d) Kereskedelmi célú légi fuvarozás esetén az EASA 14. nyomtatványon közölt információt a légi üzemeltetői bizonyítványban is fel kell tüntetni.

M.B.704. Folyamatos felügyelet

- a) Az illetékes hatóság listát vezet és tart naprakészen minden, az M.A. G. alrész szerint jóváhagyott és felügyelete alá tartozó légialkalmasság-irányító szervezetről, az esedékes és a már elvégzett auditálás időpontjáról.
- b) Minden szervezetet legfeljebb 24 havonta teljes körű auditálásnak kell alávetni.
- c) Az engedélyezett szervezetek által a M.B. G. alrész szerint kezelt légi járműveket minden 24 hónapos időszakban szűrőpróbaszerűen gyártmányvizsgálatnak kell alávetni. A vizsgálat alá vonandó minta méretét az illetékes hatóság állapítja meg, a megelőző auditok eredményei, illetve a korábbi gyártmányvizsgálatok alapján.
- d) A vizsgálat minden eredményét a szervezet számára írásban meg kell erősíteni.
- e) Az illetékes hatóság minden szabálytalanságot, az annak kiküszöbölésére tett intézkedést (a vizsgálat lezárásához szükséges intézkedést) és ajánlást nyilvántartásba vesz.
- f) Legalább minden 24 hónapban egyszer értekezletet kell tartani a felelős vezetővel annak biztosítására, hogy tájékoztassák őt az auditok során felmerülő lényeges kérdésekről.

▼B**M.B.705. Szabálytalanságok**

- a) Amikor az auditok során vagy más módon bizonyítékot találnak az M. rész szerinti követelményeinek való nem megfelelésről, az illetékes hatóság az alábbi intézkedéseket hozza:
1. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság, az 1. szintű szabálytalanság mértékétől függően, azonnal intézkedik a légialkalmasság-fenntartó irányító szervezet jóváhagyásának teljes vagy részleges visszavonásáról, korlátozásáról vagy felfüggesztéséről mindaddig, ameddig a szervezet sikeres kiigazító intézkedést nem hoz.
 2. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság a szabálytalanság módjától függő, de három hónapot meg nem haladó időszakot szab meg a kiigazító intézkedésre. Az illetékes hatóság bizonyos körülmények esetén az első ilyen időszak lejártával, a kifogás módjától függően, a kielégítő kiigazítási intézkedési tervre figyelemmel, a három hónapos időszakot meghosszabbíthatja.
- b) Ezeket az intézkedéseket az illetékes hatóság által megadott határidőn belül kell bevezetni, ellenkező esetben a hatóság intézkedik a jóváhagyás teljes vagy részleges felfüggesztéséről.

▼M3**M.B.706. Változások**

- a) Az illetékes hatóságnak a szervezettel kapcsolatos, az M.A.713. pont rendelkezéseinek megfelelően közölt bármilyen változás esetén be kell tartania az első jóváhagyás vonatkozó előírásait.
- b) Az illetékes hatóság előírhatja azokat a feltételeket, amelyek mellett a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet az ilyen változások alatt működhet, kivéve, ha úgy határoz, hogy a változások természete vagy mértéke miatt a jóváhagyást fel kell függeszteni.
- c) A légialkalmasság-irányító szervezet kézikönyvének bármilyen módosítására vonatkozóan:
1. A változások közvetlen, az M.A.704. pont b) bekezdésével összhangban történő jóváhagyása esetén az illetékes hatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy a kézikönyvben meghatározott eljárások megfelelnek-e az e melléklet (M. rész) előírásainak, mielőtt a jóváhagyott szervezetet a jóváhagyásról hivatalosan értesítené.
 2. Amennyiben az M.A.704. pont c) bekezdésével összhangban a változásokat közvetett jóváhagyási eljárás során hagyják jóvá, az illetékes hatóságnak biztosítani kell, hogy i. a változások kis mértékűek maradnak; és ii. megfelelő ellenőrzést tud gyakorolni a módosítások jóváhagyása felett, és így biztosítani tudja, hogy azok továbbra is megfeleljenek az e mellékletben (M. rész) meghatározott követelményeknek.

▼B**M.B.707. A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása**

Az illetékes hatóság:

- a) a jóváhagyást nyomós okból, a biztonság potenciális veszélyeztetettsége esetén köteles felfüggeszteni; vagy
- b) a jóváhagyást az M.B.705. pont szerint felfüggeszti, visszavonja vagy korlátozza.

H. ALRÉS

ÜZEMBEHELYEZÉSI BIZONYÍTVÁNY - CRS

(még kidolgozandó)

▼B**I. ALRÉS****LÉGI ALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY****M.B.901. Az ajánlások minősítése**

A kérelem és a hozzákapcsolódó, az ►**M3** M.A.901. pont ◄ pont szerinti légi alkalmasság felülvizsgálati bizonyítványra vonatkozó ajánlás kézhezvételekor:

1. az illetékes hatóság megfelelően képesített alkalmazottai igazolják, hogy az ajánlásban foglalt megfelelőségi nyilatkozat bizonyítja, hogy az M.A.710. pont szerinti teljes légi alkalmassági felülvizsgálatot végrehajtották;
2. az illetékes hatóság vizsgálatot folytat, és további információt kérhet az ajánlás értékelésének alátámasztására.

▼M3**M.B.902. Az illetékes hatóság által végzett légialkalmassági felülvizsgálat**

- a) Ha az illetékes hatóság elvégzi a légialkalmassági felülvizsgálatot, és kibocsátja a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt a 15. számú EASA-úrlapon (III. függelék), a légialkalmassági felülvizsgálatot az M.A.710. pont szerint kell elvégeznie.
- b) Az illetékes hatóságnak a légialkalmassági felülvizsgálatok elvégzéséhez megfelelő személyzettel kell rendelkeznie.

1. Ezeknek a személyeknek a kereskedelmi légi fuvarozásban használt összes légi jármű típus, és a 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegnél (MTOM) nehezebb légi járművek, kivéve a légballonok, felülvizsgálatához rendelkezniük kell:

- a) legalább öt éves tapasztalattal a légi alkalmasság fenntartása terén; és
- b) a III. melléklettel (66. rész) összhangban lévő, megfelelő szakszolgálati engedéllyel vagy egy nemzeti szinten elismert, az adott légi jármű kategóriának megfelelő karbantartói képesítéssel (abban az esetben, amikor a III. melléklet (66. rész) nemzeti szabályokra utal), illetve repülőmérnöki vagy azzal egyenértékű végzettséggel; és
- c) hivatalos repüléstechnikai karbantartói szakképesítéssel; és
- d) megfelelő felelősségi körrel járó beosztással.

A fenti a.–d. albekezdésben foglaltaktól eltérően az M.A.902. pont b) bekezdésének 1.b. albekezdésében meghatározott követelmény az M.A.902. pont b) bekezdésének 1.a. albekezdésében előírt követelmények teljesítése mellett kiváltható a folyamatos légi alkalmasság terén szerzett öt éves tapasztalattal.

2. Ezeknek a személyeknek a kereskedelmi légi fuvarozásban nem használt 2 730 kg megengedett maximális felszállótömegű (MTOM) és annál könnyebb légi járművek, valamint a légballonok felülvizsgálatához rendelkezniük kell:

- a) legalább három éves tapasztalattal a légi alkalmasság fenntartása terén; és
- b) a III. melléklettel (66. rész) összhangban lévő, megfelelő szakszolgálati engedéllyel vagy egy nemzeti szinten elismert, az adott légi jármű kategóriának megfelelő karbantartói képesítéssel (abban az esetben, amikor a III. melléklet (66. rész) nemzeti szabályokra utal), illetve repülőmérnöki vagy azzal egyenértékű végzettséggel; és
- c) megfelelő repüléstechnikai karbantartói szakképesítéssel; és

▼M3

d) megfelelő felelősségi körrel járó beosztással.

A fenti a.–d. albekezdésben foglaltaktól eltérően, az M.A.902. pont b) bekezdésének 2.b. albekezdésében meghatározott követelmény az M.A.902. pont b) bekezdésének 2.a. albekezdésében előírt követelmények teljesítése mellett kiváltható a folyamatos légi alkalmasság terén szerzett négyéves tapasztalattal.

c) Az illetékes hatóságnak minden légialkalmasság-felülvizsgáló személyről nyilvántartást kell vezetnie, amely tartalmazza a megfelelő szakképesítések adatait, és összefoglalja a vonatkozó folyamatos légi alkalmasság fenntartása során szerzett tapasztalatokat és képesítéseket.

d) Az illetékes hatóság a légi alkalmasság felülvizsgálata során hozzáférhet az M.A.305., az M.A.306. és az M.A.401. pontban meghatározott alkalmazandó dokumentációhoz.

e) A légialkalmassági felülvizsgálatot elvégző személyeknek a kielégítő eredménnyel záruló felülvizsgálatot követően ki kell állítaniuk egy 15a. számú űrlapot.

▼B**M.B.903. Szabálytalanságok**

Ha a légi jármű vizsgálata során vagy más módon bizonyítékot találnak az M. rész előírásainak való nem megfelelésre, az illetékes hatóság az alábbi intézkedéseket hozza:

1. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság előírja a megfelelő kiigazítási intézkedést, mielőtt a repülést engedélyezné, és azonnal intézkedik a légi alkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány visszavonásáról vagy felfüggesztéséről.
2. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság által előírt kiigazító intézkedés a szabálytalanság jellegének felel meg.

▼B*I. függelék***Megállapodás a légi alkalmasság fenntartására**

1. Amikor a tulajdonos felveszi a kapcsolatot egy M.A. G. alrész szerint jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezettel, hogy az az M.A. 201. pont szerint elvégezze a légi alkalmasság igazgatásával kapcsolatos feladatokat, az illetékes hatóság kérésére a tulajdonosnak e megállapodás egy példányát el kell juttatni a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságához, mielőtt azt a két fél aláírta.
2. A megállapodást az M. rész követelményeire tekintettel kell kidolgozni, és abban meg kell határozni az aláíró feleknek a légi jármű légi alkalmassága fenntartásával kapcsolatos kötelezettségeit.

3. A megállapodásnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a légi jármű lajstromszáma,
- a légi jármű típusa,
- a légi jármű gyári száma, a légi jármű tulajdonosának vagy bejegyzett bérőjének a neve, a címet is beleértve, vagy a vállalkozás adatai,

az M.A. G. alrész szerint jóváhagyott légialkalmasság-vizsgáló szervezet adatai, a címet is beleértve.

4. A megállapodásnak a következő szöveget kell tartalmaznia:

„A tulajdonos megbízza a jóváhagyott szervezetet a légi jármű légi alkalmassága irányításával, olyan karbantartási program kidolgozásával, amelyet annak a tagállamnak a légi alkalmasságot felügyelő hatóságai hagynak jóvá, ahol a légi járművet lajstromoztak, valamint a légi jármű karbantartásának megszervezésével egy jóváhagyott szervezetenél, az említett karbantartási programmal összhangban.

E megállapodással összhangban, mindkét szerződő fél kötelezettséget vállal az e megállapodásból rájuk háruló kötelezettségek teljesítésére.

A tulajdonos igazolja, hogy a légi jármű folyamatos légi alkalmasságára vonatkozóan a jóváhagyott szervezettel közölt valamennyi adat a legjobb tudása és lelkiismerete szerint pontos, és a légi járművön a jóváhagyott szervezet előzetes jóváhagyása nélkül módosítást nem hajtanak végre.

Amennyiben az aláíró felek bármelyike e megállapodástól eltér, az érvényét veszti. Ebben az esetben minden felelősség a tulajdonost terheli valamennyi, a légi jármű folyamatos légi alkalmasságával kapcsolatos feladatért, és a tulajdonosnak két héten belül értesítenie kell a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságait.”

5. Amikor a tulajdonos az M.A.201. pont szerint szerződést köt egy M.A. G. alrész szerint jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezettel, a kötelezettségek a felek között az alábbiak szerint oszlanak meg:

▼M3

- 5.1. A jóváhagyott szervezet kötelezettségei:

1. legyen jogosult az adott légi jármű típus jóváhagyására;
2. teljesítenie kell a légi jármű légi alkalmasságának fenntartására vonatkozó alábbi feltételeket:
 - a) karbantartási program kidolgozása a légi járműre, beleértve, ha szükséges, egy megbízhatósági program elkészítését is;

▼ M3

- b) az M.A.803. pont c) bekezdésével összhangban a pilóta-tulajdonos által végrehajtható (karbantartási programban szereplő) karbantartási feladatoknak a megállapítása;
 - c) a légi járművek karbantartási programja jóváhagyásának megszervezése;
 - d) a jóváhagyást követően a karbantartási program egy példányának eljuttatása a tulajdonoshoz;
 - e) felülvizsgálat szervezése abból a célból, hogy biztosítsák a légi jármű korábbi karbantartási programja után az átmenetet;
 - f) annak megszervezése, hogy minden elvégzendő karbantartási munkát egy jóváhagyott karbantartó szervezet hajtson végre;
 - g) a vonatkozó légialkalmassági irányelvek alkalmazásának megszervezése;
 - h) az ütemezett karbantartások és légialkalmassági felülvizsgálatok során felfedezett, illetve a tulajdonos által jelentett hibák jóváhagyott karbantartó szervezet által történő kijavításának megszervezése;
 - i) az ütemezett karbantartásoknak, a légialkalmassági irányelvek alkalmazásának, a korlátozott üzemidejű komponensek cseréjének és a komponensvizsgálati követelmények alkalmazásának a koordinálása;
 - j) a tulajdonos tájékoztatása minden olyan alkalommal, amikor a légi járművet jóváhagyott karbantartó szervezethez kell vinni;
 - k) a műszaki jellegű nyilvántartások kezelése;
 - l) a műszaki jellegű nyilvántartások archiválása;
3. meg kell szerveznie a légi jármű bármilyen módosításának az 1702/2003/EK rendelet mellékletével (21. rész) összhangban történő jóváhagyását, még mielőtt azt végrehajtják;
 4. meg kell szerveznie a légi jármű bármilyen javításának az 1702/2003/EK rendelet mellékletével (21. rész) összhangban történő jóváhagyását, még mielőtt azt végrehajtják;
 5. értesítenie kell a lajstromozás szerinti tagállam légi alkalmasságot felügyelő hatóságát minden alkalommal, amikor a légi járművet a tulajdonos a jóváhagyott szervezet felhívására nem juttatja el egy jóváhagyott karbantartó szervezethez;
 6. minden alkalommal tájékoztatnia kell a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságát arról, ha a jelenlegi megállapodást nem tartják tiszteletben;
 7. amikor az szükségessé válik, el kell végeznie a légialkalmassági felülvizsgálatot és ki kell állítania a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványt, illetve a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságának szóló ajánlást;
 8. másolatot kell küldenie a légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványokról a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatósága részére a bizonyítvány kiállításától vagy meghosszabbításától számított 10 napon belül;
 9. végre kell hajtania a vonatkozó szabályzatok által kötelezően előírt összes eseményjelentést;
 10. tájékoztatnia kell a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságát arról, ha ezt a megállapodást bármely fél felmondja.

▼ M3

5.2. A tulajdonos kötelességei:

1. általános ismeretekkel kell rendelkeznie a jóváhagyott karbantartási programról;
2. általános ismeretekkel kell rendelkeznie e melléklettről (M. rész);
3. a jóváhagyott szervezet felhívására a jóváhagyott szervezet által megjelölt időpontban el kell juttatnia a légi járművet ahhoz a jóváhagyott karbantartó szervezethez, amelyről a jóváhagyott szervezettel megállapodtak;
4. nem módosíthatja a légi járművet anélkül, hogy először egyeztetne a jóváhagyott szervezettel;
5. tájékoztatnia kell a jóváhagyott szervezetet minden soron kívül, a jóváhagyott szervezet tudta és ellenőrzése nélkül végrehajtott karbantartási munkáról;
6. a műveletek során talált hibákat az üzemi naplókban keresztül jelentenie kell a jóváhagyott szervezetnek;
7. tájékoztatnia kell a lajstromozás szerinti tagállam illetékes hatóságát arról, ha ezt a megállapodást bármely fél felmondja;
8. tájékoztatnia kell a lajstromozó tagállam illetékes hatóságát és a jóváhagyott szervezetet, ha eladja a légi járművet;
9. végre kell hajtania a vonatkozó szabályzatok által kötelezően előírt összes eseményjelentést;
10. rendszeresen tájékoztatnia kell a jóváhagyott szervezetet a légi jármű repült óráinak számáról és a jóváhagyott szervezettel egyeztetett egyéb, használattal kapcsolatos adatokról;
11. az M.A.803. pont c) bekezdése szerinti, jóváhagyott karbantartási programban meghatározott karbantartási feladatlista kereteit túl nem lépve végrehajtott pilóta-tulajdonosi karbantartás végrehajtása esetén az M.A.803. d) pontban említett módon rögzítenie kell az üzembe helyezési bizonyítványt az üzemi naplókban;
12. Az M.A.305. pont a) bekezdésével összhangban legkésőbb 30 nappal a pilóta-tulajdonosi karbantartás végrehajtása után erről tájékoztatnia kell a légi jármű folyamatos légi alkalmasságának irányításáért felelős, jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezetet.

▼ **M4***II. függelék***Üzemképességi tanúsítvány – 1. számú EASA-úrlap**

Az alábbi útmutatás csak az 1. számú EASA-úrlap karbantartási célú felhasználására vonatkozik. Az 1. számú EASA-úrlap gyártási célú felhasználásával az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) I. függeléke foglalkozik.

1. CÉL ÉS HASZNÁLAT

- 1.1. A tanúsítvány egyik elsődleges célja, hogy igazolja a repüléstechnikai termékeken, alkatrészeken és berendezéseken (a továbbiakban: darab, darabok) elvégzett karbantartási munka légialkalmasságát.
- 1.2. A tanúsítvány és a darab(ok) között megfeleltetést kell felállítani. A tanúsítvány kiállítója köteles a tanúsítványt oly módon megőrizni, hogy abból az eredeti adatok egyértelműen ellenőrizhetők legyenek.
- 1.3. A tanúsítványt számos légialkalmassági hatóság elfogadja, az elfogadás azonban bizonyos esetekben kétoldalú megállapodások meglétének és/vagy az adott légialkalmassági hatóság által követett politikának a függvénye is lehet. A tanúsítványban szereplő „jóváhagyott tervadatok” szövegrész ez utóbbi esetben az importáló ország légialkalmassági hatósága általi jóváhagyásra utal.
- 1.4. A tanúsítvány nem szállító- vagy fuvarlevél.
- 1.5. A tanúsítvány légi jármű forgalomba hozatalára nem használható fel.
- 1.6. A tanúsítvány nem testesít meg jóváhagyást a darabnak egy adott légi járműbe, hajtóműbe vagy légcsavarba való beszerelését illetően, csupán arra szolgál, hogy tájékoztassa a végfelhasználót a légialkalmassági jóváhagyás eredményeiről.
- 1.7. A tanúsítvány nem testesít meg jóváhagyást a darabnak egy adott légi járműbe, hajtóműbe vagy légcsavarba való beszerelését illetően, csupán arra szolgál, hogy tájékoztassa a végfelhasználót a légialkalmassági jóváhagyás eredményeiről.

2. ÁLTALÁNOS FORMÁTUM

- 2.1. A tanúsítványnak követnie kell a csatolt formátumot, beleértve a rovatok számozását és helyét is. Az egyes rovatok mérete az adott kérelemnek megfelelően változtatható, de ezáltal a tanúsítvány nem válhat felismerhetetlenné.
- 2.2. A tanúsítványt „fekvő” formátumban kell kiállítani, befoglaló méretei azonban – ügyelve a tanúsítvány felismerhetőségére és olvashatóságára – növelhetők vagy csökkenthetők. Kétség esetén forduljon az illetékes hatósághoz.
- 2.3. A felhasználó, illetve a beszerelést végző személy felelősségére vonatkozó rész tetszés szerint elhelyezhető az úrlap elő- vagy hátoldalán.
- 2.4. Ügyeljen arra, hogy a feliratok egyértelműek és könnyen olvashatóak legyenek.
- 2.5. A tanúsítvány elkészíthető előnyomtatva vagy számítógéppel. A tanúsítványon szereplő vonalaknak és betűknek minden esetben egyértelműeknek és olvashatóknak kell lenniük, és követniük kell az előírt formátumot.
- 2.6. A tanúsítványt angol nyelven, továbbá szükség szerint egy vagy több más nyelven kell kiállítani.
- 2.7. A tanúsítvány kitölthető gépi/számítógépes úton vagy kézzel; utóbbi esetben nagybetűket kell alkalmazni. A kitöltés során ügyelni kell a könnyű olvashatóságra.

▼ **M4**

2.8. Az egyértelműség érdekében lehetőség szerint kerülje a rövidítések használatát.

2.9. A tanúsítvány hátoldalán fennmaradó üres helyen a kiállító további információkat tüntethet fel, a tanúsításra vonatkozó nyilatkozatokat azonban minden esetben az előoldalon kell elhelyezni. Ha a kiállító a bizonylat hátoldalát is igénybe veszi, akkor erre a tanúsítvány előoldalán a megfelelő rovatban utalnia kell.

3. PÉLDÁNYOK

3.1. A tanúsítvány tetszőleges számú példányban kiállítható, és sem az ügyfélnek átadandó példányok, sem a kiállító által megőrzendő példányok száma nincs korlátozva.

4. HIBÁS TANÚSÍTVÁNY

4.1. Ha a végfelhasználó hibát talál a tanúsítványon, akkor erről köteles írásban, a hiba megjelölésével értesíteni a kiállítót. A kiállító csak akkor bocsáthat ki új tanúsítványt, ha a hibák ellenőrizhetők és helyesbíthetők.

4.2. Az új tanúsítványhoz új űrlap-azonosító számot kell rendelni, azt újból alá kell írni és új keltezéssel kell ellátni.

4.3. A kiállító az új tanúsítvány kiállítása iránti kérelemnek a darab vagy darabok állapotának újbóli ellenőrzése nélkül is helyt adhat. Az új tanúsítvány nem a darab vagy darabok aktuális állapotára vonatkozik, és 12. rovatában a következő mondattal utalnia kell a korábbi tanúsítványra: „Ez a tanúsítvány a [eredeti kiadás dátuma]-án/-én kelt [az eredeti űrlapazonosító szám]. számú tanúsítvány [helyesbített rovat vagy rovatok sorszáma]. számú rovatában található hibát (hibákat) helyesbíti, és megfelelőséget, állapotot vagy üzembe helyezésre való alkalmasságot nem tanúsít.” Az eredeti tanúsítvány megőrzési idejéig mindkét tanúsítványt meg kell őrizni.

5. A TANÚSÍTVÁNY KITÖLTÉSE A KIÁLLÍTÓ RÉSZÉRŐL

1. rovat: Jóváhagyó illetékes hatóság / Ország

Azon illetékes hatóság neve és országa, amelynek joghatósága alatt a tanúsítvány kiállítása történik. Ha az illetékes hatóság az ügynökség, akkor ebbe a rovatba csak az „EASA” rövidítést kell beírni.

2. rovat: Az 1. számú EASA-űrlap fejléce

„ÜZEMKÉPESSÉGI TANÚSÍTVÁNY

1. SZ. EASA-ŰRLAP”

3. rovat: Űrlap azonosító száma

A 4. rovatban megjelölt szervezet által kialakított számozási rendszer vagy eljárás alapján a tanúsítványhoz rendelt egyedi azonosító. Az azonosító betűket és számjegyeket egyaránt tartalmazhat.

4. rovat: Szervezet neve és címe

A munkát tanúsító jóváhagyott szervezet (lásd a 3. számú EASA-űrlapot) teljes neve és címe. Ha a rovatban van elegendő hely, feltüntethető logó stb. is.

5. rovat: Munkamegrendelés/szerződés/számla

A munkamegrendelés száma, a szerződés száma, a számlaszám vagy más hasonló, a darab vagy darabok ügyfél általi nyomonkövethetőségét lehetővé tévő hivatkozási szám.

▼ **M4****6. rovat: Darab**

Több darab esetén az egyes darabok alkalmi sorszáma. Ezek a sorszáмок megkönnyítik a 12. rovatban az egyes darabok azonosítását.

7. rovat: Leírás

A darab megnevezése vagy leírása. Lehetőleg a folyamatos légialkalmasságra vonatkozó utasításokban vagy a karbantartási dokumentációban (például az illusztrált alkatrész-katalógusban, a légi jármű karbantartási kézikönyvében, a szervizelési közleményben, az alkatrész karbantartási kézikönyvében) található megnevezést kell alkalmazni.

8. rovat: Alkatrészsorszám

A darabon, az arra helyezett címkén vagy a csomagoláson szereplő alkatrészsorszám. Hajtómű és légsavar esetében helyettesíthető a típusmegjelöléssel.

9. rovat: Mennyiség

A darabok mennyisége.

10. rovat: Sorozatszám

Ha a darabot valamilyen előírás értelmében sorozatszámmal (gyártási számmal) kell ellátni, akkor ebben a rovatban ezt a számot kell megadni. Ugyanitt olyan más sorozatszám is megadható, amelynek használatára előírás nem kötelez. Ha a darabon nem található sorozatszám, a rovatba az „N/A” szöveget kell írni.

11. rovat: Állapot/munka

A következőkben ismertetjük a 11. rovatban feltüntethető bejegyzéseket. A rovatba mindig csak egy bejegyzést írjon – ha több is érvényes lenne, akkor csak azt az egyet írja be, amely az elvégzett munkát és/vagy a darab állapotát a legpontosabban írja le.

- i. *Felújítva.* Olyan eljárás, amely biztosítja, hogy a darab teljes mértékben megfeleljen a típusalkalmassági bizonyítvány tulajdonosa vagy a felszerelés gyártója által a folyamatos légialkalmasságra vonatkozóan kiadott utasításokban vagy a hatóság által jóváhagyott és elfogadott adatokban meghatározott alkalmazandó üzemi tűréseknek. A darabot a fent leírt adatoknak megfelelően legalább szét kell szerelni, meg kell tisztítani, ellenőrizni kell, szükség szerint meg kell javítani, újból össze kell szerelni, és vizsgálatoknak kell alávetni.
- ii. *Javítva.* Hiba vagy hibák kiküszöbölése valamely alkalmazandó szabványnak (*) megfelelően.
- iii. *Felülvizsgálva/Tesztelve.* Vizsgálatok, mérések stb. valamely alkalmazandó szabványnak (*) megfelelően (pl. szemrevételezés, funkcionális vizsgálat, mérőpados vizsgálat stb.).
- iv. *Módosítva.* A darab átalakítása oly módon, hogy megfeleljen valamely alkalmazandó szabványnak. (*)

12. rovat: Megjegyzések

A 11. rovatban megjelölt munka leírása vagy közvetlenül, vagy utalásokkal a háttér-dokumentációra oly módon, hogy ennek alapján a felhasználó vagy a beszerelést végző személy a tanúsítás tárgyát képező munkával összefüggésben megítélhesse a darab(ok) légialkalmasságát. Szükség esetén használjon külön lapot, és magán az 1. számú EASA-úrlapon utaljon erre. Minden megállapításról derüljön ki egyértelműen, hogy a 6. rovatban megjelölt darabok közül melyikre (egyre vagy többre) vonatkozik.

(*) Alkalmazandó szabvány alatt olyan gyártási, tervezési, karbantartási vagy minőségügyi szabványt, eljárást, technikát vagy gyakorlatot kell érteni, amelyet az illetékes hatóság jóváhagyott vagy amely az illetékes hatóság számára elfogadható. Az alkalmazandó szabványt a 12. rovatban ismertetni kell.

▼M4

Példák a 12. rovatba írható információkra:

- i. a felhasznált karbantartási adatok, a felülvizsgálat státusza, referenciák;
- ii. a légialkalmassági irányelveknek vagy a szervizelési közleményeknek való megfelelés;
- iii. az elvégzett javítások;
- iv. a végrehajtott módosítások;
- v. a beszerelt cserealkatrészek;
- vi. a korlátozott üzemidejű alkatrészek státusza;
- vii. eltérések a munkamegrendeléstől;
- viii. kibocsátási nyilatkozatok a külföldi polgári repülési hatóság karbantartási követelményének való megfelelés érdekében;
- ix. kibocsátási nyilatkozatok a külföldi polgári repülési hatóság karbantartási követelményének való megfelelés érdekében;
- x. az I. melléklet (M. rész) F. alrésze alapján jóváhagyott karbantartó szervezetek esetében a komponensnek az M.A.613. pont szerinti üzembe bocsátásakor adandó nyilatkozat:

„Tanúsítja, hogy – hacsak e rovat ellenkező értelmű információt nem tartalmaz – a 11. rovatban megjelölt és a 12. rovatban körülírt munka elvégzése a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának F. alrészében foglalt követelményeknek megfelelően történt, és a munka vonatkozásában a darabok üzemkészek. EZ A 2042/2003/EK RENDELET II. MELLÉKLETE (145. RÉSZ) ÉRTELMÉBEN NEM JELENT ÜZEMBE BOCSÁTÁST!”

Ha a tanúsítvány kiállítása az 1. számú EASA-ürlap elektronikus változata alapján történik, minden olyan adatot ebbe a rovatba kell beírni, amely máshová nem tartozik.

13a–13e. rovat

Általános követelmények a 13a–13e. rovattal szemben: Karbantartási célú tanúsítás esetén nem használatos. Annak érdekében, hogy a rovatokba véletlenül, illetve illetéktelenül ne kerülhessenek adatok, ezeket a rovatokat sötétítéssel, mintázattal vagy másként meg kell jelölni.

14a. rovat

Jelölje be azt a négyzetet (bejelölhető mindkettő is), amelynek megfelelő szabályok szerint a munkát végezték. Ha az „A 12. rovatban megjelölt más szabály” lehetőséget jelöli be, akkor a 12. rovatban adja meg a más légialkalmassági hatóság(ok) szabályzatát. Legalább az egyik négyzetet be kell jelölni, de adott esetben mindkettő is bejelölhető.

Ha a karbantartást a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának F. alrésze alapján jóváhagyott karbantartó szervezet végezte, akkor az „A 12. rovatban megjelölt más szabály” lehetőséget kell bejelölni, és a 12. rovatba be kell írni az üzembe bocsátásakor adandó nyilatkozatot. Ebben az esetben a „hacsak a 12. rovat ellenkező értelmű információt nem tartalmaz” kikötés a következő esetekre vonatkozik:

- a) a karbantartást nem sikerült elvégezni;
- b) a karbantartás során el kellett térni az I. melléklet (M. rész) követelményeitől;
- c) a karbantartás az I. mellékletben (M. rész) meghatározottól eltérő követelménynek megfelelően történt. Ebben az esetben a 12. rovatban meg kell adni az adott nemzeti szabályozást.

▼ **M4**

Ha a karbantartást a 2042/2003/EK rendelet II. mellékletének (145. rész) A. szakasza alapján jóváhagyott karbantartó szervezet végezte, akkor a „hacsak a 12. rovat ellenkező értelmű információt nem tartalmaz” kikötés a következő esetekre vonatkozik:

- a) a karbantartást nem sikerült elvégezni;
- b) a karbantartás során el kellett térni a II. melléklet (145. rész) követelményeitől;
- c) a karbantartás a II. mellékletben (145. rész) meghatározottól eltérő követelménynek megfelelően történt. Ebben az esetben a 12. rovatban meg kell adni az adott nemzeti szabályozást.

14b. rovat: Hivatalos aláírás

Ezt a rovatot az arra jogosult személynek kell aláírnia. A rovatot csak olyan személy láthatja el aláírásával, aki az illetékes hatóság szabályai és politikája alapján különös aláírási jogosultsággal rendelkezik. A felismerés megkönnyítése érdekében a rovatban az aláíró személy egyedi azonosító száma is elhelyezhető.

14c. rovat: Tanúsítvány/jóváhagyás száma

A tanúsítvány, illetve jóváhagyás száma vagy hivatkozási jele. Ezt a számot, illetve hivatkozási jelet az illetékes hatóság adja ki.

14d. rovat: Név

A 14b. rovatot aláíró személy neve olvasható formában.

14e. rovat: Kelt

A 14b. rovat aláírásának napja a következő formátumban: nn = nap (két számjegy), hhh = hónap (az első három betű), éééé = év (négy számjegy).

A felhasználó, illetve a beszerelést végző személy felelőssége

A tanúsítványon elhelyezendő következő szöveg arra figyelmezteti a végfelhasználót, hogy a tanúsítványtól függetlenül az úrlapon megjelölt darabok beszerelésével és felhasználásával kapcsolatos felelősségük fennáll.

„EZEN OKMÁNY MEGLÉTE ÖNMAGÁBAN NEM JELENT AUTOMATIKUS BESZERELÉSI JOGOSULTSÁGOT.

HA A FELHASZNÁLÓ, ILLETVE A BESZERELÉST VÉGZŐ SZEMÉLY AZ 1. ROVATBAN MEGJELÖLT LÉGIALKALMASSÁGI HATÓSÁG HELYETT MÁS LÉGIALKALMASSÁGI HATÓSÁG NEMZETI RENDELKEZÉSEI SZERINT VÉGZI TEVÉKENYSÉGÉT, AKKOR ALAPVETŐ GONDOSKODNIA ARRÓL, HOGY LÉGIALKALMASSÁGI HATÓSÁGA ELFOGADJA AZ 1. ROVATBAN MEGJELÖLT LÉGIALKALMASSÁGI HATÓSÁGTÓL SZÁRMAZÓ DARABOKAT.

A 13A. ÉS A 14A. ROVATBAN TALÁLHATÓ NYILATKOZAT NEM BESZERELÉSI BIZONYÍTVÁNY. A LÉGI JÁRMŰ ÜZEMBE HELYEZÉSÉT MEGELŐZŐEN A LÉGI JÁRMŰ KARBANTARTÁSI NYILVÁNTARTÁSAINAK MINDEN ESETBEN TARTALMAZNIUK KELL A FELHASZNÁLÓ, ILLETVE A BESZERELÉST VÉGZŐ SZEMÉLY ÁLTAL A NEMZETI RENDELKEZÉSEKKEL ÖSSZHANGBAN KIÁLLÍTOTT BESZERELÉSI BIZONYÍTVÁNYT.”

1. Jóváhagyó illetékes hatóság / Ország		2. ÜZEMKÉPESSÉGI TANÚSÍTVÁNY 1. SZ. EASA-ÚRLAP			3. Úriap azonosító száma
4. Szervezet neve és címe					
6. Darab	7. Leírás	8. Alkatrészszám	9. Mennyiség	10. Sorozatszám	11. Állapot/munka
12. Megjegyzések					
13a. Tanúsítja, hogy a fentiekben megjelölt darabok: ☐ gyártása jóváhagyott tervadatok alapján történt, és biztonságos üzemkész állapotban vannak ☐ gyártása a 12. rovatban körülírt, nem jóváhagyott tervadatok alapján történt		14a. ☐ Üzembe helyezés a 145.A.50. pont szerint. ☐ A 12. rovatban megjelölt más szabály Tanúsítja, hogy – hacsak a 12. rovatban körülírt munkát a 145. résznek megfelelően végezték el, és a munka vonatkozásában a darabok üzembe helyezésre készek.			
13b. Hivatalos aláírás	13c. Jóváhagyás/engedély száma	14b. Hivatalos aláírás	14c. Tanúsítvány/jóváhagyás száma hiv.		
13d. Név	13e. Kelt (nn hhh éééé);	14d. Név	14e. Kelt (nn hhh éééé);		
A FELHASZNÁLÓ, ILLETVE A BESZERELÉST VÉGZŐ SZEMÉLY FELELŐSÉGE Ezen okmány meglelte önmagában nem jelent automatikus jogosultságot a darab(ok) beszerelésére. Ha a felhasználó, illetve a beszerelést végző személy az 1. rovatban megjelölt légialkalmassági hatóság nemzeti rendelkezései szerint végzi tevékenységét, akkor alapvető gondoskodnia arról, hogy légialkalmassági hatósága elfogadja az 1. rovatban megjelölt légialkalmassági hatóságtól származó darabokat. A 13a. és a 14a. rovatban található nyilatkozat nem beszerelési bizonyítvány. A légi jármű üzembe helyezését megelőzően a légi jármű karbantartási nyilvántartásainak minden esetben					

III. függelék

Légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítvány – 15. számú EASA-ürlap

[TAGÁLLAM] az Európai Unió tagállama (*)	
LÉGIALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY LFB-hivatkozás:	
A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának G. alrésze alapján jóváhagyott alábbi légialkalmasság-irányító szervezet:	
[A JÓVÁHAGYOTT SZERVEZET NEVE ÉS CÍME]	
Jóváhagyás hivatkozási száma: [TAGÁLLAM KÓDJA].MG.[NNNN]	
a 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. mellékletének M.A.710. pontjával összhangban elvégezte a következő légi jármű légialkalmassági felülvizsgálatát:	
A légi jármű gyártója:	
A gyártó jelzése:	
A légi jármű lajstromszáma:	
A légi jármű sorozatszáma:	
és ezt a légi járművet a felülvizsgálat időpontjában légi közlekedésre alkalmasnak találta.	
Kiállítás kelte:	Lejárat időpontja:
Aláírás:	Engedély száma:
1. kiterjesztés: A 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. mellékletének M.A.901. pontjával összhangban az elmúlt egy évben a légi jármű ellenőrzött környezetben maradt. A légi jármű a kiállítás időpontjában légi közlekedésre alkalmas.	
Kiállítás kelte:	Lejárat időpontja:
Aláírás:	Engedély száma:
Vállalat neve:	Jóváhagyás hivatkozási száma:
2. kiterjesztés: A 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. mellékletének M.A.901. pontjával összhangban az elmúlt egy évben a légi jármű ellenőrzött környezetben maradt. A légi jármű a kiállítás időpontjában légi közlekedésre alkalmas.	
Kiállítás kelte:	Lejárat időpontja:
Aláírás:	Engedély száma:
Vállalat neve:	Jóváhagyás hivatkozási száma:

15b. számú EASA-ürlap, 3. kiadás.

(*) Nem EU-tagállam esetén törlendő.

▼ **M4**

[TAGÁLLAM]

az Európai Unió tagállama (*)

LÉGIALKALMASSÁGI FELÜLVIZSGÁLATI BIZONYÍTVÁNY

LFB-hivatkozás:

A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG] ezúton tanúsítja, hogy az alábbi légi járművet:

A légi jármű gyártója:

A gyártó jelzése:

A légi jármű lajstromszáma:

A légi jármű sorozatszám:

a felülvizsgálat időpontjában légi közlekedésre alkalmasnak találta.

Kiállítás kelte: Lejárat időpontja:

Aláírás: Engedély száma:

1. kiterjesztés: A 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. mellékletének M.A.901. pontjával összhangban az elmúlt egy évben a légi jármű ellenőrzött környezetben maradt. A légi jármű a kiállítás időpontjában légi közlekedésre alkalmas.

Kiállítás kelte: Lejárat időpontja:

Aláírás: Engedély száma:

Vállalat neve: Jóváhagyás hivatkozási száma:

2. kiterjesztés: A 2042/2003/EK bizottsági rendelet I. mellékletének M.A.901. pontjával összhangban az elmúlt egy évben a légi jármű ellenőrzött környezetben maradt. A légi jármű a kiállítás időpontjában légi közlekedésre alkalmas.

Kiállítás kelte: Lejárat időpontja:

Aláírás: Engedély száma:

Vállalat neve: Jóváhagyás hivatkozási száma:

15a. számú EASA-űrlap, 3. kiadás

(*) Nem EU-tagállam esetén törlendő.

▼ **M4***IV. függelék***Jóváhagyási osztályok és kategóriák karbantartó szervezetek jóváhagyásához az I. melléklet (M. rész) F. alrésze és a II. melléklet (145. rész) szerint**

1. Az I. melléklet (M. rész) F. alrésze és a II. melléklet (145. rész) alkalmazásában a karbantartó szervezet jóváhagyásának szabványos rendszerét a 13. pont táblázata tartalmazza. Ez a rendszer a kisméretű szervezetek esetében a 12. pontban foglalt eltérésekkel alkalmazandó. A szervezet jóváhagyása legalább – korlátozásokkal – egyetlen osztályra és kategóriára, legfeljebb – korlátozásokkal – valamennyi osztályra és kategóriára vonatkozhat.
2. A 13. pont táblázatán túlmenően a jóváhagyott karbantartó szervezet a *tevékenységi körét* köteles megjelölni a kézikönyvében. Lásd még a 11. pontot.
3. Az illetékes hatóság általi jóváhagyásban megjelölt osztályon (osztályokon) és kategórián (kategóriákon) belül a jóváhagyás pontos korlátait a karbantartó szervezet kézikönyvében megjelölt tevékenységi kör határozza meg. Ezért alapvető fontosságú, hogy a jóváhagyásban megjelölt osztály (osztályok) és kategória (kategóriák), illetőleg a szervezet tevékenységi köre igazodjék (igazodjanak) egymáshoz.
4. Az *A jóváhagyási kategória* azt jelenti, hogy a jóváhagyott karbantartó szervezet a légi járművön és annak komponensein (beleértve a hajtóműveket és/vagy a segédhajtóműveket is) a légi jármű karbantartási adatainak megfelelően, illetőleg – az illetékes hatóság hozzájárulásával – a komponens-karbantartási adatoknak megfelelően csak úgy végezhet karbantartást, hogy közben a komponensek be vannak szerelve a légi járműbe. Ugyanakkor azonban az A jóváhagyási kategóriában jóváhagyott karbantartó szervezet a komponenshez való jobb hozzáférés érdekében a karbantartás tárgyát képező komponenseket átmenetileg eltávolíthatja a légi járműből, hacsak az eltávolítás olyan további karbantartást nem tesz szükségessé, amelyre e pont rendelkezései nem jogosítanak fel. Ezt a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott, az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárás keretében ellenőrizni kell. A korlátozásokat megjelölő rész meghatározza e karbantartás hatókörét, ezáltal jelzi a jóváhagyás terjedelmét.
5. A *B jóváhagyási kategória* azt jelenti, hogy a jóváhagyott karbantartó szervezet a légi járműből eltávolított hajtóművön és/vagy segédhajtóművön és/vagy a hajtómű és/vagy a segédhajtómű komponensein a hajtómű és/vagy a segédhajtómű karbantartási adatainak megfelelően, illetőleg – az illetékes hatóság hozzájárulásával – a komponens karbantartási adatainak megfelelően csak úgy végezhet karbantartást, hogy közben a komponensek be vannak szerelve a hajtóműbe és/vagy a segédhajtóműbe. Ugyanakkor azonban a B jóváhagyási kategóriában jóváhagyott karbantartó szervezet a komponenshez való jobb hozzáférés érdekében a karbantartás tárgyát képező komponenseket átmenetileg eltávolíthatja a hajtóműből és/vagy a segédhajtóműből, hacsak az eltávolítás olyan további karbantartást nem tesz szükségessé, amelyre e pont rendelkezései nem jogosítanak fel. A korlátozásokat megjelölő rész meghatározza e karbantartás hatókörét, ezáltal jelzi a jóváhagyás terjedelmét. A B jóváhagyási kategóriában jóváhagyott karbantartó szervezet – a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott, az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárás szerinti ellenőrzés mellett – a légi járműbe beszerelt hajtóművön az alap- és az üzemeltetési karbantartás részeként is végrehajthat karbantartási munkákat. Amennyiben az illetékes hatóság engedélyezi, ezt a tevékenységet a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott tevékenységi körnek is tükröznie kell.

▼M4

6. A *C jóváhagyási kategória* azt jelenti, hogy a jóváhagyott karbantartó szervezet (a hajtóművek és a segédhajtóművek kivételével) a légi járműbe vagy hajtóműbe, illetőleg segédhajtóműbe való beszerelésre szánt komponenseken azok nem beszerelt állapotában is végrehajthat karbantartást. A korlátozásokat megjelölő rész meghatározza e karbantartás hatókörét, ezáltal jelzi a jóváhagyás terjedelmét. A C jóváhagyási kategóriában jóváhagyott karbantartó szervezet – a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott, az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárás szerinti ellenőrzés mellett – a légi járműbe, illetve a hajtóműbe vagy segédhajtóműbe beszerelt komponensen az alap- és az üzemeltetési karbantartás részeként, illetve hajtómű- és/vagy segédhajtómű-karbantartó telephelyen is végrehajthat karbantartási munkákat. Amennyiben az illetékes hatóság engedélyezi, ezt a tevékenységet a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott tevékenységi körnek is tükröznie kell.
7. A *D jóváhagyási kategória* olyan független kategória, amely nem szükségképpen kapcsolódik meghatározott légi járműhöz, hajtóműhöz vagy más komponenshez. A „D1 – Roncsolásmentes vizsgálatok” kategória csak olyan jóváhagyott karbantartó szervezetek esetében szükséges, amelyek más szervezetek számára önálló feladatként hajtanak végre roncsolásmentes vizsgálatokat. Az A, B vagy C jóváhagyási kategóriában jóváhagyott karbantartó szervezet, amennyiben a karbantartó szervezet kézikönyve roncsolásmentes vizsgálatokra vonatkozó eljárásokat is tartalmaz, a saját maga által karbantartott termékeken úgy is végrehajthat roncsolásmentes vizsgálatokat, hogy a D1 kategóriában nincs jóváhagyva.
8. A II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezetek esetében az *A jóváhagyási kategória* „alapkARBANTARTÁS” és „üzemeltetési karbantartás” alkategóriára bomlik. Ezek a szervezetek vagy csak alapkARBANTARTÁSRA, vagy csak üzemeltetési karbantartásra, vagy mindkettőre jóváhagyhatók. Megjegyzendő, hogy az elsődlegesen alapkARBANTARTÁS céljára szolgáló telephelyen belül elhelyezkedő, de üzemeltetési karbantartást végző egységnek rendelkeznie kell az üzemeltetési karbantartásra vonatkozó jogosultsággal.
9. A *korlátozásokat megjelölő* rész célja az, hogy az illetékes hatóság a kibocsátandó jóváhagyást maximális rugalmassággal igazíthassa hozzá az adott szervezethez. A jóváhagyáson a kategóriát a megfelelő korlátozás kíséretében kell feltüntetni. A 13. pont táblázata tartalmazza a lehetséges korlátozásokat. Bár a karbantartás minden jóváhagyási kategórián belül az utolsó helyen van megemlítve, bizonyos esetekben indokolt lehet, hogy a hatóság inkább a karbantartási feladatra helyezze a hangsúlyt, semmint a légi járműre, a hajtóműtípusra vagy a gyártóra, ha ez jobban leírja az adott szervezet tevékenységét (például akkor, ha a szervezet repülőelektronikai rendszerek beszerelésével és karbantartásával foglalkozik). A korlátozásokat megjelölő rész ilyen értelmű kitöltése arra utal, hogy a karbantartó szervezet legfeljebb a megjelölt típusig/feladatig végezhet karbantartást.
10. Ha az A vagy a B jóváhagyási kategória esetében a korlátozásokat megjelölő rész *sorozat*ra, *típus*ra vagy *csoport*ra való utalást tartalmaz, akkor a „sorozat” egy meghatározott típusorozatot (például az Airbus 300 vagy 310 vagy 319 vagy a Boeing 737-300 sorozatot, az RB211-524 sorozatot, a Cessna 150 vagy a Cessna 172 sorozatot, a Beech 55 sorozatot vagy a Continental O-200 sorozatot stb.) jelöl; a „típus” egy meghatározott típust vagy modellt (például az Airbus 310-240 típust vagy az RB 211-524 B4 típust vagy a Cessna 172RG típust) jelöl; tetszőleges számú sorozat vagy típus megadható; a „csoport” pedig például az egy hajtóműves, dugattyús motoros Cessna légi járműveket vagy a feltöltő nélküli Lycoming dugattyús motorokat stb. jelölheti.
11. Ha a *szervezet alkalmassági jegyzéke nagy terjedelmű* és gyakran igényelhet módosítást, akkor ezek a módosítások az adott esetnek megfelelően az M.A.604. c) és az M.B.606. c) vagy a 145.A.70. c) és a 145.B.40. pont szerinti közvetett eljárással hagyhatók jóvá.

▼M4

12. Ha a karbantartó szervezet teljes karbantartási tevékenységét egyetlen személy tervezi és hajtja végre, akkor a szervezet csak korlátozott hatókörű jóváhagyást kaphat. A hatókör legfeljebb a következőképpen határozható meg:

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: LÉGI JÁRMŰVEK	A2 JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA: LEGFELJEBB 5 700 KG TÖMEGŰ REPÜLŐGÉPEK	DUGATTYÚS MOTOROS HAJTÓMŰVEL, 5 700 KG-IG
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: LÉGI JÁRMŰVEK	A3 JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA: HELIKOPTEREK	EGY HAJTÓMŰVES, DUGATTYÚS MOTOROS LÉGI JÁRMŰ, 3 175 KG-IG
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: LÉGI JÁRMŰVEK	A4 JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA: AZ A1, A2 ÉS A3 KATEGÓRIÁBA NEM TARTOZÓ LÉGI JÁRMŰVEK	NINCS KORLÁTOZÁS
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: HAJTÓMŰVEK	B2 JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA: DUGATTYÚS MOTOROS HAJTÓMŰ	450 LE ALATT
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: KOMPONENSEK A TELJES HAJTÓMŰ ÉS SEGÉDHAJTÓMŰ KIVÉTELEVEL	C1–C22	A SZERVEZET ALKALMASSÁGI JEGYZÉKE SZERINT
JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY: SPECIÁLIS	D1: RONCSOLÁSMENTES VIZSGÁLATOK	MEG KELL ADNI A RONCSOLÁSMENTES VIZSGÁLAT MÓDSZERÉT/MÓDSZEREIT

Megjegyzendő, hogy az illetékes hatóság a szervezet tevékenységét a jóváhagyás különös feltételei között a szervezet felkészültségének megfelelően tovább korlátozhatja.

13. Táblázat

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS	ALAPKARBANTARTÁS	ÜZEMELTETÉSI KARBANTARTÁS
LÉGI JÁRMŰVEK	A1: 5 700 kg-nál nagyobb tömegű repülőgépek	[Csak a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezetek esetében] [Meg kell adni a repülőgép gyártóját, a csoportot, a sorozatot vagy a típust és/vagy a karbantartási feladatokat] <i>Példa: Airbus A320 sorozat</i>	[IGEN/NEM]*	[IGEN/NEM]*
	A2: Legfeljebb 5 700 kg tömegű repülőgépek	[Meg kell adni a repülőgép gyártóját, a csoportot, a sorozatot vagy a típust és/vagy a karbantartási feladatokat] <i>Példa: DHC-6 Twin Otter sorozat</i>	[IGEN/NEM]*	[IGEN/NEM]*
	A3: Helikopterek	[Meg kell adni a helikopter gyártóját, a csoportot, a sorozatot vagy a típust és/vagy a karbantartási feladatokat] <i>Példa: Robinson R44</i>	[IGEN/NEM]*	[IGEN/NEM]*
	A4: Az A1, A2 és A3 kategóriába nem tartozó légi járművek	[Meg kell adni a légi jármű sorozatát vagy típusát és/vagy a karbantartási feladatokat]	[IGEN/NEM]*	[IGEN/NEM]*

▼ **M4**

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS	ALAPKAR- BANTARTÁS	ÜZEMELTETÉSI KARBANTARTÁS
HAJTÓMŰVEK	B1: Gázturbina	[Meg kell adni a hajtómű sorozatát vagy típusát és/vagy a karbantartási feladatokat]. <i>Példa: PT6A sorozat</i>		
	B2: Dugattyús motor	[Meg kell adni a hajtómű gyártóját, a csoportot, a sorozatot vagy a típust és/vagy a karbantartási feladatokat]		
	B3: Segédhajtómű	[Meg kell adni a hajtómű gyártóját, sorozatát vagy típusát és/vagy a karbantartási feladatokat]		
KOMPO- NENSEK A TELJES HAJTÓMŰ ÉS SEGÉD- HAJTÓMŰ KIVÉTELEVEL	C1: Légkondi- cionálás, nyomáss- zabályozás	[Meg kell adni a légi jármű típusát vagy gyártóját, a komponens gyártóját vagy az adott komponens és/vagy utalni kell a kézikönyvben található alkalmassági jegyzékre és/vagy a karbantartási feladat(ok)ra] <i>Példa: PT6A hajtómű tüzelőanyag-szabályozó rendszere</i>		
	C2: Automatikus repülésirányító rendszer			
	C3: Kommunikációs és navigációs berendezések			
	C4: Ajtók, nyílások			
	C5: Villamose- nergia-ellátás, világítás			
	C6: Felszerelés			
	C7: Hajtómű, segéd- hajtómű			
	C8: Kormányzás			
	C9: Tüzelőanyag			
	C10: Helikopter – Forgószárnyak			
	C11: Helikopter – Hajtómű			
	C12: Hidraulika			
	C13: Kijelzők, adatrögzítő rendszer			
	C14: Futómű			
	C15: Oxigén			
	C16: Légcsavarok			
	C17: Pneumatika, vákuumrendszer			
	C18: Jegesedés, eső, tűz elleni védelem			
	C19: Ablakok			
	C20: Szerkezeti elemek			

▼ **M4**

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS	ALAPKAR- BANTARTÁS	ÜZEMELTETÉSI KARBANTARTÁS
	C21: Vízballaszt			
	C22: Teljesítmény- fokozó rendszer			
SPECIÁLIS SZOLGÁL- TATÁSOK	D1: Roncsol- ásmentes vizsgálatok	[Meg kell adni a roncsolásmentes vizsgálatok módszerét/módszereit]		

▼ **M4***V. függelék***Karbantartó szervezet jóváhagyása az I. melléklet (M. rész) F. alrésze szerint**

2/1. oldal

[TAGÁLLAM] (*)

az Európai Unió tagállama (**)

KARBANTARTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI BIZONYÍTVÁNYA

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].MF.[XXXX]

A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG] az alábbiakban megjelölt feltételekkel tanúsítja, hogy a(z):

[VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának F. alrésze alapján karbantartó szervezet, és ebbéli minőségében a fenti referenciákkal jogosult a mellékelt jóváhagyási jegyzőkönyvben felsorolt termékek, alkatrészek és berendezések karbantartására és ezzel összefüggésben üzembehelyezési bizonyítványok kiállítására.

FELTÉTELEK:

1. A jóváhagyás csak a jóváhagyott karbantartó szervezet tevékenységére a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának F. alrésze alapján irányadó kézikönyvben meghatározott tevékenységi körre vonatkozik; továbbá
2. a jóváhagyásnak feltétele, hogy a szervezet kövesse a jóváhagyott karbantartó szervezet kézikönyve szerinti eljárásokat; továbbá
3. a jóváhagyás mindaddig érvényes, ameddig a jóváhagyott karbantartó szervezet továbbra is teljesíti a 2042/2003/EK rendelet I. mellékletében (M. rész) foglalt követelményeket.
4. A fenti feltételek teljesülése esetén a jóváhagyás – a lemondás, a helyébe lépő új jóváhagyás kiadása, a felfüggesztés és a visszavonás esetét kivéve – korlátlan ideig érvényes.

Az eredeti kiállítás kelte:

A felülvizsgálat kelte:

A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében.

3. számú EASA-ürlap, MF/2. kiadás.

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Nem EU-tagállam esetén törölendő.

▼ **M4**

2/2. oldal

KARBANTARTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI JEGYZŐKÖNYVE

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*).MF.XXXX

Szervezet: [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS
LÉGI JÁRMŰVEK (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
HAJTÓMŰVEK (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
KOMPONENSEK A TELJES HAJTÓMŰ ÉS SEGÉDHAJTÓMŰ KIVÉTELEVEL (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
	(***)	(***)
SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK (**)	(***)	(***)
	(***)	(***)

A jóváhagyás csak a jóváhagyott karbantartó szervezet kézikönyvének a tevékenységi kört meghatározó szakaszában megjelölt termékekre, alkatrészekre és berendezésekre, illetőleg tevékenységekre vonatkozik.

A karbantartó szervezet kézikönyvének hivatkozási száma/jele:

Az eredeti kiállítás kelte:

A legutóbbi jóváhagyott felülvizsgálat kelte: A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében

3. számú EASA-úrlap, MF/2. kiadás.

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság

(**) Törendő, ha a szervezet jóváhagyása a megnevezett osztályra nem terjed ki.

(***) Beírandó a megfelelő jóváhagyási kategória és korlátozás.

▼ M4

VI. függelék

Légialkalmasság-irányító szervezet jóváhagyása az I. melléklet (M. rész) G. alrészé szerint

[TAGÁLLAM] (*)

az Európai Unió tagállama (**)

LÉGIALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI BIZONYÍTVÁNYA

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].MG.XXXX (hiv. AOC XX.XXXX)

A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG] az alábbiakban megjelölt feltételekkel tanúsítja, hogy a(z)

[VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának G. alrészé alapján légialkalmasság-irányító szervezet, és ebbéli minőségében jogosult ellátni a csatolt jóváhagyási jegyzőkönyvben felsorolt légi járművek légialkalmasságával kapcsolatos irányítási feladatokat, továbbá – ha az külön meg van jelölve – az említett rendelet I. mellékletének (M. rész) M.A.710. pontja alapján végrehajtott légialkalmassági felülvizsgálatot követően jogosult ajánlásokat és légialkalmassági felülvizsgálati bizonyítványokat kiadni, továbbá – ha az külön meg van jelölve – az említett rendelet I. mellékletének (M. rész) M.A.711. c) pontjával összhangban jogosult repülési engedélyeket kiadni.

FELTÉTELEK

1. A jóváhagyás csak a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) A. szakaszának G. alrészé értelmében jóváhagyott irányadó légialkalmasság-irányítási kézikönyvnek a jóváhagyásra vonatkozó szakaszában meghatározott területre vonatkozik.
2. A jóváhagyásnak feltétele, hogy a szervezet kövesse a 2042/2003/EK rendelet I. melléklete (M. rész) értelmében jóváhagyott irányadó légialkalmasság-irányítási kézikönyvben meghatározott eljárásokat.
3. A jóváhagyás mindaddig érvényes, ameddig a jóváhagyott légialkalmasság-irányító szervezet továbbra is teljesíti a 2042/2003/EK rendelet I. mellékletében (M. rész) foglalt követelményeket.
4. Ha a légialkalmasság-irányító szervezet a minőségbiztosítási rendszere keretében egy vagy több szervezettel szolgáltatásnyújtás céljából alvállalkozói szerződést köt, akkor a jóváhagyásnak az is feltétele, hogy ez az egy vagy több szervezet a vonatkozó szerződéses kötelezettségeit teljesítse.
5. A fenti 1–4. feltétel teljesülése esetén a jóváhagyás – a lemondás, a helyébe lépő új jóváhagyás kiadása, a felfüggesztés és a visszavonás esetét kivéve – korlátlan ideig érvényes.
Ha az űrlap légi jármű-üzembentartási bizonyítvány (AOC) jogosultjára vonatkozik, akkor hivatkozásként a rendes szám mellett az AOC-számot is meg kell adni, és az 5. feltétel helyett a következő további feltételeket kell feltüntetni:
6. A jóváhagyás nem jogosít fel az 1. pont szerinti légi jármű-típusok üzemeltetésére. Légi járművek üzemeltetésére kizárólag az légi jármű-üzembentartási bizonyítvány (AOC) jogosít.
7. Ha az illetékes hatóság kifejezetten másként nem rendelkezik, az AOC megszűnésével, felfüggesztésével vagy visszavonásával a jóváhagyás az AOC-ben megjelölt lajstromszámú légi járművek vonatkozásában automatikusan érvényét veszti.
8. A fenti feltételek teljesülése esetén a jóváhagyás – a lemondás, a helyébe lépő új jóváhagyás kiadása, a felfüggesztés és a visszavonás esetét kivéve – korlátlan ideig érvényes.

Az eredeti kiállítás kelte:

Aláírás:

A felülvizsgálat kelte: A felülvizsgálat száma:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében.

... / ... oldal

▼ **M4**

2/2. oldal

LÉGIALKALMASSÁG-IRÁNYÍTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI JEGYZŐKÖNYVE

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*).MG.XXXX
(hiv. AOC XX.XXX)

Szervezet: [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

Légijárműtípus/sorozat/ csoport	Légialkalmassági felül- vizsgálat engedélyezve	Repülési engedély kiadása engedélyezve	A minőségbiztosítási rendszer alapján működő szer- vezet(ek)
	[IGEN/NEM] (***)	[IGEN/NEM] (***)	
	[IGEN/NEM] (***)	[IGEN/NEM] (***)	
	[IGEN/NEM] (***)	[IGEN/NEM] (***)	
	[IGEN/NEM] (***)	[IGEN/NEM] (***)	

A jóváhagyási jegyzőkönyv kizárólag a jóváhagyott légialkalmasság-irányítási kézikönyv szakaszában meghatá-
rozott területre vonatkozik.

A légialkalmasság-irányítási kézikönyv hivatkozási száma/jele:

Az eredeti kiállítás kelte:

Aláírás:

A felülvizsgálat kelte: A felülvizsgálat száma:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében.

14. számú EASA-ürlap, 3. kiadás

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Nem EU-tagállam esetén törlendő.

(***) Törlendő, ha a szervezet jóváhagyása a megnevezett tevékenységre nem terjed ki.

▼B*VII. függelék***Komplex karbantartási feladatok****▼M3**

Az M.A.502. pont d) bekezdésének 3. albekezdésében, az M.A.801. pont b) bekezdésének 2. albekezdésében és az M.A.801. pont c) bekezdésében említett komplex karbantartási feladatok közé a következők tartoznak:

▼B

1. Módosítás, javítás vagy csere végrehajtása szegeccseléssel, kötéssel, laminálással vagy hegesztéssel a repülőgép sárkányszerkezete következő alkatrészei bármelyikén:
 - a) szekrényes tartó;
 - b) szárnyhosszmerevítő szelvény vagy övrúd;
 - c) főtartó;
 - d) főtartó öv;
 - e) feszített tartó része;
 - f) főtartó gerinc;
 - g) repülőcsónak törzse vagy úszó fenékrésze vagy gerinceleme;
 - h) nyomott hullámlemez elem hordszárnyon vagy farokfelületen;
 - i) hordszárnyfőborda;
 - j) hordszárny- vagy farokfelület-merevítődúc;
 - k) hajtómű-felfüggesztés;
 - l) törzshossztartó vagy keret;
 - m) oldalsó feszített tartó, vízszintes feszített tartó vagy válaszfal része;
 - n) ülésrögzítés vagy ülésbak;
 - o) ülésín cseréje;
 - p) futóműdúc vagy merevítődúc;
 - q) tengely;
 - r) kerék; és
 - s) sítalp vagy sítalptartó, a kis súrlódású bevonat cseréjét kivéve.
2. A következőkben felsorolt bármelyik alkatrész módosítása vagy javítása:
 - a) légi jármű burkolata vagy a légi jármű úszójának burkolata, amennyiben a munka támaszt, emelőbakot vagy rögzítést igényel;
 - b) a légi jármű túlnyomásból adódó terhelésnek kitett külső burkolata, amennyiben a burkolat sérülése bármilyen irányban 15 cm (6 hüvelyk) kiterjedésnél nagyobb;
 - c) kormányrendszer teherviselő eleme, beleértve a kormányoszlopot, pedálokat, tengelyeket, negyedelőket, könyökemelőket, kardáncsöveket, kormányzarvat, kovácsolt vagy öntött tartókat, az alábbiak kivételével:
 - i. kötél-toldás vagy sodronyrögzítés javítása súllyesztékes préseléssel (kovácsolással);
 - ii. toló- és húzórudak szegeccsel rögzített végszerelvényeinek cseréje; és
 - d) bármely más, az 1. pontban fel nem sorolt szerkezet, amelyet a gyártó elsődleges szerkezeti elemként határozott meg a karbantartási utasításban, a szerkezetjavítási kézikönyvben vagy a légi alkalmasság fenntartására vonatkozó utasításaiban.

▼ M3

3. A következő karbantartási munkák végrehajtása dugattyús motorokon:
 - a) a dugattyús motor alábbiaktól eltérő okból történő szétszedése, majd azt követő összeszerelése: i. hozzáférés a dugattyú-/hengersizelvényhez; vagy ii. a hátsó szerelvényfedél eltávolítása az olajszivattyú-szerelvények megvizsgálása és/vagy kicserélése céljából, amennyiben ez a munka nem igényli a belső fogaskerekek eltávolítását és visszaüllesztését;
 - b) a fordulatszám-csökkentő áttétel (reduktor) fogaskerekeinek szétszedése, majd azt követő összeszerelése;
 - c) varratok hegesztése és keményforrasztása, kivéve a kipufogóegységek megfelelően jóváhagyott és megfelelő engedélyekkel rendelkező hegesztő által elvégzett olyan kisebb hegesztéses javításait, amelyek nem járnak semmilyen komponens cseréjével;
 - d) az egységek próbapadon bevizsgált egyedi részeinek megbontása, kivéve azokat az eseteket, amikor alapvetően szervizben cserélhető vagy beállítható elemeket cserélnek ki vagy állítanak be.
4. A légcsonal kiegyensúlyozása, kivéve
 - a) a karbantartási kézikönyv által esetlegesen előírt statikus kiegyenlítés tanúsítását;
 - b) a felszerelt légcsonalok elektronikus kiegyensúlyozó berendezéssel elvégzett dinamikus kiegyensúlyozását, ahol a karbantartási kézikönyv vagy más jóváhagyott légialkalmassági adat lehetővé teszi ezt.
5. Minden olyan további feladat, amely a következőket igényli:
 - a) speciális szerszámozottság, berendezések vagy létesítmények; vagy
 - b) jelentős koordinációval járó eljárások, amelyekre a feladatok végrehajtásának nagyfokú időigényessége és jelentős számú résztvevője miatt van szükség.

▼ **M3***VIII. függelék***A pilóta-tulajdonos által végezhető korlátozott karbantartás**

A pilóta-tulajdonos által végezhető karbantartás feltételei szerint kivitelezhető karbantartási feladatok végrehajtása előtt az I. melléklet (M. rész) követelményein túl a következő alapelveknek is eleget kell tenni:

a) Kompetencia és felelősség

1. Minden esetben a pilóta-tulajdonos felel az általa végrehajtott karbantartási munkákért.
2. A pilóta-tulajdonos által elvégezhető karbantartási feladatok végrehajtása előtt a pilóta-tulajdonosnak meg kell győződnie arról, hogy rendelkezik-e a feladat végrehajtásához szükséges kompetenciával. A pilóta-tulajdonosok felelőssége, hogy megismerkedjenek a légi járművükre vonatkozó szabványos karbantartási gyakorlatokkal és a légijármű-karbantartási programmal. Ha a pilóta-tulajdonos nem kompetens a végrehajtandó feladatot illetően, annak elvégzését nem bízhatja rá másik személyre.
3. A pilóta-tulajdonos (vagy a vele szerződésben álló, az e melléklet A. szakasz G. alrészében említett légialkalmasság-irányító szervezet) felel az ezen alapelvek szerint a pilóta-tulajdonos által kivitelezhető feladatoknak a karbantartási programban történő azonosításáért, és annak biztosításáért, hogy a dokumentum frissítése kellő időben megtörténjen.
4. A karbantartási programot az M.A.302. pont rendelkezéseivel összhangban kell jóváhagyni.

b) Feladatok

A pilóta-tulajdonos egyszerű szemrevételezéssel és műveletekkel ellenőrizheti a repülőgépszármány, a hajtóművek, a rendszerek és a komponensek általános állapotát, nyilvánvaló sérüléseit és normál működését.

A karbantartási feladatokat nem végezheti el a pilóta-tulajdonos, ha az adott feladat:

1. olyan kritikus fontosságú biztonsági rendszerrel kapcsolatos, amelynek nem megfelelő teljesítménye jelentősen befolyásolja a légi jármű légi alkalmasságát, illetve az M.A.402. pont a) bekezdésében meghatározottak szerint repülésbiztonsági szempontból érzékeny karbantartási feladatnak minősül; és/vagy
2. fő komponensek vagy szerelvények eltávolítását igényli; és/vagy
3. végrehajtására egy légialkalmassági irányelvnek (AD) vagy egy légi alkalmasság korlátozó tételnek (ALI) való megfelelés érdekében van szükség, hacsak azt az AD vagy az ALI külön nem engedélyezi; és/vagy
4. speciális szerszámok vagy hitelesített eszközök használatát igényli (kivéve a nyomatékulcsot és a csupaszoló szerszámot); és/vagy
5. bevizsgáló berendezések használatát igényli, vagy különleges tesztelést ír elő (például roncsolásmentes vizsgálatot, rendszerteszteket vagy a repülőelektronikai berendezések üzem közbeni ellenőrzését); és/vagy
6. bármilyen nem ütemezett különleges vizsgálatból (például durva leszállás közben végzett ellenőrzésből) áll; és/vagy
7. az IFR műveletek szempontjából alapvető fontosságú rendszerekre hat ki; és/vagy

▼ **M7**

8. szerepel a VII. függelék felsorolásában, vagy az M.A.502. a), az M.A.502. b), az M.A.502. c) vagy az M.A.502. d) pont értelmében vett komponens-karbantartási feladatnak minősül.

▼ **M3**

A fenti 1–8. pontban felsorolt kritériumokat nem bírálhatják felül az „M.A.302. d) Karbantartási program” szerint kiadott kevésbé szigorú utasítások.

▼M3

A légi jármű repülési kézikönyvében a légi jármű repülésre történő előkészítéséhez kapcsolódóként leírt feladatok (például vitorlázó repülőgép szárnyainak összeszerelése vagy repülés előtti ellenőrzés) elvégzése a pilóta feladatának tekintendő, nem pedig a pilóta-tulajdonos karbantartási feladatának, és ezért ezekkel kapcsolatban nincs szükség üzembe helyezési bizonyítványra.

c) Pilóta-tulajdonos karbantartási és nyilvántartási feladatainak elvégzése

Az M.A.401. pont rendelkezéseiben megadott karbantartási adatoknak a pilóta-tulajdonos által végzett karbantartás során mindig rendelkezésre kell állniuk, és azoknak meg kell felelni. A pilóta-tulajdonos által végzett karbantartás leírásában említett részletes adatokat az M.A.803. pont d) bekezdésének megfelelően rögzíteni kell az üzembe helyezési bizonyítványban.

A pilóta-tulajdonosnak M.A.305. pont a) bekezdésével összhangban az elvégzett pilóta-tulajdonosi karbantartás befejezésétől számított 30 napon belül tájékoztatnia kell erről a légi jármű folyamatos légi alkalmasságáért felelős légialkalmasság-irányító szervezetet (ha van ilyen).

▼B*II. MELLÉKLET***(145. rész)****▼M6****TARTALOM****145.1. Általánosságok***A. SZAKASZ – MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK*

- 145.A.10. Hatály
- 145.A.15. Kérelem
- 145.A.20. A jóváhagyás hatóköre
- 145.A.25. A létesítménnyel szembeni követelmények
- 145.A.30. Személyi feltételek
- 145.A.35. Tanúsító személyek és támogató személyek
- 145.A.40. Felszerelések, szerszámok és anyagok
- 145.A.42. Komponensek átvétele
- 145.A.45. Karbantartási dokumentáció
- 145.A.47. Termelési terv
- 145.A.50. A karbantartás tanúsítása
- 145.A.55. Karbantartási nyilvántartások
- 145.A.60. Események bejelentése
- 145.A.65. Biztonság- és minőségpolitika, karbantartási eljárások és minőségbiztosítási rendszer
- 145.A.70. A karbantartó szervezet kézikönyve
- 145.A.75. A szervezet jogosultságai
- 145.A.80. A szervezetre vonatkozó korlátozások
- 145.A.85. Változások a jóváhagyott karbantartó szervezetnél
- 145.A.90. A jóváhagyás folyamatos érvényessége
- 145.A.95. Szabálytalanságok

B. SZAKASZ – AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI

- 145.B.1. Hatály
- 145.B.10. Az illetékes hatóság
- 145.B.15. A több tagállamban telephellyel rendelkező szervezetek
- 145.B.20. Első jóváhagyás
- 145.B.25. A jóváhagyás kibocsátása
- 145.B.30. A jóváhagyás folyamatos érvényessége
- 145.B.35. Változások
- 145.B.40. A karbantartó szervezet kézikönyvének módosításai
- 145.B.45. A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása
- 145.B.50. Szabálytalanságok
- 145.B.55. Nyilvántartások vezetése
- 145.B.60. Mentességek

▼M6

- I. függelék – Üzemképességi tanúsítvány – 1. számú EASA-ürlap
- II. függelék – Jóváhagyási osztályok és kategóriák karbantartó szervezetek jóváhagyásához az I. melléklet (M. rész) F. alrésze és a II. melléklet (145. rész) szerint
- III. függelék – Karbantartó szervezet jóváhagyása a II. melléklet (145. rész) szerint
- IV. függelék – A nem a III. melléklet (66. rész) szerint képezett személyek igénybevételének feltételei a 145.A.30. j) 1. és 2. pontja szerint

▼B**145.1. Általánosságok**

Az illetékes hatóság e rész alkalmazásában:

1. a valamely tagállamban székhellyel rendelkező szervezetek esetében az e tagállam által kijelölt hatóság; vagy
2. a harmadik országban székhellyel rendelkező szervezetek esetében az ügynökség.

▼M4*A. SZAKASZ***MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK****▼B****145.A.10. Hatály**

Ez a szakasz megállapítja azokat az előírásokat, amelyeket a szervezetnek teljesítenie kell, hogy légi jármű, illetve komponensei karbantartására jóváhagyást nyerhessen, vagy annak érvénye fennmaradjon.

▼M4**145.A.15 Kérelem**

A jóváhagyás kibocsátására vagy módosítására irányuló kérelmet az illetékes hatóságnak az általa meghatározott nyomtatványon és módon kell benyújtani.

145.A.20 A jóváhagyás hatóköre

A szervezet köteles a kézikönyvében meghatározni a munkáknak azt a körét, amelyre a jóváhagyás vonatkozik (az I. melléklet [M. rész] IV. függelékében található táblázat tartalmazza az összes jóváhagyási osztályt és kategóriát).

▼B**145.A.25. A létesítménnyel szembeni követelmények**

A szervezet biztosítja, hogy:

- a) A létesítmények minden tervezett munkára álljanak rendelkezésre, és biztosítsák különösen az időjárási hatásoktól való védelmet. A szakműhelyeket és a helyiségeket úgy kell elkülöníteni, hogy biztosítsák a szennyeződéstől való védelmet és a környezet védelmét.
1. A légi járművek alapkarbantartásához megfelelő méretű hangárok álljanak rendelkezésre, hogy a bázison a tervezett alapkarbantartásba bevont légi járművet el lehessen helyezni.
2. A komponensek karbantartásához elegendően nagy komponensműhelyek álljanak rendelkezésre, hogy a tervezett alapkarbantartásba bevont komponenseket el lehessen helyezni.

▼B

- b) Az a) pontban említett tervezett munka irányításához, valamint a tanúsító személyeknek álljon rendelkezésre megfelelő iroda, hogy meghatározott feladataikat úgy végezhessék el, hogy a légi jármű megfelelő színvonalú karbantartásához hozzájárulhassanak.
- c) A hangárokat, a komponensműhelyeket és az irodákat magában foglaló munkahelyi környezetnek alkalmasnak kell lennie a mindenkor feladatok végrehajtására, és különösen meg kell felelnie a különleges követelményeknek. Kivéve, ha valamilyen konkrét feladat különleges munkahely-kialakítást igényel, a munkahelyi környezetnek olyannak kell lennie, hogy az alkalmazottak teljesítőképességét ne befolyásolja:
1. a hőmérsékletet olyan szinten kell tartani, hogy az alkalmazottak a feladatokat szükségtelen kényelmetlenség nélkül végezhessék el;
 2. port és minden más, levegőben lebegő szennyeződést minimális szinten kell tartani, és az a munkaterületen nem érheti el azt a mértéket, hogy a légi jármű/komponens látható felületi szennyeződését okozza. Amikor a por és/vagy más levegőben lebegő szennyeződés látható felületi szennyeződést okoz, minden erre érzékeny rendszert le kell zárn mindaddig, ameddig az elfogadható feltételek nem állnak helyre;
 3. a világítást úgy kell kialakítani, hogy biztosítsa minden ellenőrzési és karbantartási feladat hatékony elvégzését;
 4. a zaj nem zavarhatja az alkalmazottakat ellenőrzési feladataik ellátásában. Ha nem lehetséges a zaj okát befolyásolni, az ilyen alkalmazottakat el kell látni a szükséges személyi védőfelszereléssel, amely megakadályozza, hogy a túlzott zaj elvonja figyelmüket a vizsgálati feladatokról;
 5. ha valamely különleges karbantartási feladat az előzőektől eltérő, meghatározott környezeti feltételeket igényel, ügyelni kell az ilyen feltételek biztosítására. A különleges feltételeket a karbantartási dokumentációban határozzák meg;
 6. az üzemeltetési karbantartás munkakörnyezetét úgy kell kialakítani, hogy az adott karbantartási vagy ellenőrzési feladatot a figyelem szükségtelen elvonása nélkül végre lehessen hajtani. Ezért, ha a munkahelyi környezet elfogadhatatlan mértékben romlik a hőmérséklet, nedvességtartalom, jégeső, jég, hó, szél, fénny, por és/vagy más levegőben lebegő szennyeződés miatt, az adott karbantartási vagy ellenőrzési feladatokat fel kell függeszteni mindaddig, ameddig az elfogadható feltételek helyre nem állnak.
- d) Biztonságos tárolólétesítményeket kell biztosítani az alkatrészek, a berendezések, a szerszámok és az anyagok számára. A tárolási feltételeket úgy kell kialakítani, hogy a fel nem használható alkatrészeket és anyagokat minden más alkatrésztől, anyagtól, felszereléstől és szerszámtól elkülönítetten helyezték el. A tárolási feltételeknek összhangban kell állniuk a gyártó utasításaival, hogy elkerüljék a tárolt tételek állagromlását vagy károsodását. A tárolólétesítményekhez való hozzáférést az arra feljogosított személyekre kell korlátozni.

145.A.30. Személyi feltételek

- a) A szervezetnek felelős vezetőt kell kineveznie, aki vállalati felhatalmazással rendelkezik annak biztosítására, hogy az ügyfél által szerződésben megadott minden karbantartás finanszírozható legyen, és azt az e részben meghatározott szabványoknak megfelelően végezzék el. A felelős vezető:
1. biztosítja, hogy minden szükséges erőforrás rendelkezésre álljon a karbantartásnak a 145.A.60. b) pont és a szervezet jóváhagyása szerinti elvégzéséhez;
 2. megállapítja a 145.A.65. a) pontjában meghatározott biztonság- és minőségpolitikát, és elősegíti azok megvalósítását;
 3. igazolja, hogy e részt illetően rendelkezik az alapvető ismeretekkel.

▼B

- b) A szervezet kijelöl egy személyt vagy személyek csoportját, aki(k)nek a feladatai közé tartozik annak biztosítása, hogy a szervezet feleljen meg e rész rendelkezéseinek. Az ilyen személy(ek)nek a szervezet felelős vezetője alárendeltségébe kell tartozniuk.
1. A kijelölt személy vagy személyek képviseli(k) a szervezet karbantartás irányítási struktúráját és felelős(ek) az e részben meghatározott összes feladatért.
 2. A kijelölt személyt vagy személyeket azonosítani kell, és okmányaikat az illetékes hatósághoz az általa előírt formában és módon be kell nyújtani.
 3. A kijelölt személynek vagy személyeknek igazolniuk kell, hogy rendelkeznek a légi jármű és/vagy komponense karbantartásához szükséges ismeretekkel, háttérrel és megfelelő tapasztalattal, és igazolniuk kell, hogy e részről alkalmazható ismeretekkel rendelkeznek.
 4. Az eljárásokban világossá kell tenni, hogy valamely adott személy hosszabb távolléte esetén őt ki helyettesíti.
- c) Az a) pont szerinti felelős vezető kinevez egy személyt, aki felelős a 145.A.65. c) pontban előírt visszacsatolási rendszert is magában foglaló minőségbiztosítási rendszer figyelemmel kíséréséért. A kinevezett személy közvetlenül hozzáférhet a felelős vezetőhöz annak biztosítására, hogy ő megfelelő tájékoztatást kapjon a minőségbiztosításról és megfelelésről irányításáról.
- d) A szervezetnek rendelkeznie kell karbantartási munkaidőtervvel, amely kimutatja, hogy a szervezet elegendő nagyságú, a jóváhagyásnak megfelelő személyzettel rendelkezik a tervezéshez, a végrehajtáshoz, a felügyelethez, az ellenőrzéshez és a minőségbiztosításhoz. Ezenkívül, a szervezetnek rendelkeznie kell eljárással az elvégzendő munka átutemezésére abban az esetben, amikor a ténylegesen meghatározott műszakban vagy időszakban a tervezettnél kevesebb személy áll rendelkezésre.
- e) A szervezet az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárás és rendelkezések szerint megállapítja és ellenőrzi a karbantartásban, irányításban és/vagy minőségügyi auditokban részt vevő alkalmazottai alkalmasságát. A munkakör ellátásához szükséges szakértelem mellett, az alkalmasságnak ki kell terjednie az emberi tényező és a teljesítőképesség jelentőségének az adott személy szervezetben betöltött funkciójához szükséges mértékű megértésére. Az emberi tényező azokat az elveket jelenti, amelyek a repüléstechnikai tervezésre, tanúsításra, szakképzésre, működésre és karbantartásra vonatkoznak, és amelyek biztonságos kölcsönös kapcsolatot igyekeznek teremteni az emberi tényezők és más rendszerösszetevők között, megfelelő figyelemmel az ember teljesítőképességére. Az emberi teljesítőképesség az emberi képességek és korlátok összessége, amelyeknek hatása van a légi közlekedés biztonságára és hatékonyságára.
- f) A szervezetnek biztosítania kell, hogy azok a személyek, akik a légi alkalmasság fenntartása érdekében a légijármű-szerkezetek és/vagy komponensek roncsolásmentes vizsgálatát végzik, illetve ellenőrzik, megfelelő szakképesítéssel rendelkezzenek az adott roncsolásmentes vizsgálatok elvégzéséhez, az ügynökség által elismert európai vagy azzal egyenértékű szabványnak megfelelően. Azoknak a személyeknek, akik bármilyen más szakfeladatot látnak el, megfelelő szakképesítéssel kell rendelkezniük, a hivatalosan elismert szabványoknak megfelelően. E bekezdéstől eltérően, a g) pontban, illetve a h) 1. és 2. pontban meghatározott, ►M6 a III. melléklet (66. rész) szerint B1 vagy B3 kategóriájú képesítéssel ◀ rendelkező személyek elvégezhetnek és/vagy ellenőrizhetnek festékdifúziós repedésvizsgálatot.

▼M6

- g) ►C3 Kivéve, ha a j) pont másként állapítja meg, minden légijármű-karbantartó szervezetnek forgalmi karbantartási jogosultság esetén rendelkeznie kell B1, B2, B3 kategóriájú minősített tanúsító személyzettel, a III. mellékletben (66. rész) és a 145.A.35. pontban meghatározottak szerint.

▼M6

Ezenkívül, az ilyen szervezetek alkalmazhatnak a feladatra megfelelően kiképzett, a 66.A.20. a) 1. és a 66.A.20. a) 3. (ii) pontban meghatározott jogosultságokkal rendelkező és a III. melléklet (66. rész), illetve a 145.A.35. pont szerinti képesítéssel rendelkező tanúsító alkalmazottakat kisebb tervezett forgalmi karbantartási, illetve egyszerű hibajavítási feladatok elvégzésére. Az ilyen tanúsító alkalmazottak rendelkezésre állása azonban nem pótolja a megfelelő, B1, B2, B3 kategóriájú tanúsító alkalmazottakat. ◀

▼B

h) Kivéve, ha a j) pont másként állapítja meg, minden légi jármű-karbantartással foglalkozó szervezetnek:

1. A nagy légi járművek alapkarakbantartásához a megfelelő légi jármű-típusra minősített tanúsító személyekkel kell rendelkeznie, akik a 66. rész, illetve a 145.A.35. pontja szerint C kategóriájú képesítést szereztek. Ezenkívül, a C kategóriájú tanúsító alkalmazottak támogatására a szervezetnek rendelkeznie kell elegendő számú, a 66. rész és a 145.A.35. pontja szerint ►M6 a megfelelő B1 és B2 kategóriájú képesítéssel ◀ rendelkező minősített személlyel is,
 - i. a B1 és B2 kategóriájú támogató alkalmazottak biztosítják, hogy minden szükséges feladatot és ellenőrzést az előírt szabványok szerint elvégezték, mielőtt a C kategóriájú tanúsító alkalmazott kiállítja az üzembehelyezési bizonyítványt;
 - ii. a szervezet minden B1 és B2 kategóriájú támogató személyről nyilvántartást vezet;
 - iii. a C kategóriájú tanúsító személyek biztosítják, hogy az i. pont feltételei teljesüljenek, és hogy minden, az ügyfél által kért munkát az adott báziskarbantartás során lefolytatott ellenőrzés vagy munkák keretében elvégezzék, valamint felméri az esetleg el nem végzett munkák hatását avégett, hogy vagy előírják annak elvégzését, vagy állapotodjanak meg az üzemeltetővel, hogy az ilyen munkát egy másik, meghatározott ellenőrzési vagy karbantartási időpontig elhalasztják.

▼M6

2. A nem nagy légi járművek ►C3 alapkarakbantartása ◀ esetén a szervezetnek rendelkeznie kell:
 - i. az adott légi járműre megfelelően képesített, a III. melléklet (66. rész), illetve a 145.A.35. pontja szerint megfelelő B1, B2, B3 kategóriájú szakképesítéssel rendelkező tanúsító alkalmazottakkal; vagy
 - ii. az adott légi járműre megfelelően képesített C kategóriájú szakképesítéssel rendelkező tanúsító alkalmazottakkal, akiket a 145.A.35. a) i. pontban meghatározott támogató személyek segítenek.

▼B

- i) A komponensek tanúsítására feljogosított személyeknek eleget kell tenniük a 66. részben foglaltaknak.
- j) A ►M6 g) és h) pont rendelkezéseitől eltérően, a III. melléklet (66. rész) előírásainak való megfelelés iránti kötelezettséggel összefüggésben ◀, a szervezet az alábbi rendelkezéseknek megfelelően képesített tanúsító személyeket is alkalmazhat:
 1. A Közösség területén kívüli telephelyeken a tanúsító alkalmazottak rendelkezhetnek a telephely bejegyzése szerinti ország nemzeti légi közlekedési rendelkezéseinek megfelelő szakképesítéssel, amennyiben teljesítik az e rész IV. függelékében meghatározott feltételeket.
 2. A szervezetnek a Közösség területén kívüli telephelyén elvégzett üzemeltetési karbantartásnál a tanúsító alkalmazottak rendelkezhetnek az adott ország nemzeti légi közlekedési rendelkezéseinek megfelelő szakképesítéssel, amennyiben teljesítik az e rész IV. függelékében meghatározott feltételeket.

▼B

3. Ha a légi alkalmassági utasítás ismétlődő repülés előtti ellenőrzést ír elő, és kifejezetten meghatározza, hogy a repülőszemélyzet végrehajthatja az adott légi alkalmassági utasítást, a szervezet a légi jármű parancsnokának és/vagy fedélzeti mérnökének - a repülésre jogosító engedély alapján - korlátozott tanúsítási engedélyt bocsáthat ki. Azonban, a szervezetnek biztosítania kell, hogy az ilyen légi jármű parancsnoka vagy fedélzeti mérnöke megfelelő gyakorlati képzésben részesüljön, hogy a légi alkalmassági utasítást az előírt normának megfelelően hajthassa végre.
4. Ha egy légi jármű egy karbantartó telephelytől távol üzemel, a szervezet a légi jármű parancsnokának és/vagy fedélzeti mérnökének - a repülésre jogosító engedély alapján - korlátozott tanúsítási engedélyt bocsáthat ki, feltéve hogy meggyőződött-e arról, hogy a parancsnok, illetve a fedélzeti mérnök megfelelő gyakorlati képzésben részesült ahhoz, hogy a meghatározott feladatokat az előírt normának megfelelően hajthassa végre. E bekezdés rendelkezéseit a kézikönyv szerinti eljárásban szerepeltetni kell.
5. Az alábbi, előre nem látható esetekben, amikor a légi járművet fő állomáshelyén kívül helyezték üzemben kívül, és megfelelő tanúsító személyek nem állnak rendelkezésre, a karbantartási feladatok elvégzésével megbízott szervezet egyszeri kivételes tanúsítási engedélyt bocsáthat ki:
 - i. a hasonló technológiájú, felépítésű és felszereltségű légi járműre vonatkozó egyenértékű típusengedéllyel rendelkező alkalmazottai egyikének; vagy
 - ii. bármely olyan személynek, aki legalább öt éves karbantartási tapasztalattal, valamint érvényes, a tanúsítást igénylő légijármű-típusra is feljogosító ICAO-engedéllyel rendelkezik légi járművek karbantartásához, feltéve hogy az adott helyen nincs az e rész szerint megfelelően jóváhagyott szervezet, és a megbízott szervezet a tanúsító személy tapasztalatainak bizonyítékait és engedélyét megőrzi.

Az ebben az albekezdésben meghatározott minden esetet, az ilyen tanúsítási engedély kibocsátásától számított hét napon belül, az illetékes hatóságnak be kell jelenteni. Az egyszeri engedélyt kibocsátó szervezet biztosítja, hogy minden olyan karbantartási munkát, amely a repülésbiztonságot érintheti, megfelelően jóváhagyott szervezet ismételt ellenőrzésen.

▼M6**145.A.35. Tanúsító személyek és támogató személyek**

- a) A 145.A.30. g) és h) pontban foglalt megfelelő előírások mellett a szervezet biztosítja, hogy a tanúsító személyek, illetve a támogató személyek megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a karbantartandó légi járműről és/vagy komponensekről, valamint a vonatkozó szervezeti eljárásokról. A tanúsító személyek esetén ezt a rendelkezést ►C3 az üzemképesség tanúsítási felhatalmazás ◄ kibocsátása vagy újrakibocsátása előtt teljesíteni kell.
- i. A „támogató személyzet” a 66. rész szerinti B1, B2, illetve B3 kategóriájú légijármű-karbantartói engedéllyel és a megfelelő ►C3 légijármű-jogosításokkal ◄ rendelkező, az alapkarbantartás környezetében dolgozó azon személyek összessége, akik nem feltétlenül rendelkeznek tanúsítási jogosultsággal.
- ii. A „vonatkozó légi jármű és/vagy komponens” a mindenkori ►C3 üzemképesség tanúsítási felhatalmazásban ◄ meghatározott légi jármű, illetve komponens.
- iii. ►C3 Az „üzemképesség tanúsítási felhatalmazás” az a felhatalmazás, amelyet a tanúsító személyek számára a szervezet azzal a feltétellel bocsátott ki, hogy azok az ilyen felhatalmazásban megállapított korlátozásokkal a jóváhagyott szervezet megbízásából aláírhatják az üzembehelyezési bizonyítványt. ◄

▼ **M6**

- b) ► **C3** A 145.A.30. j) és a 66.A.20. a) 3. ii. pontban felsorolt esetek kivételével a szervezet a tanúsító személynek üzemképesség tanúsítási felhatalmazást kizárólag a III. mellékletben (66. rész) előírt légi jármű-karbantartói engedélyben megjelölt kategóriákra, alkategóriákra, illetőleg típusjogosításra vonatkozóan bocsáthat ki, azzal a feltétellel, hogy a légi jármű-karbantartói engedélynek a tanúsító személy számára kiállított üzemképesség tanúsítási felhatalmazás teljes érvényességi időtartama alatt érvényesnek kell lennie, és a tanúsító személynek teljesítenie kell a III. melléklet (66. rész) követelményeit. ◀
- c) A szervezet biztosítja, hogy minden tanúsító személy és támogató személy egymást követő két éven belül legalább hat hónapos, ► **C3** ténylegesen kapcsolódó ◀ légi jármű- vagy komponens-karbantartási tapasztalatot szerezzen.

▼ **C3**

E bekezdés alkalmazásában „a ténylegesen kapcsolódó légi jármű- vagy komponens-karbantartási tapasztalat” azt jelenti, hogy a személy a légi jármű vagy komponens karbantartása keretében gyakorolta az üzemképesség tanúsítási felhatalmazásban ráruházott jogosultságot és/vagy ténylegesen karbantartást végzett az üzemképesség tanúsítási felhatalmazásában meghatározott légi járműtípus- vagy légi járműcsoport-rendszerek legalább egyikén.

▼ **B**

- d) A szervezet biztosítja, hogy minden tanúsító személy és ► **M6** támogató személy ◀ minden kétéves időszakon belül kielégítő továbbképzésben részesüljön annak biztosítására, hogy az ilyen alkalmazottak aktuális ismeretekkel rendelkezzenek a vonatkozó technológia, a szervezeti eljárások és az emberi tényezővel kapcsolatos tényezők terén.
- e) A szervezet a tanúsító személyek, valamint a ► **M6** támogató személy ◀ folyamatos továbbképzésére programot hoz létre, amely magában foglalja a 145.A.35. pont vonatkozó pontjainak való megfelelést biztosító eljárást, amely a tanúsító személyek számára az e rész szerinti tanúsítási engedély kiállításának alapjául szolgál, valamint a 66. résznek való megfelelést biztosító eljárást.
- f) Kivéve a 145.A.30. j) 5. pontban említett előre nem látható eseteket, a szervezet az e rész szerinti tanúsítási engedély kibocsátása vagy újrakibocsátása előtt értékeli minden tanúsításra kijelölt alkalmazottjának képességeit, képzettségét és alkalmasságát a tanúsítási kötelezettségek teljesítésére, a kézikönyvben meghatározott eljárásnak megfelelően.
- g) Amikor a tanúsító alkalmazottak teljesítik az a), b), d) és f) pont, valamint ha alkalmazható, a c) pont rendelkezéseit, a szervezet kibocsátja a tanúsítási engedélyt, amely világosan meghatározza az ilyen engedély hatókörét és korlátozásait. A tanúsítási engedély érvényességének folyamatossága az a), b), d), illetve ahol alkalmazható, a c) pontnak való folyamatos megfeleléstől függ.
- h) A tanúsítási engedélyt úgy kell elkészíteni, hogy annak hatókörét a tanúsító alkalmazottak és minden erre felhatalmazott személy, akinek ezt az engedélyt meg kell vizsgálnia, egyértelműen megállapíthassa. Amennyiben a hatókör meghatározásához kódokat alkalmaznak, a szervezet köteles a kódok magyarázatát rendelkezésre bocsátani. A „felhatalmazott személy”, az illetékes hatóságok, az ügynökség, illetve a tagállamok által kijelölt olyan hivatalos személy, aki felelős a légi jármű vagy komponense karbantartása felügyeletéért.
- i) A minőségbiztosítási rendszerért felelős személy ugyancsak felelős a szervezet megbízásából tanúsítási engedélyt kibocsátó tanúsító alkalmazottakért. Az ilyen személy kinevezhet más személyeket is a tanúsítási engedélyeknek a karbantartási kézikönyvben megállapított eljárásnak megfelelően történő kiállítására vagy visszavonására.

▼M4

- j) A szervezet nyilvántartást vezet minden tanúsító személyről és ►**M6** támogató személy ◀, és ebben nyilvántartja:

1. az adott személy III. melléklet (66. rész) szerinti légijármű-karbantartói engedélyének részletes adatait; továbbá
2. minden elvégzett kapcsolódó szakképzést; továbbá
3. ha van, a kibocsátott tanúsítási engedély hatóköreit; továbbá
4. a korlátozott és az egyszeri tanúsítási engedéllyel rendelkező személyek adatait.

A szervezet a nyilvántartást az e pont hatálya alá tartozó személy munkaviszonyának megszűnése, illetőleg az engedély visszavonása után legalább három évig köteles megőrizni. Ezen túlmenően, amikor az e pont hatálya alá tartozó személy a karbantartó szervezetet elhagyja, a szervezet – kérésre – köteles az adott személynek átadni a róla vezetett nyilvántartás másolatát.

Az e pont hatálya alá tartozó személyeknek a fentiek szerint róluk vezetett nyilvántartásba – kérésre – betekintést kell biztosítani.

▼B

- k) A szervezet írásos vagy elektronikus formában a tanúsító személyek rendelkezésére bocsátja tanúsítási engedélyük dokumentált.
- l) A tanúsító személyek tanúsítási engedélyüket bármilyen felhatalmazott személynek 24 órán belül kötelesek bemutatni.
- m) A tanúsító személyek, illetve a ►**M6** támogató személy ◀ esetében a minimális korhatár 21 év.

▼M6

- n) Az A kategóriájú légijármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy kizárólag a meghatározott A kategóriájú légijármű-típusra és a releváns feladatokra vonatkozó, a II. melléklet (145. rész) vagy a IV. melléklet (147. rész) szerint megfelelően engedélyezett szervezetnél végrehajtott képzés után gyakorolhatja az engedélyben meghatározott tanúsítási jogosultságokat. E képzésnek, minden egyes engedélyezett feladatra vonatkozóan, megfelelő gyakorlati és elméleti oktatást is magában kell foglalnia. A képzés kielégítő végrehajtását vizsgával és/vagy munkahelyi értékeléssel kell igazolni, amelyet a szervezetnél kell teljesíteni.
- o) A B2 kategóriájú légijármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy kizárólag az i. megfelelő A kategóriájú légijármű-típusanfolyam és ii. a kibocsátásra kerülő engedély hatályának megfelelő, dokumentált hathónapos gyakorlati tapasztalat megszerzése után gyakorolhatja a III. melléklet (66. rész) 66.A.20. a) 3. ii. pontjában meghatározott tanúsítási jogosultságokat. A típusanfolyamnak, minden egyes engedélyezett feladatra vonatkozóan, megfelelő gyakorlati és elméleti oktatást is magában kell foglalnia. A képzés kielégítő végrehajtását vizsgával vagy munkahelyi értékeléssel kell igazolni. A típusanfolyamot és a vizsgát/értékelést ►**C3** az üzemképesség tanúsító személyzeti felhatalmazást adó karbantartó szervezet bonyolítja le. A gyakorlati tapasztalatot szintén ennél a karbantartó szervezetnél kell megszerezni. ◀

▼B**145.A.40. Felszerelések, szerszámok és anyagok**

- a) A szervezetnek rendelkeznie kell a szükséges felszerelésekkel, szerszámokkal és anyagokkal a jóváhagyás keretében meghatározott feladatok elvégzéséhez, és azokat használnia kell:
1. amikor a gyártó egy meghatározott szerszám vagy felszerelés használatát írja elő, a szervezet köteles azt a szerszámot vagy felszerelést alkalmazni, kivéve ha a kézikönyvben megállapított eljárásban az illetékes hatóság más szerszámok vagy felszerelések használatát is engedélyezi;

▼B

2. a felszereléseknek és szerszámoknak folyamatosan rendelkezésre kell állniuk, kivéve azt az esetet, ha valamilyen szerszámot vagy felszerelést olyan ritkán alkalmaznak, hogy annak folyamatos rendelkezésre állása nem szükséges. Az ilyen esetekre a kézikönyvben részletes eljárást kell kidolgozni;
 3. az alapkarbantartásra jóváhagyott szervezetnek elegendő berendezéssel kell rendelkeznie a légi járművekhez való hozzáférés biztosítására, valamint állványokkal és dokkolókkal kell rendelkeznie, hogy az ilyen légi járművet megfelelően ellenőrizhessék.
- b) A szervezetnek biztosítani kell, hogy minden szerszámot, felszerelést és különösen a vizsgálóberendezéseket, amint helyénvaló, ellenőrizték és hivatalosan elismert szabvány szerint olyan gyakorisággal kalibrálják, hogy az biztosítsa azok működőképességét és pontosságát. A szervezet az ilyen kalibrálásokról és az alkalmazott hitelesítő mértékek nyomon követésére vonatkozó nyilvántartásokat megőrzi.

145.A.42. Komponensek átvétele**▼M7**

- a) Minden komponenszt osztályozni kell és az alábbi kategóriák szerint megfelelő módon el kell különíteni:
1. kielégítő állapotú komponensek, amelyeket az 1. számú EASA-úrlappal vagy ezzel egyenértékű dokumentummal üzembe helyeztek és az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) Q. alrésze szerint megjelöltek;
 2. üzemképtelen komponensek, amelyeket e rész rendelkezései szerint kell karbantartani;
 3. újra fel nem használható komponensek, amelyeket a 145.A.42. d) pont szerint kell osztályozni;
 4. a légi járműveken, hajtóműveken, légcsonarokon vagy más légijármű-komponenseken használt szabványos alkatrészek, ha ezeket a gyártó illusztrált alkatrész-katalógusa és/vagy karbantartási dokumentációja tartalmazza;
 5. nyersanyagok és fogyóeszközök, amelyeket a karbantartás során felhasználnak, abban az esetben, ha a szervezet meggyőződött arról, hogy a nyersanyag vagy fogyóeszköz megfelel a vonatkozó előírásoknak és származása megfelelően nyomon követhető. Minden nyersanyagot és fogyóeszközt dokumentációnak kell kísérnie, amely egyértelműen az adott nyersanyaghoz vagy fogyóeszközhöz kapcsolódik, és tartalmaz egy, az előírásoknak való megfelelést tanúsító nyilatkozatot, valamint a gyártó és a beszállító adatait;
 6. az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.307. c) pontjában meghatározott komponensek.

▼B

- b) A komponens beépítése előtt a szervezet köteles biztosítani, hogy az adott komponens beépítésre alkalmas állapotban legyen akkor is, amikor más módosítási előírások és/vagy légi alkalmassági utasítások szabványai is alkalmazhatók.
- c) A szervezet az általa elvégzett munka során, saját felhasználásra gyárthatja alkatrészek egy korlátozott körét, ha a kézikönyv az erre vonatkozó eljárást meghatározza.
- d) Azokat a komponenseket, amelyek elérték tanúsított élettartamuk határát, vagy javíthatatlan hiba következett be, selejtnak kell minősíteni, és nem engedélyezhető, hogy az ilyen komponensek visszakérüljenek a beszállítási rendszerbe, kivéve ha engedélyezett élettartamukat kiterjesztették, vagy a 21. résznek megfelelően a javítási megoldást jóváhagyták.

▼M7

- e) Az 1702/2003/EK rendelet mellékletének (21. rész) 21A.307. c) pontjában meghatározott komponens csak akkor építhető be, ha a légi jármű tulajdonosa alkalmasnak tartja a légi járművébe való beépítésre.

▼B**145.A.45. Karbantartási dokumentáció**

- a) A szervezetnek a karbantartásokhoz, beleértve a módosításokat és a javításokat is, rendelkeznie kell az alkalmazandó aktuális karbantartási dokumentációval, és azokat alkalmaznia kell. Az „alkalmazandó” bármely, a szervezet engedélyében meghatározott jogosítási kategóriáiban, illetve az ehhez kapcsolódó képességi listában meghatározott légi járműre, komponensre vagy folyamatra vonatkozik.

▼B

Abban az esetben, ha a karbantartási dokumentációt az üzemeltető vagy az ügyfél biztosítja, elegendő, ha az ilyen dokumentáció csak a munka elvégzésekor áll rendelkezésre, azzal a kivétellel, hogy be kell tartani a 145.A.55. c) pont rendelkezéseit.

b) E rész alkalmazásában az alkalmazandó karbantartási dokumentáció az alábbiak bármelyike:

1. bármely alkalmazandó előírás, eljárás, műveleti utasítás vagy információ, amelyet a légi jármű vagy komponens felügyeletéért felelős hatóság bocsát ki;
2. minden vonatkozó légi alkalmassági utasítás, amelyet a légi jármű vagy komponens felügyeletéért felelős hatóság bocsát ki;
3. a légi alkalmasság fenntartására vonatkozó utasítások, amelyeket a típusalkalmassági bizonyítvány jogosultjai, a kiegészítő típusalkalmassági bizonyítvány jogosultjai, illetve bármely más, a 21. rész által ilyen adatok közzétételére kötelezett szervezet bocsát ki, valamint a harmadik országból származó légi jármű vagy komponensek esetén a légi jármű vagy komponens felügyeletéért felelős hatóság által kötelezően előírt légi alkalmassági dokumentáció;
4. bármely alkalmazandó szabvány, beleértve, de nem kizárólag például az ügynökség által a jó karbantartási szabványként elismert szabványos karbantartási gyakorlatot;

5. a d) pont szerint kiadott minden alkalmazandó adat.

c) A szervezet megállapítja az eljárásokat annak biztosítására, hogy a karbantartó személyek által használt karbantartási dokumentációban lévő esetleges pontatlan, nem teljes vagy félreérthető eljárást, gyakorlatot, információt vagy karbantartási utasítást, ha felfedezik, nyilvántartásba vegyék és arról a karbantartási dokumentáció szerzőjét értesítsék.

d) A szervezet a karbantartási utasításokat kizárólag a karbantartó szervezet kézikönyvében meghatározott eljárásnak megfelelően módosíthatja. Az ilyen változtatások esetén a szervezetnek igazolnia kell, hogy a változtatás egyenértékű vagy jobb karbantartási színvonalat eredményez, és az ilyen változtatásokról tájékoztatnia kell a típusalkalmassági bizonyítvány jogosultját. E bekezdés alkalmazásában a karbantartási utasítás az az utasítás, amely meghatározza, hogy valamely konkrét karbantartási feladatot milyen módon kell végrehajtani; nem tartoznak ide a javítások és módosítások mérnöki tervei.

e) A szervezet minden lényeges szervezeti részre vonatkozó közös munkakártyát vagy munkalaprendszer vezet be. Ezenkívül, a szervezet vagy pontosan átvezeti a b) és d) pont szerinti karbantartási dokumentációt az ilyen munkakártyákra vagy munkalapokra, vagy pontos hivatkozásokat készít az ilyen karbantartási dokumentációban lévő konkrét karbantartási feladatra vagy feladatokra. A munkakártyákat és munkalapokat előállíthatják számítógéppel, és azok elektronikus adatbázisban is tárolhatók, feltéve hogy a jogosulatlan módosítás ellen megfelelő óvintézkedéseket tesznek, és az elektronikus adatbázisról olyan biztonsági másolatot készítenek, amelyet a központi adatbázisban rögzített bármilyen adat bevitelétől számított 24 órán belül aktualizálhatnak. A komplex karbantartási feladatokat át kell vezetni a munkakártyákra vagy munkalapokra, és azokat világos fázisokra kell bontani, hogy a teljes karbantartási feladat végrehajtásának követhetőségét biztosítsák.

Amikor a szervezet karbantartási szolgáltatást nyújt valamely légi jármű-üzemeltetőnek, amely a saját munkakártya- vagy munkalaprendszerének használatát írja elő, akkor az ilyen munkakártya- vagy munkalaprendszer is alkalmazható. Ebben az esetben a szervezetnek eljárást kell létrehoznia a légi jármű üzemeltetője munkakártyái vagy munkalapjai megfelelő vezetésének biztosítására.

f) A szervezetnek biztosítania kell, hogy minden alkalmazandó karbantartási adat könnyen hozzáférhető legyen, amikor arra a karbantartó személyeknek szükségük van.

▼B

- g) A szervezet eljárást hoz létre annak biztosítására, hogy az ellenőrzése alatt álló karbantartási dokumentációt folyamatosan aktualizálják. Az üzemeltető/ügyfél által ellenőrzött és biztosított karbantartási dokumentáció esetén a szervezetnek igazolnia kell, hogy vagy rendelkezik az üzemeltető/ügyfél írásos visszaigazolásával, hogy az összes ilyen karbantartási adat aktuális, vagy rendelkeznie kell munkamegrendelésekkel, amelyek alapján a felhasználandó karbantartási dokumentáció módosítási állapota látható, vagy bizonyíthatja, hogy ez szerepel az üzemeltető/ügyfél karbantartási adatmódosítási listáján.

145.A.47. Termelési terv

- a) A szervezetnek rendelkeznie kell a munka mennyiségének és komplexitásának megfelelő olyan rendszerrel, amely lehetővé teszi minden szükséges személy, szerszám, felszerelés, anyag, karbantartási adat és létesítmény rendelkezésre állásának megtervezését, hogy a karbantartási munkákat biztosan befejezhessék.
- b) A karbantartási feladatok tervezésénél, valamint a műszakok szervezésénél figyelembe kell venni az emberi teljesítőképesség határait.
- c) Ha műszakváltás vagy személycserék miatt szükségessé válik, hogy a karbantartási feladatok folytatását vagy befejezését átadják, az összes lényeges információt az egymást váltó állomány között ki kell cserélni.

145.A.50. A karbantartás tanúsítása**▼M3**

- a) Az üzembe helyezési bizonyítványt a szervezet nevében a megfelelően feljogosított tanúsító személy bocsátja ki, amikor ellenőrizték, hogy a szervezet minden megrendelt karbantartást megfelelő módon – a 145.A.70. pontban meghatározott eljárások szerint és figyelemmel a 145.A.45. pontban meghatározott karbantartási dokumentáció rendelkezésre állására és használatára – elvégzett, és nincs olyan ismert meg nem felelés, amely veszélyeztetné a repülésbiztonságot.

▼B

- b) Az üzembehelyezési bizonyítványt a repülés előtt minden karbantartás befejezésekor ki kell bocsátani.
- c) A fenti karbantartás során megállapított addig ismeretlen hibákról vagy meg nem rendelt karbantartási feladatokról tájékoztatni kell a légi jármű üzemeltetőjét, hogy megszerezzék hozzájárulását az ilyen hibák kijavításához vagy a karbantartási munkamegrendelés hiányzó elemeinek pótlásához. Amennyiben a légi jármű üzemeltetője e bekezdés alapján elutasítja az ilyen karbantartás végrehajtását, az e) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

▼M7

- d) A légi járműből eltávolított komponensen elvégzett karbantartást követően üzembehelyezési bizonyítványt kell kibocsátani. Ha az M.A.502. b) vagy az M.A.502. e) pont másként nem rendelkezik, a komponens üzembehelyezési bizonyítványa az I. melléklet (M. rész) II. függeléké szerinti üzemképességi tanúsítvány (1. számú EASA-ürlap). Ha a szervezet a komponens karbantartását saját használatra végzi, akkor az 1. számú EASA-ürlap kiállítása attól függően szükséges vagy sem, hogy a szervezet kézikönyve milyen belső üzembehelyezési eljárásokról rendelkezik.

▼B

- e) Az a) pont rendelkezéseitől eltérően, a szervezet az engedélyezett korlátozások keretén belül kibocsáthatja a légi jármű üzembehelyezési bizonyítványát akkor is, ha nincs olyan helyzetben, hogy minden megrendelt karbantartási munkát befejezzon. A szervezet a bizonyítvány kiállítása előtt az ilyen tényt feltünteti a légi jármű üzembehelyezési bizonyítványában.

▼B

- f) Az a) pont, illetve a 145.A.42. pont rendelkezéseitől eltérően, amikor a légi járművet az alap vagy üzemeltetési karbantartóbázistól eltérő helyen, a megfelelő üzembehelyezési bizonyítvánnyal rendelkező komponens hiánya miatt helyezik üzemben kívül, engedélyezett a megfelelő üzembehelyezési bizonyítvány nélküli komponens ideiglenesen beépítése, de legfeljebb 30 repülési órára, vagy addig, amíg a légi jármű először visszatér az alap vagy üzemeltetési karbantartóbázisára, amelyik előbb bekövetkezik, függően attól, hogy a légi jármű üzemeltetője egyetértését nyilvánította, és az említett komponens rendelkezik alkalmas üzembehelyezési bizonyítvánnyal, és egyébként megfelel minden alkalmazandó karbantartási és üzemelési előírásnak. Az ilyen komponenseket a fent előírt határidőn belül ki kell cserélni, kivéve ha időközben az a) pont, illetve a 145.A.42. pont alapján megfelelő üzembehelyezési bizonyítványt bocsátottak ki.

145.A.55. Karbantartási nyilvántartások

- a) A szervezetnek az elvégzett munka valamennyi adatát nyilvántartásba kell vennie. Azokat a nyilvántartásokat, amelyek szükségesek annak igazolására, hogy az üzembehelyezési bizonyítvány kibocsátásához megállapított minden előírást teljesítették, beleértve az alvállalkozó üzembehelyezési dokumentumait is, meg kell őrizni.

▼M7

- b) A szervezet köteles minden üzembehelyezési bizonyítványt másolatban – az elvégzett javításhoz/módosításhoz esetleg felhasznált javítási/módosítási adatok másolatával együtt – átadni a légi jármű üzemeltetőjének.

▼M4

- c) A szervezet köteles minden karbantartási nyilvántartás és kapcsolódó karbantartási dokumentáció egy példányát attól az időponttól számítva három évig megőrizni, amikor a munka tárgyát képező légi járművet vagy légijármű-komponenst üzembe bocsátotta.

1. E pont alkalmazásában a nyilvántartásokat úgy kell tárolni, hogy a károsodással, az illetéktelen megváltoztatással és a lopással szemben védve legyenek.
2. A számítógépek biztonsági másolatait tartalmazó merevlemezeket, szalagos egységeket stb. a napi munkavégzés során használt merevlemezekről, szalagos egységektől stb. eltérő helyen kell tárolni, olyan környezetben, amely biztosítja azok folyamatos jó állapotát.
3. Amikor az e rész alapján jóváhagyott szervezet beszünteti működését, a működés utolsó két évére vonatkozó minden megőrzött karbantartási nyilvántartást köteles vagy az érintett légi járművek, illetve komponensek utolsó tulajdonosának vagy az ügyfélnek átadni, vagy az illetékes hatóság által meghatározott módon megőrizni.

▼B**145.A.60. Események bejelentése**

- a) A szervezet köteles bejelentést tenni az illetékes hatóságnak, a lajstromozás szerinti államnak, valamint a légi jármű, illetve a komponens tervezéséért felelős szervezetnek a jármű vagy komponense minden olyan azonosított állapotát, amely nem biztonságos állapothoz vezetett vagy ahhoz vezethet vagy súlyosan veszélyezteti a repülésbiztonságot.
- b) A szervezet belső eseménybejelentő rendszert hoz létre a kézikönyvének előírásai szerint, hogy lehetővé tegye az ilyen bejelentések összegyűjtését és értékelését, ideértve az a) pont szerint jelentendő események értékelését és az információk kinyerését. Ennek az eljárásnak kell azonosítania az előnytelen terveket, a hiányosságok megszüntetése érdekében a szervezet által már meghozott vagy meghozandó kiigazító intézkedéseket, és értékelnie kell az ilyen eseményekhez kapcsolódó összes ismert vonatkozó információt, valamint az ilyen információ szükség szerinti ismertetésére vonatkozó eljárást.

▼B

- c) A szervezet az ilyen bejelentéseket az ügynökség által megállapított formában és módon teszi meg és biztosítja, hogy azok tartalmazzák az összes vonatkozó információt a szervezet által ismert állapotra és értékelési eredményekre vonatkozóan.
- d) Amennyiben valamely kereskedelmi üzemeltető köt szerződést a szervezettel a karbantartás elvégzésére, az üzemeltető légi járművét vagy komponensét érintő ilyen állapotról az üzemeltetőt is tájékoztatni kell.
- e) A szervezet az ilyen bejelentéseket azonnal, de minden esetben 72 órán belül elkészíti és benyújtja attól az időponttól számítva, amikor azonosítja azt az állapotot, amelyre a bejelentés vonatkozik.

145.A.65. Biztonság- és minőségpolitika, karbantartási eljárások és minőség-biztosítási rendszer

- a) A szervezet kidolgozza biztonság- és minőségpolitikáját, amelyet a szervezet 145.A.70. pont szerinti kézikönyve is tartalmaz.

▼M7

- b) A szervezet az emberi tényező és az emberi teljesítőképesség figyelembevételével, az illetékes hatósággal egyeztetve eljárásokat állapít meg a helyes karbantartási gyakorlat és az e résznek való megfelelés biztosítására, melynek ki kell terjednie az egyértelmű munkamegbízásokra, illetve munkaszerződésekre is, és biztosítani kell, hogy a légi jármű és a komponensek üzembe helyezése a 145.A.50. pont rendelkezései szerint történjék.

1. Az ezen b) pont szerinti karbantartási eljárásokat a 145.A.25–145.A.95. ponttal összefüggésben kell alkalmazni.
2. A szervezet által ezen b) pont alapján létrehozott vagy létrehozandó karbantartási eljárásoknak a karbantartási tevékenység ellátásának minden vonatkozására ki kell terjedniük, beleértve a szakszolgáltatások nyújtását és ellenőrzését is, továbbá meg kell határozniuk azokat a feltételeket, amelyeknek megfelelően a szervezet a munkáját végzi.
3. A légi járművek üzemeltetési és alapkarakbantartása tekintetében a szervezet eljárásokat köteles megállapítani a többszörös hibák, illetve a kritikus rendszerek figyelmetlenségből adódó hibái kockázatának minimalizálására, valamint annak biztosítására, hogy olyan karbantartási feladat esetén, amikor egy karbantartási ellenőrzés keretében ugyanazon légi jármű több rendszerében alkalmazott ugyanazon típusú több komponens kivételére vagy beépítésére kerül sor, a karbantartást és az ellenőrzést ne ugyanaz a személy végezze. Ha azonban csak egyetlen személy áll rendelkezésre e feladatok elvégzésére, a szervezet munkakártyájára vagy munkalapjára egy további ismételt ellenőrzési fázist kell felvenni, melyet ez a személy az összes feladat befejezése után végez el.
4. Karbantartási eljárásokat kell megállapítani annak biztosítására, hogy a károk felmérése és a módosítások és a javítások elvégzése az M.A.304. pontban meghatározott adatok felhasználásával történjék.

▼B

- c) A szervezet minőségbiztosítási rendszert hoz létre, amely az alábbiakat foglalja magában:
 1. független auditok az előírt légi jármű/légijármű-komponens szabványoknak való megfelelése, valamint az eljárások megfelelőségének figyelemmel kísérése, annak biztosítására, hogy az ilyen eljárások a bevált karbantartási gyakorlaton alapuljanak, és a légi közlekedésre alkalmas légi járművet, illetve légijármű-komponenseket eredményezzenek. A kisebb szervezeteknél a minőségbiztosítási rendszer független auditálásra vonatkozó részére az e rész szerint jóváhagyott más olyan szervezettel vagy személlyel szerződést lehet kötni, aki rendelkezik a szükséges műszaki ismeretekkel és bizonyított megfelelő auditálási tapasztalatokkal; valamint

▼B

2. minőségügyi visszacsatolási rendszer a 145.A.30. b) pontban meghatározott személy vagy személyek csoportja, és végül a felelős vezető számára, amely biztosítja, hogy az 1. bekezdés szerinti független auditálás eredményeként létrejövő jelentésekre megfelelő és időben meghozott kiigazító intézkedést hozzanak.

145.A.70. A karbantartó szervezet kézikönyve

- a) A „Karbantartó szervezet kézikönyve” az a dokumentum vagy dokumentumok, amely(ek) tartalmazza/tartalmazzák a munka hatókörét, a jóváhagyás tárgyát, és azt, hogy a szervezet miként kívánja e rész előírásait teljesíteni. A szervezetnek az illetékes hatósághoz be kell nyújtania a karbantartó szervezet kézikönyvét, amely az alábbi információt tartalmazza:

1. a felelős vezető által aláírt nyilatkozat, amely megerősíti, hogy a karbantartó szervezet kézikönyve, valamint az esetleges abban hivatkozott kapcsolódó kézikönyvek rögzítik az e rész követelményeinek való megfelelést, és azt, hogy a szervezet ezt minden időben követi. Amennyiben a felelős vezető nem a szervezet vezérigazgatója, akkor az ilyen nyilatkozatot vezérigazgató ellenjegyzzi;
2. a szervezet biztonsági és minőségbiztosítási politikája a 145.A.65. pontban meghatározottak szerint;
3. a 145.A.30. b) pont alapján kijelölt személyek beosztása és neve;
4. a 145.A.30. b) pont alapján kijelölt személyek kötelességei és felelősségi köre, ideértve azokat az ügyeket is, amelyekkel kapcsolatban a szervezet nevében az illetékes hatósággal közvetlenül tárgyalhatnak;
5. szervezeti ábra, amely bemutatja a 145.A.30. b) pont alapján kijelölt személyek közötti felelősségi viszonyokat;
6. a tanúsító személyek, illetve a ►**M6** támogató személy ◀ listája;
7. az emberi erőforrások általános leírása;
8. a szervezet jóváhagyási bizonyítványában meghatározott telephelyeinek általános leírása;
9. a szervezet jóváhagyás alá tartozó munkaköreinek meghatározása;
10. a 145.A.85. pont szerinti értesítési eljárás a szervezeti változások esetére;
11. a karbantartó szervezet kézikönyve módosításának eljárása;
12. a szervezet által a 145.A.25.-145.A.90. pont alapján létrehozott eljárások és minőségbiztosítási rendszer;
13. ahol alkalmazható, azoknak a kereskedelmi üzemeltetőknek a listája, amelyeknek a szervezet légi jármű-karbantartási szolgáltatást nyújt;
14. ahol alkalmazható, az alvállalkozó szervezetek listája, a 145.A.75. b) pontban meghatározottak szerint;
15. ahol alkalmazható, az üzemeltetési karbantartó állomások listája, a 145.A.75. d) pont szerint;
16. ahol alkalmazható, a szerződött szervezetek listája.

▼B

- b) A kézikönyvet szükség szerint módosítani kell, hogy az megfeleljen a szervezet aktuális helyzetének. A kézikönyvet és annak minden későbbi módosítását az illetékes hatóságnak jóvá kell hagynia.
- c) A b) pont rendelkezései ellenére, a kézikönyv kisebb módosításait a kézikönyv módosítási eljárásában is jóvá lehet hagyni (a továbbiakban közvetett jóváhagyás).

145.A.75. A szervezet jogosultságai

A kézikönyvnek megfelelően, a szervezet az alábbi feladatok ellátására jogosult:

- a) Karbantarthat bármely légi járművet és/vagy komponenst, amelyre a jóváhagyás kiterjed, a jóváhagyási bizonyítványban és a kézikönyvben meghatározott helyszíneken.
- b) Légi jármű vagy komponens karbantartásának elvégzését, amelyre a jóváhagyása kiterjed, más olyan szervezetnek adhatja át, amely e szervezet minőségbiztosítási rendszere alapján működik. Ez utóbbi az e rész szerint ilyen karbantartás elvégzésére megfelelő jóváhagyással nem rendelkező szervezet által végzett munkákra vonatkozik, és a 145.A.65. b) pontja szerinti eljárások alapján engedélyezett munkák körére korlátozódik. A munkák e köre nem foglalja magában a légi jármű báziskarbantartás során végzett ellenőrzését vagy a műhelyben elvégzett teljes karbantartási ellenőrzést vagy hajtómű vagy hajtóműcsoport nagyjavítását.
- c) A jóváhagyása szerinti légi jármű vagy bármely komponens karbantartása bármely tetszőleges helyen, amennyiben ennek szükségessége a karbantartási körülményekből adódik, mert a légi jármű üzemképtelen, vagy üzemeltetési karbantartás vált szükségességé, a kézikönyvben meghatározott feltételek mellett.
- d) A jóváhagyása szerinti bármely légi jármű és/vagy komponens karbantartása olyan helyen, amelyet kisebb karbantartási munkák elvégzésére alkalmas üzemeltetési karbantartási telephelyként jelöltek meg, amennyiben a szervezet kézikönyve tartalmazza az ilyen tevékenységet és felsorolja az ilyen telephelyeket.
- e) A üzembehelyezési bizonyítványok kibocsátása a 145.A.50. pont szerinti karbantartás befejezése után.

145.A.80. A szervezetre vonatkozó korlátozások

A szervezet kizárólag olyan légi jármű vagy komponens karbantartását végezheti el, amelyre jóváhagyást nyert, és az összes szükséges létesítmény, felszerelés, szerszám, anyag, karbantartási adat és tanúsító személyzet rendelkezésére áll.

145.A.85. Változások a jóváhagyott karbantartó szervezetnél

Annak biztosítására, hogy az illetékes hatóság megállapíthassa az e résznek való folyamatos megfelelést, a karbantartó szervezet az alábbi változások bármelyikére irányuló javaslatról tájékoztatja a hatóságot, még mielőtt a változás megtörténne, és ha szükséges, módosítja a jóváhagyási bizonyítványt azzal a kivétellel, hogy az ügyvezetés előtt előzetesen nem ismert javasolt személyi változások esetén a változásokról szóló értesítést a lehető legrövidebb időn belül meg kell küldeni:

1. a szervezet neve;
2. a szervezet telephelye;
3. a szervezet további telephelyei;
4. a felelős vezető;

▼B

5. a 145.A.30. b) pontban meghatározott személyek bármelyike;
6. a jóváhagyást érintő létesítmények, felszerelések, szerszámok, anyagok, eljárások, a tevékenység köre és a tanúsító személyek.

145.A.90. A jóváhagyás folyamatos érvényessége

- a) A jóváhagyást határozatlan időre bocsátják ki. A jóváhagyás az alábbiaktól függően marad érvényben:

▼M4

1. a szervezet a szabálytalanságok kezelésére vonatkozóan a 145.B.50. pontban foglalt rendelkezésekkel összhangban folyamatosan megfelel a II. melléklet (145. rész) előírásainak; és

▼B

2. az illetékes hatóság számára folyamatos a hozzáférés a szervezethez, hogy ellenőrizhesse az e résznek való folyamatos megfelelést; és
 3. a jóváhagyást nem adják vissza, és azt nem vonják vissza.
- b) A jóváhagyás visszaadása vagy visszavonása esetén a bizonyítványt az illetékes hatósághoz vissza kell juttatni.

145.A.95. Szabálytalanságok

- a) Az 1-es szintű szabálytalanság a 145. rész követelményeinek való lényeges nem megfelelés, amely csökkenti a biztonsági normát, és súlyosan veszélyezteti a repülés biztonságát.
- b) A 2-es szintű szabálytalanság a 145. rész követelményeinek való nem megfelelés, amely csökkentheti a biztonsági normát, és esetleg veszélyezteti a repülésbiztonságot.
- c) A 145.B.50. pont szerinti szabálytalanságokról szóló értesítés kézhezvétele után a karbantartó szervezet jóváhagyásának jogosultja kiigazító cselekvési tervet állapít meg, és az illetékes hatósággal egyeztetett határidőn belül, a hatóság megalázkodására bemutatja a kiigazító intézkedést.

B. SZAKASZ**AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSA****145.B.01. Hatály**

Ez a szakasz megállapítja azokat a közigazgatási eljárásokat, amelyeket az illetékes hatóság feladatai és felelősségi köre gyakorlása során, a 145. rész szerinti karbantartó szervezetek jóváhagyásának kiadása, érvényének fenntartása, módosítása, felfüggesztése vagy visszavonása tekintetében követ.

145.B.10. Illetékes hatóság**1. Általánosságok**

A tagállamnak ki kell jelölnie az illetékes hatóságot, és arra ruházza át a felelősséget a karbantartási jóváhagyások kibocsátásáért, érvényességének fenntartásáért, módosításáért, felfüggesztéséért vagy visszavonásáért. Ez az illetékes hatóság írásos formában rögzíti eljárásait és szervezeti struktúráját.

2. Erőforrások

Az alkalmazotti létszámnak elegendőnek kell lennie az e szakaszban meghatározott előírások teljesítéséhez.

▼B**3. Képesítés és képzés**

A 145. rész szerinti tevékenységekben részt vevő minden személynek:

- a) rendelkeznie kell a megfelelő szakképesítéssel és minden szükséges ismerettel, tapasztalattal és továbbképzéssel a rájuk bízott feladatok végrehajtásához;
- b) képzésben/továbbképzésben kell részesülnie, amely felöleli ezen előírások jelentőségét és színvonalát.

4. Eljárások

Az illetékes hatóságnak állapítja meg eljárásait, részletezve, hogy hogyan éri el a B. szakasznak való megfelelést.

A folyamatos megfelelés biztosításának érdekében az eljárásokat felül kell vizsgálni és módosítani kell.

145.B.15. A több tagállamban telephellyel rendelkező szervezetek

Amennyiben a karbantartó létesítmények több mint egy tagállamban helyezkednek el, a jóváhagyás felülvizsgálását és folyamatos felügyeletét azon tagállamok kijelölt illetékes hatóságaival közösen kell elvégezni, amelyeknek a területén a további karbantartó létesítmények elhelyezkednek.

▼M6**▼B****145.B.20. Első jóváhagyás**

1. Amennyiben a 145.A.30. a) és b) pont előírásai teljesülnek, az illetékes hatóság írásban jelzi a kérelmezőnek a 145.A.30. a) és b) pontja szerinti személyek elfogadását.
2. Az illetékes hatóságnak meg kell állapítani, hogy a karbantartási kézikönyvben meghatározott eljárások megfelelnek a 145. rész előírásainak, és a felelős vezető aláírta a kötelezettségvállalási nyilatkozatot.
3. Az illetékes hatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy a szervezet megfelel-e a 145. rész előírásainak.
4. Az első jóváhagyásra irányuló vizsgálat idején legalább egy alkalommal megbeszélésre kell hívni a szervezet felelős vezetőjét annak biztosítására, hogy a vezető teljes mértékben tudatában legyen a jóváhagyás jelentőségének, és a kézikönyvben meghatározott eljárásoknak a szervezet általi betartására irányuló kötelezettségvállalási nyilatkozat aláírása indokainak.
5. Minden vizsgálati eredményt a kérelmező szervezet számára írásban meg kell erősíteni.
6. Az illetékes hatóság minden szabálytalanságot, az annak kiküszöbölésére tett intézkedést (a vizsgálat lezárásához szükséges intézkedést) és ajánlást nyilván tartásba vesz.
7. Az első jóváhagyáshoz minden kifogást ki kell küszöbölni, mielőtt a jóváhagyást kibocsáthatják.

145.B.25. A jóváhagyás kibocsátása

1. Az illetékes hatóság hivatalosan jóváhagyja a karbantartási kézikönyvet, és a 3-as nyomtatványon kibocsátja a kérelmezőnek a jóváhagyási bizonyítványt, amely tartalmazza a jóváhagyási kategóriákat is. Az illetékes hatóság a bizonyítványt csak akkor bocsátja ki, ha a szervezet a 145. rész követelményeinek megfelel.
2. Az illetékes hatóság a 3-as nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon megjelöli a jóváhagyáshoz fűzött feltételeket.

▼B

3. A hivatkozási számot az ügynökség által meghatározott módon kell a 3-as nyomtatványon kiállított jóváhagyási bizonyítványon feltüntetni.

145.B.30. A jóváhagyás folyamatos érvényessége

A jóváhagyás folyamatos érvényességét a vonatkozó „első jóváhagyási” folyamat szerint kell figyelemmel kísérni, a 145.B.20. pontban foglaltaknak megfelelően. Ezenkívül:

1. Az illetékes hatóság listát vezet és tart naprakészen minden jóváhagyott, a felügyelete alá tartozó karbantartó szervezetről, az esedékes és a már elvégzett auditálás időpontjáról.
2. Minden szervezetet legfeljebb 24 havonta teljes körű felülvizsgálatnak kell alávetni a 145. résznek való megfelelés vizsgálatára.
3. Legalább minden 24 hónapban egyszer értekezletet kell tartani a felelős vezetővel annak biztosítására, hogy tájékoztassák őt az auditálások során felmerülő lényeges kérdésekről.

145.B.35. Változások

1. Az illetékes hatóságnak a 145.A.85. pontban felsorolt minden javasolt változásról a szervezettől értesítést kell kapnia.

Az illetékes hatóságnak a szervezetenél bekövetkező bármilyen változás esetén be kell tartania a jóváhagyott eljárás vonatkozó előírásait.

2. Az illetékes hatóság előírhatja azokat a feltételeket, amelyek mellett a szervezet az ilyen változások alatt működhet, kivéve ha úgy határoz, hogy a jóváhagyást hatályon kívül kell helyeznie.

▼M4**145.B.40 A karbantartó szervezet kézikönyvének módosításai**

A karbantartó szervezet kézikönyvében (MOE) elvégzett módosításokra a következő szabályok alkalmazandók:

1. A kézikönyv módosításának a 145.A.70. b) pont értelmében vett közvetlen jóváhagyása esetén az illetékes hatóság, mielőtt a jóváhagyott szervezetet hivatalosan értesítené a jóváhagyásról, ellenőrzi, hogy a kézikönyvben leírt eljárások összhangban vannak-e a II. melléklet (145. rész) előírásaival.
2. A kézikönyv módosításának a 145.A.70. c) pont értelmében vett közvetett jóváhagyása esetén az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy (i) a módosítások csekély jelentőségűek, továbbá arról, hogy (ii) a módosítások jóváhagyása felett kellő ellenőrzéssel rendelkezik ahhoz, hogy a szóban forgó módosítások összhangban maradjanak a II. melléklet (145. rész) rendelkezéseivel.

▼B**145.B.45. A jóváhagyás visszavonása, felfüggesztése és korlátozása**

Az illetékes hatóság:

- a) a jóváhagyást nyomós okból, a biztonság potenciális veszélyeztetettsége esetén köteles felfüggeszteni; vagy
- b) a jóváhagyást a 145.B.50. pont szerint felfüggeszti, visszavonja vagy korlátozza.

145.B.50. Szabálytalanságok

- a) Amikor az auditok során vagy más módon bizonyítékot találnak a 145. rész szerinti követelményeknek való nem megfelelésről, az illetékes hatóság az alábbi intézkedéseket hozza:

1. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság, az 1. szintű jogsértés mértékétől függően, azonnal intézkedik a karbantartó szervezet jóváhagyásának teljes vagy részleges visszavonásáról, korlátozásáról vagy felfüggesztéséről mindaddig, ameddig a szervezet sikeres kiigazító intézkedést nem hoz.

▼B

2. szintű szabálytalanság esetén az illetékes hatóság által a kiigazító intézkedés végrehajtására szabott határidőnek meg kell felelnie a szabálytalanság jellegének, de az kezdetben semmiképpen sem lehet három hónapnál hosszabb. Bizonyos körülmények esetén és a szabálytalanság jellegétől függően, az illetékes hatósággal egyeztetett kielégítő kiigazító intézkedési tervre figyelemmel, az illetékes hatóság a három hónapos időszakot meghosszabbítja.
- b) Amennyiben az illetékes hatóság által meghatározott határidőn belül a megfelelés nem teljesül, intézkedik a jóváhagyás teljes vagy részleges felfüggesztéséről.

145.B.55. Nyilvántartások vezetése

1. Az illetékes hatóság létrehozza a nyilvántartások vezetésének rendszerét minimális tárolási követelményekkel, amelynek alapján minden egyes szervezet jóváhagyása kibocsátásának, érvényessége fenntartásának, módosításának, felfüggesztésének vagy visszavonásának folyamata megfelelő nyomon követhető.
2. A nyilvántartásoknak legalább az alábbiakat kell tartalmazniuk:
 - a) a szervezet jóváhagyás iránti kérelme, ideértve a jóváhagyás érvényességének fenntartását;
 - b) az illetékes hatóság folyamatos felügyeleti programja, beleértve az összes auditálási nyilvántartást;
 - c) a szervezet jóváhagyási bizonyítványa, ideértve annak minden változását;
 - d) az auditálási program példánya, felsorolva az esedékes és már elvégzett auditokat;
 - e) minden hivatalos levelezés másolata, ideértve a 4-es nyomtatványt vagy az azzal egyenértékű dokumentumokat;
 - f) minden mentesítési és végrehajtási intézkedés adatai;
 - g) az illetékes hatóság minden további auditjelentése;
 - h) a karbantartó szervezet kézikönyve.
3. A fenti nyilvántartásokat legalább négy évig meg kell őrizni.
4. Az illetékes hatóság választhat papíralapú vagy számítógépes rendszert, vagy e kettő bármilyen kombinációját, a megfelelő ellenőrzéstől függően.

145.B.60. Mentességek

Az alaprendelet 10. cikkének (3) bekezdése szerint biztosított minden mentességet nyilvántartásba kell venni, és azt az illetékes hatóságnak meg kell őriznie.

▼ **M4**

I. függelék

Űzemképességi tanúsítvány – 1. számú EASA-úrlap

Az I. melléklet (M. rész) II. függelékében foglalt rendelkezések alkalmazandók.

▼ M4*II. függelék*

Jóváhagyási osztályok és kategóriák karbantartó szervezetek jóváhagyásához az I. melléklet (M. rész) F. alrésze és a II. melléklet (145. rész) szerint

Az I. melléklet (M. rész) IV. függelékében foglalt rendelkezések alkalmazandók.

▼ **M4***III. függelék***Karbantartó szervezet jóváhagyása a II. melléklet (145. rész) szerint**

.../1. oldal

[TAGÁLLAM (*)]

az Európai Unió tagállama (**)

KARBANTARTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI BIZONYÍTVÁNYA

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].145.XXXX

A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG] az alábbiakban megjelölt feltételekkel tanúsítja, hogy a(z):

[VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

a 2042/2003/EK rendelet II. mellékletének (145. rész) A. szakasza alapján karbantartó szervezet, és ebbéli minőségében a fenti referenciákkal jogosult a mellékelt jóváhagyási jegyzőkönyvben felsorolt termékek, alkatrészek és berendezések karbantartására és ezzel összefüggésben üzembehelyezési bizonyítványok kiállítására.

FELTÉTELEK:

1. A jóváhagyás csak a jóváhagyott karbantartó szervezet tevékenységére a 2042/2003/EK rendelet II. mellékletének (145. rész) A. szakasza alapján irányadó kézikönyvben meghatározott tevékenységi körre vonatkozik; továbbá
2. a jóváhagyásnak feltétele, hogy a jóváhagyott karbantartó szervezet kövesse a rá vonatkozó kézikönyv szerinti eljárásokat; továbbá
3. a jóváhagyás mindaddig érvényes, ameddig a jóváhagyott karbantartó szervezet továbbra is teljesíti a 2042/2003/EK rendelet II. mellékletében (145. rész) foglalt követelményeket.
4. A fenti feltételek teljesülése esetén a jóváhagyás – a lemondás, a helyébe lépő új jóváhagyás kiadása, a felfüggesztés és a visszavonás esetét kivéve – korlátlan ideig érvényes.

Az eredeti kiállítás kelte:

A felülvizsgálat kelte:

A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében.

3. számú EASA-ürlap, 145/2. kiadás.

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Nem EU-tagállam esetén törölendő.

▼ **M4**

.../2. oldal

KARBANTARTÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI JEGYZŐKÖNYVE

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].145.[XXXX]

Szervezet: [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS	ALAPKARBANTARTÁS	ÜZEMELTETÉSI KARBANTARTÁS
LÉGI JÁRMŰVEK (**)	(***)	(***)	[IGEN/NEM] (**)	[IGEN/NEM] (**)
	(***)	(***)	[IGEN/NEM] (**)	[IGEN/NEM] (**)
	(***)	(***)	[IGEN/NEM] (**)	[IGEN/NEM] (**)
	(***)	(***)	[IGEN/NEM] (**)	[IGEN/NEM] (**)
HAJTÓMŰVEK (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
KOMPONENSEK A TELJES HAJTÓMŰ ÉS SEGÉDHAJ- TÓMŰ KIVÉTE- LÉVEL (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
	(***)	(***)		
SPECIÁLIS SZOL- GÁLTATÁSOK (**)	(***)	(***)		
	(***)	(***)		

A jóváhagyási jegyzőkönyv kizárólag a jóváhagyott karbantartó szervezet kézikönyvének a tevékenységi kört meghatározó szakaszában megjelölt termékekre, alkatrészekre és berendezésekre, illetőleg tevékenységekre vonatkozik.

A karbantartó szervezet kézikönyvének hivatkozási száma/jele:

Az eredeti kiállítás kelte:

A legutóbbi jóváhagyott felülvizsgálat időpontja: A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG*] mint illetékes hatóság nevében (*)]

3. számú EASA-úrlap, 145/2. kiadás.

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Törendő, ha a szervezet jóváhagyása a megnevezett osztályra vagy alkategóriára nem terjed ki.

(***) Beírandó a megfelelő jóváhagyási kategória és korlátozás.

▼ **M6***IV. függelék***A nem a III. melléklet (66. rész) szerint képesített személyek igénybevételeinek feltételei a 145.A.30. j) 1. és 2. pontja szerint**

1. ► **C3** Azt a tanúsító személyt, aki teljesíti az alábbi pontokban leírtakat, úgy kell tekinteni, mint aki teljesíti a 145.A.30 j) pontja (1) és (2) pontját. ◀
 - a) A személynek a nemzeti rendelkezések szerint, az ICAO I. mellékletével teljes összhangban ráruházott engedéllyel vagy ► **C3** üzemképesség tanúsító személyzeti felhatalmazással ◀ kell rendelkeznie.
 - b) A személy munkavégzésének hatóköre nem terjedhet túl a nemzeti engedély, illetve ► **C3** üzemképesség tanúsító személyzeti felhatalmazás ◀ közül a szigorúbb korlátozást megállapító hatókörén.
 - c) A személynek igazolnia kell, hogy a III. melléklet (66. rész) I. függelékének 9. és 10. modulja szerinti, az emberi tényezőkre és a légi közlekedési rendelkezésekre vonatkozó képzésben részesült.
 - d) ► **C3** A forgalmi karbantartás ◀ tanúsítására feljogosított személynek öt éves, az alapkarakbantartás tanúsítására feljogosított személynek nyolcéves karbantartási gyakorlatot kell igazolnia. Azonban, annak a személynek, akinek az engedélyezett tevékenysége nem terjed túl a 66. rész szerinti A kategóriás tanúsító személyek tevékenységi körén, elegendő hároméves karbantartási tapasztalatot igazolnia.
 - e) ► **C3** A forgalmi karbantartás ◀ tanúsítására feljogosított személynek és az alapkarakbantartásban közreműködő támogató személynek igazolnia kell, hogy típusképzésen vett részt, és sikeres vizsgát tett a III. melléklet (66. rész) III. függeléke szerinti, megfelelő B1, B2 vagy B3 kategóriában minden olyan légijármű-típusra, amelyre kiterjed a b) pontban meghatározott munkakör hatálya. Azonban annak a személynek, akinek a munkaköre nem terjed túl az A kategóriás tanúsító személyek tevékenységi körén, elegendő, ha a teljes típusképzés helyett a mindenkori feladataira kiterjedő tanfolyamon vesz részt.
 - f) Az alapkarakbantartás tanúsítására feljogosított személynek igazolnia kell, hogy típusképzésen vett részt, és sikeres vizsgát tett a III. melléklet (66. rész) III. függeléke szerinti C kategóriában minden olyan légijármű-típusra, amelyre kiterjed a b) pontban meghatározott munkakör hatálya, az első légijármű-típus kivételével, amely esetében a tanfolyamot és a vizsgát a III. melléklet szerinti B1, B2 vagy B3 kategóriában kell teljesíteni.
2. Védett jogok
 - a) A III. melléklet (66. rész) irányadó követelményeinek hatálybalépése előtt jogosultságokkal rendelkező személyek anélkül gyakorolhatják jogosultságukat, hogy az 1. c)–f) pontnak megfelelnének.
 - b) Azonban, ezen időpont után bármely tanúsító személynek, aki jogosultsága hatókörét további jogosultságokkal kívánja kiterjeszteni, a fenti 1. pont rendelkezéseinek is meg kell felelnie.
 - c) A fenti 2. b) pont rendelkezéseitől függetlenül, további típusképzés esetén az 1. c) és az 1. d) pont rendelkezéseit nem szükséges teljesíteni.

▼ **M6***III. MELLÉKLET***(66. rész)****TARTALOM****66.1. Az illetékes hatóság***A. SZAKASZ – MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK***A. ALRÉSZ – LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY**

- 66.A.1. Hatály
- 66.A.3. Engedélykategóriák
- 66.A.5. Légijármű-csoportok
- 66.A.10. Kérelem
- 66.A.15. Alkalmasság
- 66.A.20. Jogosultságok
- 66.A.25. Megkövetelt alapismeretek
- 66.A.30. Az alapvető szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmények
- 66.A.40. A légijármű-karbantartói engedély érvényességének meghosszabbítása
- 66.A.45. A ► **C3** légijármű jogosítások ◀ bejegyzése
- 66.A.50. Korlátozások
- 66.A.55. A képesítés megszerzéséről szóló tanúsítvány
- 66.A.70. Elismerési rendelkezések

*B. SZAKASZ – AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI***A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOS SÁGOK**

- 66.B.1. Hatály
- 66.B.10. Az illetékes hatóság
- 66.B.20. Nyilvántartások vezetése
- 66.B.25. Kölcsönös információcsere
- 66.B.30. Mentességek

B. ALRÉSZ – A LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY KIBOCSÁTÁSA

- 66.B.100. Az illetékes hatóság eljárása a légijármű-karbantartói engedély kibocsátásához
- 66.B.105. A légijármű-karbantartói engedély kibocsátási eljárása a 145. rész szerinti jóváhagyással rendelkező karbantartó szervezet által
- 66.B.110. Eljárás a légijármű-karbantartói engedély módosítása érdekében további kategóriára vagy alkategóriára történő kiterjesztés esetén
- 66.B.115. Eljárás a légijármű-karbantartói engedély módosítása érdekében a ► **C3** légijármű jogosítások ◀ bejegyzése, illetve korlátozások megszüntetése esetén
- 66.B.120. Eljárás a légijármű-karbantartói engedély megújítása érdekében

▼M6

66.B.125. Eljárás a ►C3 csoportjogosítást ◄ tartalmazó engedélyek elismerése esetén

66.B.130. Eljárás a légijármű-típusképzés közvetlen jóváhagyása esetén

C. ALRÉSZ – VIZSGÁK

66.B.200. Vizsgáztatás az illetékes hatóság által

D. ALRÉSZ – A TANÚSÍTÓ SZEMÉLYEK SZAKKÉPESÍTÉSÉNEK ELISMERÉSE

66.B.300. Általánosságok

66.B.305. A nemzeti szakképesítésekre vonatkozó elismerési jelentés

66.B.310. A ►C3 jóváhagyott karbantartó szervezetek által kibocsátott felhatalmazásokra ◄ vonatkozó elismerési jelentés

E. ALRÉSZ – VIZSGABESZÁMÍTÁS

66.B.400. Általánosságok

66.B.405. A vizsgáknál elismert szakképesítésekről szóló jelentések

66.B.410. A vizsgáknál elismert szakképesítések érvényessége

F. ALRÉSZ – FOLYAMATOS FELÜGYELET

66.B.500. A légijármű-karbantartói engedély visszavonása, felfüggesztése vagy korlátozása

FÜGGELÉKEK

I. függelék – Megkövetelt alapismeretek

II. függelék – Alapvizsgaszabvány

III. függelék – Légijármű-típusképzés és vizsgaszabvány; munkahelyi képzés

IV. függelék – Szükséges szakmai tapasztalat a légijármű-karbantartói engedély kiterjesztéséhez

V. függelék – 19. számú EASA-úrlap – Kérelem-formanyomtatvány

VI. függelék – 26. számú EASA-úrlap – Légijármű-karbantartói engedély a III. melléklet (66. rész) szerint.

66.1. Az illetékes hatóság

a) E melléklet (66. rész) alkalmazásában illetékes hatóság:

1. azon tagállam által kijelölt hatóság, ahová a légijármű-karbantartói engedély kibocsátása iránti első kérelmet be kell nyújtani, vagy
2. másik tagállam által kijelölt hatóság, amennyiben eltér az 1. pontban meghatározott hatósággal kötött megállapodás alapján. Ebben az esetben az 1. pontban említett engedélyt vissza kell vonni, a 66.B.20. pontban említett nyilvántartásokat át kell adni, és e nyilvántartások alapján új engedélyt kell kibocsátani.

b) Az ügynökség felelős a következők meghatározásáért:

1. a légijármű-típusok listája és
2. az egyes légijármű-típusra vonatkozó ►C3 jogosításokban ◄ szereplő sárkányszerkezet-, illetve hajtómű-kombinációk.

▼ M6*A. SZAKASZ***MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK***A. ALRÉS**A LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY***66.A.1. Hatály**

Ez a szakasz tartalmazza a légijármű-karbantartói engedély meghatározását és a kérelmezésére, a kibocsátására és az érvényességére vonatkozó követelményeket.

66.A.3. Engedélykategóriák

- a) A légijármű-karbantartói engedély a következő kategóriákat tartalmazza:
- A kategória,
 - B1 kategória,
 - B2 kategória,
 - B3 kategória,
 - C kategória.
- b) Az A és a B1 kategóriát a repülőgépek, helikopterek, turbinák és dugattyús motorok kombinációjára vonatkozóan alkategóriákra osztják fel. Ezek az alkategóriák a következők:
- A1 és B1.1 gázturbinás repülőgépek,
 - A2 és B1.2 dugattyús motoros repülőgépek,
 - A3 és B1.3 gázturbinás helikopterek,
 - A4 és B1.4 dugattyús motoros helikopterek.
- c) A B3 kategória a dugattyús motoros, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépekre vonatkozik.

66.A.5. Légijármű-csoportok

A légijármű-karbantartói engedélyben szereplő ►C3 jogosítások ◄ esetében a légi járműveket a következő csoportokba kell sorolni:

1. csoport: komplex motoros meghajtású légi járművek, valamint több hajtóműves helikopterek, az FL290-et meghaladó legnagyobb engedélyezett üzemeltetési magassággal rendelkező repülőgépek, az elektronikus vezérlésű rendszerrel felszerelt légi járművek és az ügynökség meghatározása szerint ►C3 légijármű-típusjogosítást ◄ igénylő egyéb légi járművek.
2. csoport: az 1. csoportba nem tartozó, az alábbi alcsoportokba sorolható légi járművek:
 - 2a. alcsoport: egy turbólégcsavaros hajtóműves repülőgépek,
 - 2b. alcsoport: ►C3 egy gázturbinás hajtóműves helikopterek, ◄
 - 2c. alcsoport: ►C3 egy dugattyús motoros helikopterek ◄
3. csoport: az 1. csoportba nem tartozó dugattyús motoros repülőgépek.

66.A.10. Kérelem

- a) A légijármű-karbantartói engedély kibocsátása vagy módosítása iránti kérelmet az illetékes hatósághoz a 19. számú EASA-úrlapon (lásd V. függelék), a hatóság által meghatározott módon kell benyújtani.

▼ **M6**

- b) A légi jármű-karbantartói engedély módosítása iránti kérelmet annak a tagállamnak az illetékes hatóságához kell benyújtani, amely a légi jármű-karbantartói engedélyt kibocsátotta.
- c) A légi jármű-karbantartói engedély további kategóriákra vagy alkategóriákra való kiterjesztésére vonatkozó kérelemhez a 19. számú EASA-ürlap, valamint – szükség szerint – a 66.A.10. a), a 66.A.10. b) és a 66.B.105. pontban előírt okmányok mellett a kérelmező köteles az érvényes eredeti légi jármű-karbantartói engedélyt is benyújtani az illetékes hatóságnak.
- d) Ha a 66.B.100. pont szerinti eljárás keretében a kategóriamódosítás kérelmezője az első jogosultságot kibocsátó tagállamtól eltérő tagállamban tesz tanúbizonyosságot a módosításra való jogosultságáról, a kérelmet a 66.1. pontban említett illetékes hatósághoz kell benyújtani.
- e) Ha a 66.B.105. pont szerinti eljárás keretében a kategóriamódosítás kérelmezője az első jogosultságot kibocsátó tagállamtól eltérő tagállamban tesz tanúbizonyosságot a módosításra való jogosultságáról, a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezet adott esetben a légi jármű-karbantartói engedélyt és a 19. számú EASA-ürlapot bélyegzővel és aláírással való ellenjegyzés vagy az engedély újbóli kiadása céljából megküldi a 66.1. pontban említett illetékes hatóságnak.
- f) A kérelmet az alkalmazandó elméleti tudás, gyakorlati képzés és tapasztalat meglétére vonatkozó követelményeknek a kérelem benyújtásakor való teljesítését igazoló dokumentumokkal kell alátámasztani.

66.A.15. Alkalmasság

A légi jármű-karbantartói engedély iránti kérelem benyújtásának feltétele a betöltött 18. életév.

66.A.20. Jogosultságok

a) Az alábbi jogosultságok alkalmazandók:

1. ► **C3** Az A kategóriájú légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy egyszerűbb forgalmi karbantartási és egyszerűbb, a II. melléklet (145. rész) 145.A.35. pontja szerinti üzemképesség tanúsítási felhatalmazás hatókörébe tartozó feladatai keretében végrehajtott hibajavításokat követően jogosult üzembehelyezési igazolás kibocsátására. A tanúsítási jogosultság arra a munkára korlátozódik, amelyet a felhatalmazás birtokosa az üzemképesség tanúsítási felhatalmazást kibocsátó karbantartó szervezetnél maga végzett el. ◀

2. A B1 kategóriájú légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy jogosult üzembehelyezési igazolást kibocsátani és B1 kategóriájú támogató személyként fellépni az alábbiak elvégzését követően:

- a légi jármű szerkezetén, hajtóművén, valamint mechanikus és elektromos rendszerein végrehajtott karbantartás,
- repülőelektronikai rendszereken végzett, csak működőképességet igazoló egyszerű tesztek igénylő munkálatok.

A B1 kategória a megfelelő A alkategóriát is magában foglalja.

3. A B2 kategóriájú légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy jogosult:

- i. üzembehelyezési igazolást kibocsátani és B2 kategóriájú támogató személyként fellépni az alábbiak elvégzését követően:

- a repülőelektronikai és az elektromos rendszereken végrehajtott karbantartás, és
- hajtóműben és mechanikus rendszerekben végzett, csak működőképességet igazoló egyszerű tesztek igénylő elektromos és repülőelektronikai feladatok;

▼ **M6**

- ii. ► **C3** üzembehelyezési igazolás kibocsátására az egyszerűbb forgalmi karbantartási és egyszerűbb, a II. melléklet (145. rész) 145.A.35. pontja szerinti üzemképesség tanúsítási felhatalmazás hatókörébe tartozó feladatai keretében végrehajtott hibajavításokat követően. E tanúsítási jogosultság arra a munkára, amelyet a felhatalmazás birtokosa az üzemképesség tanúsítási felhatalmazást kibocsátó karbantartó szervezetnél maga végzett el, valamint a B2 kategóriájú engedélybe már bejegyzett jogosításokra korlátozódik. ◀

A B2 kategóriájú engedély nem foglalja magában egyik A alkategóriát sem.

4. A B3 kategóriájú légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy jogosult üzembehelyezési igazolást kibocsátani és B3 kategóriájú támogató személyként fellépni az alábbiak elvégzése érdekében:

- a repülőgép szerkezetén, hajtóművén, valamint mechanikus és elektromos rendszerein végrehajtott karbantartás,
- repülőelektronikai rendszereken végzett, csak működőképességet igazoló egyszerű tesztek igénylő, hibaelhárítást nem igénylő munkálatok.

5. A C kategóriájú légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy a légi jármű alapkarakbantartását követően jogosult üzembehelyezési igazolás kibocsátására. A jogosultságok a légi jármű egészére vonatkoznak.

- b) A légi jármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személy csak akkor élhet az jogosultságával, ha:

1. megfelel az I. melléklet (M. rész) és a II. melléklet (145. rész) alkalmazandó követelményeinek; és
2. a megelőző két éves időszakban vagy hathavi vonatkozó karbantartási tapasztalatot szerzett a légi jármű-karbantartói engedélyben megadott jogosultságokkal összhangban, vagy megfelelt a vonatkozó jogosultságok érvényesítésére vonatkozó rendelkezésnek; és
3. rendelkezik a megfelelő légi járművön elvégzett karbantartás tanúsításához szükséges szakértelemmel; és
4. ír, olvas és elfogadható szinten beszél azo(ko)n a nyelve(ke)n, amelye(ke)n az üzembehelyezési igazolás kibocsátásához szükséges műszaki dokumentáció és eljárások íródtak.

66.A.25. Megkövetelt alapismeretek

- a) A légi jármű-karbantartói engedély kibocsátását, vagy az ilyen engedély valamely kategóriával vagy alkategóriával történő kiegészítését kérelmezőnek a III. melléklet (66. rész) I. függeléké szerinti megfelelő tantárgyi modulokban megszerzett ismeretei szintjét vizsgán kell igazolnia. A vizsgáztatást a IV. melléklet (147. rész) értelmében megfelelő jóváhagyással rendelkező szakértő szervezetnek vagy az illetékes hatóságnak kell végeznie.
- b) A tanfolyamokat és a vizsgákat a légi jármű-karbantartói engedélynek vagy az ilyen légi jármű-karbantartói engedély valamely kategóriával vagy alkategóriával történő kiegészítésének kérelmezése előtti tíz évben kell teljesíteni. Más esetben viszont a vizsgabeszámítást a c) pont szerint lehet végrehajtani.
- c) A kérelmező kérheti az illetékes hatóságot, hogy a következő, alapvető ismeretekről szóló vizsgákat teljesen vagy részlegesen számissák be:
 1. alapismeretekre vonatkozó vizsgák, amelyek nem felelnek meg a b) pontban meghatározott követelményeknek; és

▼ **M6**

2. az illetékes hatóság által a III. mellékletben (66. rész) meghatározott tudásszinttel egyenértékűnek tekintett egyéb műszaki szakképzettség.

A beszámítást e melléklet (66. rész) B. szakaszának E. alrésze szerint kell engedélyezni.

- d) A beszámítás tíz évvel azután elévül, hogy az illetékes hatóság engedélyezte a kérelmezőnek. A kérelmező újabb beszámítást csak az elévülést követően kérhet.

66.A.30. Az alapvető szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmények

- a) A légi jármű-karbantartói engedély iránti kérelmet benyújtónak:

1. az A kategória, a B1.2 és B1.4 alkategória, valamint a B3 kategória esetében:

- i. üzemelő légi járművek karbantartásában hároméves gyakorlati karbantartási tapasztalattal kell rendelkeznie, amennyiben nincs korábbi releváns műszaki képzettsége; vagy
- ii. üzemelő légi járművek karbantartásában kétéves gyakorlati karbantartási tapasztalattal, és szakmunkásként valamely műszaki szakmában az illetékes hatóság által relevánsnak tekintett szakképesítéssel kell rendelkeznie; vagy

- iii. üzemelő légi járművek karbantartásában egyéves gyakorlati karbantartási tapasztalattal, és a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyott alaptanfolyami végzettséggel kell rendelkeznie;

2. a B2 kategória és a B1.1 és B1.3 alkategória esetében:

- i. üzemelő légi járművek karbantartásában ötéves gyakorlati karbantartási tapasztalattal kell rendelkeznie, amennyiben nincs korábbi releváns műszaki képzettsége; vagy
- ii. üzemelő légi járművek karbantartásában hároméves gyakorlati karbantartási tapasztalattal, és szakmunkásként valamely műszaki szakmában az illetékes hatóság által relevánsnak tekintett szakképesítéssel kell rendelkeznie; vagy

- iii. üzemelő légi járművek karbantartásában kétéves gyakorlati karbantartási tapasztalattal, és a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyott alaptanfolyami végzettséggel kell rendelkeznie;

3. a C kategória esetében, nagy légi járművekre vonatkozóan:

- i. hároméves tapasztalattal kell rendelkeznie nagy légi járműveken a B1.1, B1.3 vagy B2 kategória szerinti jogosultságok gyakorlásában, vagy a 145.A.35. rész szerint támogató személyként, illetve mindkét területen együttesen; vagy
- ii. ötéves tapasztalattal kell rendelkeznie nagy légi járműveken a B1.2 vagy B1.4 kategória szerinti jogosultságok gyakorlásában, vagy a 145.A.35. rész szerint támogató személyként, vagy mindkét területen együttesen.

4. C kategória esetében nem nagy légi járművekre vonatkozóan: hároméves tapasztalattal kell rendelkeznie nem nagy légi járműveken a B1 vagy B2 kategória szerinti jogosultságok gyakorlásában, vagy a 145.A.35. rész a) pontja szerinti B1 vagy B2 kategóriába tartozó támogató személyként, vagy mindkét területen együttesen.

5. felsőoktatás keretében elnyert C kategória esetében: az illetékes hatóság által elismert egyetemi vagy főiskolai szakirányú műszaki felsőfokú végzettségű kérelmezőnek hároméves tapasztalattal kell rendelkeznie polgári légi járművek karbantartásával kapcsolatos, különböző reprezentatív módon kiválasztott feladatok elvégzésében, ideértve ► **C3** a forgalmi karbantartási ◀ feladatok megfigyelését hat hónapon keresztül.

- b) A légi jármű-karbantartói engedély kiterjesztését kérelmezőnek az engedélyhez kapcsolódó kategória vagy alkategória szerinti kiterjesztésnek megfelelő, legalább az e melléklet (66. rész) IV. függelékében meghatározott, polgári légi járművek karbantartásával kapcsolatos tapasztalattal kell rendelkeznie.

▼ M6

- c) A kérelmezőnek gyakorlati szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie, tehát részt kellett vennie a légi jármű karbantartásának teljes keresztmetszetét reprezentáló feladatok elvégzésében.
- d) A megkövetelt karbantartási szakmai tapasztalatból legalább egy évet abba a kategóriába/alkategóriába tartozó légi járművön a közelmúltban kellett megszereznie, amelyre az első légijármű-karbantartói engedélyt kéri. A meglévő légijármű-karbantartói engedélyek esetében a kategória/alkategória kiterjesztéséhez előírt, a közelmúltban megszerzett járulékos karbantartási tapasztalat kevesebb mint egy év, de legalább három hónap. A megkövetelt szakmai tapasztalat a meglévő és a kérelmezett engedély kategóriája/alkategóriája közötti különbségtől függ. A járulékos szakmai tapasztalatnak jellemzőnek kell lennie a kérelmezett új engedély kategóriájára/alkategóriájára.
- e) Az a) pont rendelkezéseitől függetlenül, a nem polgári légi járműveken megszerzett karbantartási tapasztalatot akkor kell elismerni, ha az ilyen karbantartás egyenértékű az illetékes hatóság megkövetelte, e mellékletben (66. rész) előírt tapasztalattal. A polgári légi járművek karbantartása megfelelő megértésének érdekében azonban meg kell követelni a polgári légi járműveken megszerzett járulékos karbantartási tapasztalatot.
- f) A tapasztalatot a légijármű-karbantartói engedélynek vagy az ilyen légijármű-karbantartói engedély valamely kategóriával vagy alkategóriával történő kiegészítésének kérelmezése előtti tíz évben kell megszerezni.

66.A.40. A légijármű-karbantartói engedély érvényességének meghosszabbítása

- a) A légijármű-karbantartói engedély a kibocsátásától vagy a legutóbbi módosításától számítva öt év elteltével érvényét veszti, kivéve akkor, ha az engedély jogosultja az engedélyt a kibocsátó illetékes hatóságnak a 66.B.120. pont rendelkezéseivel összhangban annak ellenőrzése céljából benyújtja, hogy az engedélyben szereplő adatok megegyeznek-e az illetékes hatóság nyilvántartásaiban szereplő adatokkal.
- b) A légijármű-karbantartói engedély jogosultja kitölti a 19. számú EASA-ürlap (lásd V. függelék) megfelelő részeit, majd az ürlapot a birtokában levő engedéllyel együtt benyújtja az engedély eredetileg kibocsátó illetékes hatóságnak, kivéve abban az esetben, ha az engedély jogosultja olyan, a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezetnél dolgozik, amely a kézikönyvében foglalt vonatkozó eljárás értelmében a légijármű-karbantartói engedély jogosultja nevében a szükséges okmányokat benyújthatja.
- c) A légijármű-karbantartói engedély érvényességének megszűnésével a légijármű-karbantartói engedély alapján megszerzett tanúsítási jogosultságok is érvényüket veszítik.
- d) A légijármű-karbantartói engedély kizárólag abban az esetben érvényes, ha i. azt az illetékes hatóság bocsátotta ki és/vagy módosította, és ii. ha azt a jogosult aláírta.

66.A.45. A ►C3 légijármű jogosítások ◄ bejegyzése**▼ C3**

- a) A légijármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személynek be kell jegyeznie engedélyébe a vonatkozó légijármű-jogosításokat annak érdekében, hogy tanúsítási jogosultságai legyenek a meghatározott légijármű-típusokhoz.

— B1, B2 és C kategória esetében a vonatkozó légijármű-jogosítások a következők:

1. Az 1. csoportba tartozó légi járművek esetében a megfelelő légijármű-típusjogosítás.
2. A 2. csoportba tartozó légi járművek esetében a megfelelő légijármű-típusjogosítás, gyártói alcsoport-jogosítás vagy a teljes alcsoport-jogosítás

▼ **C3**

3. A 3. csoportba tartozó légi járművek esetében a megfelelő légijármű-típusjogosítás vagy teljes csoportjogosítás.

- A B3 kategória esetében a vonatkozó jogosítás a következő: „dugattyús motoros, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépek”.
- Az A kategória esetében nem szükséges megadni a jogosítást, hanem a II. melléklet (145. rész) 145.A.35. pontjában meghatározott követelményeket kell teljesíteni.

▼ **M6**

b) A ► **C3** légijármű típusjogosítás ◀ bejegyzéséhez a B1, B2 vagy C kategóriájú légi járműre vonatkozó típusképzés sikeres teljesítése szükséges.

c) Az első ► **C3** légijármű típusjogosításnak ◀ az adott kategóriába, illetve alkategóriába történő bejegyzéséhez a b) pontban meghatározott követelményen kívül a III. melléklet (66. rész) III. függelékében meghatározott munkahelyi képzés sikeres teljesítése is szükséges.

d) A b) és a c) ponttól eltérve, 2. vagy 3. csoportba tartozó légi jármű esetében a ► **C3** légijármű típusjogosítást ◀ az alábbiakat követően is oda lehet ítélni:

- e melléklet (66. rész) III. függelékében meghatározott, B1, B2 vagy C kategóriájú légi járműre vonatkozó típusanfolyam kielégítő teljesítése, és
- B1 és B2 kategória esetén az adott légijármű-típuson megszerzett gyakorlati tapasztalat igazolása; ebben az esetben a gyakorlati tapasztalat terjedelmének az engedélykategória szempontjából releváns karbantartási feladatok teljes keresztmetszetére nézve reprezentatívnak kell lennie.

Ha a jelölt C kategóriájú jogosultság esetében felkészültségéről a 66.A.30. a) 5. pontnak megfelelő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel tett tanúbizonyosságot, akkor az első vonatkozó légijármű-típusvizsgát a B1 vagy a B2 kategóriában kell teljesítenie.

e) A 2. csoportba tartozó légi járművek esetében:

1. ► **C3** B1 és C kategóriájú engedéllyel rendelkező személyeknek a gyártói alcsoporthoz tartozó típusjogosítás bejegyzéséhez teljesíteniük kell legalább két olyan légi jármű-típus típusjogosítási követelményeit, amelyek ugyanazon gyártótól származnak és együttesen a vonatkozó gyártói alcsoporthoz képviselik. ◀
2. ► **C3** B1 és C kategóriájú engedéllyel rendelkező személyeknek a teljes alcsoporthoz tartozó típusjogosítás bejegyzéséhez teljesíteniük kell legalább három olyan légi jármű-típus típusjogosítási követelményeit, amelyek különböző gyártóktól származnak és együttesen a vonatkozó alcsoporthoz képviselik. ◀
3. B2 kategóriájú engedéllyel rendelkező személyeknek a gyártói alcsoporthoz és a teljes ► **C3** alcsoporthoz tartozó típusjogosítás bejegyzéséhez igazolniuk kell, hogy reprezentatív gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek az engedélykategória és a vonatkozó légi jármű-alcsoporthoz tartozó feladatok teljes keresztmetszetére nézve.

f) A 3. csoportba tartozó légi járművek esetében:

1. B1, B2 és C kategóriájú engedéllyel rendelkező személyeknek a teljes 3. csoportra vonatkozó ► **C3** jogosítás bejegyzéséhez igazolniuk kell, hogy reprezentatív gyakorlati tapasztalattal rendelkeznek az engedélykategória és a 3. csoport szempontjából releváns karbantartási feladatok teljes keresztmetszetére nézve;
2. amennyiben a B1 kategória esetében a kérelmező nem igazolja a szakmai tapasztalatát, a 3. csoportra vonatkozó ► **C3** jogosításra ◀ az alábbi, az engedélyen feltüntetendő korlátozások lesznek érvényesek:

- túlnyomásos kabinnal rendelkező repülőgépek,
- fém szerkezetes repülőgépek,

▼ M6

- kompozitszerkezetes repülőgépek,
- faszerkezetes repülőgépek,
- szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

g) B3 kategóriájú engedély esetében:

1. a „dugattyús motoros, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépek” ►C3 jogosítás ◄ bejegyzéséhez olyan szakmai tapasztalatot kell igazolni, amely reprezentatív az engedélykategória szempontjából releváns karbantartási feladatok teljes keresztmetszetére nézve.
2. amennyiben a kérelmező nem igazolja a szakmai tapasztalatát, az 1. pontban említett ►C3 jogosításra ◄ az alábbi, az engedélyen feltüntetendő korlátozások lesznek érvényesek:
 - faszerkezetes repülőgépek,
 - szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek,
 - fémszerkezetes repülőgépek,
 - kompozitszerkezetes repülőgépek.

66.A.50. Korlátozások

- a) A légijármű-karbantartói engedélyre felvezetett korlátozások kizárnak bizonyos tanúsítási jogosultságokat, és a teljes légi járműre vonatkoznak.
- b) A 66.A.45. pontban említett korlátozások megszűnnek, amennyiben
 1. a megfelelő tapasztalatot igazolják; vagy
 2. az illetékes hatóság által lebonyolított gyakorlati vizsga sikeres.
- b) A 66.A.70. pontban említett korlátozások megszűnnek a 66.B.300. pontban említett elismerési jelentésben meghatározott modulok/tárgyak vizsgáinak sikeres teljesítése esetén.

66.A.55. A képesítés megszerzéséről szóló tanúsítvány

A tanúsítási jogosultsággal rendelkező személyek, valamint a támogató személyek kötelesek 24 órán belül képesítésük tanúsításaként bemutatni engedélyüket, amennyiben azt egy feljogosított személy kéri.

66.A.70. Elismerési rendelkezések

- a) A III. melléklet (66. rész) hatálybalépése előtt valamely tagállamban érvényes szakképesítéssel rendelkező tanúsító személynek az adott tagállam illetékes hatósága a D. alrész B. szakaszában meghatározott feltételek szerint, további vizsga nélkül kiadja a légijármű-karbantartói engedélyt.
- b) A III. melléklet (66. rész) hatálybalépése előtt valamely tagállamban érvényes a tanúsító személyek szakképzésén átesett személyt továbbra is szakképzettnak kell tekinteni. Az ilyen szakképző eljárást követően szakképesítést szerzett tanúsító személynek az adott tagállam illetékes hatósága a D. alrész B. szakaszában meghatározott feltételek szerint további vizsga nélkül kiadja a légijármű-karbantartói engedélyt.
- c) Szükség esetén a légijármű-karbantartói engedély tartalmazza a 66.A.50. pont szerinti korlátozásokat, hogy tükrözze i. a tanúsító személyeknek a tagállamban az e rendelet hatálybalépését megelőzően érvényes szakképesítése és ii. az e melléklet (66. rész) I. és II. függelékében meghatározott megkövetelt alapismeretek és alapvizsgaszabványok közötti különbségeket.

▼ M6

- d) A c) pont rendelkezéseitől eltérően a kereskedelmi légi fuvarozásra nem használt, nem nagy légi járművek esetében a légijármű-karbantartói engedély tartalmazza a 66.A.50. pont szerinti korlátozásokat annak biztosítása érdekében, hogy a tanúsító személyeknek a tagállamban az e rendelet hatálybalépését megelőzően érvényes jogosultságai és az 66. rész szerinti elismert légijármű-karbantartói engedélyben meghatározott jogosultságok változatlanok maradjanak.

*B. SZAKASZ***AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI****A. ALRÉS***ÁLTALÁNOS SÁGOK***66.B.1. Hatály**

Ez a szakasz az e melléklet (66. rész) A. szakasza végrehajtásáért és betartatásáért felelős illetékes hatóság által követendő eljárásokat határozza meg, ideértve a közigazgatási rendelkezéseket is.

66.B.10. Az illetékes hatóság*a) Általánosságok*

A tagállam kijelöli azt az illetékes hatóságot, amely a légijármű-karbantartói engedélyek kibocsátása, érvényességének fenntartása, módosítása, felfüggesztése vagy visszavonása területén megfelelő felelősséggel rendelkezik.

Ez az illetékes hatóság az e melléklet (66. rész) rendelkezéseinek való megfelelés érdekében megfelelő szervezeti struktúrát alakít ki.

b) Erőforrások

Az illetékes hatóság alkalmazotti létszámának elegendőnek kell lennie az e mellékletben (66. rész) meghatározott követelmények teljesítéséhez.

c) Eljárások

Az illetékes hatóság írásos formában rögzíti eljárásait, részletezve, hogy miként éri el az e mellékletnek (66. rész) való megfelelést. A folyamatos megfelelés biztosításának érdekében ezeket az eljárásokat felül kell vizsgálni és módosítani kell.

66.B.20. Nyilvántartások vezetése

- a) Az illetékes hatóság olyan nyilvántartási rendszert hoz létre, amely minden egyes légijármű-karbantartói engedély esetében lehetővé teszi a kibocsátás, az érvényesség fenntartása, a módosítás, a felfüggesztés és a visszavonás folyamatának megfelelő visszakereshetőségét.
- b) E nyilvántartásoknak minden engedély esetében tartalmazniuk kell a következőket:
1. a légijármű-karbantartási engedély, illetve az engedély módosítása iránti kérelem, beleértve a vonatkozó dokumentumokat;
 2. a légijármű-karbantartói engedély másolata, ideértve a módosításokat is;
 3. minden vonatkozó levelezés másolata;
 4. minden mentesítés, és a végrehajtási intézkedések részletei;
 5. a légijármű-karbantartói engedéllyel rendelkező személlyel kapcsolatban más illetékes hatóságoktól érkező minden jelentés;
 6. az illetékes hatóság által végrehajtott vizsgáztatásokról készült nyilvántartások;

▼M6

- 7. az elismeréshez használt elismerési jelentés;
- 8. a beszámításhoz használt beszámítási jelentés.
- c) A b) 1–5. pontban említett nyilvántartásokat az engedély érvényességének lejártá után legalább öt évig meg kell őrizni.
- d) A b) 6., 7. és 8. pontban említett nyilvántartások nem selejtezhettek.

66.B.25. Kölcsönös információcsere

- a) E rendelet követelményeinek teljesítése érdekében a 216/2008/EK rendelet 15. cikke szerinti illetékes hatóságok biztosítják az információk kölcsönös cseréjét.
- b) A tagállamok illetékességének sérelme nélkül, a több tagállamot érintő, a biztonságot potenciálisan fenyegető veszély esetén az érintett illetékes hatóságok támogatják egymást a szükséges felügyeleti intézkedések végrehajtásában.

66.B.30. Mentességek

Az illetékes hatóság által a 216/2008/EK rendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerint nyújtott minden mentességről nyilvántartást kell vezetni, és azt meg kell őrizni.

B. ALRÉS Z***A LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY KIBOCSÁTÁSA***

Ez az alrész az illetékes hatóság által a légijármű-karbantartói engedély kibocsátása, módosítása vagy érvényességének meghosszabbítása során követendő eljárásokat határozza meg.

66.B.100. Az illetékes hatóság eljárása a légijármű-karbantartói engedély kibocsátásához

- a) Az illetékes hatóság az EASA 19. nyomtatvány, valamint bármely vonatkozó dokumentum átvételekor megvizsgálja az EASA 19. nyomtatvány kitöltésének teljességét és biztosítja, hogy a hivatkozott tapasztalatok megfeleljenek e melléklet (66. rész) követelményeinek.
- b) Az illetékes hatóság megvizsgálja, hogy a kérelmező rendelkezik-e vizsgával és/vagy megerősíti az elismert szakképesítések érvényességét annak biztosítására, hogy minden, az I. függelékben megkövetelt modul e melléklet (66. rész) szerint teljesüljön.
- c) Miután az illetékes hatóság meggyőződött a kérelmező személyazonosságáról, születési idejéről és arról, hogy a kérelmező teljesíti az ismeretek és a szakmai tapasztalatok szintjére e mellékletben (66. rész) meghatározott követelményeket, a kérelmezőnek kibocsátja a vonatkozó légijármű-karbantartói engedélyt. Ezt az információt az illetékes hatóság a nyilvántartásában megőrzi.
- d) Amennyiben az első légijármű-karbantartói engedély kibocsátásával egyidejűleg légijármű-típusok vagy -csoportok bejegyzésére is sor kerül, az illetékes hatóság ellenőrzi a 66.B.115. pont rendelkezéseinek a betartását.

66.B.105. A légijármű-karbantartói engedély kibocsátási eljárása a II. melléklet (145. rész) szerinti jóváhagyással rendelkező karbantartó szervezet által

- a) A II. melléklet (145. rész) szerint jóváhagyott karbantartó szervezet, amennyiben az illetékes hatóságtól e tevékenység gyakorlására felhatalmazást kapott, i. az illetékes hatóság nevében kiállíthatja a légijármű-karbantartói engedélyt, vagy ii. az illetékes hatóságnak ajánlást tehet valamely személy légijármű-karbantartói engedélyre vonatkozó kérelméről, kinyilvánítva, hogy az ilyen engedélyt az illetékes hatóság kiállíthatja és kibocsáthatja.

▼ **M6**

- b) Az a) pontban említett karbantartó szervezetek gondoskodnak a 66.B.100. a) és b) pont rendelkezéseinek a betartásáról.
- c) A légi jármű-karbantartói engedélyt minden esetben kizárólag az illetékes hatóság bocsáthatja ki a kérelmezőnek.

66.B.110. Eljárás a légi jármű-karbantartói engedély módosítása érdekében további kategóriára vagy alkategóriára történő kiterjesztés esetén

- a) A 66.B.100. vagy a 66.B.105. pontban meghatározott eljárások lefolytatása után az illetékes hatóság a további kategóriára vagy alkategóriára való kiterjesztést a légi jármű-karbantartói engedélybe pecséttel és aláírással bejegyzi, vagy új engedélyt bocsát ki.
- b) Az illetékes hatóság a nyilvántartásait ennek megfelelően módosítja.

66.B.115. Eljárás a légi jármű-karbantartói engedély módosítása érdekében a ►C3 légi jármű jogosítások ◄ bejegyzése, illetve korlátozások megszüntetése esetén

- a) A megfelelően kitöltött 19. számú EASA-ürlap, a megfelelő ►C3 jogosításra ◄ vonatkozó követelmények teljesítését igazoló esetleges dokumentumok, valamint a légi jármű-karbantartói engedély kézhezvételekor az illetékes hatóság:
 - 1. a kérelmező légi jármű-karbantartói engedélyébe bejegyzi a megfelelő ►C3 légi jármű jogosítást; ◄ vagy
 - 2. a megfelelő ►C3 légi jármű jogosítás ◄ feltüntetésével újból kibocsátja az engedélyt; vagy
 - 3. a 66.A.50. pontnak értelmében törli a vonatkozó korlátozásokat.

Az illetékes hatóság a nyilvántartásait ennek megfelelően módosítja.

- b) Amennyiben nem a IV. melléklet (147. rész) szerint megfelelő jóváhagyással rendelkező, karbantartó személyeket kiképző szervezet bonyolítja le a teljes típusképzést, az illetékes hatóság a ►C3 típusjogosítás ◄ kiállítása előtt meggyőződik arról, hogy minden típusképzési követelmény teljesült-e.
- c) Amennyiben nincs szükség munkahelyi képzésre, a ►C3 légi jármű-típusjogosítást ◄ a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyással rendelkező, karbantartó személyeket kiképző szervezet által kibocsátott, elismerést tanúsító bizonyítvány alapján kell bejegyezni.
- d) Amennyiben a légi jármű-típusképzés nem egyetlen tanfolyamból áll, az illetékes hatóság a ►C3 típusjogosítás ◄ bejegyzése előtt meggyőződik arról, hogy a tanfolyamok tartalma és hossza teljes mértékben megfelel az engedélykategória hatályának, és kellő figyelmet szenteltek a kapcsolódó területeknek.
- e) Különbözeti képzés esetén az illetékes hatóság meggyőződik arról, hogy a kérelmező korábbi képesítése i. vagy a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyott tanfolyammal, ii. vagy a közvetlenül az illetékes hatóság által jóváhagyott tanfolyammal kiegészítve megfelelő-e ►C3 típusjogosítás ◄ bejegyzéséhez.
- f) A gyakorlati elemek teljesítését i. részletes gyakorlati képzési nyilvántartás vagy adott esetben a II. melléklet (145. rész) szerint megfelelően jóváhagyott karbantartó szervezet által biztosított naplóval, ii. a IV. melléklet (147. rész) szerint megfelelően jóváhagyott, karbantartó személyeket kiképző szervezet által kiállított, a gyakorlati képzési elemre vonatkozó oktatási bizonyítvánnyal kell igazolni.

▼ **M6**

- g) A légijármű-típus bejegyzéséhez az ügynökség által meghatározott ► **C3** légijármű-típusjogosításokat ◀ kell felhasználni.

66.B.120. Eljárás a légijármű-karbantartói engedély megújítása érdekében

- a) Az illetékes hatóság a kérelmező légijármű-karbantartói engedélyét összeveti az illetékes hatóság nyilvántartásaival, és ellenőrzi, hogy a 66.B.500. pont értelmében nincs-e folyamatban az engedély visszavonása, felfüggesztése vagy módosítása. Ha az okmányok megfelelnek egymásnak, és a 66.B.500. pont alkalmazásában nincs folyamatban intézkedés, az illetékes hatóság az engedély érvényességét öt évre meghosszabbítja, és nyilvántartásait ennek megfelelően módosítja.
- b) Ha az illetékes hatóság nyilvántartásaiban szereplő adatok eltérnek a légijármű-karbantartói engedélyben található adatoktól, akkor:
1. az illetékes hatóság megvizsgálja az eltérés okait, és határozhat úgy, hogy a légijármű-karbantartói engedélyt nem újítja meg;
 2. az illetékes hatóság erről a körülményről tájékoztatja az engedély jogosultját, továbbá az I. melléklet (M. rész) F. alrésze vagy a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott valamennyi olyan ismert karbantartó szervezetet, amelyet az eltérés közvetlenül érinthet;
 3. szükség esetén az illetékes hatóság a 66.B.500. pont alapján intézkedik a kérdéses engedély visszavonásáról, felfüggesztéséről vagy módosításáról.

66.B.125. Eljárás a csoportjogosítást tartalmazó engedélyek elismerése esetén

- a) ► **C3** Az 5. cikk 4. pontjában említett légijármű-karbantartói engedélybe már bejegyzett egyedi légijármű-típusjogosítások érvényben maradnak az engedélyen, és nem ismerik el őket új jogosításként, kivéve, ha az engedélyt birtokló személy teljes mértékben megfelel az e melléklet (66. rész) 66.A.45. pontjában a megfelelő csoport-/alcsoport- jogosítással kapcsolatban meghatározott bejegyzési követelményeknek. ◀
- b) Az elismerést az alábbi elismerési táblázat szerint kell végrehajtani:
1. B1 vagy C kategória esetében:
 - Dugattyús hajtóműves helikopter, teljes csoport: elismerést követően „teljes 2c. alcsoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó egydugattyús hajtóműves helikopterekre vonatkozó ► **C3** légijármű-típusjogosításokkal. ◀
 - Dugattyús hajtóműves helikopter, gyártói csoport: elismerést követően a megfelelő „gyártói 2c. alcsoport”, kiegészítve az adott gyártó 1. csoportba tartozó egydugattyús hajtóműves helikoptereire vonatkozó ► **C3** légijármű-típusjogosításokkal. ◀
 - Gázturbinás helikopter, teljes csoport: elismerést követően „teljes 2b. alcsoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó egyturbinás helikopterekre vonatkozó ► **C3** légijármű-típusjogosításokkal. ◀
 - Gázturbinás helikopter, gyártói csoport: elismerést követően a megfelelő „gyártói 2b. alcsoport”, kiegészítve az adott gyártó 1. csoportba tartozó egyturbinás helikoptereire vonatkozó ► **C3** légijármű-típusjogosításokkal. ◀

▼ **M6**

- Egydugattyús hajtóműves fémszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: kompozitszerkezetes repülőgépek, faszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Többdugattyús hajtóműves fémszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: kompozitszerkezetes repülőgépek, faszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Egydugattyús hajtóműves faszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: fémszerkezetes repülőgépek, kompozitszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Többdugattyús hajtóműves faszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: fémszerkezetes repülőgépek, kompozitszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Egydugattyús hajtóműves kompozitszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: fémszerkezetes repülőgépek, faszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Többdugattyús hajtóműves kompozitszerkezetes repülőgép, teljes vagy gyártói csoport: elismerést követően „teljes 3. csoport”. A B1 kategóriájú engedélyben a következő korlátozásokat kell feltüntetni: fémszerkezetes repülőgépek, faszerkezetes repülőgépek, szövettel bevont fém csőszerkezetes repülőgépek.

- Egy hajtóműves gázturbinás repülőgép, teljes csoport: elismerést követően „teljes 2a. alcsoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légijármű-típusjegyzéket nem igénylő, egy turbólégcsavaros repülőgépekre vonatkozó légijármű-típusjegyzékekkel. ◀

- Egy hajtóműves gázturbinás repülőgép, gyártói csoport: elismerést követően a megfelelő „gyártói 2a. alcsoport”, kiegészítve az adott gyártónak az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légijármű-típusjegyzéket nem igénylő, egy turbólégcsavaros repülőgépekre vonatkozó légijármű-típusjegyzékekkel. ◀

- Több hajtóműves gázturbinás repülőgép, teljes csoport: elismerést követően a korábbi rendszer szerint ► **C3** légijármű-típusjegyzéket nem igénylő, több turbólégcsavaros repülőgépekre vonatkozó légijármű-típusjegyzékekkel. ◀ vonatkozik rá.

▼ **M6**

2. B2 kategória esetében:

- Repülőgép: elismerést követően „teljes 2a. alcsoport” és „teljes 3. csoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légi jármű-típusjogosítást nem igénylő repülőgépekre vonatkozó légi jármű-típusjogosításokkal. ◀
- Helikopter: elismerést követően „teljes 2b. alcsoport” és „teljes 2c. csoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légi jármű-típusjogosítást nem igénylő helikopterekre vonatkozó légi jármű-típusjogosításokkal. ◀

3. C kategória esetében:

- Repülőgép: elismerést követően „teljes 2a. alcsoport” és „teljes 3. csoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légi jármű-típusjogosítást nem igénylő repülőgépekre vonatkozó légi jármű-típusjogosításokkal. ◀
- Helikopter: elismerést követően „teljes 2b. alcsoport” és „teljes 2c. csoport”, kiegészítve az 1. csoportba tartozó, a korábbi rendszer szerint ► **C3** légi jármű-típusjogosítást nem igénylő helikopterekre vonatkozó légi jármű-típusjogosításokkal. ◀

c) Amennyiben az engedélyre a 66.A.70. pontban említett elismerési eljárást követően korlátozások vonatkoztak, azok érvényben maradnak az engedélyen, kivéve, ha a 66.B.300. pontban említett elismerési jelentésben meghatározott feltételeknek megfelelően törlik őket.

66.B.130. Eljárás a légi jármű-típusképzés közvetlen jóváhagyása esetén

Az illetékes hatóság e melléklet (66. rész) III. függelékének 1. pontja szerint jóváhagyhatja a nem a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyással rendelkező, karbantartó személyeket kiképző szervezet által lefolytatott légi jármű-típusképzést. Ebben az esetben az illetékes hatóságnak a megfelelő eljárással kell megbizonyosodnia arról, hogy a légi jármű-típusképzés megfelel e melléklet (66. rész) III. függelékének.

C. ALRÉS Z

VIZSGÁK

Ez az alrész az illetékes hatóság követendő vizsgáztatási eljárásait tartalmazza.

66.B.200. Vizsgáztatás az illetékes hatóság által

- a) A vizsga előtt minden vizsgakérdést biztonságos módon kell őrizni, hogy a jelöltek ne szerezhessenek tudomást arról, hogy mely kérdések képezik a vizsga tárgyát.
- b) Az illetékes hatóság kijelöli:
 1. azokat a személyeket, akik az egyes vizsgák során alkalmazandó kérdéseket megállapítják;
 2. a vizsgáztatókat, akik minden vizsgán jelen vannak, és biztosítják a vizsgáztatás szabályos lefolyását.
- c) Az alapvizsgáknak meg kell felelniük az e melléklet (66. rész) I. és II. függelékében meghatározott szabványnak.
- d) A típusképzések vizsgáinak és a típusvizsgáknak meg kell felelniük az e melléklet (66. rész) III. függelékében meghatározott szabványnak.

▼M6

- e) Legalább hat hónapon belül **►C3** új írásbeli szövegesen megválaszolandó kérdéseket **◄** állapítanak meg, és a már alkalmazott kérdéseket törlik vagy átmenetileg nem használják. Az alkalmazott kérdéseket hivatkozásként a nyilván tartásokban megőrzik.
- f) A vizsgáztatáshoz szükséges minden nyomtatványt a vizsga kezdetekor adnak át a jelöltnek, és azokat a vizsgára biztosított idő leteltével a vizsgáztatónak vissza kell adni. A vizsgadokumentumokat a vizsgára biztosított idő alatt a vizsgateremből kivinni nem lehet.
- g) A típusvizsgákhoz szükséges meghatározott dokumentumokon kívül a vizsga során csak a vizsgadokumentumok állhatnak a jelölt rendelkezésére.
- h) A jelöltek úgy kell elválasztani egymástól a vizsgán, hogy egymás vizsgadokumentumaiba ne láthassanak bele. A vizsgáztatón kívül a jelöltek más személyhez nem szólhatnak.
- i) Azokat a jelölteket, akik bizonyítottan csalást követtek el, attól a vizsgától számított 12 hónapig minden további vizsgából ki kell zárni, ahol a csalást megállapították.

D. ALRÉS**A TANÚSÍTÓ SZEMÉLYEK SZAKKÉPESÍTÉSÉNEK ELISMERÉSE**

Ez az alrész a tanúsító személyek 66.A.70. részben említett szakképesítésének légi jármű-karbantartói engedélyként való elismerésére vonatkozó eljárásokat határozza meg.

66.B.300. Általánosságok

- a) Az illetékes hatóság kizárólag azokat a képesítéseket ismerheti el, i. amelyeket a kétoldalú megállapodások sérelme nélkül az illetékes hatóság szerinti tagállamban szereztek, és ii. amelyek e melléklet (66. rész) alkalmazandó követelményeinek hatálybalépése előtt érvényesek voltak.
- b) Az illetékes hatóság az elismerést csak a 66.B.305. vagy 66.B.310. pont szerint elkészített elismerési jelentéssel összhangban hajthatja végre.
- c) Az elismerési jelentést i. vagy az illetékes hatóság dolgozza ki, ii. vagy az hagyja jóvá az e mellékletben (66. rész) előírtak betartásának biztosítása érdekében.
- d) Az elismerési jelentéseket, valamint ezek módosításait az illetékes hatóság a 66.B.20. pont szerint nyilvántartásba veszi.

66.B.305. A nemzeti szakképesítésekre vonatkozó elismerési jelentés

- a) A tanúsító személyek nemzeti szakképesítésével kapcsolatos elismerési jelentés valamennyi képesítéstípus – ideértve adott esetben a kapcsolódó nemzeti engedélyt – hatályát és a kapcsolódó jogosultságokat is ismerteti, és tartalmazza az ezeket meghatározó nemzeti jogszabályok másolatát.
- b) Az elismerési jelentés az a) pontban említett képesítéstípussal kapcsolatban a következőket tartalmazza:

1. hogy mely légi jármű-karbantartói engedélyként ismerik el; és
2. hogy adott esetben a 66.A.70. c) vagy d) pont szerint mely korlátozásokat jegyzik be; és

▼ **M6**

3. hogy melyek a korlátozások törlésének feltételei, továbbá mely modulokból/tárgyakból szükséges vizsgát tenni a korlátozások törléséhez, a légi-jármű-karbantartói engedély megszerzéséhez, vagy további (al)kategóriára történő kiterjesztéséhez. Ide tartoznak az e melléklet (66. rész) III. függelékében meghatározott, a nemzeti képesítésben nem szereplő modulok.

66.B.310. A ►C3 jóváhagyott karbantartó szervezetek által kibocsátott felhatalmazásokra ◀ vonatkozó elismerési jelentés

- a) ►C3 Az elismerési jelentés minden érintett jóváhagyott karbantartó szervezet esetében ismerteti a karbantartó szervezet által kibocsátott felhatalmazások hatókörét, és tartalmaz egy másolatot az érintett jóváhagyott karbantartó szervezetnek a tanúsító személy szakképesítésére és felhatalmazására vonatkozó eljárásáról, amely az elismerési eljárás alapját képezi. ◀

- b) Az elismerési jelentés a következőket tartalmazza az a) pontban említett jogosításról:

1. hogy mely légi-jármű-karbantartói engedélyként ismerik el; és
2. hogy adott esetben a 66.A.70. c) vagy d) pont szerint mely korlátozásokat jegyzik be; és
3. hogy melyek a korlátozások törlésének feltételei, továbbá mely modulokból/tárgyakból szükséges vizsgát tenni a korlátozások törléséhez, a légi-jármű-karbantartói engedély megszerzéséhez, vagy további (al)kategóriára történő kiterjesztéséhez. Ide tartoznak az e melléklet (66. rész) III. függelékében meghatározott, a nemzeti képesítésben nem szereplő modulok.

E. ALRÉS

VIZSGABESZÁMÍTÁS

Ez az alrész a 66.A.25. c) pont szerinti elismerésre vonatkozó eljárásokat tartalmazza.

66.B.400. Általánosságok

- a) Az illetékes hatóság a beszámítást csak a 66.B.405. ponttal összhangban elkészített beszámítási jelentés alapján engedélyezi.
- b) A beszámítási jelentést i. vagy az illetékes hatóság dolgozza ki, ii. vagy az hagyja jóvá az e mellékletben (66. rész) előírtak betartásának biztosítása érdekében.
- c) A beszámítási jelentéseket, valamint ezek módosításait az illetékes hatóság a 66.B.20. pont szerint dátummal látja el és nyilvántartásba veszi.

66.B.405. A vizsgáknál elismert szakképesítésekről szóló jelentések

- a) A beszámítási jelentés a következőket hasonlíttja össze:
- i. e melléklet (66. rész) I. függelékében található megfelelő modulokat, almodulokat, tárgyakat és tudásszinteket; és
 - ii. az érintett műszaki szakképesítésnek a kért kategóriára vonatkozó tantervét.

Ez az összehasonlítás megállapítja, hogy a megfelelés igazolást nyert-e, és alátámasztja az egyes állításokat.

▼M6

- b) ►C2 A vizsgákat csak a képesítés megszerzése szerinti tagállam illetékes hatósága ismerheti el, hacsak nem a IV. melléklet (147. rész) szerint jóváhagyással rendelkező, karbantartó személyeket kiképző szervezet által lebonyolított, az alapismeretekre vonatkozó vizsgákról van szó – a kétoldalú megállapodásokban foglaltak viszont egyik esetben sem sérülhetnek. ◀
- c) A beszámítást kizárólag a minden egyes modulra és almodulra vonatkozó megfelelőségi nyilatkozat megléte esetén lehet engedélyezni, amelynek tartalmaznia kell, hogy a műszaki szakképesítés mely pontján található az egyenértékű szabvány.
- d) Az illetékes hatóság rendszeresen ellenőrzi, hogy i. a nemzeti szakképesítési szabványok vagy ii. e melléklet (66. rész) I. függeléke módosultak-e, és mérlegeli, hogy szükséges-e módosítani a beszámítási jelentést. A módosításokat dokumentálni kell, dátummal kell ellátni és nyilvántartásba kell venni.

66.B.410. A vizsgáknál elismert szakképesítések érvényessége

- a) Az illetékes hatóság írásos értesítőt küld az engedélyezett beszámításról a kérelmezőnek, amelyben hivatkozik a felhasznált beszámítási jelentésre.
- b) A beszámítás az engedélyezés után tíz éven belül elévül.
- c) A kérelmező az elévülést követően újabb beszámítást kérhet. Az illetékes hatóság további tíz évre meghosszabbíthatja a beszámítás érvényességét anélkül, hogy mérlegelnie kellene, nem változtak-e meg az e melléklet (66. rész) I. függelékében meghatározott, az alapvető ismeretekre vonatkozó követelmények.

F. ALRÉS

FOLYAMATOS FELÜGYELET

Ez az alrész a légijármű-karbantartói engedély folyamatos felügyeletét biztosító eljárásokat ismerteti, különös tekintettel az engedély visszavonására, felfüggesztésére vagy korlátozására vonatkozó eljárásokat.

66.B.500. A légijármű-karbantartói engedély visszavonása, felfüggesztése vagy korlátozása

Az illetékes hatóság felfüggeszti, korlátozza vagy visszavonja a légijármű-karbantartói engedélyt, ha biztonsági problémát állapított meg, vagy ha egyértelmű bizonyíték áll rendelkezésre arról, hogy a személy az alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet megvalósított vagy abban érintett volt:

1. a légijármű-karbantartói engedélyt és/vagy a tanúsítási jogosultságot az okmányok meghamisításával szerezte meg;
2. az igényelt karbantartást nem hajtotta végre, és erről a tényről elmulasztott jelentést tenni a karbantartás végrehajtását igénylő szervezet vagy személy számára;
3. a saját ellenőrzése alapján szükségessé váló karbantartást nem hajtotta végre, és erről a tényről elmulasztott jelentést tenni annak a szervezetnek vagy személynek, amelynek a számára a karbantartást el kellett volna végezni;
4. a karbantartást hanyagul végezte el;
5. meghamisította a karbantartásra vonatkozó nyilvántartásokat;
6. annak tudatában bocsátotta ki az üzembehelyezési tanúsítást, hogy az üzembehelyezési tanúsításon megadott karbantartást nem végezték el, vagy annak végrehajtását nem vizsgálták;
7. alkohol vagy kábítószer hatása alatt állt, amikor a karbantartást elvégezte, vagy az üzembehelyezési tanúsítást kibocsátotta;
8. az üzembehelyezési tanúsítást az I. melléklet (M. rész), II. melléklet (145. rész) vagy a III. melléklet (66. rész) rendelkezéseinek megtartása nélkül bocsátotta ki.

▼ **M6***I. Függelék***Megkövetelt alapismeretek****1. Ismeretszint – A, B1, B2, B3 és C kategóriájú légitársaságok birtokosainak engedély**

Az A, B1, B2 és B3 kategóriákhoz szükséges alapismeretet az egyes tárgyakhoz rendelt tudásszintek (1, 2 vagy 3) adják meg. A C kategóriát kérelmezőknek a B1 vagy B2 kategóriának megfelelő ismeretszinttel kell rendelkezniük.

A tudásszintjelzők három szintje a következőképpen határozható meg:

— *1. SZINT: A tárgy fő elemeinek ismerete.*

Célok:

- a) A kérelmezőnek ismernie kell a tárgy alapelemeit.
- b) A kérelmezőnek képesnek kell lennie arra, hogy saját szavaival és példák segítségével világos ismertetést adjon tárgy egészéről.
- c) A kérelmezőnek a jellemző fogalmakat kell használnia.

— *2. SZINT: A téma elméleti és gyakorlati vonatkozásainak általános ismerete, valamint ezen ismeretek alkalmazásának képessége.*

Célok:

- a) A kérelmezőnek képesnek kell lennie a tárgy elméleti alapjainak megértésére.
- b) A kérelmezőnek képesnek kell lennie arra, hogy a mindenkori jellemző példák segítségével világos ismertetést adjon a tárgy egészéről.
- c) A kérelmezőnek képesnek kell lennie a tárgyat leíró fizikai törvényekkel kapcsolatos matematikai képletek alkalmazására.
- d) A kérelmezőnek képesnek kell lennie a tárgyat leíró vázlatok, rajzok és sematikus ábrák olvasására és megértésére.
- e) A kérelmezőnek képesnek kell lennie ismeretei részletezett eljárások felhasználásával a gyakorlatban alkalmazni.

— *3. SZINT: A téma elméleti és gyakorlati vonatkozásainak részletes ismerete, továbbá képesség az ismeretek egyes elemeinek logikus és átfogó módon való kombinálására és alkalmazására.*

Célok:

- a) A kérelmezőnek ismernie kell a tárgy elméletét és összefüggéseit más tárgyakkal.
- b) A kérelmezőnek képesnek kell lennie arra, hogy az elméleti alapok és jellemző példák segítségével részletes ismertetést adjon a tárgy egészéről.
- c) A kérelmezőnek képesnek kell lennie a tárggyal kapcsolatos matematikai képletek megértésére és alkalmazására.
- d) A kérelmezőnek képesnek kell lennie a témát ismertető vázlatok, rajzok és sematikus ábrák olvasására, megértésére és elkészítésére.

▼ M6

- e) A kérelmezőnek képesnek kell lennie arra, hogy ismereteit a gyártók utasításainak felhasználásával a gyakorlatban alkalmazza.
- f) A kérelmezőnek képesnek kell lennie arra, hogy a különböző forrásokból és mérésekből származó eredményeket értelmezze és adott esetben helyesbítéseket alkalmazzon.

2. **Modulokra osztás**

A légijármű-karbantartói engedély egyes kategóriáihoz és alkategóriáihoz az alaptárgyakban szükséges képzettségnek az alábbi táblázatban foglaltakkal összhangban kell lennie. (Az egyes tárgyakat „X”-szel jelölték.)

szakmodulok	A vagy B1 repülőgép		A vagy B1 helikopter		B2	B3
	gázturbinás hajtóművel (hajtóművekkel)	dugattyús hajtóművel (hajtóművekkel)	gázturbinás hajtóművel (hajtóművekkel)	dugattyús hajtóművel (hajtóművekkel)	repülőelektro-ronika	dugattyús motoros, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépek
1	X	X	X	X	X	X
2	X	X	X	X	X	X
3	X	X	X	X	X	X
4	X	X	X	X	X	X
5	X	X	X	X	X	X
6	X	X	X	X	X	X
7A	X	X	X	X	X	
7B						X
8	X	X	X	X	X	X
9A	X	X	X	X	X	
9B						X
10	X	X	X	X	X	X
11A	X					
11B		X				
11C						X
12			X	X		
13					X	
14					X	
15	X		X			
16		X		X		X
17A	X	X				
17B						X

▼ **M6**

1. MODUL: MATEMATIKA

	Szint			
	A	B1	B2	B3
1.1. Aritmetika	1	2	2	2
Aritmetikai fogalmak és jelek, szorzási és osztási módszerek, közönséges és tizedes törtek, osztók és többszörösök, súlyok és mértékek, átváltási tényezők, arányok, átlagok és százalékok, területek és térfogatok, négyzet- és köbgyökök				
1.2. Algebra				
a) Egyszerű algebrai kifejezések kiértékelése, összeadás, kivonás, szorzás és osztás, zárójelek használata, egyszerű algebrai törtek	1	2	2	2
b) Elsőfokú egyenletek és megoldásuk Kitevők és hatványok, negatív és törtkitevők Bináris és más alkalmazott számrendszerek Kétismeretlenes egyenletrendszerek és másodfokú egyismeretlenes egyenletek; Logaritmusok;	—	1	1	1
1.3. Geometria				
a) Egyszerű mértani alakzatok	—	1	1	1
b) Grafikus ábrázolás, diagramok fajtái és alkalmazása, egyenletek/függvények ábrázolásai	2	2	2	2
c) Egyszerű trigonometria; trigonometriai összefüggések, táblázatok használata, derékszögű és polárkoordináták	—	2	2	2

2. MODUL: FIZIKA

	Szint			
	A	B1	B2	B3
2.1. Anyagismeret	1	1	1	1
Az anyag természete: kémiai elemek, az atomok, molekulák szerkezete				
Kémiai vegyületek				
Halmazállapotok: szilárd, folyadék, légnemű				
Halmazállapot-változások				
2.2. Mechanika				
2.2.1. Statika	1	2	1	1
Erők, nyomatékok és erőpárok, vektoros ábrázolás				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
Súlypont;				
A feszültségelmélet elemei, nyúlás és rugalmasság: feszültség, összenyomódás, nyírás és csavarás				
Szilárd, folyékony és légnemű anyagok természete és tulajdonságai				
Nyomás és felhajtóerő folyadékokban (barométer)				
2.2.2. <i>Kinetika</i>	1	2	1	1
Lineáris mozgás: egyenes vonalú egyenletes mozgás, gyorsuló mozgás (mozgás a nehézségi erő hatására)				
Forgómozgás: egyenletes körmozgás (centrifugális/centripetális erők)				
Periodikus mozgás: ingamozgás				
Egyszerű rezgéselmélet, felharmonikusok és rezonancia				
Áttételi arány, emelőarány és hatásfok				
2.2.3. <i>Dinamika</i>				
a) Tömeg	1	2	1	1
Erő, tehetetlenség, munka, teljesítmény, energia (helyzeti, mozgási és teljes energia), hő, hatásfok				
b) Mozgási energia, a mozgási energia megmaradása	1	2	2	1
Impulzus				
A pörgettyűs mozgás alapelvei				
Súrlódás: természete és hatásai, súrlódási tényező (gördülési ellenállás)				
2.2.4. <i>Folyadékok dinamikája</i>				
a) Fajsúly és sűrűség	2	2	2	2
b) Viskozitás, folyadék-ellenállás, áramvonalasítás hatásai	1	2	1	1
Folyadékok összenyomhatósága				
Statikus, dinamikus és teljes nyomás: Bernoulli-törvény, venturicső				
2.3. Termodinamika				
a) Hőmérséklet: hőmérők és hőmérsékletskálák: Celsius, Fahrenheit és Kelvin; a hő fogalma	2	2	2	2

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
b) Hőkapacitás, fajhő Hővezetés: áramlás, sugárzás és vezetés Hőtágulás A termodinamika első és második törvénye Gázok: ideális gáztörvény; állandó térfogaton és állandó nyomáson vett fajhő, gáz kiterjedése által végzett munka Izotermák, adiabatikus kiterjedés és sűrítés, hajtóműkörfolyamatok, állandó térfogat és állandó nyomás, hűtőberendezések és hőszivattyúk Látens olvadási és párolgási hő, termikus energia, égéshő	—	2	2	1
2.4. Optika (fénytan) A fény természete; fénysebesség Tükröződési és fénytörési törvények; tükröződés sík felületen, tükröződés gömbtükrökön, fénytörés, lencsék Szóloptika	—	2	2	—
2.5. Hullámmozgás és hang Hullámmozgás: mechanikai hullámok, szinuszos hullámmozgás, interferencia-jelenségek, állóhullámok Hang: hangsebesség, hangkeltés, hangerősség, -magasság és -minőség, Doppler-effektus	—	2	2	—

3. MODUL: AZ ELEKTROMOSSÁGTAN ALAPJAI

	Szint			
	A	B1	B2	B3
3.1. Elektronelmélet Az elektromos töltések eloszlása atomokban, molekulákban, ionokon belül és a vegyületekben Vezetők, félvezetők és szigetelők molekuláris szerkezete	1	1	1	1
3.2. Statikus elektromosság és elektromos vezetés Statikus elektromosság és az elektrosztatikus töltések eloszlása A vonzás és taszítás elektrosztatikus törvényei A töltés egységei, Coulomb-törvény Elektromos vezetés szilárd anyagokban, gázokban és vákuumban	1	2	2	1

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
3.3. Elektromosságtani fogalmak Az alábbi fogalmak, mértékegységeik és a rájuk ható tényezők: feszültségkülönbség, elektromotoros erő, feszültség, áramerősség, ellenállás, vezetés, töltés, egyezményes folyásirány, elektronok áramlása	1	2	2	1
3.4. Elektromos áram keltése Feszültség keltése az alábbi módszerekkel: fény, hő, súrlódás, nyomás, kémiai folyamatok, mágnesség és mozgás	1	1	1	1
3.5. Egyenfeszültség-források Az alábbiak felépítése és kémiai alapfolyamatai: primer cellák, szekunder cellák, ólom-sav cellák, nikkel- kadmium cellák, egyéb alkáli cellák Sorba és párhuzamosan kötött cellák Belső ellenállás és hatása a telepre Termoelemek felépítése, anyagai és működése Fotocellák működése	1	2	2	2
3.6. Egyenfeszültségű áramkörök Ohm-törvény, Kirchoff első és második törvénye Az ellenállás, feszültség és áramerősség kiszámítása a fenti törvények segítségével A tápegységek belső ellenállásának jelentősége	—	2	2	1
3.7. Ellenállás a) Ellenállás és az azt befolyásoló tényezők Fajlagos ellenállás Ellenállások szinkódolása, értékei és tűrései, szokásos értékei, névleges teljesítménye wattban Soros és párhuzamos ellenállások Az összes ellenállás kiszámítása soros, párhuzamos és soros-párhuzamos kapcsolásoknál Potenciométerek és szabályozó ellenállások működése és alkalmazása Wheatstone-hidak működése	—	2	2	1

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
b) A vezetőképesség és a pozitív és a negatív hőmérsékleti együttható Fix ellenállások, stabilitás, tűrés és korlátozások, építésmódok Változtatható ellenállások, termisztorok, feszültségfüggő ellenállások Potenciométerek és reosztátok felépítése Weatherstone-hidak építése	—	1	1	—
3.8. Teljesítmény Teljesítmény, munka és energia (mozgási és helyzeti) Teljesítmény levezetése ellenállásokon Teljesítményképlet Számítások teljesítménnyel, munkával és energiával	—	2	2	1
3.9. Kapacitás/kondenzátor Kondenzátorok működése és funkciója Lemezek feltöltődési felületét meghatározó tényezők, lemezek közötti távolság, lemezek száma, dielektrikum és dielektromos állandó, üzemi feszültség, névleges feszültség Kondenzátorfajták, felépítés és funkció Kondenzátorok szinkódolása Kapacitás- és feszültség számítások soros és párhuzamos áramköröknél Kondenzátor exponenciális feltöltődése és kisülése, időállandók Kondenzátorok vizsgálata	—	2	2	1
3.10. Mágnesesség a) A mágnesesség elmélete Mágnesek tulajdonságai A Föld mágneses terében felfüggesztett mágnes viselkedése Mágnesezés és demagnetizálás Mágneses árnyékolás Mágneses anyagok különböző fajtái Elektromágnesek felépítése és működési elve Jobbkéz-szabály áramvezető körüli mágneses tér meghatározására	—	2	2	1
b) Mágneses feszültség, térerősség, mágneses indukció, permeabilitás, hiszterézishurok, remanencia, koercitív ellenállás, telítési pont, örvényáramok Óvintézkedések mágnesek gondozására és tárolására	—	2	2	1

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
3.11. Indukció/indukciós tekercs	—	2	2	1
Faraday-törvény				
Feszültség indukálása mágneses térben mozgó vezetőben				
Indukciós elv				
Az alábbiak hatása az indukált feszültség nagyságára: mágneses mező erőssége, a fluxusváltozás sebessége, a vezető meneteinek száma				
Kölcsönös indukció				
A primer áram változási sebességének és a kölcsönös indukciónak a hatása az indukált feszültségre				
A kölcsönös indukciót befolyásoló tényezők: a tekercs meneteinek száma, a tekercs fizikai mérete, a tekercs permeabilitása, a tekercsek egymáshoz viszonyított helyzete				
Lenz-törvény és a polaritást meghatározó szabályok				
Elektromotoros ellenerő, önindukció				
Telítési pont				
Tekercsek fő alkalmazásai.				
3.12. Egyenáramú motorok elmélete/generátorelv	—	2	2	1
A motor és a generátor alapelve				
Egyenáramú generátor alkotórészeinek felépítése és célja				
Egyenáramú generátorok működése és azok a tényezők, amelyek a teljesítményt és az áramfolyás irányát befolyásolják az egyenáramú generátorokban				
Egyenáramú motorok működése és azok a tényezők, amelyek az egyenáramú motorok teljesítményét, forgatónyomatékát, fordulatszámát és forgásirányát befolyásolják				
Soros, mellékáramköri és vegyes gerjesztésű motorok				
Indítógenerátorok felépítése				
3.13. A váltakozó áram elmélete	1	2	2	1
Színuszshullám: fázis, periódus, frekvencia, ciklus				
A feszültség pillanatnyi, átlag-, négyzetes közép, csúcs- és csúcstól csúcsig mért értékei és ezek kiszámítása a feszültséggel, áramerősséggel és teljesítménnyel összefüggésben				
Háromszög- és négyszöghullámok				
Egyfázis-/háromfázis-elv				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
3.14. Ohmos (R), kapacitív (C) és induktív (L) áramkörök A feszültség és az áramerősség fázisviszonya L-, C- és R- áramkörökben, párhuzamos, soros és soros-párhuzamos kapcsolásnál Teljesítményleadás L-, C- és R-áramkörökben Impedancia, fázisszög, teljesítménytényező és áramerősség számítása Effektív, látszólagos és meddő teljesítmény számítása	—	2	2	1
3.15. Transzformátorok Transzformátorok felépítése és működése Transzformátorveszteségek és leküzdésük módszerei Transzformátor működése terhelés mellett és terhelés nélkül Teljesítményátvitel, hatásfok, polaritásjelölések Vonali és fázisfeszültségek és áramok számítása Teljesítmény-számítás háromfázisú rendszereknél Primer és szekunder áram, feszültség, tekercsszámviszony, teljesítmény, hatásfok Feszültségváltó	—	2	2	1
3.16. Szűrők Az alábbi szűrők működésmódja, alkalmazása és használata: alul áteresztő, felül áteresztő, sávátteresztő, sávzáró szűrők	—	1	1	—
3.17. Váltakozó áramú generátorok Tekercs forgása mágneses erőterben és a keletkező hullámforma Forgó armatúrás és forgó mágneses mezős változó áramú generátorok működésmódja és felépítése Egyfázisú, kétfázisú és háromfázisú generátorok Háromfázisú csillag- és delta-kapcsolások előnyei és alkalmazása Állandó mágneses generátorok	—	2	2	1

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
3.18. Váltakozó áramú motorok Egy- és többfázisú váltakozó áramú szinkronmotorok és indukciós motorok felépítése, működési elvei és jellemzői A fordulatszám és a forgásirány ellenőrzésének módszerei Forgó mágneses mező létrehozásának módszerei: kondenzátor, induktor, árnyékolt vagy osztott pólus	—	2	2	1

4. MODUL: AZ ELEKTRONIKA ALAPJAI

	Szint			
	A	B1	B2	B3
4.1. Félvezetők 4.1.1. <i>Diódák</i> a) Diódák jelölései Diódák jellemzői és tulajdonságai Sorba és párhuzamosan kapcsolt diódák ► C3 Szilícium alapú vezérelt egyenirányítók ◀ (tirisztorok), világító diódák (LED), fotódiódák, feszültségfüggő ellenállások (varisztorok), egyenirányító diódák fő jellemzői és alkalmazása Diódák működésének ellenőrzése b) Anyagok, elektronkonfiguráció, elektromos tulajdonságok P és N típusú anyagok: a szennyezések hatása a vezetésre, többségi/kisebbségi jellegre PN-átmenet félvezetőkben, potenciál kialakulása PN-átmeneteknél előfeszültség nélkül, nyitó és záró irányú előfeszültség mellett Dióda-paraméterek: maximális zárófeszültség, az átfolyó áram maximális erőssége, hőmérséklet, frekvencia, szivárgó áram, teljesítményvesztés Diódák működésmódja és funkciója az alábbi áramkörökben: csúcskorlátozók, szorítókapcsolások, teljes- és félhullám-egyenirányítók, hídkapcsolású egyenirányítók, feszültségkétszerezők és -háromszorozók Az alábbi eszközök részletes működésmódja és jellemzői: tirisztorok, világító diódák, Schottky-diódák, fotódiódák, varaktordiódák, varisztorok, egyenirányító diódák, Zener-diódák 4.1.2. <i>Tranzisztorok</i> a) Tranzisztorok jelölései Alkotóelemek ismertetése és tájolása Tranzisztorok jellemzői és tulajdonságai	—	2	2	1
	—	—	2	—
	—	1	2	1

▼ M6

	Szint			
	A	B1	B2	B3
b) PNP és NPN tranzisztorok felépítése és működése Bázis-, kollektor- és emitter-konfigurációk Tranzisztorok vizsgálata Egyéb tranzisztortípusok és az alkalmazásukkal kapcsolatos alapismeretek Tranzisztorok alkalmazása: erősítőosztályok (A, B, C) Egyszerű áramkörök, köztük: előfeszítés, szétkapcsoló, visszacsatoló és stabilizáló Többfokozatú áramkörök elvei: kaszkádkapcsolású, ellenütemű, oszcillátorok, multivibrátorok, billenő áramkörök	—	—	2	—
4.1.3. Integrált áramkörök				
a) Logikai áramkörök és lineáris áramkörök/műveleti erősítők ismertetése és működése	—	1	—	1
b) Logikai áramkörök és lineáris áramkörök ismertetése és működése Bevezetés olyan műveleti erősítő működésébe és funkciójába, amelyet az alábbiaként alkalmaznak: integrátor, differenciátor, feszültségkövető, komparátor Műveleti és erősítő fokozatok kapcsolási módjai: rezisztív-kapacitív (transzformátor), induktív-rezisztív (IR), direkt A pozitív és negatív visszacsatolás előnyei és alkalmazása	—	—	2	—
4.2. Nyomtatott áramköri lapok	—	1	2	—
Nyomtatott áramköri lapok ismertetése és alkalmazása				
4.3. Szervomechanizmusok				
a) Az alábbi fogalmak megértése: vezérlő- és szabályozórendszerek, visszacsatolás, követő szabályozás, analóg jeladók Az alábbi szinkronizációs rendszerkomponensek/rendszerjellemezők működési elvei és alkalmazása: elosztó, differenciáló, vezérlés és forgatónyomaték, transzformátorok, indukciós- és kapacitív jeladók	—	1	—	—
b) Az alábbi fogalmak megértése: nyitott és zárt szabályozókör, követő szabályozás, szervomechanizmusok, analóg jeladó, nulla, csillapítás, visszacsatolás, holt zóna Az alábbi szinkronrendszer-alkotórészek felépítése, működésmódja alkalmazása: analízátor, differenciáló, vezérlés és forgatónyomaték, E- és I-transzformátorok, indukciós jeladók, kapacitás-jeladók, szinkron jeladók Hibák a szervomechanizmusban, szinkronizáló vezetékek megfordítása, belengés	—	—	2	—

▼ **M6**

5. MODUL: DIGITÁLIS TECHNIKÁK ÉS ELEKTRONIKUS MŰSZERRENDSZEREK

	Szint				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.1. Elektronikus műszerrendszerek	1	2	2	3	1
Jellemző rendszerelrendezések és az elektronikus műszerrendszerek elrendezése a pilótafülkében					
5.2. Számrendszerek	—	1	—	2	—
Számrendszerek: bináris, oktális és hexadecimális					
Átváltások végzése a tízes és a kettes, nyolcas és a tizenhatos számrendszer között oda és vissza					
5.3. Adatok átalakítása	—	1	—	2	—
Analóg adatok, digitális adatok					
Analóg/digitális és digitális/analóg konverterek működésmódja és alkalmazása, bemenetek és kimenetek, egyes típusok korlátai					
5.4. Adatbuszok	—	2	—	2	—
Adatbuszok működésmódja repülőgépes rendszerekben, az ARINC és más specifikációk ismerete					
Légijármű-hálózat/Ethernet					
5.5. Logikai áramkörök					
a) A szokásos csatolótag-jelölések, táblázatok és egyenértékű kapcsolások ismerete	—	2	—	2	1
Légijármű-rendszereknél használatos alkalmazások, sematikus kapcsolási rajzok					
b) Logikai kapcsolási rajzok értelmezése	—	—	—	2	—
5.6. Számítógépek alapvető felépítése					
a) Számítógép-terminológia (bit, bájt, szoftver, hardver, CPU, IC és különböző memóriák, pl. RAM, ROM, PROM)	1	2	—	—	—
Számítógép-technika (hogyan alkalmazzák légijármű-rendszerekben)					

▼ **M6**

	Szint				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
b) Számítógépek alkalmazásával kapcsolatos terminológia Mikroszámítógépek fő alkotóelemeinek működésmódja, elrendezése és csatlakozói, beleértve a hozzá tartozó buszrendszereket is Információk, amelyeket az egyszerű és több-című utasítások tartalmaznak Memóriával kapcsolatos fogalmak Jellemző memóriaeszközök működésmódja A különböző adattároló rendszerek működésmódja, előnyei és hátrányai	—	—	—	2	—
5.7. Mikroprocesszorok A mikroprocesszorok által ellátott funkciók és általános működésmódjuk Az alábbi mikroprocesszor-elemek alapvető működése: vezérlő- és feldolgozóegység, órajel, regiszter, aritmetikai-logikai egység	—	—	—	2	—
5.8. Integrált áramkörök Kódolók és dekóderek működése és alkalmazása Egyes kódoló típusok funkciója A „Medium Scale Integration”, „Large Scale Integration” és „Very Large Scale Integration” [közepes, nagy és igen nagy integráltság] alkalmazása	—	—	—	2	—
5.9. Multiplexelés Multiplexerek és demultiplexerek működésmódja, alkalmazása és azonosítása logikai kapcsolási rajzokon	—	—	—	2	—
5.10. Száloptika A száloptikás adatátvitel előnyei és hátrányai az elektromos vezetéken történő adatátvitellel összehasonlítva Száloptikás adatbusz Száloptikával kapcsolatos fogalmak Lezárások Csatolók, vezérlő terminálok, távoli terminálok A száloptika alkalmazása légijármű-rendszerekben	—	1	1	2	—
5.11. Elektronikus kijelzők A korszerű légi járműveken alkalmazott szokásos kijelzők működési elvei, beleértve a katódsugárcsőveket, világítódiódákat és folyadékkristályos kijelzőket	—	2	1	2	1

▼ M6

	Szint				
	A	B1-1 B1-3	B1-2 B1-4	B2	B3
5.12. Elektrosztatikusán érzékeny készülékek Az elektrosztatikus kisülésre érzékeny készülékek különleges kezelése A lehetséges kockázatok és károk ismerete; antisztatikus védelmi berendezések a részegységek és a személyzet számára	1	2	2	2	1
5.13. Szoftverkezelési szabályok Azoknak a korlátozásoknak, légi alkalmassági követelményeknek és a lehetséges katasztrofális kihatásoknak az ismerete, amelyek a szoftver meg nem engedett módosításából adódhatnak	—	2	1	2	1
5.14. Elektromágneses környezet Az alábbi jelenségek befolyása az elektronikus rendszerek karbantartási eljárásaira: EMC – Electromagnetic Compatibility [elektromágneses összeférhetőség] EMI – Electromagnetic Interference [elektromágneses zavarás] HIRF- High Intensity Radiated Field [nagy intenzitású elektromágneses tér] Villámlás/villámvédelem	—	2	2	2	1
5.15. Jellemző elektronikus/digitális légi-jármű-rendszerek A jellemző elektronikus/digitális légijármű-rendszerek általános elrendezése és ellenőrzése a hozzá tartozó BITE (Built In Test Equipment = beépített ellenőrző) tesztelő berendezéssel, például a) Csak a B1 és B2 kategória esetében: (ACARS – ARINC Communication and Addressing and Reporting System [kommunikációs, címző és jelentő rendszer] EICAS – Engine Indication and Crew Alerting System [hajtóműkijelző és riasztórendszer] FBW – Fly by Wire [elektronikus repülőgépvézelés] FMS – Flight Management System [repülésirányítási rendszer] IRS – Inertial Reference System [tehetetlenségi vonatkoztatási rendszer] b) A B1, B2 és B3 kategória esetében: ECAM – Electronic Centralised Aircraft Monitoring [központi elektronikus légi-jármű-felügyelet] EFIS – Electronic Flight Instrument System [elektronikus repülőműszer-rendszer] GPS – Global Positioning System [globális helymeghatározó rendszer] TCAS – Traffic Alert Collision Avoidance System [légiforgalmi riasztó és ütközésselkerülési rendszer] Integrált moduláris repülőelektronika Kabinrendszerek Információs rendszerek	—	2	2	2	1

▼ **M6**

6. MODUL: ANYAGOK ÉS KOMPONENSEK

	Szint			
	A	B1	B2	B3
6.1. Légijármű-szerkezetek anyagai – vas				
a) A légi járműveken alkalmazott szokásos ötvöztött acélok jellemzői, tulajdonságai és jelölése Ötvöztött acélok hőkezelése és alkalmazása	1	2	1	2
b) Vastartalmú anyagok keménysége, szakítószilárdsága, fáradási szilárdsága és ütve hajlító szilárdsága vizsgálata	—	1	1	1
6.2. Légijármű-szerkezetek anyagai – nem vas				
a) A légi járműveken alkalmazott szokásos nem vastartalmú anyagok jellemzői, tulajdonságai és jelölése Nem vastartalmú anyagok hőkezelése és alkalmazása	1	2	1	2
b) Nem vastartalmú anyagok keménysége, szakítószilárdsága, fáradási szilárdsága és ütve hajlító szilárdsága vizsgálata	—	1	1	1
6.3. Légi jármű szerkezeti anyagok – kompozit és nem fém anyagok				
<i>6.3.1. Kompozit és nem fém anyagok, fa és szövet kivételével</i>				
a) A légi járműveken alkalmazott szokásos kompozit és nem fém anyagok – a fa és a szövet kivételével – jellemzői, tulajdonságai és jelölése Tömítő- és kötőanyagok	1	2	2	2
b) A kompozit és nem fém anyagok hibáinak/károsodásainak észlelése A kompozit és nem fém anyagok javítása	1	2	—	2
<i>6.3.2. Faszervezetek</i>	1	2	—	2
Fából készült sárkányszerkezetek építési módjai				
A légi járműveknél alkalmazott faanyagok és ragasztók jellemzői, tulajdonságai és fajtái				
Faszervezetek konzerválása és karbantartása				
Faanyagok és faszerkezetek hibáinak fajtái				
Faanyagok és faszerkezetek hibáinak felismerése				
Faszervezetek javítása				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
6.3.3. <i>Szövetborítás</i>	1	2	—	2
A légi járműveknél alkalmazott textilszövetek jellemzői, tulajdonságai és fajtái				
Szövetvizsgálati módszerek				
Szövethibák fajtái				
Szövetborítások javítása				
6.4. Korrózió				
a) Kémiai alapok	1	1	1	1
Korrózió fellépése: galvanikus folyamatok, mikrobiológiai hatások, feszültség				
b) A korrózió fajtái és ezek azonosítása	2	3	2	2
A korrózió okai				
Anyagfajták, korróziós érzékenység				
6.5. Kötőelemek				
6.5.1. <i>Csavarmenetek</i>	2	2	2	2
Csavar megnevezések;				
Menetek formái, a légi járműveknél alkalmazott szabványos menetek méretei, tűrései és jelölése				
Csavar menetek mérése				
6.5.2. <i>Csapok, szegecsek, csavarok</i>	2	2	2	2
Csavartípusok: repülőgépcsavarok specifikációi, azonosítása és jelölése, nemzetközi szabványok				
Csavaranyák: önzáró, horgonycsap, szabványos típusok				
Gépcsavarok: légi jármű-specifikációk				
Csapszegek: típusok és alkalmazás, berakás és kivétel				
Önmetsző csavarok, illesztőcsapok				
6.5.3. <i>Reteszelőeszközök</i>	2	2	2	2
Biztosítólemezek és rugós alátétet, reteszelőlemezek, sasszegek, ellenanyák, drótbiztosítás, pillanat-zárak, ékek, biztosítógyűrűk				
6.5.4. <i>Repülőgépszegecsek</i>	1	2	1	2
Tömör- és vakszegecstípusok: jellemzők és azonosítás, hőkezelés				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
6.6. Csövek és csökötések				
a) A légi járműveknél alkalmazott merev és hajlékony csövek és kötések azonosítása és fajtái	2	2	2	2
b) Szabványos csökötések légi jármű hidraulika-, üzemanyag-, olaj-, pneumatika- és levegőrendszere csöveihez	2	2	1	2
6.7. Rugók	—	2	1	1
Rugók típusai, jellemzői és alkalmazása				
6.8. Csapágyak	1	2	2	1
A csapágyak funkciója, anyaga, felépítése				
Csapágyfajták és ezek azonosítása				
6.9. Közlőmű	1	2	2	1
Közlőműtípusok és ezek alkalmazása				
Áttételi viszonyok, lassító és gyorsító fogaskerék-áttételek, hajtott és hajtó fogaskerekek, szabadonfutó fogaskerekek, egymásba illeszkedő alakzatok				
Ékszíjak és ékszíjtárcsák, láncok és lánckerekek				
6.10. Vezérlőhuzalok	1	2	1	2
Huzalfajták;				
Végzárások, feszítőcsavarok és kiegyenlítő berendezések				
Kötélkorong és kábelrendszerelemek				
Bowdenhuzalok				
Flexibilis repülőgép-vezérlő rendszerek				
6.11. Elektromos kábelek és csatlakozók	1	2	2	2
Kábeltípusok, felépítés és jellemzők				
Nagyfeszültségű és koaxiális kábelek				
Összesajtolás				
Csatlakozótípusok, dugók, csatlakozók, csatlakozó aljzatok, szigetelők, névleges áramerősség és feszültség, kapcsolószerkezetek, jelöléskódok				

▼ **M6**

7A. MODUL: KARBANTARTÁSI PROGRAM

Megjegyzés: Ez a modul a B3 kategóriára nem vonatkozik. A B3 kategóriára vonatkozó tárgyakat a 7B modul határozza meg.

	Szint		
	A	B1	B2
7.1. Biztonsági intézkedések – légi jármű és műhely A biztonságos munkavégzés szempontjai, ideértve az árammal, gázokkal, különösen oxigénnel, olajokkal és vegyszerekkel való munkavégzés során megteendő óvintézkedéseket Hasonlóképpen a tűz vagy más baleset elhárítására irányuló intézkedésekre vonatkozó utasítások, ideértve az oltóanyagok ismeretét	3	3	3
7.2. Műhelyben végzett munka Szerszámok gondozása, ellenőrzése, műhely-anyagok felhasználása Méretek, ráhagyások és tűrések, a kivitelezés minősége Szerszámok és készülékek kalibrálása, kalibrálási előírások	3	3	3
7.3. Szerszámok Szokásos kéziszerszámok Szokásos elektromos szerszámok típusai A precíziós mérőkészülékek működésmódja és alkalmazása Kenőberendezések és kenési módszerek Általános elektromos vizsgálóberendezés működésmódja, funkciója és használata	3	3	3
7.4. Általános repülőelektronikai vizsgálóberendezések Általános repülőelektronikai vizsgálóberendezések működésmódja, funkciója és használata	—	2	3
7.5. Műszaki rajzok, diagramok és szabványok Rajztípusok és diagramok, ezek jelölései, méretek, tűrések és képes megjelenítés A rajz fejlécében lévő adatok azonosítása Mikrofilm-, mikrofiche-alapú és számítógépes ábrázolások Az „Air Transport Association (ATA) of America” 100-as jellemzői	1	2	2

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B2
Légi közlekedési és egyéb vonatkozó szabványok, ideértve ISO, AN, MS, NAS és MIL			
Huzalozási és kapcsolási ábrák			
7.6. Illesztések és hézagok	1	2	1
Fúróméreték csavarmenetekhez, illesztési osztályok			
Illesztések és illesztési hézagok általános rendszere			
Illesztési terv légi járművekhez és hajtóművekhez			
Hajlítási, csavarási és kopási határértékek			
Tengelyek, csapágys és egyéb alkatrészek ellenőrzésének szabványos módszerei			
7.7. Elektronikai vezetékrendszerek	1	3	3
Folytonosság, szigetelési és csatlakoztatási technikák és vizsgálatok			
Kézi és hidraulikus működtetésű krimpelőszerzőszámok alkalmazása			
Sajtolts csatlakozások ellenőrzése			
Csatlakozócsapok eltávolítása és behelyezése			
Koaxiális kábelek: vizsgálatok és beszerelési óvintézkedések			
Vezetéktípusok felismerése, ellenőrzésük kritériumai, károsodástűrő képességük			
A huzalozás védelmének módszerei: kábelköteg és kábelkötegtartó, kábelbilincsek, védőköpenyezési eljárások, beleértve a hőzsugorítást is, árnyékolás			
Elektronikai vezetékrendszerek szerelvényei, ellenőrzési, javítási, karbantartási és tisztasági előírások			
7.8. Szegecskötések	1	2	—
Szegecskötések, szegecs távolság			
Szerszámok szegecseléshez és süllyesztéshez			
Szegecskötések ellenőrzése			
7.9. Csövek és tömlők	1	2	—
Légi jármű csöveinek hajlítása, tágitása/peremezése			
Légi jármű csöveinek és tömlőinek vizsgálata és ellenőrzése			

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B2
Csővek beépítése és bilincsezése			
7.10. Rugók	1	2	—
Rugók vizsgálata és ellenőrzése			
7.11. Csapágyak	1	2	—
Csapágyak vizsgálata, tisztítása és ellenőrzése			
Csapágyak kenési követelményei			
Csapágyak meghibásodása és ennek okai			
7.12. Közlőművek	1	2	—
Fogaskerekek ellenőrzése, holtjáték			
Ékszíjak és ékszíjtárcsák, láncok és lánckerekek ellenőrzése			
Orsós meghajtások, emelőkaros rudazatok, húzó-toló rudazatok ellenőrzése			
7.13. Vezérlőhuzalok	1	2	—
Végszerelvények rögzítése			
Vezérlőhuzalok vizsgálata és ellenőrzése			
Bowdenhuzalok; flexibilis légijármű-vezérlő rendszerek			
7.14. Anyagok megmunkálása			
7.14.1. <i>Lemezek</i>	—	2	—
Hajlítási ráhagyások kiszámítása és berajzolása			
Fémlemez feldolgozása, beleértve hajlítást és alakítást			
Fémlemez munkák ellenőrzése			
7.14.2. <i>Kompozitok és nemfémes anyagok</i>	—	2	—
Kötési módszerek			
Környezeti feltételek			
Vizsgálati módszerek			
7.15. Hegesztés, keményforrasztás, lágyforrasztás, kötés			
a) Lágyforrasztási eljárások, forrasztott kötések vizsgálata	—	2	2

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B2
b) Hegesztési és keményforrasztási eljárások Hegesztett és keményforrasztott kötések vizsgálata Kötési módszerek és a kötések vizsgálata	—	2	—
7.16. Légi járművek tömege és egyensúlya			
a) Súlypont- és határegyensúly-számítás: a vonatkozó dokumentumok használata	—	2	2
b) A légi jármű előkészítése mérlegeléshez A légi jármű mérlegelése	—	2	—
7.17. A légi járművek kezelése és tárolása	2	2	2
A légi jármű gurítása/vontatása és a hozzá tartozó biztonsági óvintézkedések			
A légi jármű felbakolása, kitámasztása, biztosítása és a hozzá tartozó biztonsági óvintézkedések			
A légi jármű tárolási módszerei			
Üzemanyag-feltöltési/-leürítési eljárások			
Jégtelenítési/jegesedés elleni eljárások			
Elektromos, hidraulikus és pneumatikus energia biztosítása a földön			
A környezeti feltételek hatása a repülőgép kezelésére és üzemeltetésre			
7.18. Szétszerelési, vizsgálati, javítási és szerelési technikák			
a) Meghibásodások fajtái és szemrevételezéses vizsgálati módszerek A korrózió megszüntetése, értékelése és a korrózióvédelem helyreállítása	2	3	3
b) Általános javítási módszerek, szerkezeti javítási kézikönyv (Structural Repair Manual) Öregedési, kifáradási és korrózió-ellenőrzési módszerek	—	2	—
c) Roncsolásmentes vizsgálati eljárások, például festékdifúziós, röntgen-, örvényáram-, ultrahangos és endoszkópos vizsgálatok	—	2	1

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B2
d) Szét- és összeszerelési módszerek	2	2	2
e) Hibakeresési módszerek	—	2	2
7.19. Rendkívüli események			
a) Villámcsapás és HIRF utáni vizsgálatok	2	2	2
b) Rendkívüli események, például kemény landolás és turbulenciák utáni vizsgálatok	2	2	—
7.20. Karbantartási eljárások	1	2	2
Karbantartás tervezése			
Módosítási eljárások			
Raktározási eljárások			
► C3 Jogosítási ◀/üzembehelyezési eljárások			
Repülőgép-üzemeltetési interfész			
Karbantartási vizsgálat/minőség-ellenőrzés/minőségbiztosítás			
Kiegészítő karbantartási eljárások			
Korlátozott üzemidejű komponensek ellenőrzése			

7B. MODUL: KARBANTARTÁSI PROGRAM

Megjegyzés: Ennek a modulnak a B3 kategóriának megfelelő repülőgépek technológiáját kell visszatükröznie.

	Szint
	B3
7.1. Biztonsági intézkedések – légi jármű és műhely	3
A biztonságos munkavégzés szempontjai, ideértve az árammal, gázokkal, különösen oxigénnel, olajokkal és vegyszerekkel való munkavégzés során megteendő óvintézkedéseket	
Hasonlóképpen a tűz vagy más baleset elhárítására irányuló intézkedésekre vonatkozó utasítások, ideértve az oltóanyagok ismeretét	
7.2. Műhelyben végzett munka	3
Szerszámok gondozása, ellenőrzése, műhelyanyagok felhasználása	
Méretek, ráhagyások és tűrések, a kivitelezés minősége	
Szerszámok és készülékek kalibrálása, kalibrálási előírások	

▼ **M6**

	Szint
	B3
7.3. Szerszámok	3
Szokásos kéziszerszámok	
Szokásos elektromos szerszámok típusai	
A precíziós mérőkészülékek működésmódja és alkalmazása	
Kenőberendezések és kenési módszerek	
Általános elektromos vizsgálóberendezés működésmódja, funkciója és használata	
7.4. Általános repülőelektronikai vizsgálóberendezések	—
Általános repülőelektronikai vizsgálóberendezések működésmódja, funkciója és használata	
7.5. Műszaki rajzok, diagramok és szabványok	2
Rajztípusok és diagramok, ezek jelölései, méretek, tűrések és képes megjelenítés	
A rajz fejlécében lévő adatok azonosítása	
Mikrofilm-, mikrofiche-alapú és számítógépes ábrázolások	
Az „Air Transport Association (ATA) of America” 100- as jellemzői	
Légi közlekedési és egyéb vonatkozó szabványok, ideértve ISO, AN, MS, NAS és MIL	
Huzalozási és kapcsolási ábrák	
7.6. Illesztések és hézagok	2
Fúróméretek csavarmenetekhez, illesztési osztályok	
Illesztések és illesztési hézagok általános rendszere	
Illesztési terv légi járművekhez és hajtóművekhez	
Hajlítási, csavarási és kopási határértékek	
Tengelyek, csapágys és egyéb alkatrészek ellenőrzésének szabványos módszerei	
7.7. Elektromos kábelek és csatlakozók	2
Folytonosság, szigetelési és csatlakoztatási technikák és vizsgálatok	
Kézi és hidraulikus működtetésű krimpelőszerszámok alkalmazása	
Sajtolts csatlakozások ellenőrzése	
Csatlakozócsapok eltávolítása és behelyezése	
Koaxiális kábelek: vizsgálatok és beszerelési óvintézkedések	
A huzalozás védelmének módszerei: kábelköteg és kábelkötegtartó, kábelbilincsek, védőköpenyezési eljárások, beleértve a hőszugorítást is, árnyékolás	

▼ **M6**

	Szint
	B3
7.8. Szegecskötések	2
Szegecskötések, szegecs távolság	
Szerszámok szegecseléshez és súllyesztéshez	
Szegecskötések ellenőrzése	
7.9. Csövek és tömlők	2
Légi jármű csöveinek hajlítása, tágitása/peremezése	
Légi jármű csöveinek és tömlőinek vizsgálata és ellenőrzése	
Csövek beépítése és bilincsezése	
7.10. Rugók	1
Rugók vizsgálata és ellenőrzése	
7.11. Csapágyak	2
Csapágyak vizsgálata, tisztítása és ellenőrzése	
Csapágyak kenési követelményei	
Csapágyak meghibásodása és ennek okai	
7.12. Közlőmű	2
Fogaskerek ellenőrzése, holtjáték	
Ékszíjak és ékszíjtárcsák, láncok és lánckerekek ellenőrzése	
Orsós meghajtások, emelőkaros rudazatok, húzó-toló rudazatok ellenőrzése	
7.13. Vezérlőhuzalok	2
Vég szerelvények rögzítése	
Vezérlőhuzalok vizsgálata és ellenőrzése	
Bowdenhuzalok; flexibilis légijármű-vezérlő rendszerek	
7.14. Anyagok megmunkálása	
7.14.1. Lemezek	2
Hajlítási ráhagyások kiszámítása és berajzolása	
Fémlemez feldolgozása, beleértve hajlítást és alakítást	
Fémlemez munkák ellenőrzése	
7.14.2. Kompozitok és nemfémes anyagok	2
Kötési módszerek	
Környezeti feltételek	
Vizsgálati módszerek	

▼ **M6**

	Szint
	B3
7.15. Hegesztés, keményforrasztás, lágyforrasztás, kötés	
a) Lágyforrasztási eljárások, forrasztott kötések vizsgálata	2
b) Hegesztési és keményforrasztási eljárások Hegesztett és keményforrasztott kötések vizsgálata Kötési módszerek és a kötések vizsgálata	2
7.16. Légi járművek tömege és egyensúlya	
a) Súlypont- és határegyensúly-számítás: a vonatkozó dokumentumok használata	2
b) A légi jármű előkészítése mérlegeléshez A légi jármű mérlegelése	2
7.17. A légi járművek kezelése és tárolása	2
A légi jármű gurítása/vontatása és a hozzá tartozó biztonsági óvintézkedések	
A légi jármű felbakolása, kitámasztása, biztosítása és a hozzá tartozó biztonsági óvintézkedések	
A légi jármű tárolási módszerei	
Üzemanyag-feltöltési/-leürítési eljárások	
Jégtelenítési/jegesedés elleni eljárások	
Elektromos, hidraulikus és pneumatikus energia biztosítása a földön	
A környezeti feltételek hatása a repülőgép kezelésére és üzemeltetésre	
7.18. Szétszerelési, vizsgálati, javítási és szerelési technikák	
a) Meghibásodások fajtái és szemrevételezéses vizsgálati módszerek A korrózió megszüntetése, értékelése és a korrózióvédelem helyreállítása	3
b) Általános javítási módszerek, szerkezeti javítási kézikönyv (Structural Repair Manual) Öregedési, kifáradási és korrózió-ellenőrzési módszerek	2
c) Roncsolásmentes vizsgálati eljárások, például festékdifúziós, röntgen-, örvényáram-, ultrahangos és endoszkópos vizsgálatok	2
d) Szét- és összeszerelési módszerek	2
e) Hibakeresési módszerek	2
7.19. Rendkívüli események	
a) Villámcsapás és HIRF utáni vizsgálatok	2
b) Rendkívüli események, például kemény landolás és turbulenciák utáni vizsgálatok	2

▼ **M6**

	Szint
	B3
7.20. Karbantartási eljárások	2
Karbantartás tervezése	
Módosítási eljárások	
Raktározási eljárások	
Minősítési/üzembhelyezési eljárások	
Repülőgép-üzemeltetési interfész	
Karbantartási vizsgálat/minőség-ellenőrzés/minőségbiztosítás	
Kiegészítő karbantartási eljárások	
Korlátozott üzemidejű komponensek ellenőrzése	

8. MODUL: AZ AERODINAMIKA ALAPJAI

	Szint			
	A	B1	B2	B3
8.1. A légkör fizikája	1	2	2	1
International Standard Atmosphere (ISA) [nemzetközi szabványos légkör], alkalmazása az aerodinamikára				
8.2. Aerodinamika	1	2	2	1
Légáramlás egy test körül				
Határréteg, lamináris és turbulens áramlás, szabad levegőáramlás, relatív levegőáramlás, feláramlás és leáramlás, örvények, stagnálás				
A fogalmak: hajlás, szárnymélység, közepes aerodinamikai mélység, profilellenállás (káros ellenállás), indukált ellenállás, nyomásközpont, állásszög, pozitív szárnyelcsa- varodás és negatív szárnyelcsavarodás, karcsúsági fok, szárnyalak és szárnykarcsúság				
Vonóerő, súly, aerodinamikai eredő				
Felhajtóerő és ellenállás keletkezése: állásszög, felhajtóerő-tényező, ellenállás-tényező, polárgörbe, áramlásleszakadás				
Szárnyfelület elszennyeződése, ideértve a jeget, a havat, a deresedést				
8.3. A repülés elmélete	1	2	2	1
A felhajtóerő, a súlypont, a vonóerő és a légellenállás közötti kapcsolat				
Siklószám				
Stabil repülések, teljesítmény				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
A fordulás elmélete				
A terhelési tényező hatása: áramlás-leválás, repülőteljesítmény-burkológörbe és szerkezeti korlátozások				
A felhajtóerő fokozása				
8.4. Repülésstabilitás és dinamika	1	2	2	1
Hosszanti, oldal- és iránystabilitás				

9A. MODUL: EMBERI TÉNYEZŐK

Megjegyzés: Ez a modul a B3 kategóriára nem vonatkozik. A B3 kategóriára vonatkozó tárgyakat a 9B modul határozza meg.

	Szint		
	A	B1	B2
9.1. Általánosságok	1	2	2
Az emberi tényezők figyelembevételének szükségessége			
Emberi tényezőkre/emberi hibára visszavezethető események			
Murphy törvénye			
9.2. Az emberi teljesítmény és korlátai	1	2	2
Látás			
Hallás			
Információfeldolgozás			
Figyelem és észlelés			
Emlékezet			
Klausztrófóbia és fizikai hozzáférhetőség			
9.3. Szociálpszichológia	1	1	1
Felelősség: az egyéné és a csoporté			
Motiváció és demotiváció			
Csoportnyomás			
„Kulturális” érdekeltség			
Csapatmunka			
Irányítás, felügyelet és vezetés			

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B2
9.4. A teljesítményt befolyásoló tényezők	2	2	2
Kondíció/egészség			
Stressz: otthoni és munkahelyi			
Időhiány és határidők			
Munkaterhelés: túl nagy és túl kicsi			
Alvás és fáradtság, több műszakos munkavégzés			
Alkohol, gyógyszerek, kábítószer			
9.5. Fizikai környezet	1	1	1
Zaj és füst			
Megvilágítás			
Klíma és hőmérséklet			
Mozgás és rezgés			
Munkahelyi környezet			
9.6. Feladatok	1	1	1
Fizikai munka			
Rutinfeladatok			
Vizuális ellenőrzés			
Bonyolult rendszerek			
9.7. Kommunikáció	2	2	2
A csoporton belül és a csoportok között			
Munka naplózása és nyilvántartása			
„Naprakésznek lenni”, aktualitás			
Információk terjesztése			
9.8. Emberi hibák	1	2	2
Hibamodellek és hibaelméletek			
Hibatípusok a karbantartási munkáknál			
A hiba következményei (azaz balesetek)			
Hibák elkerülése és kezelése			
9.9. Munkahelyi veszélyek	1	2	2
Veszélyek felismerése és elkerülése			
Vészhelyzetek kezelése			

▼ **M6**

9B. MODUL: EMBERI TÉNYEZŐK

Megjegyzés: Ennek a modulnak a B3 kategóriájú engedéllyel rendelkező személyeket érintő, kevésbé összetett karbantartási környezetet kell visszatükröznie.

	Szint
	B3
9.1. Általánosságok	2
Az emberi tényezők figyelembevételének szükségessége	
Emberi tényezőkre/emberi hibára visszavezethető események	
Murphy-törvénye	
9.2. Az emberi teljesítmény és korlátai	2
Látás	
Hallás	
Információfeldolgozás	
Figyelem és észlelés	
Emlékezet	
Klausztofóbia és fizikai hozzáférhetőség	
9.3. Szociálpszichológia	1
Felelősség: az egyéné és a csoporté	
Motiváció és demotiváció	
Csoportnyomás	
„Kulturális” érdekeltség	
Csapatmunka	
Irányítás, felügyelet és vezetés	
9.4. A teljesítményt befolyásoló tényezők	2
Kondíció/egészség	
Stressz: otthoni és munkahelyi	
Időhiány és határidők	
Munkaterhelés: túl nagy és túl kicsi	
Alvás és fáradtság, több műszakos munkavégzés	
Alkohol, gyógyszerek, kábítószer	
9.5. Fizikai környezet	1
Zaj és füst	
Megvilágítás	
Klíma és hőmérséklet	
Mozgás és rezgés	

▼ **M6**

	Szint
	B3
Munkahelyi környezet	
9.6. Feladatok	1
Fizikai munka	
Rutinfeladatok	
Vizuális ellenőrzés	
Bonyolult rendszerek	
9.7. Kommunikáció	2
A csoporton belül és a csoportok között	
Munka naplózása és nyilvántartása	
„Naprakésznek lenni”, aktualitás	
Információk terjesztése	
9.8. Emberi hibák	2
Hibamodellek és hibaelméletek	
Hibatípusok a karbantartási munkáknál	
A hiba következményei (azaz balesetek)	
Hibák elkerülése és kezelése	
9.9. Munkahelyi veszélyek	2
Veszélyek felismerése és elkerülése	
Vészhelyzetek kezelése	

10. MODUL: LÉGI KÖZLEKEDÉSI RENDELKEZÉSEK

	Szint			
	A	B1	B2	B3
10.1. Szabályozási környezet	1	1	1	1
A Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet szerepe				
Az Európai Bizottság szerepe				
Az EASA szerepe				
A tagállamok és a nemzeti légiközlekedési hatóságok szerepe				
A 216/2008/EK rendelet, valamint az ennek végrehajtási szabályait tartalmazó 1702/2003/EK és 2042/2003/EK rendelet				
A különféle mellékletek (részek), például a 21. rész, az M. rész, a 145. rész, a 66. rész, a 147. rész és az EU-OPS közötti viszonyrendszer				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
10.2. Tanúsító személyek – karbantartás	2	2	2	2
A 66. rész részletes ismerete				
10.3. Jóváhagyott karbantartó szervezetek	2	2	2	2
A 145. rész és az M. rész F. alrészének részletes ismerete				
10.4. Légitforgalmi műveletek	1	1	1	1
Az EU-OPS általános ismerete				
Légijármű-üzemeltetői bizonyítványok				
Az üzemeltető kötelezettségei különösen a folyamatos légi alkalmasság biztosítása és a karbantartás vonatkozásában				
Légijármű-karbantartási program				
MEL/CDL				
A légi jármű fedélzetén tartandó okmányok				
A légi járművön elhelyezendő jelzések, jelölések				
10.5. A légi járművek, valamint azok részeinek és berendezéseinek tanúsítása				
a) <i>Általánosságok</i>	—	1	1	1
A 21. rész és az EASA CS-23, CS-25, CS-27, CS-29 bizonyítványkiadási feltételeinek általános ismerete				
b) <i>Dokumentumok</i>	—	2	2	2
Légi alkalmassági bizonyítvány; korlátozott légi alkalmassági bizonyítványok és repülési engedély				
Lajstrombavételi bizonyítvány				
Zajbizonyítvány				
Tömegjegyzőkönyv				
Rádióengedély és jóváhagyás				
10.6. Légi alkalmasság fenntartása	2	2	2	2
A 21. rész folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó előírásainak részletes ismerete				
Az M. rész részletes ismerete				

▼ **M6**

	Szint			
	A	B1	B2	B3
10.7. Az alábbiakra érvényes nemzeti és nemzetközi előírások (ha EU-előírások nem léptek a helyükre)				
a) Karbantartási programok, karbantartási ellenőrzések és felülvizsgálatok Légi alkalmassági utasítások Karbantartási közlemények, gyártói karbantartási információk Módosítások és javítások Karbantartási dokumentáció: karbantartási kézikönyvek, szerkezetjavítási kézikönyv, képes alkatrész-katalógus stb.	1	2	2	2
<i>Csak az A-tól B2 kategóriáig terjedő engedélyek esetében:</i> Alap minimális felszerelési lista, minimálisan felszerelési lista, kiszolgálási eltérési lista				
b) Légi alkalmasság fenntartása A minimális felszerelésre vonatkozó követelmények – berepülések	—	1	1	1
<i>Csak a B1 és B2 kategóriás engedélyek esetében:</i> ETOPS, karbantartási és kiszolgálási követelmények Minden időjárási körülmény melletti üzemelés, 2/3 kategóriás üzemelés.				

11A. MODUL: GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETE ÉS RENDSZEREI

	Szint	
	A	B1.1
11.1. Repülélelmélet		
11.1.1. <i>A repülőgép aerodinamikája és a repülésvezérlés</i>	1	2
Az alábbi szerkezetek működésmódja és hatása: — Csűrőkormányzás: csűrőlap és aerodinamikai kormányfelület — Magassági kormányzás: magassági kormány, stabilizátorok, állítható vezérsík és kacsaszárny — Független tengely körüli kormányzás, oldalkormány-korlátozók Kormányzás magassági/csűrőkormány kombinációkkal és magassági/oldalkormány kombinációkkal Felhajtóerő-növelő eszközök, rések, orrsegédszárny, fűkaszárnyak, csűrő-fűklapok Ellenálláskeltő eszközök, légterelő, aerodinamikai kormányfelület, áramlásrontók, fűklapok Szárnny-áramlásterelő, fűrészfogas belépőélek hatásai Határreteg-szabályozás örvénykeltők, blokkolóélek vagy belépőéleszközök segítségével		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
Trimmelőlapok, egyensúlyozó és ellen-egyensúlyozó lapok, segéd kormányok, rugós segéd kormányok, ellensúly, vezérsík-előfeszítés, aerodinamikai belső kiegyenlítő panelek működésmódja és hatása		
11.1.2. <i>Nagy sebességű repülés</i>	1	2
Hangsebesség, szubszonikus repülés, repülés hanghatárhoz közeli sebességgel, szuperszonikus repülés		
Mach-szám, kritikus Mach-szám, kompresszibilitási berezgés, nyomáshullám, aerodinamikai felmelegedés, felületszabály		
A légáramlást befolyásoló tényezők nagy sebességű repülőgépek hajtóműveinek belépő nyílásainál		
A nyílazás hatása a kritikus Mach-számmra		
11.2. Sárkányszerkezetek – általános fogalmak		
a) A szerkezeti szilárdsággal szemben támasztott légi alkalmassági követelmények	2	2
Szerkezeti osztályozás, primer, szekunder és tercier		
Meghibásodásmentesség, megbízható élettartam és sérüléstűrési koncepciói		
Zóna- és állomásazonosító rendszerek		
Igénybevétel, terhelés, hajlítás, összenyomás, nyírás, csavarás, feszültség, tangenciális feszültség, kifáradás		
Üritési és szellőztetési intézkedések		
Rendszerbeépítési intézkedések		
Villámcsapás elleni intézkedések		
Légijármű-kötőanyagok		
b) Építési módok: héjszerkezetű törzs, formatartó bordák, hosszmerővítő, hosszartók, törzsbordák, bordák, burkolóelemek, támasztékok, összekötő elemek, főtartók, fedélzeti struktúrák, erősítések, külső burkolás módszerei, korrózióvédelem, szárny, csűrőfelületek, hajtóműrögzítések	1	2
Sárkányépítési módszerek: szegecselés, csavarozás, kötések		
Felületvédelmi módszerek, például krómozás, eloxálás, lakkozás		
Felülettisztítás		
Sárkányszimmetria: kiegyensúlyozási módszerek és szimmetria-ellenőrzések		
11.3. Sárkányszerkezetek – repülőgépek		
11.3.1. <i>Géptörzs (ATA 52/53/56)</i>	1	2
Felépítés és nyomástartó tömítés		
Szárny, magassági kormány, függesztőszerkezet és futóműrögzítés		
Ülésbeépítés és teherrakodó rendszer		
Ajtók és vészkijáratok: felépítés, szerkezetek, működtető és biztonsági berendezések		
Ablakok és szélvédők felépítése és szerkezetei		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
11.3.2. <i>Szárnny (ATA 57)</i>	1	2
Felépítés		
Üzemanyag-tárolás		
Futómű, függesztőszerkezet, vezérsíkok és felhajtóerő-növelő/légellen-állás-fokozó tartozékok		
11.3.3. <i>Magassági kormány (ATA 55)</i>	1	2
Felépítés		
Írányítófelületek rögzítése		
11.3.4. <i>Írányítófelületek (ATA 55/57)</i>	1	2
Felépítés és rögzítés		
Kiegyensúlyozás – tömeg és aerodinamika		
11.3.5. <i>Gondolák/függesztőszerkezetek (ATA 54)</i>	1	2
Gondolák/felfüggesztő szerkezetek:		
— Felépítés		
— Tűzfalak		
— Hajtómű-felfüggesztések		
11.4. Légkondicionáló és kabinnyomás-kiegyenlítő berendezés (ATA 21)		
11.4.1. <i>Levegőellátás</i>	1	2
Légellátási források, ideértve a hajtóműlevegő-megcsapolást, segédhajtóművet és a földi kiszolgáló járművet		
11.4.2. <i>Légkondicionáló berendezés</i>	1	3
Légkondicionáló berendezések		
Levegő- és gőzciklusú hűtőberendezések		
Elosztórendszerek		
Áramlás-, hőmérséklet- és nedvességtartalom-szabályozó rendszer		
11.4.3. <i>Túlnyomás-biztosítás</i>	1	3
Túlnyomás-biztosító rendszerek		
Szabályozás és kijelzés, ideértve a szabályozó- és a biztonsági szelepeket is		
Kabinnyomás-szabályozók		
11.4.4. <i>Biztonsági és riasztókészülékek</i>	1	3
Védő- és riasztóberendezések		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
11.5. Műszerek/repülőelektronikai rendszerek		
11.5.1. <i>Műszerrendszerek (ATA 31)</i>	1	2
Torlónyomásos: magasságmérő, repüléssebesség-mérő, emelkedési-/süllyedéssebesség-mérő		
Giroszkópos: műhorizont, helyzetjelző, repülésirány-jelző, irányszög-jelző, fordulás- és csúszásjelző, forduláskoordinátor		
Iránytűk: közvetlen leolvasás, távleolvasás		
Állásszög-kijelző, túlhúzásra figyelmeztető riasztórendszerek		
Üveg pilótafülke		
Más repülőgéprendszer-kijelzők		
11.5.2. <i>Repülőelektronikai rendszerek</i>	1	1
Az alábbi rendszerek rendszerelrendezésének és működésmódjának alapjai:		
— Robotpilóta (ATA 22)		
— Kommunikációs rendszerek (ATA 23)		
— Navigációs rendszerek (ATA 34)		
11.6. Villamosenergia-ellátó rendszerek (ATA 24)	1	3
Akkumulátorok beépítése és működése		
Egyenáram-ellátás		
Váltakozóáram-ellátás		
Vészhelyzeti áramellátás		
Feszültség szabályozás		
Energiaelosztás		
Irányváltók, transzformátorok, egyenirányítók		
Áramkörök védelme		
Külső/földi áramellátás		
11.7. Készülékek és felszerelések (ATA 25)		
a) Vészhelyzeti felszerelésekkel szemben támasztott követelmények	2	2
Ülések és biztonsági övek és övek		
b) Kabinelrendezés	1	1
Készülék elrendezés		
Kabinberendezések		
Utaskabin szórakoztató berendezései		
Konyhafelszerelések		
Teherrakodó és -rögzítő felszerelések		
Utaslépcsők		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
11.8. Tűzvédelem (ATA 26)	1	3
a) Tűz- és füstérzékelő és riasztó rendszerek		
Tűzoltó berendezések		
Rendszerellenőrzések		
b) Hordozható tűzoltó készülékek	1	1
11.9. Kormányrendszer (ATA 27)	1	3
Elsődleges kormányberendezések: csűrőkormány, magassági kormány, oldalkormány, aerodinamikai kormány		
Trimmelőlapok		
Aktív terhelésszabályozás		
Felhajtóerő-növelő berendezések		
Áramlásrontók, féklapok		
Rendszerműködtetés: kézi, hidraulikus, pneumatikus, elektromos, elektronikusan vezérelt		
Kormányterhelés-szimuláció, bólintáscsillapító, Mach- trimmszabályozó, oldalkormány-korlátozó, kormányreteszelő rendszerek		
Kiegyenlítés és felszerelés		
Túlhűzés-védelmi/-riasztó rendszer		
11.10. Üzemanyagrendszer (ATA 28)	1	3
Rendszerelrendezés		
Üzemanyagtartályok		
Üzemanyag-ellátó rendszerek		
Gyorsűrítés, levegőztetés és leeresztés		
Áttöltés és átvétel		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Üzemanyag-feltöltés és -leeresztés		
Üzemanyagrendszerek hosszkiegyenlítéssel		
11.11. Hidraulikarendszer (ATA 29)	1	3
Rendszerelrendezés		
Hidraulikafolyadékok		
Hidraulikartartályok és akkumulátorok		
Nyomás létrehozása: elektromos, mechanikus, pneumatikus		
Nyomás létrehozása vészhelyzetben		
Szűrők		
Nyomásszabályozás		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
Energiaelosztás		
Jelző- és riasztórendszerek		
Csatlakozás más rendszerekhez		
11.12. Jég és eső elleni védelem (ATA 30)	1	3
Jégképződés, osztályozása és észlelése		
Jegesedés elleni védelmi rendszerek: elektromos, forró levegős és vegyi		
Jégmentesítő rendszerek: elektromos, forró levegős, pneumatikus és vegyi		
Víztaszító anyag		
Szondák és lefolyók fűtése		
Ablaktörlő berendezés		
11.13. Futómű (ATA 32)	2	3
Felépítés, lengéscsillapítás		
Kibocsátó- és behúzórendszerek: normál és vészhelyzeti		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Kerekek, fékek, blokkolásgátló és automatikus fékrendszer		
Gumiabroncsok		
Kormánymű		
Légi-földi érzékelőrendszer		
11.14. Fények (ATA 33)	2	3
Külső: navigációs, ütközésvédelem, leszálló, guruló, jég		
Belső: utastér, pilótafülke, csomagtér		
Vészvilágítás		
11.15. Oxigén (ATA 35)	1	3
Rendszerelrendezés: pilótafülke, utastér		
Források, tárolás, feltöltés és elosztás		
Ellátás szabályozása		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
11.16. Pneumatika/vákuum (ATA 36)	1	3
Rendszerelrendezés		
Források: hajtómű, segédhajtómű, kompresszor, tartályok, földi ellátás		
Nyomásszabályozás		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
Elosztás		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Csatlakozások más rendszerekhez		
11.17. Víz/hulladék (ATA 38)	2	3
Vízrendszer elrendezése, ellátás, elosztás, karbantartás és leeresztés		
Mosdórendszer-elrendezés, öblítés és karbantartás		
Korróziós vonatkozások		
11.18. Fedélzeti karbantartó rendszerek (ATA 45)	1	2
Központi karbantartási számítógép		
Adatbeviteli rendszer		
Elektronikus könyvtárrendszer		
Nyomtatás		
Sárkányfelügyelet (károsodástűrés felügyelete)		
11.19. Integrált moduláris repülőelektronika (ATA 42)	1	2
Az integrált moduláris repülőelektronikai (Integrated Modular Avionics; IMA) modulokba jellemzően beépíthető funkciók többek között: Szívárgásszabályozás, légnyomás-szabályozás, szellőzés és levegőszabályozás, repülőelektronika és pilótafülke szellőzésének szabályozása, hőmérséklet-szabályozás, légitforgalmi kommunikáció, repülőelektronikai kommunikációs router, elektromos terhelésvezérlés, áramkör-megszakítás ellenőrzése, elektromos BITE-rendszer, üzemanyag-kezelés, fékezés-szabályozás, kormánymű-szabályozás, futómű kibocsátása és behúzása, gumibroncsnyomás-kijelzés, olajnyomás-kijelzés, fékhőmérséklet ellenőrzése stb.		
Központi rendszer Hálózati komponensek		
11.20. Kabinrendszerek (ATA 44)	1	2
Az utasok szórakoztatásának módját, valamint a légi járművön belüli (kabinközi kommunikációs adatrendszer), illetve a légi jármű kabinja és a földi állomások (kabinhálózati szolgáltatás) közötti kommunikációt biztosító egységek és komponensek. Ide tartozik a hang-, az adat-, a zene- és a képátvitel.		
A kabinközi kommunikációs adatrendszer a pilótafülke/utaskísérő személyzet és a kabinrendszerek közötti csatlakozást biztosítja. Ezek a rendszerek támogatják a különböző kapcsolódó cserélhető elemek adat-cseréjét, működtetésük pedig jellemzően utaskísérői paneleken keresztül történik.		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1.1
A kabinhálózati szolgáltatás jellemzően egy szerverből áll, amely többek között a következő rendszerekhez csatlakozik: — adat-/rádiókommunikáció, fedélzeti szórakoztató rendszer. A kabinhálózati szolgáltatás például az alábbi funkciókat láthatja el: — felszállás előtti/felszállási jelentésekhez való hozzáférés, — e-mail-/intranet-/internet-hozzáférés, — utasadatbázis. Utastéri központi rendszer Fedélzeti szórakoztató rendszer Külső kommunikációs rendszer Utastéri tömegmemória-rendszer Utastéri ellenőrzési rendszer Egyéb kabinrendszer 11.21. Információs rendszerek (ATA 46) Digitális információk hagyományosan papíron, mikrofilmen vagy microfiche-en történő tárolásának, frissítésének és kikeresésének módját biztosító egységek és komponensek. Magukban foglalnak tárolási és keresési funkcióra szánt egységeket, például elektronikus könyvtáron belüli tömeges tárolást és szabályozót. Nem foglalnak magukban más használatra szánt vagy más rendszerekkel megosztott egységeket vagy komponenseket, például fedélzeti nyomtatót vagy általános használatra szánt kijelzőt. Jellemzően ide tartoznak a légiforgalmi és információkezelő rendszerek és a hálózati szerverrendszerek. Légi járműre vonatkozó általános információs rendszer Fedélzeti információs rendszer Karbantartási információs rendszer Utasokra vonatkozó utastéri információs rendszer Egyéb információs rendszer	1	2

11B. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

1. megjegyzés: Ez a modul a B3 kategóriára nem vonatkozik. A B3 kategóriára vonatkozó tárgyakat a 11C modul határozza meg.

2. megjegyzés: Ennek a modulnak az A2 és B1.2 alkategóriáknak megfelelő repülőgépek technológiáját kell visszatükröznie.

	Szint	
	A2	B1,2
11.1. Repüléselmélet		
11.1.1. A repülőgép aerodinamikája és a repülésvezérlés		
Az alábbi szerkezetek működésmódja és hatása: — Csűrőkormányzás: csűrőlap és aerodinamikai kormányfelület — Magassági kormányzás: magassági kormány, stabilizátorok, állítható vezérsík és kacsaszárny — Függőleges tengely körüli kormányzás, oldalkormány-korlátozók	1	2

▼ M6

	Szint	
	A2	B1,2
Kormányzás magassági/csűrőkormány kombinációkkal és magassági/oldalkormány kombinációkkal		
Felhajtóerő-növelő eszközök, rések, orrsegédzárny, fűkszárnyak, csűrő-féklapok		
Ellenálláskeltő eszközök, légtelölők, aerodinamikai kormányfelület, áramlásrontók, féklapok		
Szárnny-áramlásterelők, fűrészfogas belépőélek hatásai		
Határreteg-szabályozás örvénykeltők, blokkolóékek vagy belépőéleszközök segítségével		
Trimmelőlapok, egyensúlyozó és ellen-egyensúlyozó lapok, segéd kormányok, rugós segéd kormányok, ellensúly, vezérsík-előfeszítés, aerodinamikai belső kiegyenlítő panelek működésmódja és hatása		
11.1.2. Nagy sebességű repülés – nem releváns	—	—
11.2. Sárkányszerkezetek – általános fogalmak		
a) A szerkezeti szilárdsággal szemben támasztott légi alkalmassági követelmények	2	2
Szerkezeti osztályozás, primer, szekunder és tercier		
Meghibásodásmentesség, megbízható élettartam és sérüléstűrési koncepciói		
Zóna- és állomásazonosító rendszerek		
Igénybevétel, terhelés, hajlítás, összenyomás, nyírás, csavarás, feszültség, tangenciális feszültség, kifáradás		
Üritési és szellőztetési intézkedések		
Rendszerbeépítési intézkedések		
Villámcsapás elleni intézkedések		
Légijármű-kötőanyagok		
b) Építési módok: héjszerkezetű törzs, formatartó bordák, hosszmerővítő, hosszartók, törzsbordák, bordák, burkolóelemek, támasztékok, összekötő elemek, főtartók, fedélzeti struktúrák, erősítések, külső burkolás módszerei, korrózióvédelem, szárny, csűrőfelületek, hajtóműrögzítések	1	2
Sárkányépítési módszerek: szegecselés, csavarozás, kötések		
Felületvédelmi módszerek, például krómozás, eloxálás, lakkozás		
Felülettisztítás		
Sárkányszimmetria: kiegyensúlyozási módszerek és szimmetria-ellenőrzések		
11.3. Sárkányszerkezetek – repülőgépek		
11.3.1. Géptörzs (ATA 52/53/56)	1	2
Felépítés és nyomástartó tömítés		
Szárnny, magassági kormány, függesztőszerkezet és futóműrögzítés		
Ülésbeépítés		
Ajtók és vészkijáratok: felépítés és működés		
Ablakok és szélvédők felépítése és szerkezetei		

▼ **M6**

	Szint	
	A2	B1,2
11.3.2. <i>Szárny (ATA 57)</i>	1	2
Felépítés		
Üzemanyag-tárolás		
Futómű, függesztőszerkezet, vezérsíkok és felhajtóerő- növelő/légellen-állás-fokozó tartozékok		
11.3.3. <i>Magassági kormány (ATA 55)</i>	1	2
Felépítés		
Irányítófelületek rögzítése		
11.3.4. <i>Irányítófelületek (ATA 55/57)</i>	1	2
Felépítés és rögzítés		
Kiegyensúlyozás – tömeg és aerodinamika		
11.3.5. <i>Gondolák/függesztőszerkezetek (ATA 54)</i>	1	2
Gondolák/felfüggesztő szerkezetek:		
— Felépítés		
— Tűzfalak		
— Hajtómű-felfüggesztések		
11.4. Légkondicionáló és kabinyomás-kiegyenlítő berendezés (ATA 21)	1	3
Nyomásbetápláló és klímaberendezés		
Kabinyomás-szabályozó, védelmi és riasztóberendezések		
Fűtési rendszerek		
11.5. Műszerek/repülőelektronikai rendszerek		
11.5.1. <i>Műszerrendszerek (ATA 31)</i>	1	2
Torlónyomásos: magasságmérő, repüléssebesség-mérő, emelkedési-/süllyedéssebesség-mérő		
Giroszkópos: műhorizont, helyzetjelző, repülésirány-jelző, irányszög-jelző, fordulás- és csúszásjelző, forduláskoordinátor		
Iránytűk: közvetlen leolvasás, távleolvasás		
Állásszög-kijelző, túlhúzásra figyelmeztető riasztórendszerek		
Üveg pilótafülke		
Más repülőgéprendszer-kijelzők		
11.5.2. <i>Repülőelektronikai rendszerek</i>	1	1
Az alábbi rendszerek rendszerelrendezésének és működésmódjának alapjai:		
— Robotpilóta (ATA 22)		
— Kommunikációs rendszerek (ATA 23)		
— Navigációs rendszerek (ATA 34)		

▼ **M6**

	Szint	
	A2	B1,2
11.6. Villamosenergia-ellátó rendszerek (ATA 24)	1	3
Akkumulátorok beépítése és működése		
Egyenáram-ellátás		
Feszültségszabályozás		
Energiaelosztás		
Áramkörök védelme		
Irányváltók, transzformátorok		
11.7. Készülékek és felszerelések (ATA 25)		
a) Vészhelyzeti felszerelésekkel szemben támasztott követelmények	2	2
Ülések és biztonsági övek és övek		
b) Kabinelrendezés	1	1
Készülékrendezés		
Kabinberendezések		
Utaskabin szórakoztató berendezései		
Konyhafelszerelések		
Teherrakodó és -rögzítő felszerelések		
Utaslépcsők		
11.8. Tűzvédelem (ATA 26)		
a) Tűz- és füstérzékelő és riasztó rendszerek	1	3
Tűzoltó berendezések		
Rendszerellenőrzések		
b) Hordozható tűzoltó készülékek	1	3
11.9. Kormányrendszer (ATA 27)	1	3
Elsődleges kormányberendezések: csűrőkormány, magassági kormány, oldalkormány, aerodinamikai kormány		
Trimmelőlapok		
Felhajtóerő-növelő berendezések		
Rendszerműködtetés: kézi		
Kormányreteszelő rendszerek		
Kiegyenlítés és felszerelés		
Túlhúzásra figyelmeztető rendszer		
11.10. Üzemanyagrendszer (ATA 28)	1	3
Rendszerelrendezés		
Üzemanyagtartályok		
Üzemanyag-ellátó rendszerek		
Áttöltés és átvétel		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		

▼ **M6**

	Szint	
	A2	B1,2
Üzemanyag-feltöltés és -leeresztés		
11.11. Hidraulikarendszer (ATA 29)	1	3
Rendszerelrendezés		
Hidraulikafolyadékok		
Hidraulikatartályok és akkumulátorok		
Nyomás létrehozása: elektromos, mechanikus, pneumatikus		
Szűrők		
Nyomásszabályozás		
Energiaelosztás		
Jelző- és riasztórendszerek		
11.12. Jég és eső elleni védelem (ATA 30)	1	3
Jégek képződés, osztályozása és észlelése		
Jégmentesítő rendszerek: elektromos, forró levegős, pneumatikus és vegyi		
Szondák és lefolyók fűtése		
Ablaktörlő berendezés		
11.13. Futómű (ATA 32)	2	3
Felépítés, lengéscsillapítás		
Kibocsátó- és behúzórendszerek: normál és vészhelyzeti		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Kerekek, fékek, blokkolásgátló és automatikus fékrendszer		
Gumiabroncsok		
Kormánymű		
Légi-földi érzékelőrendszer		
11.14. Fények (ATA 33)	2	3
Külső: navigációs, ütközésvédelem, leszálló, guruló, jég		
Belső: utastér, pilótafülke, csomagtér		
Vészvilágítás		
11.15. Oxigén (ATA 35)	1	3
Rendszerelrendezés: pilótafülke, utastér		
Források, tárolás, feltöltés és elosztás		
Ellátás szabályozása		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		

▼ **M6**

	Szint	
	A2	B1,2
11.16. Pneumatika/vákuum (ATA 36)	1	3
Rendszerelrendezés		
Források: hajtómű/segédhajtómű, kompresszor, tartályok, földi ellátás		
Nyomásszabályozás		
Elosztás		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Csatlakozások más rendszerekhez		
11.17. Víz/hulladék (ATA 38)	2	3
Vízrendszer elrendezése, ellátás, elosztás, karbantartás és leeresztés		
Mosdórendszer-elrendezés, öblítés és karbantartás		
Korróziós vonatkozások		

11C. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

Megjegyzés: Ennek a modulnak a B3 kategóriának megfelelő repülőgépek technológiáját kell visszatükröznie.

	Szint
	B3
11.1. A repülés elmélete	
<i>A repülőgép aerodinamikája és a repülésvezérlés</i>	1
Az alábbi szerkezetek működésmódja és hatása:	
— Csűrőkormányzás: csűrőlapok	
— Magassági kormányzás: magassági kormány, stabilizátorok, állítható vezérsík és kacsaszárny	
— Függőleges tengely körüli kormányzás, oldalkormány-korlátozók	
Kormányzás magassági/csűrőkormány kombinációkkal és magassági/oldal-kormány kombinációkkal	
Felhajtóerő-növelő eszközök, rések, orrsegédzsárny, fékszárnyak, csűrő-féklapok	
Ellenálláskeltő eszközök, áramlásrontók, féklapok	
Szárny-áramlásterelők, fűrészfogas belépőélek hatásai	
Határréteg-szabályozás örvénykeltők, blokkolóékek vagy belépőéleszközök segítségével	
Trimmelőlapok, egyensúlyozó és ellen-egyensúlyozó lapok, segédkormányok, rugós segédkormányok, ellensúly, vezérsík-előfeszítés, aerodinamikai belső kiegyenlítő panelek működésmódja és hatása	

▼ **M6**

	Szint
	B3
11.2. Sárkányszerkezetek – általános fogalmak	
a) A szerkezeti szilárdsággal szemben támasztott légi alkalmassági követelmények Szerkezeti osztályozás, primer, szekunder és tercier Meghibásodásmentesség, megbízható élettartam és sérüléstűrési koncepciói Zóna- és állomásazonosító rendszerek Igénybevétel, terhelés, hajlítás, összenyomás, nyírás, csavarás, feszültség, tangenciális feszültség, kifáradás Üritési és szellőztetési intézkedések Rendszerbeépítési intézkedések Villámcsapás elleni intézkedések Légijármű-kötőanyagok	2
b) Építési módok: héjszerkezetű törzs, formatartó bordák, hosszmerévítők, hosszartók, törzsbordák, bordák, burkolóelemek, támasztékok, összekötő elemek, főtartók, fedélzeti struktúrák, erősítések, külső burkolás módszerei, korrózióvédelem, szárny, csűrőfelületek, hajtóműrögzítések Sárkányépítési módszerek: szegecselés, csavarozás, kötések Felületvédelmi módszerek, például krómozás, eloxálás, lakkozás Felülettisztítás Sárkányszimmetria: kiegyensúlyozási módszerek és szimmetria-ellenőrzések	2
11.3. Sárkányszerkezetek – repülőgépek	
11.3.1. Géptörzs (ATA 52/53/56)	1
Felépítés Szárny, magassági kormány, függesztőszerkezet és futóműrögzítés Ülésbeépítés Ajtók és vészkijáratok: felépítés és működés Ablakok és szélvédők felépítése és szerkezetei	
11.3.2. Szárny (ATA 57)	1
Felépítés Üzemanyag-tárolás Futómű, függesztőszerkezet, vezérsíkok és felhajtóerő-növelő/légellenállás-fokozó tartozékok	
11.3.3. Magassági kormány (ATA 55)	1
Felépítés Irányítófelületek rögzítése	
11.3.4. Irányítófelületek (ATA 55/57)	1
Felépítés és rögzítés Kiegyensúlyozás – tömeg és aerodinamika	

▼ **M6**

	Szint
	B3
11.3.5. <i>Gondolák/függesztőszerkezetek (ATA 54)</i>	
Gondolák/felfüggesztő szerkezetek:	1
— Felépítés	
— Tűzfalak	
— Hajtómű-felfüggesztések	
11.4. Légkondicionáló berendezés (ATA 21)	
Fűtési és szellőztetési rendszerek	1
11.5. Műszerek/repülőelektronikai rendszerek	
11.5.1. <i>Műszerrendszerek (ATA 31)</i>	1
Torlónyomásos: magasságmérő, repüléssebesség-mérő, emelkedési-/süllyedéssebesség-mérő	
Giroszkópos: műhorizont, helyzetjelző, repülésirány-jelző, irányszögjelző, fordulás- és csúszásjelző, forduláskoordinátor	
Iránytűk: közvetlen leolvasás, távleolvasás	
Állásszög-kijelző, túlhúzásra figyelmeztető riasztórendszerek	
Üveg pilótafülke	
Más repülőgéprendszer-kijelzők	
11.5.2. <i>Repülőelektronikai rendszerek</i>	1
Az alábbi rendszerek rendszerelrendezésének és működésmódjának alapjai:	
— Robotpilóta (ATA 22)	
— Kommunikációs rendszerek (ATA 23)	
— Navigációs rendszerek (ATA 34)	
11.6. Villamosenergia-ellátó rendszerek (ATA 24)	2
Akkumulátorok beépítése és működése	
Egyenáram-ellátás	
Feszültségszabályozás	
Energiaelosztás	
Áramkörök védelme	
Irányváltók, transzformátorok	
11.7. Készülékek és felszerelések (ATA 25)	2
Vészhelyzeti felszerelésekkel szemben támasztott követelmények	
Ülések és biztonsági övek és övek	

▼ **M6**

	Szint
	B3
11.8. Tűzvédelem (ATA 26)	2
Hordozható tűzoltó készülékek	
11.9. Kormányrendszer (ATA 27)	3
Elsődleges kormányberendezések: csűrőkormány, magassági kormány, oldalkormány, aerodinamikai kormány	
Trimmelőlapok	
Felhajtóerő-növelő berendezések	
Rendszerműködtetés: kézi	
Kormányreteszelő rendszerek	
Kiegyenlítés és felszerelés	
Túlhúzásra figyelmeztető rendszer	
11.10. Üzemanyagrendszer (ATA 28)	2
Rendszerelrendezés	
Üzemanyagtartályok	
Üzemanyag-ellátó rendszerek	
Áttöltés és átvétel	
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek	
Üzemanyag-feltöltés és -leeresztés	
11.11. Hidraulikarendszer (ATA 29)	2
Rendszerelrendezés	
Hidraulikafolyadékok	
Hidraulikatartályok és akkumulátorok	
Nyomás létrehozása: elektromos, mechanikus, pneumatikus	
Szűrők	
Nyomásszabályozás	
Energiaelosztás	
Jelző- és riasztórendszerek	
11.12. Jég és eső elleni védelem (ATA 30)	1
Jégképződés, osztályozása és észlelése	
Jégmentesítő rendszerek: elektromos, forró levegős, pneumatikus és vegyi	
Szondák és lefolyók fűtése	
Ablaktörlő berendezés	

▼ **M6**

	Szint	
	A3	B1,3
11.13. Futómű (ATA 32)	2	
Felépítés, lengéscsillapítás		
Kibocsátó- és behúzórendszerek: normál és vészhelyzeti		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Kerekek, fékek, blokkolásgátló és automatikus fékrendszer		
Gumiabroncsok		
Kormánymű		
11.14. Fények (ATA 33)	2	
Külső: navigációs, ütközésvédelem, leszálló, guruló, jég		
Belső: utastér, pilótafülke, csomagtér		
Vészvilágítás		
11.15. Oxigén (ATA 35)	2	
Rendszerelrendezés: pilótafülke, utastér		
Források, tárolás, feltöltés és elosztás		
Ellátás szabályozása		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
11.16. Pneumatika/vákuum (ATA 36)	2	
Rendszerelrendezés		
Források: hajtómű, segédhajtómű, kompresszor, tartályok, földi ellátás		
Nagynyomású és vákuumszivattyúk		
Nyomásszabályozás		
Elosztás		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Csatlakozások más rendszerekhez		

12. MODUL: HELIKOPTEREK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

	Szint	
	A3	B1,3
12.1. Repüléselmélet – forgószárnyas gépek aerodinamikája	1	2
Terminológia		
A pörgettyűs precesszió kihatásai		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
Ellennyomaték és irányvezérlés		
Felhajtóerő-aszimmetria, áramlás-leválás a lapátvégen		
Fordulási hajlam és helyesbítése		
Coriolis-hatás és kiegyenlítés		
Örvénygyűrű állapot, teljesítménybeállítás, túl nagy hosszirányú bólintás		
Autorotáció		
Talajhatás		
12.2. Repülésszabályozó rendszerek	2	3
Ciklikus lapátállítás		
Együttes lapátállítás		
Bolygótárcsa		
Elfordulásvezérlés: Forgatónyomaték-kiegyenlítés, farokrotor, megcsapolt levegő		
Főrotorfő: kialakítási és működési jellemzői		
Rotorfejbillentő csukló lengéscsillapítója: funkció és felépítés		
Rotorlapátok: a fő- és a farokrotor felépítése és rögzítése		
Kiegyenlítőfej, fix és állítható magassági vezérsíkok		
Rendszerműködtetés: kézi, hidraulikus, pneumatikus, elektromos, elektronikusan vezérelt		
Kormányterhelés-szimuláció		
Kiegyenlítés és felszerelés		
12.3. Lapát nyomkövetésének vizsgálata és rezgéselemzés	1	3
Rotorbeállítás		
Fő- és farokrotor nyomkövetésének vizsgálata		
Statikus és dinamikus kiegyensúlyozás		
Rezgésfajták, rezgéscsökkentési módszerek		
Talajrezonancia		
12.4. Közlőmű	1	3
Közlőművek, fő- és farokrotor		
Tengelykapcsolók, szabadon futó egységek és rotorfék		
Farokrotor hajtótengelye, rugalmas tengelykapcsoló, csapágyazás, rezgéscsillapító, függőcsapágytartó		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
12.5. Sárkányszerkezetek		
a) A szerkezeti szilárdsággal szemben támasztott légi alkalmassági követelmények Szerkezeti osztályozás, primer, szekunder és tercier Meghibásodásmentesség, megbízható élettartam és sérüléstűrési koncepciói Zóna- és állomásazonosító rendszerek Igénybevétel, terhelés, hajlítás, összenyomás, nyírás, csavarás, feszültség, tangenciális feszültség, kifáradás Üritési és szellőztetési intézkedések Rendszerbeépítési intézkedések Villámcsapás elleni intézkedések	2	2
b) Építési módok: héjszerkezetű törzs, formatartó bordák, hosszmerővítő, törzsbordák, bordák, burkolóelemek, támasztékok, összekötő elemek, főtartók, fedélzeti struktúrák, erősítések, külső burkolás módszerei és korrózióvédelem Függesztőszerkezetek, vezérsíkok és futóműrögzítés Ülésbeépítés Ajtók: felépítés, szerkezetek, működtető és biztonsági berendezések Ablakok és szélvédők felépítése és szerkezetei Üzemanyag-tárolás Tűzfalak Hajtómű-felfüggesztések Sárkányépítési módszerek: szegecselés, csavarozás, kötések Felületvédelmi módszerek, például krómozás, eloxálás, lakkozás Felülettisztítás Sárkányszimmetria: kiegyensúlyozási módszerek és szimmetria-ellenőrzések	1	2
12.6. Léghőszabályozó berendezés (ATA 21)		
12.6.1 Levegőellátás	1	2
Légellátási források, beleértve hajtóműlevegő-megcsapolás és földi légellátó kocsit		
12.6.2 Léghőszabályozó berendezés	1	3
Léghőszabályozó berendezések		
Elosztórendszerek		
Áramlás- és hőmérséklet-szabályozó rendszerek		
Védő- és riasztóberendezések		
12.7. Műszerek/repülőelektronikai rendszerek		
12.7.1. Műszerrendszerek (ATA 31)	1	2
Torlónyomásos: magasságmérő, repüléssebesség-mérő, emelkedési-/süllyedésssebesség-mérő		
Giroszkópos: műhorizont, helyzetjelző, repülésirány-jelző, irányszög-jelző, fordulás- és csúszásjelző, forduláskoordinátor		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
Iránytűk: közvetlen leolvasás, távleolvasás		
Rezgésjelző rendszerek – HUMS		
Üveg pilótafülke		
Más repülőgéprendszer-kijelzők		
12.7.2. <i>Repülőelektronikai rendszerek</i>	1	1
Az alábbi rendszerek rendszerelrendezésének és működésmódjának alapjai:		
Robotpilóta (ATA 22)		
Kommunikációs rendszerek (ATA 23)		
Navigációs rendszerek (ATA 34)		
12.8. Villamosenergia-ellátó rendszerek (ATA 24)	1	3
Akkumulátorok beépítése és működése		
Egyenáram-ellátás, váltakozóáram-ellátás		
Vészhelyzeti áramellátás		
Feszültségszabályozás, áramkörvédelem		
Energiaelosztás		
Irányváltók, transzformátorok, egyenirányítók		
Külső/földi áramellátás		
12.9. Készülékek és felszerelések (ATA 25)		
a) Vészhelyzeti felszerelésekkel szemben támasztott követelmények	2	2
Ülések és biztonsági övek és övek		
Emelőrendszerek		
b) Vészhelyzeti úszási rendszerek	1	1
Kabinkialakítás, rakományrögzítés		
Készülékrendezés		
Kabinberendezések		
12.10. Tűzvédelem (ATA 26)	1	3
Tűz- és füstérzékelő és riasztó rendszerek		
Tűzoltó berendezések		
Rendszerellenőrzések		
12.11. Üzemanyagrendszer (ATA 28)	1	3
Rendszerelrendezés		
Üzemanyagtartályok		
Üzemanyag-ellátó rendszerek		
Gyorsűrítés, levegőztetés és leeresztés		
Áttöltés és átvétel		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Üzemanyag-feltöltés és -leeresztés		
12.12. Hidraulikarendszer (ATA 29)	1	3
Rendszerelrendezés		
Hidraulikafolyadékok		
Hidraulikatartályok és akkumulátorok		
Nyomás létrehozása: elektromos, mechanikus, pneumatikus		
Nyomás létrehozása vészhelyzetben		
Szűrők		
Nyomásszabályozás		
Energiaelosztás		
Jelző- és riasztórendszerek		
Csatlakozás más rendszerekhez		
12.13. Jég és eső elleni védelem (ATA 30)	1	3
Jégeképződés, osztályozása és észlelése		
Jegesedés elleni és jégtelenítő rendszerek: elektromos, forró levegős és vegyi		
Vízszívó anyag és eltávolítása		
Szondák és lefolyók fűtése		
Ablaktörlő berendezés		
12.14. Futómű (ATA 32)	2	3
Felépítés, lengéscsillapítás		
Kibocsátó- és behúzórendszerek: normál és vészhelyzeti		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Kerekek, gumibroncsok, fékek		
Kormánymű		
Légi-földi érzékelőrendszer		
Csúszótalpak, úszótestek		
12.15. Fények (ATA 33)	2	3
Külső: navigációs, leszálló, guruló, jég		
Belső: utastér, pilótafülke, csomagtér		
Vészvilágítás		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
12.16. Pneumatika/vákuum (ATA 36)	1	3
Rendszerelrendezés		
Források: hajtómű, segédhajtómű, kompresszor, tartályok, földi ellátás		
Nyomásszabályozás		
Elosztás		
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek		
Csatlakozások más rendszerekhez		
12.17. Integrált moduláris repülőelektronika (ATA 42)	1	2
Az integrált moduláris repülőelektronikai (Integrated Modular Avionics; IMA) modulokba jellemzően beépíthető funkciók többek között:		
Szívárgásszabályozás, légnyomás-szabályozás, szellőzés és levegőszabályozás, repülőelektronika és pilótafülke szellőzésének szabályozása, hőmérséklet-szabályozás, légiforgalmi kommunikáció, repülőelektronikai kommunikációs router, elektromos terhelésvezérlés, áramkör-megszakítás ellenőrzése, elektromos BITE-rendszer, üzemanyag-kezelés, fékezés-szabályozás, kormánymű-szabályozás, futómű kibocsátása és behúzása, gumiabroncsnyomás-kijelzés, olajnyomás-kijelzés, fékhőmérséklet ellenőrzése stb.		
Központi rendszer		
Hálózati komponensek		
12.18. Fedélzeti karbantartó rendszerek (ATA45)	1	2
Központi karbantartási számítógép		
Adatbeviteli rendszer		
Elektronikus könyvtárrendszer		
Nyomtatás		
Sárkányfelügyelet (károsodástűrés felügyelete)		
12.19. Információs rendszerek (ATA 46)	1	2
Digitális információk hagyományosan papíron, mikrofilmen vagy microfiche-en történő tárolásának, frissítésének és kikeresésének módját biztosító egységek és komponensek. Magukban foglalnak tárolási és keresési funkcióra szánt egységeket, például elektronikus könyvtáron belüli tömeges tárolást és szabályozót. Nem foglalnak magukban más használatra szánt vagy más rendszerekkel megosztott egységeket vagy komponenseket, például fedélzeti nyomtatót vagy általános használatra szánt kijelzőt.		
Jellemzően ide tartoznak a légiforgalmi és információkezelő rendszerek és a hálózati szerverrendszerek.		
Légi járműre vonatkozó általános információs rendszer		
Fedélzeti információs rendszer		

▼ **M6**

	Szint	
	A3 A4	B1,3 B1,4
Karbantartási információs rendszer		
Utásokra vonatkozó utastéri információs rendszer		
Egyéb információs rendszer		

13. MODUL: LÉGI JÁRMŰVEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

	Szint
	B2
13.1. Repüléselmélet	
a) <i>A repülőgép aerodinamikája és repülésvezérlés</i> Az alábbi szerkezetek működésmódja és hatása: — csűrőkormányzás: csűrőlap és aerodinamikai kormányfelület — magassági kormányzás: magassági kormány, stabilizátorok, állítható vezérsík és kacsaszárny — függőleges tengely körüli kormányzás: oldalkormány-korlátozók Kormányzás magassági/csűrőkormány kombinációkkal és magassági/oldalkormány kombinációkkal Felhajtóerő-növelő berendezések: rések, orrsegédszárny, fékszárnyak Ellenálláskeltő eszközök, aerodinamikai kormányfelület, áramlásrontók, féklapok Trimmelőlapok, segédkormányok, kormányfelületek előfeszítésének működésmódja és hatása	1
b) <i>Nagy sebességű repülés</i> Hangsebesség, szubszonikus repülés, repülés hanghatárhoz közeli sebességgel, szuperszonikus repülés Mach-szám, kritikus Mach-szám	1
c) <i>Forgószárnyas gépek aerodinamikája</i> Terminológia A ciklikus, az együttes és a farokrotorlapát-állítás működésmódja és hatása	1
13.2. Sárkányszerkezetek – általános fogalmak	
a) Szerkezeti rendszer alapjai	1
b) Zóna- és állomásazonosító rendszerek Elektromos összekötés Villámcsapás elleni intézkedések	2

▼ **M6**

	Szint
	B2
13.3. Robotpilóta (ATA22) Az automatikus repülésirányítás alapjai, beleértve működési elveit és aktuális terminológiáját is Parancsjel-feldolgozás Üzem módok: dőlési, bólintási és legyezőmozgás-csatorna Legyezőmozgás-csillapítók Stabilitásfokozó rendszer helikoptereknél Automatikus trimmelésvezérlés Robotpilóta navigációs támogatás interfésze Automatikus tolóerő-vezérlő rendszerek Automatikus leszállórendszerek: alapelvek és kategóriák, üzemmódok, megközelítés, leszállás, áttartolás, rendszerfelügyelet és meghibásodási feltételek	3
13.4. Kommunikáció/navigáció (ATA23/34) A rádióhullámok terjedésének alapjai, antennák, átviteli vezetékek, kommunikáció, vevő- és adóberendezések Az alábbi rendszerek működési elve: — Ultrarövid hullámú kommunikáció (URH [VHF]) — Rövidhullámú kommunikáció (RH [HF]) — Audio — Vészhelyzeti adók — Pilótafülke hangrögzítő berendezés — URH körsugárzó irányadó (VOR) — Automatikus iránymérő rendszer (ADF) — Műszeres leszállítórendszer (ILS) — Mikrohullámú leszállítórendszer (MLS) — Repülésirányító rendszerek; távolságmérő készülék (DME) — VLF-sávú és hiperbola-navigáció (VLF/Omega) — Doppler-navigáció — Területi navigáció, RNAV-rendszerek — Repülésirányító rendszerek — Globális helymeghatározó rendszer (GPS), globális műholdas navigációs rendszer (GNSS) — Tehetetlenségi navigációs rendszer — Légi közlekedési ellenőrző transzponder, szekunder légtérellenőrző radar — Légiforgalmi ütközésselkerülési riasztórendszer (TCAS) — Időjárásradar — Rádió-magasságmérő — ARINC kommunikációs és jelentő rendszer	3

▼ **M6**

	Szint
	B2
13.5. Villamosenergia-ellátás (ATA 24)	3
Akkumulátorok beépítése és működése	
Egyenáram-ellátás	
Váltakozóáram-ellátás	
Vészhelyzeti áramellátás	
Feszültség szabályozás	
Energiaelosztás	
Irányváltók, transzformátorok, egyenirányítók	
Áramkörvédelem	
Külső/földi áramellátás	
13.6. Készülékek és felszerelések (ATA 25)	3
Vészhelyzeti felszerelésekkel szemben támasztott követelmények	
Utaskabin szórakoztató berendezése	
13.7. Kormányrendszer (ATA 27)	
a) Elsődleges kormányberendezések: csűrőkormány, magassági kormány, oldalkormány, aerodinamikai kormány	2
Trimmelés	
Aktív terhelésszabályozás	
Felhajtóerő-növelő berendezések	
Áramlásrontók, féklapok	
Rendszerműködtetés: kézi, hidraulikus, pneumatikus	
Kormányterhelés-szimuláció, legyezőmozgás-csillapító, Mach-trimm-szabályozó, oldalkormány-korlátozó, kormányreteszelő rendszerek	
Túlhúzásvédelmi/riasztó rendszer	
b) Rendszerműködtetés: elektromos, elektronikusan vezérelt	3
13.8. Műszerrendszerek (ATA 31)	3
Osztályozás	
Légkör	
Terminológia	
Nyomásmérő készülékek és rendszerek	
Torlónyomáson alapuló rendszerek	
Magasságmérők	
Emelkedési-/süllyedéssebesség-mérők	
Repüléssebesség-kijelzők	
Mach-mérők	
Magasságjelző/riasztó rendszerek	

▼ **M6**

	Szint
	B2
Levegőadatok a számítógépen	
Műszerek pneumatikus rendszere	
Közvetlen leolvasású nyomás- és hőmérsékletmérők	
Hőmérsékletjelző rendszerek	
Üzemanyagmennyiség-jelző rendszerek	
A pörgettyűs mozgás alapelvei	
Műhorizontok	
Csúszásjelzők	
Pörgettyűs iránytűk	
Földközelségjelző riasztórendszerek	
Íránytűrendszerek	
Repülésiadat-rögzítő rendszerek	
Elektronikus repülésműszer-rendszerek	
Műszeres riasztórendszerek, köztük fő figyelmeztető rendszer és központi figyelmeztető tábló	
Átesésjelző rendszerek és állásszögjelző rendszerek	
Rezgésmérés és kijelzés	
Üveg pilótafülke	
13.9. Fények (ATA 33)	3
Külső: navigációs, leszálló, guruló, jég	
Belső: utastér, pilótafülke, csomagtér	
Vészvilágítás	
13.10. Fedélzeti karbantartó rendszerek (ATA 45)	3
Központi karbantartó számítógép	
Adatbeviteli rendszer	
Elektronikus könyvtárrendszer	
Nyomtatás	
Szerkezetfelügyelet (károsodástűrés felügyelete)	
13.11. Légkondicionáló és kabinnyomás-kiegyenlítő berendezés (ATA 21)	
13.11.1. Levegőellátás	2
Légellátási források, ideértve a hajtóműlevegő-megcsapolást, segédhajtóművet és a földi kiszolgáló járművet	

▼ **M6**

	Szint
	B2
13.11.2. <i>Légkondicionáló berendezés</i>	
Légkondicionáló berendezések	2
Levegő- és gőzciklusú hűtőberendezések	3
Elosztórendszerek	1
Áramlás-, hőmérséklet- és nedvességtartalom-szabályozó rendszer	3
13.11.3. <i>Túlnyomás-biztosítás</i>	3
Túlnyomás-biztosító rendszerek	
Szabályozás és kijelzés, ideértve a szabályozó- és a biztonsági szelepeket is	
Kabinnyomás-szabályozók	
13.11.4. <i>Biztonsági és riasztókészülékek</i>	3
Védő- és riasztóberendezések	
13.12. Tűzvédelem (ATA 26)	
a) Tűz- és füstérzékelő és riasztó rendszerek	3
Tűzoltó berendezések	
Rendszerellenőrzések	
b) Hordozható tűzoltó készülékek	1
13.13. Üzemanyagrendszer (ATA 28)	
Rendszerelrendezés	1
Üzemanyagtartályok	1
Üzemanyag-ellátó rendszerek	1
Gyorsűrítés, levegőztetés és leeresztés	1
Áttöltés és átvétel	2
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek	3
Üzemanyag-feltöltés és -leeresztés	2
Üzemanyagrendszerek hosszkiegyenlítéssel	3
13.14. Hidraulikarendszer (ATA 29)	
Rendszerelrendezés	1
Hidraulikafolyadékok	1
Hidraulikatartályok és akkumulátorok	1
Nyomás létrehozása: elektromos, mechanikus, pneumatikus	3
Nyomás létrehozása vészhelyzetben	3

▼ **M6**

	Szint
	B2
Szűrők	1
Nyomásszabályozás	3
Energiaelosztás	1
Jelző- és riasztórendszerek	3
Csatlakozás más rendszerekhez	3
13.15. Jég és eső elleni védelem (ATA 30)	
Jégképződés, osztályozása és észlelése	2
Jegesedés elleni védelmi rendszerek: elektromos, forró levegős és vegyi	2
Jégmentesítő rendszerek: elektromos, forró levegős, pneumatikus, vegyi	3
Vízvezető anyag	1
Szondák és lefolyók fűtése	3
Ablaktörlő berendezések	1
13.16. Futómű (ATA 32)	
Felépítés, lengéscsillapítás	1
Kibocsátó- és behúzórendszerek: normál és vészhelyzeti	3
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek	3
Kerekek, fékek, blokkolásgátló és automatikus fékrendszer	3
Gumiabroncsok	1
Kormánymű	3
Légi-földi érzékelőrendszer	3
13.17. Oxigén (ATA 35)	
Rendszerelrendezés: pilótafülke, utastér	3
Források, tárolás, feltöltés és elosztás	3
Ellátás szabályozása	3
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek	3
13.18. Pneumatika/vákuum (ATA 36)	
Rendszerelrendezés	2
Források: hajtómű, segédhajtómű, kompresszor, tartályok, földi ellátás	2
Nyomásszabályozás	3
Elosztás	1

▼ **M6**

	Szint
	B2
Jelző- és figyelmeztetőkészülékek	3
Csatlakozások más rendszerekhez	3
13.19. Víz/hulladék (ATA 38)	2
Vízrendszer elrendezése, ellátás, elosztás, karbantartás és leeresztés	
Mosdórendszer-elrendezés, öblítés és karbantartás	
13.20. Integrált moduláris repülőelektronika (ATA 42)	3
Az integrált moduláris repülőelektronikai (Integrated Modular Avionics; IMA) modulokba jellemzően beépíthető funkciók többek között: Szívárgásszabályozás, légnyomás-szabályozás, szellőzés és levegőszabályozás, repülőelektronika és pilótafülke szellőzésének szabályozása, hőmérséklet-szabályozás, légiforgalmi kommunikáció, repülőelektronikai kommunikációs router, elektromos terhelésvezérlés, áramkör-megszakítás ellenőrzése, elektromos BITE-rendszer, üzemanyag-kezelés, fékezés-szabályozás, kormánymű-szabályozás, futómű kibocsátása és behúzása, gumibroncsnyomás-kijelzés, olajnyomás-kijelzés, fékhőmérséklet ellenőrzése stb.	
Központi rendszer	
Hálózati komponensek	
13.21. Kabinrendszerek (ATA 44)	3
Az utasok szórakoztatásának módját, valamint a légi járművön belüli (kabinközi kommunikációs adatrendszer), illetve a légi jármű kabinja és a földi állomások (kabinhálózati szolgáltatás) közötti kommunikációt biztosító egységek és komponensek. Ide tartozik a hang-, az adat-, a zene- és a képátvitel.	
A kabinközi kommunikációs adatrendszer a pilótafülke/utaskísérő személyzet és a kabinrendszerek közötti csatlakozást biztosítja. Ezek a rendszerek támogatják a különböző kapcsolódó cserélhető elemek adat-cseréjét, működtetésük pedig jellemzően utaskísérői paneleken keresztül történik.	
A kabinhálózati szolgáltatás jellemzően egy szerverből áll, amely többek között a következő rendszerekhez csatlakozik:	
— Adat-/rádiókommunikáció, fedélzeti szórakoztató rendszer	
A kabinhálózati szolgáltatás például az alábbi funkciókat láthatja el:	
— Felszállás előtti/felszállási jelentésekhez való hozzáférés	
— E-mail-/intranet-/internet-hozzáférés	
— Utasadatbázis	
Utastéri központi rendszer	
Fedélzeti szórakoztató rendszer	
Külső kommunikációs rendszer	

▼ **M6**

	Szint
	B2
Utastéri tömegmemória-rendszer	3
Utastéri ellenőrzési rendszer	
Egyéb kabinrendszer	
13.22. Információs rendszerek (ATA 46)	
Digitális információk hagyományosan papíron, mikrofilmen vagy microfiche-en történő tárolásának, frissítésének és kikeresésének módját biztosító egységek és komponensek. Magukban foglalnak tárolási és keresési funkcióra szánt egységeket, például elektronikus könyvtáron belüli tömeges tárolást és szabályozót. Nem foglalnak magukban más használatra szánt vagy más rendszerekkel megosztott egységeket vagy komponenseket, például fedélzeti nyomtatót vagy általános használatra szánt kijelzőt.	
Jellemzően ide tartoznak a légiforgalmi és információkezelő rendszerek és a hálózati szerverrendszerek.	
Légi járműre vonatkozó általános információs rendszer	
Fedélzeti információs rendszer	
Karbantartási információs rendszer	
Utasokra vonatkozó utastéri információs rendszer	
Egyéb információs rendszer	

14. MODUL: MEGHAJTÁS

	Szint
	B2
14.1. Gázturbinás hajtóművek	1
a) Sugárhajtóművek, mellékáramkörű gázturbinás hajtóművek, turbó-ventilátoros hajtóművek és turbólégcsavaros hajtóművek szerkezeti felépítése és működésmódja	
b) Elektronikus hajtómű-szabályozó és üzemanyagmérő rendszer (FADEC).	2
14.2. Hajtóműkijelző rendszer	2
Kiáramló gáz hőmérséklet/fokozatok közötti turbinahőmérséklet	
Hajtómű fordulatszáma	
Hajtóműtölőerő-kijelzés rendszere: hajtómű nyomásviszonyai, hajtómű-turbina-kilépőnyomás vagy -sugárcsőnyomás	
Olajnyomás és hőmérséklet	
Üzemanyagnyomás, hőmérséklet és áramlás	
Töltőnyomás	
Hajtómű forgatónyomatéka	
Légcsavar-fordulatszám	

▼ **M6**

	Szint
	B2
14.3. Indító és gyújtási rendszerek	2
A hajtóműindító rendszerek működésmódja és alkotórészei	
Gyújtásrendszerek és alkotóelemeik	
Karbantartási biztonsági követelmények	

15. MODUL: GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰ

	Szint	
	A	B1
15.1. Alapismeretek	1	2
Helyzeti energia, mozgási energia, Newton mozgástörvényei, Brayton-ciklus		
Összefüggés az erő, a munka, a teljesítmény, az energia, a sebesség, a gyorsulás között		
A sugárhajtómű, a mellékáramkörű gázsugárhajtómű, a turbóventilátoros hajtómű és a turbólégcsavaros hajtómű szerkezeti felépítése és működése		
15.2. Hajtómű-teljesítmény	—	2
Bruttó tolóerő, nettó tolóerő, tolóerő lefojtott fűvónyílásnál, tolóerő-eloszlás, eredő tolóerő, tolóerő-teljesítmény lóerőben, egyenértékű tengelyteljesítmény, fajlagos üzemanyag-fogyasztás		
Hajtóműhatásfokok		
Külsőáram-viszony és hajtómű-nyomásviszony		
A gázáram nyomása, hőmérséklete és sebessége		
Hajtómű-teljesítmények, statikus tolóerő, a sebesség a magasság és a forró klíma hatása, legnagyobb teljesítmény, korlátozások		
15.3. Levegőbelépő nyílások	2	2
Kompresszor levegőbeömlő nyílásai		
A belépőnyílások különböző kialakításainak hatása		
Jégvédelem		
15.4. Kompresszor	1	2
Axiális és centrifugális típusok		
Szerkezeti jellemzők, működési elvek és alkalmazások		
Ventilátorkiegyensúlyozás		
Működésmód:		
Az áramlásleszakadás és a nyomáshullám okai és kihatásai kompresszoroknál		
Légáramlás-szabályozás módszerei: csapolószelepek, állítható belépő vezetőlápátok, állítható vezetőlápátok, forgatható vezetőlápátok		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1
Sűrítési viszony		
15.5. Égőtér	1	2
Szerkezeti jellemzők és működésmód		
15.6. Turbinák	2	2
Különböző turbinalapát-típusok működése és jellemzői		
A lapátok rögzítése a tárcsára		
Turbina vezetőlapátok		
A turbinalapátok kúszó alakváltozásának okai és kihatásai		
15.7. Kiáramlás	1	2
Szerkezeti jellemzők és működésmód		
Konvergens, divergens és állítható fűvókák		
Hajtóműzaj-csökkentés		
Sugárfordítók		
15.8. Csapágyak és tömítések	—	2
Szerkezeti jellemzők és működésmód		
15.9. Kenőanyagok és üzemanyagok	1	2
Tulajdonságok és műszaki jellemzők		
Üzemanyag-adalékok		
Biztonsági intézkedések		
15.10. Kenési rendszerek	1	2
Rendszerműködés/elrendezés és alkotóelemek		
15.11. Üzemanyagrendszerek	1	2
Hajtómű-szabályozó és üzemanyagmérő rendszerek működésmódja, ideértve az elektronikus hajtómű-szabályozást (FADEC) is		
Rendszerelrendezés és alkotóelemek		
15.12. Levegőrendszerek	1	2
Hajtómű-levegőelosztó és jegesedés elleni védelmi rendszer működésmódja, ideértve a belső hűtést, tömitést és külső légellátást is		
15.13. Indító és gyújtási rendszerek	1	2
A hajtóműindító rendszerek működésmódja és alkotórészei		
Gyújtásrendszerek és alkotóelemeik		
Karbantartási biztonsági követelmények		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1
15.14. Hajtómű jelzőrendszerek	1	2
Kiáramló gázhőmérséklet/fokozatok közötti turbinahőmérséklet		
Hajtóműtolóerő-kijelzés rendszere: hajtómű nyomásviszonyai, hajtómű-turbina-kilépőnyomás vagy -sugárcsőnyomás		
Olajnyomás és hőmérséklet		
Üzemanyagnyomás és -áramlás		
Hajtómű fordulatszám		
Rezgésmérés és kijelzés		
Forgatónyomaték		
Teljesítmény		
15.15. Teljesítményfokozó rendszerek	—	1
Működés és alkalmazások		
Víz-, víz-metanol-befecskendezés		
Utánégető rendszerek		
15.16. Turbólégcsavaros hajtóművek	1	2
Gázkapcsolású/szabad turbinák és közlőmű-kapcsolású turbinák		
Fordulatszám-csökkentő váltóművek		
Integrált hajtómű- és légcsavar-szabályozók		
Fordulatszám-túllépést megelőző biztonsági berendezések		
15.17. Turbóventilátoros hajtóművek	1	2
Elrendezések, meghajtórendszerek, fordulatszám-csökkentő hajtóművek, tengelykapcsolók, szabályozórendszerek		
15.18. Segédhajtóművek (APU-k)	1	2
Cél, működésmód, védelem módja		
15.19. Hajtómű-beépítés	1	2
Tűzfalak, hajtóműborítások, zajelnyelő burkolat, hajtóműfelfüggesztések, rezgécscillapító felfüggesztések, tömlők, csövek, tápvezetékek, csatlakozók, kábelkötegek, vezérlőkábelek és -rudak, emelési pontok és leeresztők kialakítása		
15.20. Tűzvédelmi rendszerek	1	2
Tűzjelző és tűzoltó rendszerek működésmódja		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1
15.21. Hajtómű-ellenőrzés és földi működtetés	1	3
Indítási és próbafutási eljárás a földön		
A motorteljesítmény és a paraméterek értelmezése		
A folyamatok figyelemmel kísérése (beleértve olajelemzést, vibrációt és endoszkópos vizsgálatot)		
► C2 A hajtómű és komponenseinek ellenőrzése a hajtóműgyártó által megadott feltételekre, tűrésekre és adatokra ◀		
A kompresszor mosása/tisztítása		
Idegen tárgyak okozta sérülések		
15.22. A hajtómű tárolása és konzerválása	—	2
A hajtómű és tartozékai/rendszerei konzerválása és dekonzerválása		

16. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰ

	Szint		
	A	B1	B3
16.1. Alapismeretek	1	2	2
Mechanikai, termikus és volumetrikus hatásfok			
Működési elvek – 2-ütemű, 4-ütemű, benzin és dízel			
Lökettérfogat és sűrítési viszony			
Hajtómű-kialakítás és gyújtási sorrend			
16.2. Motorteljesítmény	1	2	2
Teljesítményszámítás és -mérés			
A motorteljesítményt befolyásoló tényezők			
Keverék/szegényítés, előgyújtás			
16.3. Hajtómű-konstrukció	1	2	2
Forgattyúház, forgattyús tengely, vezérműtengelyek, olajteknők			
Segédberendezés-hajtómű			
Henger- és dugattyúcsoportok			
Hajtórúd, szívó- és kipufogókönyök			
Szelepmechanizmusok			

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B3
Légcsavar fordulatszám-csökkentő áttétele			
16.4. Üzemanyagrendszerek			
16.4.1. <i>Porlasztó</i>	1	2	2
Típusok, felépítés és működési elvek			
Jegesedés és fűtés			
16.4.2. <i>Üzemanyag-befecskendező rendszerek</i>	1	2	2
Típusok, felépítés és működési elvek			
16.4.3. <i>Elektronikus motorvezérlés</i>	1	2	2
Hajtómű-szabályozó és üzemanyagmérő rendszerek működésmódja, ideértve az elektronikus hajtómű-szabályozást (FADEC) is			
Rendszerelrendezés és alkotóelemek			
16.5. Indító és gyújtási rendszerek	1	2	2
Indítórendszerek, előmelegítő rendszerek			
Mágneses gyújtások, felépítés és működési elvek			
Gyújtókábel, gyújtógyertyák			
Kis- és nagyfeszültségű rendszerek			
16.6. Szívó-, kipufogó- és hűtőrendszerek	1	2	2
Szívóberendezések felépítése és működése, ideértve a pótlevegőrendszereket is			
Kipufogórendszerek, motorhűtő rendszerek – lég- és folyadékűtés			
16.7. Feltöltés/turbófeltöltés	1	2	2
A feltöltés elvei és célja és hatása a hajtóműparaméterekre			
A feltöltő/turbófeltöltő rendszerek felépítése és működése			
Rendszerterminológia			
Vezérlőrendszerek			
Rendszervédelem			
16.8. Kenőanyagok és üzemanyagok	1	2	2
Tulajdonságok és műszaki jellemzők			
Üzemanyag-adalékok			

▼ **M6**

	Szint		
	A	B1	B3
Biztonsági intézkedések			
16.9. Kenési rendszerek	1	2	2
Rendszerműködés/elrendezés és alkotóelemek			
16.10. Hajtómű jelzőrendszerei	1	2	2
Hajtómű fordulatszám			
Hengerfej-hőmérséklet			
Hűtőfolyadék-hőmérséklet			
Olajnyomás és hőmérséklet			
Kipufogógáz-hőmérséklet			
Üzemanyagnyomás és -áramlás			
Töltőnyomás			
16.11. Hajtómű-beépítése	1	2	2
Tűzfalak, hajtóműborítások, zajelnyelő burkolat, hajtóműfelfüggesztések, rezgés csillapító felfüggesztések, tömlők, csövek, tápvezetékek, csatlakozók, kábelkötegek, vezérlőkábelek és -rudak, emelési pontok és leeresztők kialakítása			
16.12. Hajtómű-ellenőrzés és földi üzem	1	3	2
Indítási és próba futási eljárás a földön			
A motorteljesítmény és a paraméterek értelmezése			
► C2 A hajtómű és komponenseinek ellenőrzése: a hajtóműgyártó által megadott feltételek, tűrések és adatok ◀			
16.13. A hajtómű tárolása és konzerválása	—	2	1
A hajtómű és tartozékai/rendszerei konzerválása és dekonzerválása			

17A. MODUL: LÉGCSAVAR

Megjegyzés: Ez a modul a B3 kategóriára nem vonatkozik. A B3 kategóriára vonatkozó tárgyakat a 17B modul határozza meg.

	Szint	
	A	B1
17.1. Alapismeretek	1	2
Lapátelelem-elmélet		

▼ **M6**

	Szint	
	A	B1
Nagy/kis lapátszög, fordított szög, állásszög, forgási sebesség		
Légcsavarcsúszás		
Aerodinamikai, centrifugális és tolóerők		
Forgatónyomaték		
Relatív légáramlás a lapát állásszögre figyelemmel		
Vibráció és rezonancia		
17.2. Légcsavar-konstrukció	1	2
Fából készült, kompozit és fém légcsavaroknál alkalmazott szerkezeti megoldások és anyagok		
Lapátállomás, lapát nyomó oldala, lapátszár, lapát szívó oldala és lapáttagy		
Rögzített légcsavar, állítható légcsavar, állandó fordulatszámú légcsavar		
A légcsavar és a légcsavarkúp beépítése		
17.3. Légcsavarállító berendezés	1	2
Fordulatszám-szabályozási és lapátállítási módszerek, mechanikus és elektromos/elektronikus		
Vitorlázó helyzetbe állítás és fékezés		
Fordulatszám-túllépés elleni védelem		
17.4. Légcsavar szinkronizálása	—	2
Szinkronizáló és szinkronfázis-berendezés		
17.5. Légcsavar jegesedés elleni védelme	1	2
Folyadékos és elektromos jégmentesítő készülékek		
17.6. Légcsavar-karbantartás	1	3
Statikus és dinamikus kiegyensúlyozás		
Lapátnyomvonal-ellenőrzés		
Lapátsérülések, erózió, korrózió, ütközési sérülések, rétegleválás felmérése		
Légcsavar gondozási/javítási tervek		
Légcsavar és hajtómű járátása		
17.7. A légcsavar tárolása és konzerválása	1	2
A légcsavar konzerválása és dekonzerválása		

▼ **M6**

17B. MODUL: LÉGCSAVAR

Megjegyzés: Ennek a modulnak a B3 kategóriának megfelelő repülőgépek légsavar-technológiáját kell visszatükröznie.

	Szint
	B3
17.1. Alapismeretek	2
Lapátelelem-elmélet	
Nagy/kis lapátszög, fordított szög, állásszög, forgási sebesség	
Légsavarcúsítás	
Aerodinamikai, centrifugális és tolóerők	
Forgatónyomaték	
Relatív légáramlás a lapát állásszögre figyelemmel	
Vibráció és rezonancia	
17.2. Légsavar-konstrukció	2
Fából készült, kompozit és fém légsavaroknál alkalmazott szerkezeti megoldások és anyagok	
Lapátállomás, lapát nyomó oldala, lapátszár, lapát szívó oldala és lapáttagy	
Rögzített légsavar, állítható légsavar, állandó fordulatszámú légsavar	
A légsavar és a légsavarkúp beépítése	
17.3. Légsavarállító berendezés	2
Fordulatszám-szabályozási és lapátállítási módszerek, mechanikus és elektromos/elektronikus	
Vitorlázó helyzetbe állítás és fékezés	
Fordulatszám-túllépés elleni védelem	
17.4. Légsavar szinkronizálása	2
Szinkronizáló és szinkronfázis-berendezés	
17.5. Légsavar jegesedés elleni védelme	2
Folyadékos és elektromos jégmentesítő készülékek	
17.6. Légsavar-karbantartás	2
Statikus és dinamikus kiegyensúlyozás	
Lapátnyomvonal-ellenőrzés	
Lapátsérülések, erózió, korrózió, ütközési sérülések, rétegleválás felmérése	
Légsavar gondozási/javítási tervek	
Légsavar és hajtómű járátása	
17.7. A légsavar tárolása és konzerválása	2
A légsavar konzerválása és dekonzerválása	

▼ **M6***II. függelék***Alapvizsgaszabvány****1. Általánosságok**

- 1.1. Az összes alapvizsgát – az alábbiaknak megfelelően – feleletválasztásos kérdések és szövegesen megválaszolandó kérdések alkalmazásával kell végrehajtani. A helytelen válaszokat úgy kell megfogalmazni, hogy a tárgyból semmilyen ismerettel nem rendelkezők számára is lehetségesnek tűnjenek. Valamennyi lehetőségnek egyértelműen a kérdéshez kell kapcsolódnia, hasonló szóhasználatot, nyelvtani szerkezeteket kell alkalmaznia, és hasonló hosszúságúnak kell lennie. A számolással kapcsolatos kérdésekben a helytelen válaszoknak a számolási hibákhoz kell kapcsolódnuk, például a nem megfelelően alkalmazott helyesbítésekhez vagy a pontatlan átváltásokhoz: véletlenszerű számok nem lehetnek.
- 1.2. A feleletválasztásos kérdésekre három lehetséges választ kell megadni, amelyek közül csak az egyik a helyes, és a vizsgázónak modulonként annyi időt kell biztosítani, hogy kérdésenként átlagosan 75 másodperc álljon rendelkezésére.
- 1.3. A szöveges kérdésekre írásbeli választ kell készíteni, és a vizsgázónak kérdésenként a válasz elkészítésére 20 perc álljon rendelkezésére.
- 1.4. A megfelelő szöveges kérdéseket az I. függelék 7A., 7B., 9A. és 10. moduljában szereplő ismeretek alapján kell kialakítani és értékelni.
- 1.5. Minden kérdésre mintaválaszt kell kidolgozni, amely tartalmazzon minden olyan alternatív szót, amely más alegységek vonatkozásában is jellemző lehet.
- 1.6. A mintaválasz tartalmazza a lényeges pontok – az úgynevezett kulcspontok – felsorolását.
- 1.7. A modulok és almodulok teljesítéséhez a feleletválasztásos kérdések 75 %-ára helyes választ kell adni.
- 1.8. A megfelelési szint minden szövegesen megválaszolandó kérdésnél 75 %, azaz a vizsgázó által adott válasznak tartalmaznia kell a kérdésben foglalt kulcspontok 75 %-át, és nem tartalmazhat lényeges hibákat a megkövetelt kulcspontok tekintetében.
- 1.9. Amennyiben a vizsgázó vagy csak a feleletválasztásos, vagy csak a szöveges résznél nem felelt meg, csak az adott részt kell megismételnie.
- 1.10. Nem szabad büntetőpontozásos rendszert alkalmazni annak megállapítására, hogy a vizsgázó megfelelt-e.
- 1.11. Abból a modulból, amelyből a vizsgázó nem megfelelően teljesít, csak a sikertelen vizsgát követő 90 nap elteltével tehet ismét vizsgát, kivéve, ha egy, a IV. melléklettel (147. rész) összhangban jóváhagyott kiképző szervezet a nem teljesített modulokhoz igazított ismétlődő tanfolyamot szervez; ebben az esetben a nem teljesített modulból 30 napon belül ismét vizsgát lehet tenni.
- 1.12. A 66.A.25 pontban meghatározott határidők minden egyes modulzáró vizsgára vonatkoznak az olyan, más engedélykategóriák részeként már teljesített modulzáró vizsgák kivételével, amelyekhez már kiadták az engedélyt.
- 1.13. Modulonként egymás után legfeljebb három vizsgakísérlet engedélyezett. A következő három vizsgakísérletre leghamarabb a harmadik sikertelen vizsga után egy évvel kerülhet sor.

A kérelmező írásban igazolja a korábbi vizsgadátumok, valamint a vizsga helyszínéül szolgáló szervezet vagy illetékes hatóság feltüntetésével a jóváhagyott, karbantartó személyeket kiképző szervezetnek vagy a vizsgáztatást végző illetékes hatóságnak, hogy a tárgyévvel megelőző évben hány vizsgát tett. A karbantartó személyeket kiképző szervezet vagy az illetékes hatóság feladata annak ellenőrzése, hogy a vizsgázó az adott időintervallumban hány vizsgát tett.

▼ M6**2. Kérdések száma modulonként****2.1. 1. MODUL: MATEMATIKA**

A kategória – 16 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 20 perc.

B1 kategória – 32 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc.

B2 kategória – 32 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc.

B3 kategória – 28 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 35 perc.

2.2. 2. MODUL: FIZIKA

A kategória – 32 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc.

B1 kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B2 kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B3 kategória – 28 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 35 perc.

2.3. 3. MODUL: AZ ELEKTROMOSSÁGTAN ALAPJAI

A kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B1 kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B2 kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B3 kategória – 24 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 30 perc.

2.4. 4. MODUL: AZ ELEKTROMOSSÁGTAN ALAPJAI

B1 kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B2 kategória – 40 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 50 perc.

B3 kategória – 8 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 10 perc.

2.5. 5. MODUL: DIGITÁLIS TECHNIKÁK ÉS ELEKTRONIKUS MŰSZERRENDSZEREK

A kategória – 16 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 20 perc.

B1.1 és B1.3 kategória – 40 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 50 perc.

B1.2 és B1.4 kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B2 kategória – 72 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 90 perc.

B3 kategória – 16 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 20 perc.

▼M6**2.6. 6. MODUL: ANYAGOK ÉS KOMPONENSEK**

A kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B1 kategória – 72 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 90 perc.

B2 kategória – 60 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc.

B3 kategória – 60 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc.

2.7. 7A. MODUL: KARBANTARTÁS

A kategória – 72 feleletválasztásos és 2 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 90 perc plusz 40 perc.

B1 kategória – 80 feleletválasztásos és 2 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 100 perc plusz 40 perc.

B2 kategória – 60 feleletválasztásos és 2 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc plusz 40 perc.

7B. MODUL: KARBANTARTÁS

B3 kategória – 60 feleletválasztásos és 2 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc plusz 40 perc.

2.8. 8. MODUL: AZ AERODINAMIKA ALAPJAI

A kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B1 kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B2 kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B3 kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

2.9. 9A. MODUL: EMBERI TÉNYEZŐK

A kategória – 20 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc plusz 20 perc.

B1 kategória – 20 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc plusz 20 perc.

B2 kategória – 20 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc plusz 20 perc.

9B. MODUL: EMBERI TÉNYEZŐK

B3 kategória – 16 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 20 perc plusz 20 perc.

2.10. 10. MODUL: LÉGI KÖZLEKEDÉSI RENDELKEZÉSEK

A kategória – 32 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc plusz 20 perc.

B1 kategória – 40 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 50 perc plusz 20 perc.

▼ **M6**

B2 kategória – 40 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 50 perc plusz 20 perc.

B3 kategória – 32 feleletválasztásos és 1 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc plusz 20 perc.

2.11. 11A. MODUL: GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

A kategória – 108 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 135 perc.

B1 kategória – 140 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 175 perc.

11B. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

A kategória – 72 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 90 perc.

B1 kategória – 100 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 125 perc.

11C. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰVES REPÜLŐGÉPEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

B3 kategória – 60 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc.

2.12. 12. MODUL: HELIKOPTEREK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

A kategória – 100 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 125 perc.

B1 kategória – 128 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 160 perc.

2.13. 13. MODUL: LÉGI JÁRMŰVEK AERODINAMIKÁJA, SZERKEZETEI ÉS RENDSZEREI

B2 kategória – 180 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 225 perc. A rendelkezésre álló kérdések és az időtartam két vizsgára is bontható.

2.14. 14. MODUL: MEGHAJTÁS

B2 kategória – 24 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 30 perc.

2.15. 15. MODUL: GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰ

A kategória – 60 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 75 perc.

B1 kategória – 92 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 115 perc.

2.16. 16. MODUL: DUGATTYÚS HAJTÓMŰ

A kategória – 52 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 65 perc.

B1 kategória – 72 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 90 perc.

B3 kategória – 68 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 85 perc.

▼M6

2.17. 17A. MODUL: LÉGCSAVAR

A kategória – 20 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 25 perc.

B1 kategória – 32 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 40 perc.

17B. MODUL: LÉGCSAVAR

B3 kategória – 28 feleletválasztásos és 0 szövegesen megválaszolandó kérdés. Rendelkezésre álló idő: 35 perc.

▼ **M6***III. függelék***Légijármű-típustanfolyam és vizsgaszabvány****Munkahelyi képzés****1. Általánosságok**

A légijármű-típustanfolyamnak elméleti tanfolyamból és elméleti vizsgából, valamint a C kategóriájú jogosultság kivételével gyakorlati tanfolyamból és gyakorlati vizsgából kell állnia.

a) Az elméleti tanfolyamnak és vizsgának a következő előírásoknak kell megfelelnie:

- i. A vizsgáztatást a IV. melléklet (147. rész) értelmében megfelelő jóváhagyással rendelkező karbantartó személyeket kiképző szervezetnek vagy az illetékes hatóság jóváhagyásával rendelkező szervezetnek kell végeznie.
- ii. Meg kell felelnie a III. függelék 3.1. és 4. bekezdésében ismertetett előírásnak, kivéve, ha a lent ismertetett különbözőzeti képzésben engedélyezett feltételeknek megfelelően végzik el.
- iii. Amennyiben egy C kategóriájú jogosultsággal rendelkező személy a 66.A.30. a) 5. pontban meghatározott főiskolai/egyetemi végzettséget szerzett, az első vonatkozó elméleti légijármű-típustanfolyamot a B1 vagy B2 kategóriában kell végrehajtani.
- iv. A tanfolyamot és a vizsgát ►**C3** a típusjogosítás bejegyzéséhez szükséges kérelem beadása előtt három éven belül kell megkezdeni és teljesíteni. ◀

b) A gyakorlati tanfolyamnak és vizsgának a következő előírásoknak kell megfelelnie:

- i. A vizsgáztatást a IV. melléklet (147. rész) értelmében megfelelő jóváhagyással rendelkező karbantartó személyeket kiképző szervezetnek vagy az illetékes hatóság jóváhagyásával rendelkező szervezetnek kell végeznie.
- ii. Meg kell felelnie a III. függelék 3.2. és 4. bekezdésében ismertetett előírásnak, kivéve, ha a lent ismertetett különbözőzeti képzésben engedélyezett feltételeknek megfelelően végzik el.
- iii. A légijármű-típus szempontjából releváns karbantartási feladatok teljes skálájára nézve reprezentatívnak kell lennie.
- iv. A vizsgázónak a berendezések, komponensek, szimulátorok és egyéb gyakorlóeszközök vagy a légi jármű használatával kell bemutatni gyakorlati tudását.
- v. A tanfolyamot és a vizsgát ►**C3** a típusjogosítás bejegyzéséhez szükséges kérelem beadása előtt három éven belül kell megkezdeni és teljesíteni. ◀

c) Különbözeti képzés

- i. Az ügynökség döntése értelmében kötelező különbözőzeti képzésen kell elsajátítani az ugyanazon gyártó által gyártott, két különböző légi járműre vonatkozó ►**C3** típusjogosításhoz ◀ szükséges ismereteket.
- ii. A különbözőzeti képzést a III. függelék előírásainak, valamint a ►**C3** típusjogosítási ◀ képzésre vonatkozó elméleti és gyakorlati szempontok figyelembevételével eseti alapon kell megszervezni.

▼ **M6**

iii. A ► **C3** típusjogosítás ◀ csak a különbözeti képzés teljesítése után jegyezhető be az engedélyre, és csak akkor, ha a kérelmező megfelel az alábbi feltételek egyikének:

- ha az engedélyébe korábban már bejegyezték azt a ► **C3** légi jármű típusjogosítást, ◀ amely a megkülönböztetés alapjául szolgál; vagy
- ha teljesítette azon légi járműre vonatkozó típusképzési követelményeket, amely a megkülönböztetés alapjául szolgál.

2. Típustanfolyami szintek

Az alább felsorolt három szint a tanfolyam által elérni kívánt célokat, a tanfolyam tananyagát és a kérdésszinteket határozza meg.

- *1. szint: A törzs, a rendszerek és a hajtóművek rövid áttekintése a légi jármű-karbantartási kézikönyvnek a rendszerek leírásáról szóló szakaszában, illetve a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó utasításokban bemutatottak szerint.*

Tanfolyami célok: az 1. szintű tanfolyam teljesítésekor a hallgatónak a következőket kell teljesítenie:

- a) a témakör egészének ismertetése hétköznapi szóhasználatával és példákkal, jellemző szakkifejezések használatával, valamint a törzssel, annak rendszereivel és a hajtóművekkel kapcsolatos biztonsági intézkedések megnevezése;
 - b) légi járművekre vonatkozó kézikönyvek, a törzs, annak rendszerei és a hajtóművek szempontjából fontos karbantartási eljárások megnevezése;
 - c) a légi jármű fő rendszerei általános elrendezésének meghatározása;
 - d) a hajtóművek általános elrendezésének és jellemzőinek meghatározása;
 - e) a légi járművel kapcsolatosan használt különleges szerszámok és vizsgálóberendezések megnevezése.
- *2. szint: A kezelőszervek, kijelző műszerek, fő alkotóelemek alapvető rendszeráttekintése, ideértve elhelyezésüket és céljukat, karbantartásukat és a kisebb hibák elhárítását is. A téma elméleti és gyakorlati vonatkozásainak általános ismerete.*

Tanfolyami célok: az 1. szintű tanfolyamban szereplő követelményeken kívül a hallgatónak a 2. szintű tanfolyam teljesítésekor a következőknek kell megfelelnie:

- a) ismertesse az elméleti alapokat; alkalmazza gyakorlatban is az ismereteket a részletes eljárások használatával;
- b) nevezze meg azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyeket a légi járművön, a hajtóművön és a rendszereken vagy azok közelében végzett munka során be kell tartania;
- c) ismertesse a rendszer- és légi jármű-kezelést, különösen a hozzáférést, az energia rendelkezésre állását és az energiaforrásokat illetően;
- d) nevezze meg a fő alkotórészek helyét;
- e) ismertesse az egyes fő rendszerek szokásos működését, ideértve a fogalmakat és megnevezéseket;
- f) hajtsa végre a légi jármű következő rendszereinek a karbantartását: üzemanyag, hajtóművek, hidraulika, futómű, víz/szennyvíz és oxigén;

▼ **M6**

- g) szakértelemmel kezelje a legénységi jelentéseket és a fedélzeti jelentőrendszereket (kisebb hibák elhárítása), és megállapítsa a légi jármű MEL/CDL szerinti légi alkalmasságát;
- h) megfelelő módon használja, értelmezze és alkalmazza a megfelelő dokumentumokat – ideértve a folyamatos légi alkalmasságra vonatkozó utasításokat, a karbantartási kézikönyvet, illusztrált alkatrész-katalógusokat stb.

— ► **C3** 3. szint: *részletes leírás, működés, komponensek helye, ki- és beépítés, BITE- és hibaelhárítási módszerek a karbantartási kézikönyvben meghatározott szintig.* ◀

Tanfolyami célok: az 1. és 2. szintű tanfolyamban szereplő követelményeken kívül a hallgatónak a következőknek kell megfelelnie a 3. szintű tanfolyam teljesítésekor:

- a) ismertesse a légijármű-rendszerekkel és szerkezetekkel, valamint más rendszerekkel fennálló összefüggésekkel kapcsolatos elméleti tudását, ismertesse részletesen a tárgyat elméleti alapok és konkrét példák segítségével, valamint értelmezze a különböző forrásokból és mérésekből származó eredményeket és adott esetben alkalmazzon korrekciós intézkedéseket;
- b) végezzen rendszer-, hajtómű-, részegység- és funkcionális ellenőrzéseket a karbantartási kézikönyvben ismertetett lépéseknek megfelelően;
- c) megfelelő módon használja, értelmezze és alkalmazza a megfelelő dokumentumokat – köztük a javítási kézikönyvet, a hibaelhárítási kézikönyvet stb.;
- d) vessen össze információkat egymással azért, hogy azok alapján döntéseket hozzon a hibakeresést és a javításokat illetően, a karbantartási kézikönyv szintjén;
- e) ismerje az adott légijármű-típusra jellemző komponensek cseréjére vonatkozó eljárást.

3. Típusanfolyam-szabvány

Bár a légijármű-típusanfolyam elméleti és gyakorlati részt egyaránt tartalmaz, külön elméleti, külön gyakorlati vagy a kettő kombinációjából álló tanfolyam is jóváhagyható.

3.1. Elméleti rész

a) Cél:

Az elméleti tanfolyam teljesítésekor a hallgató – a III. függelék szerinti tantervben meghatározott szinteken – a jóváhagyott karbantartási adatoknak megfelelően képes a légi jármű alkalmazandó rendszereire, szerkezetére, működésére, karbantartására, javítására és hibaelhárítására vonatkozó elméleti ismereteit részletesen kifejteni. A hallgató megfelelően tudja használni a kézikönyveket és a jóváhagyott eljárásokat, ideértve az ellenőrzéseket és korlátozásokat is.

b) Képzési szint:

A képzési szinteket a 2. pont határozza meg.

A C kategóriájú tanúsító személyeknek tartott első típusanfolyam után az összes további tanfolyamnak csak 1. szintűnek kell lennie.

▼ **M6**

A 3. szintű elméleti tanfolyam során szükség esetén az 1. és 2. szintű tanfolyam tananyaga is felhasználható a teljes fejezet ismertetéséhez. A tananyag jelentős részét azonban magasabb szinten és több óraszámban kell oktatni.

c) Időtartam:

Az alábbiakban bemutatott időtartamok az elméleti részhez tartozó minimális óraszámok.

Kategória	Óraszám
<i>30 000 kg-ot meghaladó maximális felszállótömegű repülőgépek:</i>	
B1.1	150
B1.2	120
B2	100
C	30
<i>5 700 kg-ot meghaladó és legfeljebb 30 000 kg maximális felszállótömegű repülőgépek:</i>	
B1.1	120
B1.2	100
B2	100
C	25
<i>Legfeljebb 5 700 kg maximális felszállótömegű repülőgépek ⁽¹⁾</i>	
B1.1	80
B1.2	60
B2	60
C	15
<i>Helikopterek ⁽²⁾</i>	
B1.3	120
B1.4	100
B2	100
C	25

⁽¹⁾ A 2 000 kg maximális felszállótömeg alatti, nem túlnyomósos kabinú dugattyús hajtóműves repülőgépek esetében a minimális időtartam 50 %-kal csökkenthető.

⁽²⁾ A (66.A.42. pontban meghatározott) 2. csoportba tartozó helikopterek esetében a minimális időtartam 30 %-kal csökkenthető.

A táblázatban feltüntetett 60 perces tanítási időtartamba nem tartoznak bele a szünetek, a vizsgák, a felülvizsgálatok, az előkészületek és a légijármű-használat (hangárlátogatás).

Ezek az óraszámok kizárólag az ügynökség által meghatározott ► **C3** típusjogosítású ◀ légijármű-/hajtómű-kombinációkról szóló elméleti tanfolyamokra vonatkoznak.

▼ M6

Szint Fejezetek	Repülőgép gázturbinás hajtóművel		Repülőgép dugattyús hajtóművel		Helikopter gázturbinás hajtóművel		Helikopter dugattyús hajtóművel		Repülőelektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Az engedély kategóriája	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
09. Vontatás és gurulás	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10. Parkolás/lehorgonyzás, tárolás és ismételt üzembe helyezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11. Jelzések és jelölések	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12. Karbantartás	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20. Szabványos eljárások – csak típusfüggők	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Helikopterek									
18. Rezgés- és zajelemzés (lapátnyomvonal-ellenőrzés)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
60. A rotorra vonatkozó szabványos eljárások	—	—	—	—	3	1	3	1	—
62. Rotorok	—	—	—	—	3	1	3	1	1
62A. Rotorok – ellenőrzés és kijelzés	—	—	—	—	3	1	3	1	3
63. Rotormeghajtás	—	—	—	—	3	1	3	1	1
63A. Rotormeghajtás – ellenőrzés és kijelzés	—	—	—	—	3	1	3	1	3
64. Farokrotor	—	—	—	—	3	1	3	1	1
64A. Farokrotor – ellenőrzés és kijelzés	—	—	—	—	3	1	3	1	3
65. Farokrotor-meghajtás	—	—	—	—	3	1	3	1	1
65A. Farokrotor-meghajtás – ellenőrzés és kijelzés	—	—	—	—	3	1	3	1	3
66. Behúzható lapátok/függesztőszerkezet	—	—	—	—	3	1	3	1	—
67. Rotorvezérlés	—	—	—	—	3	1	3	1	—
53. Sárkányszerkezet (helikopter)	—	—	—	—	3	1	3	1	—
25. Vészhelyzeti úszási rendszerek	—	—	—	—	3	1	3	1	1
Sárkányszerkezetek									
51. Szabványos eljárások és szerkezetek (károsztályozás, -felmérés és -javítás)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
53. Géptörzs	3	1	3	1	—	—	—	—	1
54. Gondolák/függesztőelemek	3	1	3	1	—	—	—	—	1
55. Vízszintes vezérsíkok	3	1	3	1	—	—	—	—	1

▼ M6

Szint Fejezetek	Repülőgép gázturbinás hajtóművel		Repülőgép dugattyús hajtóművel		Helikopter gázturbinás hajtóművel		Helikopter dugattyús hajtóművel		Repülőelektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Az engedély kategóriája	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
56. Ablakok	3	1	3	1	—	—	—	—	1
57. Szárnyak	3	1	3	1	—	—	—	—	1
27A. Kormányfelületek (valamennyi)	3	1	3	1	—	—	—	—	1
52. Ajtók	3	1	3	1	—	—	—	—	1
Zóna- és állomásazonosító rendszerek.	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sárkányrendszerek:									
21. Légkondicionáló berendezés	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21A. Levegőellátás	3	1	3	1	1	3	3	1	2
21B. Túlnyomás-biztosítás	3	1	3	1	3	1	3	1	3
21C. Biztonsági és riasztókészülékek	3	1	3	1	3	1	3	1	3
22. Robotpilóta	2	1	2	1	2	1	2	1	3
23. Kommunikáció	2	1	2	1	2	1	2	1	3
24. Áramellátás	3	1	3	1	3	1	3	1	3
25. Berendezések és felszerelések	3	1	3	1	3	1	3	1	1
25A. Elektronikus berendezések, ideértve a vészhelyzeti berendezéseket is	1	1	1	1	1	1	1	1	3
26. Tűzvédelem	3	1	3	1	3	1	3	1	3
27. Repülésvezérlés	3	1	3	1	3	1	3	1	2
27A. Rendszerműködtetés, elektromos, elektronikus repülésvezérlés	3	1	—	—	—	—	—	—	3
28. Üzemanyagrendszerek	3	1	3	1	3	1	3	1	2
28A. Üzemanyagrendszerek – ellenőrzés és kijelzés	3	1	3	1	3	1	3	1	3
29. Hidraulika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
29A. Hidraulika – ellenőrzés és kijelzés	3	1	3	1	3	1	3	1	3
30. Jég- és esővédelem	3	1	3	1	3	1	3	1	3

▼ M6

Szint Fejezetek	Repülőgép gázturbinás hajtóművel		Repülőgép dugattyús hajtóművel		Helikopter gázturbinás hajtóművel		Helikopter dugattyús hajtóművel		Repülőelektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Az engedély kategóriája	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
31. Jelző-/rögzítőrendszerek	3	1	3	1	3	1	3	1	3
31A. Műszerrendszerek	3	1	3	1	3	1	1	3	3
32. Futómű	3	1	3	1	3	1	3	1	2
32A. Futómű – ellenőrzés és kijelzés	3	1	3	1	3	1	3	1	3
33. Fények	3	1	3	1	3	1	3	1	3
34. Navigáció	2	1	2	1	2	1	2	1	3
35. Oxigén	3	1	3	1	—	—	—	—	2
36. Pneumatika	3	1	3	1	3	1	3	1	2
36A. Pneumatika – ellenőrzés és kijelzés	3	1	3	1	3	1	3	1	3
37. Vákuum	3	1	3	1	3	1	3	1	2
38. Víz/szennyvíz	3	1	3	1	—	—	—	—	2
41. Vízballaszt	3	1	3	1	—	—	—	—	1
42. Integrált moduláris repülőelektronika	2	1	2	1	2	1	2	1	3
44. Kabinrendszerek	2	1	2	1	2	1	2	1	3
45. Fedélzeti karbantartó rendszer (vagy a 31. témakörben tárgyalt rendszer)	3	1	3	1	3	1	—	—	3
46. Információs rendszerek	2	1	2	1	2	1	2	1	3
50. Rakodótér és kiegészítő terek	3	1	3	1	3	1	3	1	1
Gázturbinás hajtóművek									
70. A hajtóművekre vonatkozó szabványos eljárások	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70A. Szerkezeti elrendezés és működés (beépítőnyílás, kompresszorok, égőtér, turbina-tér, csapágyak és tömítések, kenési rendszerek)	3	1	—	—	3	1	—	—	1
70B. Motorteljesítmény	3	1	—	—	3	1	—	—	1
71. Hajtómű	3	1	—	—	3	1	—	—	1
72. Gázturbinás hajtómű/turbólégcsavar/csatornás ventilátor/csatorna nélküli ventilátor	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73. Motorüzemanyag és -vezérlés	3	1	-	-	3	1	—	—	1

▼ M6

Szint Fejezetek	Repülőgép gázturbinás hajtóművel		Repülőgép dugattyús hajtóművel		Helikopter gázturbinás hajtóművel		Helikopter dugattyús hajtóművel		Repülőelektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Az engedély kategóriája	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
75. Levegő	3	1	—	—	3	1	—	—	1
76. Motorvezérlés	3	1	—	—	3	1	—	—	1
78. Kiáramlás	3	1	—	—	3	1	—	—	1
79. Olaj	3	1	—	—	3	1	—	—	1
80. Indítás	3	1	—	—	3	1	—	—	1
82. Vízbefecskendezés	3	1	—	—	3	1	—	—	1
83. Segédberendezés-hajtómű	3	1	—	—	3	1	—	—	1
84. Meghajtás fokozása	3	1	—	—	3	1	—	—	1
73A. FADEC	3	1	—	—	3	1	—	—	3
74. Gyújtás	3	1	—	—	3	1	—	—	3
77. Hajtóműkijelző rendszer	3	1	—	—	3	1	—	—	3
49. Segédhajtóművek (APU-k)	3	1	—	—	—	—	—	—	2
Dugattyús hajtóművek									
70. A hajtóművekre vonatkozó szabványos eljárások	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70A. Szerkezeti elrendezés és működés (beépítés, porlasztók, üzemanyag-befecskendező rendszerek, szívó-, kipufogó- és hűtőrendszerek, feltöltés/turbófeltöltés, kenési rendszerek)	—	—	3	1	—	—	3	1	1
70B. Motorteljesítmény	—	—	3	1	—	—	3	1	1
71. Hajtómű	—	—	3	1	—	—	3	1	1
73. Motorüzemanyag és -vezérlés	—	—	3	1	—	—	3	1	1
76. Motorvezérlés	—	—	3	1	—	—	3	1	1
79. Olaj	—	—	3	1	—	—	3	1	1
80. Indítás	—	—	3	1	—	—	3	1	1
81. Turbina	—	—	3	1	—	—	3	1	1
82. Vízbefecskendezés	—	—	3	1	—	—	3	1	1
83. Segédberendezés-hajtómű	—	—	3	1	—	—	3	1	1
84. Meghajtás fokozása	—	—	3	1	—	—	3	1	1

▼ **M6**

Szint Fejezetek	Repülőgép gázturbinás hajtoművel		Repülőgép dugattyús hajtoművel		Helikopter gázturbinás hajtoművel		Helikopter dugattyús hajtoművel		Repülőelektronika
	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	
Az engedély kategóriája	B1	C	B1	C	B1	C	B1	C	B2
73A. FADEC	—	—	3	1	—	—	3	1	3
74. Gyújtás	—	—	3	1	—	—	3	1	3
77. Hajtomű jelzőrendszerek	—	—	3	1	—	—	3	1	3
Légszavarok									
60A. A légszavarra vonatkozó szabványos eljárások	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61. Légszavarok/meghajtás	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61A. Légszavar-konstrukció	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61B. Légszavarállító berendezés	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61C. Légszavar szinkronizálása	3	1	3	1	—	—	—	—	1
61D. Légszavar elektronikus vezérlése	2	1	2	1	—	—	—	—	3
61E. Légszavar jegesedés elleni védelme	3	1	3	1	—	—	—	—	—
61F. Légszavar-karbantartás	3	1	3	1	—	—	—	—	1

- f) Az elméleti rész teljesítéséhez multimédia alapú oktatási módszerek is alkalmazhatók, amelyekre a tanfolyamot jóváhagyó illetékes hatóság döntésétől függően tantermi vagy virtuális környezetben is sor kerülhet.

3.2. Gyakorlati rész

a) Cél:

A gyakorlati képzés célja a biztonságos karbantartási, ellenőrzési és rutinfeladatok, valamint adott esetben a légijármű-típusnak megfelelő feladatok – például hibaelhárítás, javítások, beállítások, cserék, utánfeszítés és működési ellenőrzések – végrehajtása során a karbantartási kézikönyvben és az egyéb utasításokban előírt szakértelem megszerzése.

► **C2** Magában foglalja a légi járműre vonatkozó valamennyi műszaki szakirodalom és dokumentáció gyakorlatban történő alkalmazását, a típusra jellemző komponensek és modulok kiépítésének és cseréjének elvégzéséhez szükséges speciális/célszerszámok és vizsgálókészülékek használatát, beleértve bármely, a felépített komponensen történő karbantartási tevékenységet is. ◀

b) Tartalom:

Az alábbi táblázatban megjelölt, az adott légijármű-típusra jellemző tételeknek legalább 50 %-át teljesíteni kell a gyakorlati képzés során.

Fontos, hogy a megjelölt feladatokra sor kerüljön a gyakorlati képzés során, hogy a hallgatók a fő karbantartási feladatok üzemeltetési, működési, beépítési és biztonsági ismereteit teljes mértékben elsajátítsák, különösen abban az esetben, ha ezeket kizárólag elméleti képzéssel nem lehet ismertetni. A lista a kötelező gyakorlati képzési témaköröket tartalmazza, amely adott esetben kiegészíthető az adott légijármű-típusra vonatkozó ismeretekkel is.

▼ M6

A légi járművek és rendszerek kategóriában teljesítendő feladatoknak kellően összetettnek kell lenniük, és tartalmazniuk kell az adott feladat teljesítéséhez szükséges műszaki adatokat. Az egyszerűbb feladatokon kívül a légijármű-típusnak megfelelő, egyéb, összetettebb feladatokat is be kell építeni a tanmenetbe.

A táblázat rövidítésjegyzéke: LOC: helyzetmeghatározás; FOT: működési/üzemeltetési vizsgálat; SGH: szerviz és földi kiszolgálás; R/I: kiszérelés/beépítés; MEL: minimális felszereléslista; TS: hibaelhárítás.

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Bevezető modul:											
5. Időhatárok/karbantartási ellenőrzések	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Méretek/területek (maximális felszállótömeg [MTOM] stb.)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Felemelés és kikötés	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Helyzetstabilizálás és mérés	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
9. Vontatás és gurulás	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
10. Parkolás/lehorgonyzás, tárolás és ismételt üzembe helyezés	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
11. Jelzések és jelölések	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Karbantartás	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
20. Szabványos eljárások – csak típusfüggők	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Helikopterek:											
18. Rezgés- és zajelemzés (lapátnyomvonal-ellenőrzés)	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
60. Rotorra vonatkozó szabványos eljárások – csak típusra jellemzők	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
62. Rotorok	X/—	—	X	X	—	X	—	—	—	—	—

[illegible]

▼ M6

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
56. Ablakok	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
57. Szárnyak	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27A. Kormányfelületek	X/—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
52. Ajtók	X/X	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
Sárkányrendszerek:											
21. Léghűtőberendezés	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X
21A. Levegőellátás	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
21B. Túlnyomás-biztosítás	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
21C. Biztonsági és riasztókészülékek	X/X	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
22. Robotpilóta	X/X	—	—	—	X	—	X	X	X	X	X
23. Kommunikáció	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
24. Áramellátás	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
25. Berendezések és felszerelések	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
25A. Elektronikus berendezések, ideértve a vészhelyzeti berendezéseket is	X/X	X	X	X	—	—	X	X	X	—	—
26. Tűzvédelem	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
27. Repülésvezérlés	X/X	X	X	X	X	X	X	—	—	—	—
27A. Rendszerműködtetés, elektromos, elektronikus repülésvezérlés	X/X	X	X	X	X	—	X	—	X	—	X
28. Üzemanyagrendszerek	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
28A. Üzemanyagrendszerek – ellenőrzés és kijelzés	X/X	X	—	—	—	—	X	—	X	—	X
29. Hidraulika	X/X	X	X	X	X	X	X	X	—	X	—
29A. Hidraulika – ellenőrzés és kijelzés	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
30. Jég- és esővédelem	X/X	X	X	—	X	X	X	X	—	X	X

▼ M6

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
31. Jelző-/rögzítőrendszerek	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
31A. Műszerrendszerek	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
32. Futómű	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
32A. Futómű – ellenőrzés és kijelzés	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
33. Fények	X/X	X	X	—	X	—	X	X	X	X	—
34. Navigáció	X/X	—	X	—	X	—	X	X	X	X	X
35. Oxigén	X/—	X	X	X	—	—	X	X	—	—	—
36. Pneumatika	X/—	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
36A. Pneumatika – ellenőrzés és kijelzés	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
37. Vákuum	X/-	X	-	X	X	X	—	—	—	—	—
38. Viz/szennyvíz	X/—	X	X	—	—	—	X	X	—	—	—
41. Vízballaszt	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42. Integrált moduláris repülőelektro- nika	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
44. Kabinrendszerek	X/X	—	—	—	—	—	X	X	X	X	X
45. Fedélzeti karbantartó rendszer (vagy a 31. témakörben tárgyalt rendszer)	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
46. Információs rendszerek	X/X	—	—	—	—	—	X	-	X	X	X
50. Rakodótér és kiegészítő terek	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
Gázturbinás/dugattyús hajtóműre vonatkozó modul:											
70. Hajtóművekre vonatkozó szab- ványos eljárások – csak típus- függők	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—

▼ M6

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
70A. Szerkezeti elrendezés és működés (beépítőnyílás, kompresszorok, égőtér, turbinatér, csapágyak és tömítések, kenési rendszerek)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gázturbinás hajtóművek:											
70B. Motorteljesítmény	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71. Hajtómű	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
72. Gázturbinás hajtómű/turbólég-csavar/csatornás ventilátor/csatorna nélküli ventilátor	X/—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73. Motorüzemanyag és -vezérlés	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A. FADEC-rendszerek	X/X	X	—	X	X	X	X	—	X	X	X
74. Gyújtás	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
75. Levegő	X/—	—	—	X	—	X	—	—	—	—	—
76. Motorvezérlés	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77. Hajtóműkijelzés	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78. Kiáramlás	X/—	X	—	—	X	—	—	—	—	—	—
79. Olaj	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80. Indítás	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
82. Vízbefecskendezés	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83. Segédberendezés-hajtóművek	X/—	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
84. Meghajtás fokozása	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Segédhajtóművek (APU-k):											
49. Segédhajtóművek (APU-k)	X/—	X	X	—	—	X	—	—	—	—	—

▼ **M6**

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
Dugattyús motorok:											
70. Hajtóművekre vonatkozó szabványos eljárások – csak típusfüggők	—	—	X	—	—	—	—	X	—	—	—
70A. Szerkezeti elrendezés és működés (beépítőnyílás, kompresszorok, égőtér, turbinátér, csapágyak és tömítések, kenési rendszerek)	X/X	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
70B. Motorteljesítmény	—	—	—	—	—	X	—	—	—	—	—
71. Hajtómű	X/—	X	X	—	—	—	—	X	—	—	—
73. Motorüzemanyag és -vezérlés	X/X	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
73A. FADEC-rendszerek	X/X	X	—	X	X	X	X	X	X	X	X
74. Gyújtás	X/X	X	—	—	—	—	X	—	—	—	—
76. Motorvezérlés	X/—	X	—	—	—	X	—	—	—	—	—
77. Hajtóműkijelzés	X/X	X	—	—	X	X	X	—	—	X	X
78. Kiáramlás	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
79. Olaj	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
80. Indítás	X/—	X	—	—	X	X	—	—	—	—	—
81. Turbina	X/—	X	X	X	—	X	—	—	—	—	—
82. Vízbefecskendezés	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83. Segédberendezés-hajtóművek	X/—	—	X	X	—	—	—	—	—	—	—
84. Meghajtás fokozása	X/—	X	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Légcsavar:											
60A. A légcsavarra vonatkozó szabványos eljárások	—	—	—	X	—	—	—	—	—	—	—
61. Légcsavarok/meghajtás	X/X	X	X	—	X	X	—	—	—	—	—

▼ M6

Fejezetek	B1/B2	B1					B2				
	LOC	FOT	SGH	R/I	MEL	TS	FOT	SGH	R/I	MEL	TS
61A. Légsavar-konstrukció	X/X	—	X	—	—	—	—	—	—	—	—
61B. Légsavarállító berendezés	X/—	X	-	X	X	X	—	—	—	—	—
61C. Légsavar szinkronizálása	X/—	X	—	—	-	X	—	—	—	X	—
61D. Légsavar elektronikus vezérlése	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
61E. Légsavar jegesedés elleni védelme	X/—	X	—	X	X	X	—	—	—	—	—
61F. Légsavar-karbantartás	X/X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

4. Típustanfolyam és vizsgaszabvány

4.1. Elméleti vizsgaszabvány

A légijármű-típustanfolyam elméleti tananyag részének teljesítését követően írásbeli vizsgát kell tenni, amelynek eleget kell tennie a következőknek:

- A vizsga feleletválasztásos kérdésekből áll. Minden kérdésre három lehetséges választ kell megadni, amelyek közül csak az egyik helyes. A vizsgára fordítható idő a kérdések számán, a válaszadási idő pedig a kérdésenként 90 másodperces átlagon alapul.
- A helytelen válaszokat úgy kell megfogalmazni, hogy a tárgyból semmilyen ismerettel nem rendelkezők számára is lehetségesnek tűnjenek. Valamennyi lehetőségnek egyértelműen a kérdéshez kell kapcsolódnia, hasonló szóhasználatot, nyelvtani szerkezeteket kell alkalmaznia, és hasonló hosszúságúnak kell lennie.
- Számolással kapcsolatos kérdésekben a helytelen válaszoknak a számolási hibákhoz kell kapcsolódnia, például helytelen előjel (+ vagy -) vagy nem megfelelő mértékegységek használatához. Véletlenszerű számok nem lehetnek.
- Az egyes fejezetekhez írt vizsgakérdéseknek ⁽¹⁾ meg kell felelniük a „Típustanfolyami szintek” című 2. pontban meghatározott előírásoknak. Korlátozott számban azonban egyszerűbb kérdések használata is elfogadható.
- A vizsga alatt a könyveket csukva kell tartani (nem szabad segédeszközöket használni). Kivételt képez a B1 vagy B2 kategória, ha a jelöltnek műszaki dokumentáció értelmezéséből kell vizsgáznia.
- A vizsgán tanóránként legalább egy kérdésnek szerepelnie kell. A kérdések számának arányosnak kell lennie a fejezetekkel és a szintekkel:

— az adott fejezet és szint oktatására fordított tényleges tanórákkal,

— a képzési igények elemzésében megadott tanulási célkitűzésekkel.

A tagállam illetékes hatósága a tanfolyam jóváhagyásakor értékeli a kérdések számát és szintjét.

▼ **M6**

- g) A vizsga legalább 75 %-os szint teljesítése esetén sikeres. Ha a típusvizsga több részvizsgára oszlik, mindegyik vizsgát legalább 75 %-os szinten kell teljesíteni. Annak érdekében, hogy pontosan 75 %-os megfelelési szint is elérhető legyen, a vizsgakérdések számának a 4 többszörösének kell lennie.
- h) Büntetőpont (a rosszul megválaszolt kérdésre adott negatív pont) nem adható.
- i) A modulok befejezésekor tett vizsgákat csak akkor lehet a záróvizsga részének tekinteni, ha az megfelelő számú és színvonalú kérdést tartalmaz.

(¹) A 4. pontban a 3.1. e) pontban szereplő táblázatban található számozott fejezetcímeket kell figyelembe venni.

4.2. *Gyakorlati vizsgaszabvány*

A légijármű-típustanfolyam gyakorlati tananyag részének teljesítését követően értékelést kell készíteni, amelynek eleget kell tennie a következőknek:

- a) megfelelő képzéssel rendelkező kijelölt vizsgáztatónak kell értékelnie a hallgató teljesítményét;
- b) az értékelésnek a hallgató szakismeretét és jártasságát kell értékelnie.

5. **Típusvizsgaszabvány**

A vizsgát a 147. rész szerint az illetékes hatóság által megfelelő módon jóváhagyott oktatási intézménynek vagy az illetékes hatóságnak kell lefolytatnia.

A vizsgának szóbeli részből, írásbeli részből, gyakorlati értékelésből vagy ezek kombinációjából kell állnia, és a következőknek kell megfelelnie:

- a) A szóbeli vizsgakérdésnek nem eldöntendő kérdésnek kell lennie.
- b) Az írásbeli vizsgakérdések szövegesen megválaszolandó vagy feleletválasztásos kérdések lehetnek.
- c) A gyakorlati értékelés során a jelöltnek a feladat végrehajtása során mutatott hozzáértését kell megítélni.
- d) A vizsgákon a 3. bekezdés szerinti „Típustanfolyam/vizsga” tantervből vett mintafejezeteket (²) a megjelölt szintnek megfelelően kell szerepeltetni.
- e) A helytelen válaszokat úgy kell megfogalmazni, hogy a tárgyból semmilyen ismerettel nem rendelkezők számára is lehetségesnek tűnjenek. Valamennyi lehetőségnek egyértelműen a kérdéshez kell kapcsolódnia, hasonló szóhasználatot, nyelvtani szerkezeteket kell alkalmaznia, és hasonló hosszúságúnak kell lennie.
- f) A számolással kapcsolatos kérdésekben a helytelen válaszoknak a számolási hibákhoz kell kapcsolódnuk, például a nem megfelelően alkalmazott helyesbítésekhez vagy a pontatlan átváltásokhoz: véletlen-szerű számok nem lehetnek.
- g) A vizsga során az alábbi céloknak kell teljesülniük:
 1. a légi jármű és rendszereinek beható ismerete;
 2. a karbantartási, ellenőrzési és rutinfeladatoknak a karbantartási kézikönyv és az egyéb vonatkozó utasítások szerinti biztonságos végrehajtásának biztosítása, továbbá a légijármű-típusnak megfelelő feladatok szükség szerinti biztonságos végrehajtásának biztosítása, például hibaelhárítás, javítások, beállítások, cserék, utánfeszítés és működési ellenőrzések, például hajtóműpróba;

▼ **M6**

3. a légi járműhöz tartozó minden műszaki irat és dokumentáció helyes használata;
 4. ► **C2** a speciális/célszármok és vizsgálókészülékek helyes használata, a típusra jellemző komponensek és modulok kiépítésének és cseréjének végrehajtása, beleértve bármely, a felépített komponensen történő karbantartási tevékenységet is. ◀
- h) A vizsga során az alábbi céloknak kell teljesülniük:
1. Legfeljebb három vizsgakísérlet engedélyezett. A következő három vizsgakísérletre leg hamarabb a harmadik sikertelen vizsga után egy évvel kerülhet sor. Az első sikertelen vizsga után 30, a második sikertelen vizsga után 60 nap elteltével kísérelhető meg újabb vizsga.
- A kérelmező írásban igazolja a korábbi vizsgadátumok, valamint a vizsga helyszínénél szolgáló karbantartó személyeket kiképző szervezet vagy illetékes hatóság feltüntetésével a karbantartó személyeket kiképző szervezetnek vagy a vizsgáztatást végző illetékes hatóságnak, hogy a tárgyévvel megelőző évben hány vizsgát tett. A karbantartó személyeket kiképző szervezet vagy az illetékes hatóság feladata annak ellenőrzése, hogy a vizsgázó az adott időintervallumban hány vizsgát tett.
2. A típusvizsgát és az előírt gyakorlatot a légijármű-karbantartó engedély típusbejegyzéséhez szükséges kérelem beadása előtt három éven belül kell ► **C3** megkezdeni és teljesíteni. ◀
 3. A típusvizsgára egyetlen vizsgáztató jelenléte esetén is sor kerül. A vizsgáztató(k) nem vehet(nek) részt a hallgatók képzésében.
- i) A vizsgáztató(k)nak olyan aláírt írásbeli jelentést kell készíteniük, amelyből kiderül, hogy miért volt sikeres vagy sikertelen a vizsga.

(²) Az 5. pontban a 3.1. e) és a 3.2 b) pontban szereplő táblázatban található számozott fejezetcímeket kell figyelembe venni.

6. Munkahelyi képzés

► **C3** A munkahelyi képzéseket az engedélyt kibocsátó illetékes hatóságnak kell jóváhagynia. ◀

► **C3** A képzést az adott légi járművek karbantartására megfelelően jóváhagyott szervezetnél ◀ és ezen szervezet irányításával kell lebonyolítani, és a megfelelő képesítéssel rendelkező kijelölt vizsgáztatónak kell értékelni.

A tanfolyamot és a vizsgát ► **C3** a típusjogosítás bejegyzéséhez szükséges kérelem beadása előtt három éven belül kell megkezdeni és teljesíteni. ◀

a) Cél:

A munkahelyi képzés célja a biztonságos karbantartás végrehajtása során előírt szakértelem és szakmai tapasztalat megszerzése.

b) Tartalom:

A munkahelyi képzés során az illetékes hatóság számára elfogadható feladatokat kell áttekinteni. A légi járművek és rendszerek kategóriában teljesítendő munkahelyi képzési feladatoknak kellően összetettnek kell lenniük, és tartalmazniuk kell az adott feladat teljesítéséhez szükséges műszaki adatokat. Az egyszerűbb feladatokon kívül a légijármű-típusnak megfelelő, egyéb, összetettebb karbantartási feladatokat is be kell építeni a tanmenetbe.

A hallgatóknak alá kell írniuk a teljesített feladatokat, a kijelölt felügyelőnek pedig ellen kell jegyeznie őket. A felsorolt feladatoknak aktuális munkakártyára/munkalapra stb. kell hivatkozniuk.

▼M6

A teljesített munkahelyi képzés kötelező végső értékelését megfelelő képesítéssel rendelkező kijelölt vizsgáztatónak kell végrehajtania.

A munkahelyi képzési munkalapokon/naplóban a következő adatokat kell feltüntetni:

1. hallgató neve;
2. születési ideje;
3. jóváhagyott karbantartó szervezet;
4. helyszín;
5. a felügyelő(k) és a vizsgáztató neve (beleértve adott esetben az engedélyszámot is);
6. a feladat teljesítésének dátuma;
7. a feladat és a munkakártya/munkarend/műszaki napló stb. leírása;
8. a légi jármű típusa és lajstromozása;
9. igényelt légijármű-minősítés.

Az illetékes hatóság általi ellenőrzés elősegítése érdekében a munkahelyi képzés igazolásának a következőkből kell állnia: i. részletes munkalapok/napló és ii. megfelelési jelentés, amely igazolja, hogy a munkahelyi képzés hogyan tesz eleget az e részben foglalt követelménynek.

▼ **M6***IV. függelék***Szükséges szakmai tapasztalat a 66. rész szerinti légijármű-karbantartói engedély kiterjesztéséhez**

Az alábbi táblázat azokat a szakmai tapasztalatra vonatkozó követelményeket foglalja össze, amelyek egy már meglévő, 66. rész szerinti engedély új kategóriára vagy alkategóriára történő kiterjesztéséhez szükségesek.

E tapasztalatnak üzemben levő légi jármű karbantartásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalatnak kell lennie a kérelem szempontjából releváns alkategóriában.

A szakmai tapasztalatra vonatkozó követelmény 50 %-kal csökkenthető, ha a kérelmező elvégezte a 147. rész szerint jóváhagyott, az alkategória szempontjából releváns tanfolyamot.

-ig: -tól:	A1	A2	A3	A4	B1.1	B1.2	B1.3	B1.4	B2	B3
A1	—	6 hónap	6 hónap	6 hónap	2 év	6 hónap	2 év	1 év	2 év	6 hónap
A2	6 hónap	—	6 hónap	6 hónap	2 év	6 hónap	2 év	1 év	2 év	6 hónap
A3	6 hónap	6 hónap	—	6 hónap	2 év	1 év	2 év	6 hónap	2 év	1 év
A4	6 hónap	6 hónap	6 hónap	—	2 év	1 év	2 év	6 hónap	2 év	1 év
B1.1	semmi	6 hónap	6 hónap	6 hónap	—	6 hónap	6 hónap	6 hónap	1 év	6 hónap
B1.2	6 hónap	semmi	6 hónap	6 hónap	2 év	—	2 év	6 hónap	2 év	semmi
B1.3	6 hónap	6 hónap	semmi	6 hónap	6 hónap	6 hónap	—	6 hónap	1 év	6 hónap
B1.4	6 hónap	6 hónap	6 hónap	semmi	2 év	6 hónap	2 év	—	2 év	6 hónap
B2	6 hónap	6 hónap	6 hónap	6 hónap	1 év	1 év	1 év	1 év	—	1 év
B3	6 hónap	semmi	6 hónap	6 hónap	2 év	6 hónap	2 év	1 év	2 év	—

▼ **M6***V. függelék***Kérelem-formanyomtatvány – 19. számú EASA-ürlap**

1. Ez a függelék a III. melléklet (66. rész) szerinti légijármű-karbantartói engedély iránti kérelem benyújtása céljából alkalmazott ürlap mintáját tartalmazza.
2. A tagállam illetékes hatósága a 19. számú EASA-ürlapot csak abban az esetben módosíthatja, ha olyan kiegészítő információkat kíván rajta feltüntetni, amelyek a kérelem alátámasztásához azért szükségesek, mert a nemzeti követelmények megengedik vagy megkövetelik a III. melléklet (66. rész) alapján kiadott légijármű-karbantartói engedélynek az I. mellékletben (M. rész) és a II. mellékletben (145. rész) előírt követelményen kívüli alkalmazását.

KÉRELEM LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY KIBOCSÁTÁSÁRA, MÓDOSÍTÁSÁRA VAGY MEGHOSSZABBÍTÁSÁRA A 66. RÉSZ ALAPJÁN		19. SZ. EASA-ÜRLAP	
A KÉRELMEZŐ ADATAI:			
Név:			
Cím:			
Állampolgárság: Születési hely és idő:			
A 66. rész ALAPJÁN KIADOTT ENGEDÉLY ADATAI (ha van):			
Az engedély száma: Kibocsátás kelte:			
A MUNKAADÓ ADATAI:			
Név:			
Cím:			
Karbantartó szervezetként való jóváhagyásának hivatkozási száma			
Tel.: Fax:			
A KÉRELEM TÁRGYA: (Jelölje be a megfelelő négyzeteket.)			
Első kibocsátás ☐	Módosítás ☐	Meghosszabbítás ☐	
Kategória	A	B1	B2 B3 C
Repülőgép gázturbinás hajtóművel	☐	☐	
Repülőgép dugattyús hajtóművel	☐	☐	
Helikopter gázturbinás hajtóművel	☐	☐	
Helikopter dugattyús hajtóművel	☐	☐	
Repülőelektronika			☐
Dugattyús hajtóműves, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépek			☐
Nagy légi jármű			☐
Nem nagy légi jármű			☐
Típusra való jogosítás/minősítés/korlátozásfeloldás (ha van):			
.....			
.....			

▼ **M6**

A fenti adatoknak megfelelően a 66. rész alapján kérem a légi jármű-karbantartói engedély kiadását/módosítását/meghosszabbítását. Kijelentem, hogy az űrlapon megadott adatok a kérelem benyújtásának időpontjában megfelelnek a valóságnak.

Kijelentem, hogy:

1. nem rendelkezem más tagállamban a 66. rész alapján kiállított légi jármű-karbantartói engedéllyel;
2. másik tagállamban nem kérelmeztem a 66. rész alapján légi jármű-karbantartói engedély kibocsátását;
3. soha korábban nem rendelkeztem olyan, másik tagállam által a 66. rész alapján kiállított légi jármű-karbantartói engedéllyel, amelyet másik tagállam visszavont vagy felfüggesztett.

Tudomásul veszem, hogy téves adatszolgáltatás esetén a hatóság megtagadhatja a 66. rész hatálya alá tartozó engedély kiállítását vagy érvényességének fenntartását.

Aláírás: Név:

Kelt:

A következő beszámításokat kérem (ha vannak):

.....

Tapasztalat beszámítása a 147. részben szereplő előírások szerint elvégzett képzés alapján:

.....

Vizsgabeszámítás egyenértékű vizsgabizonyítvány alapján:

.....

A bizonyítványokat kérjük csatolni.

Ajánlás (ha alkalmazandó): Igazolom, hogy a kérelmező teljesítette a 66. részben a tudásszintre és a szakmai gyakorlatra vonatkozóan előírt követelményeket. Ajánlom, hogy az illetékes hatóság a 66. cikk alapján a légi jármű-karbantartói engedélyt állítsa ki, illetőleg abba a kért bejegyzést tegye meg.

Aláírás: Név:

Beosztás: Kelt:

▼ **M6***VI. függelék***Légijármű-karbantartói engedély a III. melléklet (66. rész) szerint – 26. számú EASA-ürlap**

1. A következő oldalak a III. melléklet (66. rész) szerinti légijármű-karbantartói engedély mintáját tartalmazzák.
2. Az okmányt a bemutatott szabványos formátumban kell nyomtatni, mérete azonban a számítógépes nyomtatás igényei szerint tetszőlegesen csökkenthető. Csökkentett méret esetében gondosan ügyelni kell arra, hogy az okmányon maradjon elegendő hely a hivatalos bélyegzők számára. Számítógéppel nyomtatott okmány esetében a kitöltetlen rovatok elhagyhatók, de csak azzal a feltétellel, hogy az okmány külső megjelenéséből egyértelműnek kell lennie, hogy a III. melléklet (66. rész) alapján kibocsátott légijármű-karbantartói engedélyről van szó.
3. Az okmányt vagy angol nyelven, vagy az érintett tagállam hivatalos nyelvén kell kiállítani; ha az okmány kiállítása az érintett tagállam hivatalos nyelvén történik, akkor minden olyan jogosult esetében, aki az adott tagállamon kívül dolgozik, a kölcsönös elismerés és a könnyű megértés érdekében egy második, angol nyelvű változatot is csatolni kell.
4. Minden egyes jogosulthoz egyedi engedélyszámot kell rendelni, amelynek nemzeti azonosítóból és egyedi alfanumerikus jelsorozatból kell állnia.
5. Az okmány oldalainak sorrendje nem kötött, és az egyes rovatokat elválasztó vonalak elhagyhatók; az okmányon az adatokat azonban mindenkor úgy kell elhelyezni, hogy az okmány minden egyes oldaláról könnyen felismerhető legyen, hogy az alábbi engedélyminta melyik oldalának felel meg.
6. Az okmányt elkészítheti: i. a tagállam illetékes hatósága; vagy ii. az illetékes hatóság hozzájárulásával a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezet, amennyiben a karbantartó szervezetre a II. melléklet (145. rész) 145.A.70. pontja értelmében alkalmazandó kézikönyv tartalmaz erre vonatkozó eljárást. Az okmányt azonban minden esetben a tagállami illetékes hatóságnak kell kibocsátania.
7. A meglévő légijármű-karbantartói engedély módosítását előkészítheti: i. a tagállam illetékes hatósága; vagy ii. az illetékes hatóság hozzájárulásával a II. melléklet (145. rész) alapján jóváhagyott karbantartó szervezet, amennyiben a karbantartó szervezetre a II. melléklet (145. rész) 145.A.70. pontja értelmében alkalmazandó kézikönyv tartalmaz erre vonatkozó eljárást. Az okmány módosítását azonban minden esetben a tagállami illetékes hatóságnak kell elvégeznie.
8. A légijármű-karbantartói engedélyt a jogosult köteles mindenkor jó állapotban tartani. A jogosult felelős azért, hogy az okmányon arra illetéktelen személyek bejegyzést ne tegyenek.
9. Ha a jogosult a 8. pontban foglalt kötelezettségeinek nem tesz eleget, akkor az okmány érvénytelenné nyilvánítható, a jogosult megfosztható ► **C3** a tanúsítási jogosultságok ◀ birtoklásának jogától, továbbá a jogosulttal szemben a nemzeti jog alapján büntetőeljárás kezdeményezhető.
10. A III. melléklet (66. rész) alapján kibocsátott légijármű-karbantartói engedélyt valamennyi tagállam elismeri, másik tagállamban való munkavállalás esetén az okmányt nem kell újra cserélni.
11. Az okmánynak nem kötelező tartalmaznia a 26. számú EASA-ürlap mellékletét; a melléklet csak olyan nemzeti jogosultságoknak a feltüntetésére vehető igénybe, amelyekre a III. melléklet (66. rész) nem terjed ki.

▼M6

12. Tájékoztatásul: a tagállam illetékes hatósága által a III. melléklet (66. rész) alapján ténylegesen kibocsátott légi jármű-karbantartói engedély oldalainak sorrendje eltérhet, és az okmányoknak nem kell feltétlenül tartalmaznia az egyes rovatokat elválasztó vonalakat.
13. Az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy a légi jármű-típusra való jogosultságot tartalmazó oldalt mindaddig nem adja ki, amíg légi jármű-típusra való jogosultságot első ízben az okmányba be nem kell vezetni. Ha az okmányba több ilyen jogosultságot is be kell vezetni, az illetékes hatóság a szóban forgó oldalból pótlapokat is kibocsáthat.
14. A 13. pontban foglalt követelményeket úgy kell teljesíteni, hogy minden oldal és pótlap a megadott formátumot kövesse, és az adott oldalra vonatkozóan előírt információkat tartalmazza.
15. Az engedélyben feltüntetett korlátozások a tanúsítási jogosultságokból való kizárást jelentik. Ha az okmányba nem kell korlátozást bevezetni, a „Korlátozások” című oldalon a következő bejegyzést kell tenni: „Nincs korlátozás”.
16. Ha az okmány kiállítása előnyomtatott nyomtatványon történik, akkor a kategóriákra, az alkategóriákra és a típusra való jogosultságra vonatkozó négyzetek közül azokat, amelyek nem tartalmaznak jogosítást, egyértelműen akként meg kell jelölni.
17. A légi jármű-karbantartói engedély mintája a III. melléklet (66. rész) szerint

▼ M6

I.

EURÓPAI UNIÓ (*)

[ÁLLAM]

[HATÓSÁG NEVE ÉS & LOGÓJA]

II.

66. rész

LÉGIJÁRMŰ-KARBANTARTÓI ENGEDÉLY

III.

Hiv. sz.: [TAGÁLLAM KÓDJA]
.66.[XXXX]

26. számú EASA-úrlap, 3. kiadás

IVa. A jogosult teljes neve:

IVb. Születési hely és idő:

V. A jogosult lakcíme:

VI. A jogosult állampolgársága:

VII. A jogosult aláírása:

III. Az engedély száma:

VIII. FELTÉTELEK:

Az engedély csak a jogosult aláírásával, fényképes személyazonosító okmány felmutatásával érvényes.

A KATEGÓRIÁK A 66. rész SZERINT című oldalon megjelölt kategóriák nem jogosítanak légi járműre vonatkozó üzembehelyezési bizonyítvány kiállítására.

A légi járműre való jogosultságot tartalmazó engedély megfelel az ICAO 1. mellékletében feltüntetett céloknak.

Az engedély jogosultjának jogait a 2042/2003/EK rendelet III. mellékletének (66. rész) alkalmazandó rendelkezései határozzák meg.

Az engedély a korlátozásokat tartalmazó oldalon feltüntetett időpontig érvényes, kivéve abban az esetben, ha azt megelőzően felfüggesztik vagy visszavonják.

Az engedélyben foglalt jogosultságok csak akkor gyakorolhatók, ha a megelőző két évben a jogosult vagy az engedélyben megjelölt jogosultságoknak megfelelő területen legalább hat hónapon át karbantartói szakmai tapasztalatot szerzett, vagy megfelelt az adott jogosultságok odaítélésére vonatkozó követelményeknek.

III. Az engedély száma:

IX. KATEGÓRIÁK A 66. rész SZERINT

ÉRVÉNYESSÉG	A	B1	B2	B3	C
Repülőgép gázturbinás hajtóművel			n/a	n/a	n/a
Repülőgép dugattyús hajtóművel			n/a	n/a	n/a
Helikopter gázturbinás hajtóművel			n/a	n/a	n/a
Helikopter dugattyús hajtóművel			n/a	n/a	n/a
Repülőelektronika	n/a	n/a		n/a	n/a
Nagy légi jármű	n/a	n/a	n/a	n/a	
Nem nagy légi jármű	n/a	n/a	n/a	n/a	
Dugattyús hajtóműves, nem túlnyomásos kabinnal rendelkező, legfeljebb 2 000 kg megengedett maximális felszállótömegű repülőgépek	n/a	n/a	n/a		n/a

X. A kiállító tisztviselő aláírása, keltezés:

XI. A kiállító hatóság bélyegzője:

III. Az engedély száma:

▼ **M6**

XII. LÉGIJÁRMŰ-MINŐSÍTÉSEK A 66. rész SZERINT		
Légi jármű-minősítés	Kategória	Bélyegző, dátum
III. Az engedély száma:		

XIII. KORLÁTOZÁSOK A 66. rész SZERINT
Érvényes:
III. Az engedély száma:

Melléklet a 26. sz. EASA-úrlaphoz
XIV. NEMZETI JOGOSULTSÁGOK a 66. rész tárgyi hatályán kívül, a(z) [nemzeti jog megnevezése] jognak megfelelően (csak [tagállam]-ban/-ben érvényes)
Hivatalos bélyegző, dátum
III. Az engedély száma:

SZÁNDÉKOSAN ÜRES OLDAL

▼B*IV. MELLÉKLET***(147. rész)****▼M6****TARTALOM**

147.1

*A. SZAKASZ – MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK**A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOSságOK*

147.A.05. Hatály

147.A.10. Általánosságok

147.A.15. Kérelem

B. ALRÉSZ – SZERVEZETI KÖVETELMÉNYEK

147.A.100. A létesítménnyel szembeni követelmények

147.A.105. Személyi feltételek

147.A.110. Az oktatókról és az elméleti és gyakorlati vizsgáztatókról vezetett nyilvántartások

147.A.115. Oktatási eszközök

147.A.120. Karbantartó-tananyag

147.A.125. Nyilvántartások

147.A.130. Képzési módszerek és minőségbiztosítási rendszer

147.A.135. Vizsgák

147.A.140. A karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyve

147.A.145. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jogosultságai

147.A.150. Változások a karbantartó személyeket kiképző szervezetnél

147.A.155. A jóváhagyás folyamatos érvényessége

147.A.160. Szabálytalanságok

C. ALRÉSZ – JÓVÁHAGYOTT ALAPTANFOLYAM

147.A.200. A jóváhagyott alaptanfolyam

147.A.205. Elméleti alapvizsga

147.A.210. Gyakorlati alapvizsga

D. ALRÉSZ – LÉGIJÁRMŰ-TÍPUSKÉPZÉS/FELADATORIENTÁLT KÉPZÉS

147.A.300. Légijármű-típusképzés/feladatorientált képzés

147.A.305. Légijármű-típusvizsga és feladatorientált vizsga

*B. SZAKASZ – AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI**A. ALRÉSZ – ÁLTALÁNOSságOK*

147.B.05. Hatály

147.B.10. Az illetékes hatóság

147.B.20. Nyilvántartások vezetése

147.B.25. Mentességek

▼M6**B. ALRÉS Z – A JÓVÁHAGYÁS KIBOCSÁTÁSA**

- 147.B.110. A jóváhagyási és a jóváhagyás-módosítási eljárás
- 147.B.120. Eljárás az érvényesség folyamatos fenntartására
- 147.B.125. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásról szóló igazolása
- 147.B.130 Szabálytalanságok

C. ALRÉS Z – A KARBANTARTÓ SZEMÉLYEKET KIKÉPZŐ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSÁNAK VISSZAVONÁSA, FELFÜGGESZTÉSE ÉS KORLÁTOZÁSA

- 147.B.200. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásának visszavonása, felfüggesztése és korlátozása

I. függelék – Az alaptanfolyam időtartama

II. függelék – Karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyása a IV. melléklet (147. rész) szerint – 11. számú EASA-ürlap

III. függelék – Bizonyítvány a IV. melléklet (147. rész) szerint – 148. és 149. számú EASA-ürlap

▼B**147.1.**

E rész alkalmazásában az illetékes hatóság:

1. valamely tagállam területén fő telephellyel rendelkező szervezetek esetén a tagállam által megjelölt hatóság;
2. valamely harmadik országban fő telephellyel rendelkező szervezetek esetén az ügynökség.

▼M6*A. SZAKASZ***MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEK****▼B***A. ALRÉS Z**ÁLTALÁNOS SÁGOK***147.A.05. Hatály**

Ez a szakasz megállapítja a 66. rész szerint a képzésre és a vizsgáztatásra jóváhagyást kérő szervezetek által teljesítendő rendelkezéseket.

147.A.10. Általánosságok

A kiképzőszervezet valamely jogi személyiséggel rendelkező szervezet vagy annak egy része.

▼M4**147.A.15 Kérelem**

- (a) A jóváhagyás megadása vagy a már meglévő jóváhagyás módosítása iránti kérelmet az illetékes hatóság által megállapított nyomtatványon és módon kell benyújtani.
- (b) A jóváhagyásra vagy jóváhagyás módosítására vonatkozó kérelemnek tartalmaznia kell:
 1. a kérelmező bejegyzett nevét és címét;
 2. a jóváhagyást vagy a jóváhagyás módosítását kérő szervezet címét;

▼M4

3. a jóváhagyás vagy a módosítás kért hatókörét;
4. a szervezet felelős vezetőjének nevét és aláírását;
5. a kérelem keltét.

▼B**B. ALRÉS****SZERVEZETI KÖVETELMÉNYEK****147.A.100. A létesítményre vonatkozó követelmények**

- a) A létesítmény méretének és szerkezetének bármely napon védelmet kell nyújtania az időjárás hatásaival szemben, és minden időben biztosítania kell minden tervezett képzés és vizsgáztatás megfelelő végrehajtását.
- b) Az elméleti ismeretek oktatásához és a vizsgáztatás végrehajtásához megfelelő, más létesítményektől elhatárolt zárt elhelyezést kell biztosítani.
 1. A hallgatók maximális száma bármely tanfolyam során nem haladhatja meg a 28-at.
 2. A vizsgacélokra szolgáló helyiség méretének olyannak kell lennie, hogy egyetlen hallgató se olvashassa el a vizsga során elfoglalt helyéről a másik hallgató dokumentumait vagy számítógépének képernyőjét.
- c) A b) alpont szerinti környezetet úgy kell kialakítani, hogy a hallgatók figyelmük szükségtelen elterelése vagy befolyásolása nélkül tanulmányaikra vagy vizsgájukra összpontosíthassanak, amint helyénvaló.
- d) Az alaptanfolyam során a gyakorlati képzéshez a tanfolyami termektől elkülönült, a tervezett tanfolyam szempontjából megfelelő műhelyeket és/vagy karbantartó létesítményeket kell biztosítani. Ha azonban a szervezet ilyen létesítményeket nem tud biztosítani, megállapodhat egy másik szervezettel az ilyen műhelyek és/vagy karbantartó létesítmények biztosításáról; ebben az esetben az ilyen szervezettel írásos megállapodást kell kötni, meghatározva a hozzáférés és az igénybevétel feltételeit. Az illetékes hatóságnak hozzá kell férnie minden ilyen szerződéses szervezethez, és az írásos megállapodásban ezt a hozzáférést szabályozni kell.
- e) Légi járműre vonatkozó típus- vagy feladatorientált képzés esetén hozzáférést kell biztosítani a megfelelő létesítményekhez, ahol a 147.A.115. d) pontban meghatározott légijármű-típus biztosítható.
- f) A hallgatók maximális száma bármely gyakorlati oktatás során felügyelő személyenként vagy vizsgáztatóként nem haladhatja meg a 15-öt.
- g) Az oktatóknak, valamint az elméleti és gyakorlati vizsgákat végrehajtó személyeknek olyan irodai elhelyezést kell biztosítani, hogy figyelmük szükségtelen elterelése vagy befolyásolása nélkül készülhessenek fel feladataikra.
- h) A vizsgamunkák és a tanfolyami nyilvántartások biztonságos megőrzésére megfelelő létesítményt kell rendelkezésre bocsátani. A megőrzésre szolgáló létesítményről úgy kell gondoskodni, hogy a dokumentumok a 147.A.125. pont szerinti őrzési idő alatt jó állapotban maradjanak fenn. A megfelelő biztonságra figyelemmel, a tárolóhely az irodai helyiségekben is kialakítható.

▼B

- i) A képzés hatókörének és színvonalának megfelelő műszaki szakirodalmat tartalmazó könyvtárat kell biztosítani.

147.A.105. Személyi feltételek

- a) A szervezet felelős vezetőt nevez ki, aki a szervezet felhatalmazása alapján felel azért, hogy minden képzési kötelezettséget finanszírozzanak, és az e rész szerint megkövetelt szabványoknak megfelelően valósítsanak meg.
- b) Személyt vagy személyek csoportját kell meghatározni, aki(k) felelős(ek) azért, hogy a karbantartó személyeket kiképző szervezet megfeleljen az e részben meghatározott követelményeknek. Az ilyen személy(ek) a szervezet felelős vezetőjének tartoznak felelősséggel. A vezető személy vagy egy személy a csoportból lehet ugyanakkor a szervezet felelős vezetője, feltéve hogy a) teljesíti az a) pontban a szervezet felelős vezetőjére meghatározott követelményeket.
- c) A karbantartó személyeket kiképző szervezetnek a gyakorlati képzés megtervezéséhez/elvégzéséhez és az elméleti és a gyakorlati vizsgáknak a jóváhagyással összhangban történő végrehajtásához elegendő számú munkatársat kell foglalkoztatnia.
- d) A c) pont rendelkezéseitől eltérően, amikor másik szervezetet vesznek igénybe a gyakorlati képzés és a gyakorlati vizsgák végrehajtásához, az ilyen másik szervezet munkatársait kell kijelölni a gyakorlati képzés és a vizsgák végrehajtásához.
- e) Amennyiben egy személy megfelel az f) pont rendelkezéseinek, működhet oktatóként és elméleti és gyakorlati vizsgáztatóként és ezek bármely kombinációjában.

▼M4

- f) Az oktatók és az elméleti és a gyakorlati vizsgáztatók szakmai tapasztalatáról és szakképzettségéről az illetékes hatóság által nyilvánosan közzétett kritériumok alapján vagy az illetékes hatóság által jóváhagyott eljárásnak és követelményeknek megfelelően kell meggyőződnie.

▼B

- g) Az elméleti és a gyakorlati vizsgákhoz a vizsgáztatókat - elismerésük érdekében - a szervezet kézikönyvében meg kell nevezni.
- h) Az oktatóknak és az elméleti vizsgáztatóknak az aktuális technológia, a gyakorlati ismeretek, az emberi tényezők és az oktató vagy a vizsga során számon kérendő ismeretekre vonatkozó helyénvaló újabb oktatási módszerek tekintetében legalább 24 hónaponként továbbképzésen kell részt venniük.

147.A.110. Az oktatókról és az elméleti és gyakorlati vizsgáztatókról vezetett nyilvántartások

- a) A szervezet minden oktatóról, elméleti és gyakorlati vizsgáztatóról nyilvántartást vezet. A nyilvántartásoknak tájékoztatást kell adniuk a szakmai tapasztalatokról és a szakképzettségről, az addig elvégzett és a megkezdett képzésekről.
- b) Minden oktató, elméleti és gyakorlati vizsgáztató feladatkörét írásba kell foglalni.

147.A.115. Oktatási eszközök

- a) Minden oktatóhelyiséget olyan színvonalú megfelelő szemléltetőeszközökkel kell felszerelni, amelyek biztosítják, hogy a hallgatók a bemutatott szöveget/rajzokat/diagramokat és az ábrákat a terem valamennyi helyéről nehézség nélkül képesek legyenek elolvasni.

A szemléltetőeszközök között olyan mesterséges gyakorlóeszközöknek is szerepelniük kell, amelyek a hallgatók számára megkönnyítik a konkrét tananyag megértését, amennyiben az ilyen eszközöket célirányosnak tekintenek.

▼B

- b) A 147.A.100. d) pont szerinti alapképzést szolgáló műhelyeket és/vagy karbantartó létesítményeket minden olyan szerszámmal és felszereléssel el kell látni, amely a jóváhagyott körben a képzés megvalósításához szükséges.
- c) A 147.A.100. d) pontban meghatározott alapképzést szolgáló műhelyeknek és/vagy karbantartó létesítményeknek rendelkezniük kell a légi járművek, hajtóművek, légijármű-alkatrészek és repüléselektronikai berendezések megfelelő körével.
- d) A 147.A.100. e) pont szerint légijármű-típusképzést nyújtó szervezetnek hozzáféréssel kell rendelkeznie a megfelelő légijármű-típushoz. Mesterséges gyakorlóeszközök alkalmazhatók, amennyiben azok megfelelő képzési színvonalat biztosítanak.

147.A.120. Karbantartó-tananyag

- a) A hallgatók számára karbantartó-tananyagot kell biztosítani, amely a következőkre terjed ki, amint helyénvaló:
 - 1. a releváns légijármű-karbantartási engedélykategóriára vagy alkategóriára a 66. részben meghatározott tanterv elméleti alapismeretei; és
 - 2. a releváns légijármű-típusra és légijármű-karbantartói engedélykategóriára vagy alkategóriára a 66. részben meghatározott típusanfolyam tartalma.
- b) A hallgatóknak a könyvtárban a 147.A.100. i) pont szerint hozzá kell férniük a karbantartási dokumentáció és a műszaki információ példányaihoz.

▼M6**147.A.125. Nyilvántartások**

A szervezetnek a hallgató vizsga és értékelési eredményeit *korlátlan ideig* meg kell őriznie.

▼B**147.A.130. Képzési módszerek és minőségbiztosítási rendszer**

- a) A szervezetnek az illetékes hatóság előírásait kielégítő eljárásokat kell megállapítania, hogy megfelelő képzési színvonalat biztosítson, és e rész minden releváns követelményének megfelelően.
- b) A szervezetnek a következőket magában foglaló minőségbiztosítási rendszert kell létrehoznia:
 - 1. független auditálási funkció a képzés színvonalának, az elméleti és gyakorlati vizsgáztatás integritásának, az eljárásoknak való megfelelésnek és az eljárások alkalmasságának a felügyeletére; és
 - 2. az auditálás során tett megállapítások továbbításának rendszere a 147.A.105. a) pontban említett személyhez (személyekhez), végső soron a szervezet felelős vezetőjéhez a kiigazító intézkedés biztosítása érdekében, amint szükséges.

147.A.135. Vizsgák

- a) A vizsgáztatóknak gondoskodniuk kell minden vizsgakérdés biztonságos megőrzéséről.
- b) Ha az elméleti vizsga során bármely jelölt bizonyítottan csalást követek el, vagy nála a vizsgadokumentumokon és a kapcsolódó engedélyezett dokumentumon kívül bármilyen egyéb, a vizsgára vonatkozó anyagot találnak, ki kell zárni a vizsgából és 12 hónapig minden további vizsgából ki kell zárni. Az illetékes hatóságot az ilyen eseményről, és az esetleges vizsgálat részleteiről egy naptári hónapon belül értesíteni kell.

▼B

- c) Ha az elméleti vizsga során bármely jelöltet azon érik, hogy bármely más jelölt számára a vizsgakérdések válaszait megadja, ki kell zárni a vizsgából, és a vizsgát semmisnek kell nyilvánítani. Az illetékes hatóságot az ilyen eseményről egy naptári hónapon belül értesíteni kell.

147.A.140. A karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyve

- a) A szervezet kézikönyvet állít össze a szervezet által történő felhasználásra, amelyben leírja a szervezetet és annak eljárásait, és amelynek a következő információt kell tartalmaznia:

1. a szervezet felelős vezetője által aláírt nyilatkozat, amely szerint a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyve és minden más kapcsolódó kézikönyv a karbantartó személyeket kiképző szervezet e résznek való megfelelését dokumentálja, és amely szerint a szervezet e kézikönyveknek mindenkor meg fog felelni;
 2. a 147.A.105. b) pont szerint kinevezett személy(ek) beosztása és neve;
 3. a 2. pontban meghatározott személy(ek) kötelezettségei és feladatai, ideértve azokat az ügyeket, amelyek tekintetében a karbantartó személyeket kiképző szervezet nevében az illetékes hatóságnál közvetlenül eljárhat(nak);
 4. a karbantartó személyeket kiképző szervezet szervezeti ábrája, amelyből az a) 2. pontban megnevezett személy(ek) mindenkori illetékessége származik;
 5. az oktatók, valamint az elméleti és gyakorlati vizsgáztatók jegyzéke;
 6. a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásában szereplő címen, és amennyiben helyénvaló, bármely egyéb helyen található oktató- és vizsgáztatólétesítmények általános leírása, a 147.A.145. b) pont szerint;
 7. a karbantartással kapcsolatos tanfolyamok jegyzéke, amelyekre a jóváhagyás kiterjed;
 8. a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyve módosítására vonatkozó eljárás;
 9. a karbantartó személyeket kiképző szervezet eljárásai, a 147.A.130. a) pont szerint;
 10. a karbantartó személyeket kiképző szervezet felügyeleti eljárásai a 147.A.145. c) pont szerint, amennyiben elméleti és gyakorlati vizsgáztatásra a 147.A.145. b) pontban meghatározottaktól eltérő helyszínekre is engedéllyel rendelkezik;
 11. a 147.A.145. b) pont szerinti helyszínek jegyzéke;
 12. a 147.A.145. d) pont szerinti szervezetek jegyzéke, amint helyénvaló.
- b) A karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyvét és annak későbbi módosításait az illetékes hatóság hagyja jóvá.
- c) A fenti b) pont rendelkezéseitől függetlenül, a kézikönyv kisebb módosításait egy kézikönyv-módosítási eljárásban is jóvá lehet hagyni (a továbbiakban közvetett jóváhagyás).

▼B**147.A.145. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jogosultságai**

a) A karbantartó személyeket kiképző szervezet - a kézikönyvében meghatározottakkal összhangban - a következőket végezheti el:

1. alapképzés a 66. részének megfelelő tanterv vagy annak egy része szerint;
2. típus-/feladatorientált tanfolyamok, a 66. rész szerint;
3. vizsgáztatás az illetékes hatóság nevében, ideértve olyan hallgatók vizsgáztatását is, akik a légijármű-típustanfolyamon vagy az alaptanfolyamon nem a karbantartó személyeket kiképző szervezetnél vettek részt;
4. bizonyítványok kibocsátása a jóváhagyott alap- vagy légijármű-típustanfolyam sikeres elvégzését, vagy az a) 1., a) 2. és a) 3. pont szerinti vizsga sikeres letételét követően, a III. függelék szerint, amint helyénvaló.

b) Képzés, valamint elméleti és gyakorlati vizsgáztatás csak a jóváhagyásra vonatkozó igazolásban meghatározott helyen, és/vagy a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyvében meghatározott egyéb helyen hajtható végre.

c) A b) pont rendelkezéseitől eltérően, a karbantartó személyeket kiképző szervezet a b) pontban meghatározottól eltérő helyen kizárólag a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyvében meghatározott felügyeleti eljárás szerint tarthat tanfolyamot, elméleti és gyakorlati vizsgát. Az ilyen helyeket a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyvében nem kell felsorolni.

d) 1. A karbantartó személyeket kiképző szervezet az elméleti alapképzést, a típusképzést és a hozzá kapcsolódó vizsgáztatást akkor adhatja át nem karbantartó személyeket kiképző szervezetnek, ha az a karbantartó személyeket kiképző szervezet minőségbiztosítási rendszerének ellenőrzése alatt áll.

2. Az elméleti alapképzés és a vizsgáztatás átadása alvállalkozásba a 66. rész 1. függelék 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. és 10-es moduljára korlátozódik.

3. A típusképzés és a vizsgáztatás átadása alvállalkozásba a hajtóműre és a repüléselektronikai rendszerekre korlátozódik.

▼M6

e) Vizsgáztatásra csak az a szervezet kaphat jóváhagyást, amely az adott képzésre is rendelkezik jóváhagyással.

f) Az e) ponttól eltérve elméleti alaptanfolyam vagy típusanfolyam megtartására jogosult szervezet olyan esetekben típusvizsgát is lebonyolíthat, ha a vizsgához nem kötelező típusképzést elvégezni.

▼B**147.A.150. Változások a karbantartó személyeket kiképző szervezetnél**

a) A karbantartó személyeket kiképző szervezetnek minden, a szervezetet és a jóváhagyást érintő változásról még annak megtörténte előtt tájékoztatnia kell az illetékes hatóságot, hogy lehetővé tegye az illetékes hatóság számára annak megállapítását, hogy az megfelel-e ezen résznek, és ha szükséges, módosítsa a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyását, hogy a szervezet továbbra is megfeleljen e résznek.

▼B

- b) Az illetékes hatóság feltételeket határozhat meg, amelyekkel összhangban a karbantartó személyeket kiképző szervezet ilyen változások idején működhet, kivéve ha az illetékes hatóság azt állapítja meg, hogy a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyását fel kell függeszteni.
- c) Az illetékes hatóságnak az ilyen változásokról történő értesítésének elmulasztása a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásának felfüggesztéséhez vagy visszavonásához vezethet, a módosítás tényleges időpontjáig visszamenőleges hatállyal.

147.A.155. Folyamatos érvényesség

- a) A jóváhagyást határozatlan időre bocsátják ki. A jóváhagyás az alábbiaktól függően marad érvényben:
 - 1. a szervezet folyamatosan megfelel e rész előírásainak, a 147.B.130. pontban meghatározott vizsgálati eredmények kezelésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban; és
 - 2. az illetékes hatóság számára folyamatos hozzáférés a szervezethez, hogy ellenőrizhesse az e résznek való folyamatos megfelelést; és
 - 3. a bizonyítványt nem adják vissza, és azt nem vonják vissza.
- b) A jóváhagyás visszaadása vagy visszavonása esetén a bizonyítványt az illetékes hatósághoz vissza kell juttatni.

147.A.160. Szabálytalanságok

- a) Az 1. szintű szabálytalanság az alábbiak közül egy vagy több megállapítást jelent:
 - 1. jelentős meg nem felelés a vizsgáztatási eljárásnak, amely a vizsgák érvénytelenségéhez vezet;
 - 2. az illetékes hatóság számára a hozzáférés biztosításának elmulasztása a szervezet létesítményeihez a szokásos üzemidőben, két erre vonatkozó írásos felkérést követően;
 - 3. nincs a szervezetnek felelős vezetője;
 - 4. jelentős meg nem felelés a képzési folyamat követelményeinek.
- b) 2. szintű szabálytalanság az oktatási folyamatnak való minden meg nem felelés, amely nem 1. szintű szabálytalanság.
- c) A 147.B.130. pont szerinti vizsgálati eredményekről szóló értesítés kézhezvétele után a jóváhagyott karbantartó személyeket kiképző szervezet kiigazító cselekvési tervet állapít meg, és az illetékes hatósággal egyeztetett határidőn belül igazolja, hogy a kiigazító intézkedést a hatóság megelégedésére végrehajtotta.

▼M6**C. ALRÉS****JÓVÁHAGYOTT ALAPTANFOLYAM****▼B****147.A.200. A jóváhagyott alaptanfolyam**

- a) A jóváhagyott alaptanfolyam elméleti képzésből, elméleti vizsgából, gyakorlati képzésből és gyakorlati vizsgából áll.

▼M6

- b) Az elméleti képzésnek a légijármű-karbantartási engedélykategóriára vagy alkategóriára a III. mellékletben (66. rész) meghatározott tanterv elméleti alapismereteit kell magában foglalnia.

▼B

- c) Az elméleti vizsgának le kell fednie a b) bekezdés szerinti képzési kör reprezentatív keresztmetszetét.

▼B

- d) A gyakorlati képzésnek az általános szerszámok/felszerelések gyakorlati felhasználását, reprezentatív módon kiválasztott légijármű-alkatrészek szétbontását/összeépítését, és reprezentatív módon kiválasztott karbantartási tevékenységekben való részvételt kell magában foglalnia, a 66. rész szerinti teljes modulok szerint.
- e) A gyakorlati vizsgának le kell fednie a gyakorlati képzést, és azt kell megállapítania, hogy a hallgató kielégítően jártas-e a szerszámok és készületek használatában, és képes-e a karbantartási kézikönyvek szerinti munkavégzésre.
- f) Az alaptanfolyam időtartamát az 1. függelék szerint állapítják meg.
- g) Az (al)kategóriák kiterjesztése esetén a tanfolyamok időtartamát az alaptanfolyam tanterve és a megfelelő gyakorlati képzési szükségletek szerint kell meghatározni.

147.A.205. Elméleti alapvizsga

Az elméleti alapvizsga:

- a) összhangban van a 66. részben meghatározott szabvánnyal;
- b) a tanfolyami jegyzetek használata nélkül teljesítendő;
- c) a 66. résszel összhangban megvalósított képzés meghatározott modulja alapján a tárgyak reprezentatív keresztmetszetére terjed ki.

147.A.210. Gyakorlati alapvizsga

- a) A gyakorlati alapvizsgát a megnevezett gyakorlati vizsgáztatók hajtják végre a karbantartási alaptanfolyam során a gyakorlóműhelyben/karbantartó létesítményben az tevékenységi szakaszok befejezése után.
- b) A hallgatóknak a 147.A.200. c) pont szerinti vizsgaeredményt kell elérniük.

D. ALRÉS**LÉGIJÁRMŰ-TÍPUSKÉPZÉS/FELADATORIENTÁLT KÉPZÉS****147.A.300. Légijármű-típusképzés/feladatorientált képzés**

A karbantartó személyeket kiképző szervezetnek a 66. rész szerinti légijármű-típusképzés és/vagy feladatorientált képzés folytatására jóváhagyással kell rendelkeznie, amennyiben megfelel a 66.A.45. pontban meghatározott feltételeknek.

147.A.305. Légijármű-típusvizsga és feladatorientált vizsga

A 147.A.300. pont szerint a légijármű-típusképzésre jóváhagyással rendelkező karbantartó személyeket kiképző szervezet által a 66. rész szerint a típusanfolyam vagy a feladatorientált tanfolyam keretében végrehajtott vizsgának meg kell felelnie a 66.A.45. pontban a típusanfolyamokra és/vagy a feladatorientált tanfolyamokra meghatározott szabványoknak.

▼M6**B. SZAKASZ****AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK ELJÁRÁSAI****▼B****A. ALRÉS****ÁLTALÁNOSÁGOK****147.B.05. Hatály**

Ez a szakasz megállapítja az e rész A. szakasza alkalmazásáért és végrehajtásáért felelős illetékes hatóság által követendő közigazgatási rendelkezéseket.

▼B**147.B.10. Illetékes hatóság****a) Általánosságok**

A tagállamnak ki kell jelölnie a 147. rész szerinti engedélyek kibocsátásáért, folyamatos érvényességéért, módosításáért, felfüggesztéséért vagy visszavonásáért felelős illetékes hatóságot. Ez az illetékes hatóság írásos formában rögzíti eljárásait és szervezeti struktúráját.

b) Erőforrások

Az illetékes hatóságnak elegendő alkalmazottal kell rendelkeznie az e részben meghatározott előírások teljesítéséhez.

c) Eljárások

Az illetékes hatóság állapítja meg eljárásait, részletezve, hogy miként éri el az e résznek való megfelelést.

A folyamatos megfelelés biztosítása érdekében az eljárásokat felül kell vizsgálni és módosítani kell.

▼M4**d) Szakképzettség és képzés**

Az e melléklet értelmében jóváhagyásra jogosult személyeknek:

1. megfelelő szakképzettséggel kell rendelkezniük, továbbá rendelkezniük kell a feladataik elvégzéséhez szükséges szakmai ismeretekkel, tapasztalattal és képzésekkel;
2. előzetesen részt kell venniük olyan képzésen, illetve továbbképzésen, amely a III. melléklet (66. rész) és a IV. melléklet (147. rész) jelentőségére és az általuk biztosított színvonalra is kiterjed.

▼M6**▼B****147.B.20. Nyilvántartások vezetése**

a) Az illetékes hatóságoknak nyilvántartási rendszert kell létrehozniuk, amely lehetővé teszi az egyes jóváhagyások kibocsátása, megújítása, folyamatos érvényessége, módosítása, felfüggesztése vagy visszavonása folyamatának megfelelő nyomon követhetőségét.

b) A karbantartó személyeket kiképző szervezetek felügyeletéhez szükséges nyilvántartásoknak legalább az alábbiakat kell tartalmazniuk:

1. a szervezet jóváhagyása iránti kérelem;
2. a szervezet jóváhagyásáról szóló igazolás, ideértve a módosításokat is;
3. az auditáló program másolata, felsorolva az esedékesek, illetve már elvégzett auditokat;
4. az illetékes hatóság által ellátott folyamatos felügyelet nyilvántartásai, ideértve minden audit-nyilvántartást;
5. minden vonatkozó levelezés másolata;
6. az esetleges mentesítések és a végrehajtási intézkedések részletei;

▼B

- 7. a szervezet felügyeletére vonatkozó, más illetékes hatóságoktól érkező esetleges jelentések;
 - 8. a szervezet kézikönyve és annak módosításai.
- c) A b) pont szerinti nyilvántartásokat legalább négy évig meg kell őrizni.

147.B.25. Felmentések

- a) Az illetékes hatóság felmentést adhat állami oktatási intézménynek, hogy:
- 1. a 147.A.10. pontban meghatározott szervezet legyen;
 - 2. felelős vezetővel rendelkezzen, azzal a korlátozással, hogy az intézménynek vezető személyt kell kineveznie a kiképző szervezet irányítására, és az ilyen személynek megfelelő költségvetéssel kell rendelkeznie ahhoz, hogy a szervezetet a 147. részben meghatározottak szerint működtesse;
 - 3. a minőségbiztosítási rendszer részét képező független auditálást valósítson meg, azzal, hogy a kiképző szervezetek ellenőrzését végző független iskolafelügyeletet működtető intézmény az e részben meghatározott gyakorisággal auditálja a karbantartó személyeket kiképző szervezetet.
- b) Az illetékes hatóságnak valamennyi, az alaprendelet 10. cikke (3) bekezdésével összhangban megadott mentességet nyilvántartásba kell vennie, és fenn kell tartania.

B. ALRÉS***A JÓVÁHAGYÁS KIBOCSÁTÁSA***

Ez az alrész meghatározza karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásának kibocsátására vagy módosítására vonatkozó követelményeket.

▼M4

147.B.110. A jóváhagyási és a jóváhagyás-módosítási eljárás

- (a) A kérelem kézhezvételét követően az illetékes hatóság:
- 1. felülvizsgálja a karbantartó személyeket kiképző szervezet kézikönyvét; és
 - 2. ellenőrzi, hogy a szervezet megfelel-e a IV. melléklet (147. rész) követelményeinek.
- (b) Az illetékes hatóság az észlelt szabálytalanságokat feljegyzí, és írásban közli a kérelmezővel.
- (c) A jóváhagyás kibocsátásáig valamennyi észlelt szabálytalansággal kapcsolatban meg kell tenni a 147.B.130. pontban előírt intézkedéseket.
- (d) A jóváhagyási bizonyítványon a hivatkozási számot az ügynökség által meghatározott módon kell feltüntetni.

▼B**147.B.120. Eljárás az érvényesség folyamatos fenntartására****▼M6**

- a) Az e mellékletnek (147. rész) való megfelelést 24 hónapnál nem hosszabb időszakon belül minden szervezetnél teljeskörűen felül kell vizsgálni. A felülvizsgálatnak ki kell terjednie legalább egy tanfolyamra és egy, a karbantartó személyeket kiképző szervezet által lebonyolított vizsgára.

▼B

- b) A vizsgálati megállapításokat a 147.B.130. pont szerint fel kell dolgozni.

147.B.125. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásról szóló igazolása

A karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásáról szóló igazolás formátuma megfelel a II. függeléknek.

147.B.130. Szabálytalanságok

- a) Amennyiben 1. szintű szabálytalanságról szóló írásos értesítést három napon belül nem követik kiigazító intézkedések, a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyását az illetékes hatóság teljes egészében vagy részlegesen visszavonja, felfüggeszti vagy korlátozza.
- b) Amennyiben a 2. szintű szabálytalanságról szóló írásos értesítést az illetékes hatóság által megállapított határidőn belül nem követik kiigazító intézkedések, a karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyását teljes egészében vagy részlegesen visszavonják, korlátozzák vagy felfüggesztik.

C. ALRÉS

*A KARBANTARTÓ SZEMÉLYEKET KIKÉPZŐ SZERVEZET
JÓVÁHAGYÁSÁNAK VISSZAVONÁSA, FELFÜGGESZTÉSE ÉS
KORLÁTOZÁSA*

147.B.200. A karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyásának visszavonása, felfüggesztése és korlátozása

Az illetékes hatóság:

- a) a jóváhagyást nyomós okból, a biztonság potenciális veszélyeztetettsége esetén köteles felfüggeszteni; vagy
- b) a jóváhagyást a 147.B.130. pont szerint felfüggeszti, visszavonja vagy korlátozza.

▼ **M6***I. függelék***Az alaptanfolyam időtartama**

A teljes alaptanfolyamok minimális hosszának a megállapításához a következő táblázat az irányadó:

Alaptanfolyam	Időtartam (tanóraban megadva)	Az elméleti képzés aránya (%-ban)
A1	800	30–35
A2	650	30–35
A3	800	30–35
A4	800	30–35
B1.1	2 400	50–60
B1.2	2 000	50–60
B1.3	2 400	50–60
B1.4	2 400	50–60
B2	2 400	50–60
B3	1 000	50–60

▼ **M6***II. függelék***Karbantartó személyeket kiképző szervezet jóváhagyása a IV. melléklet****(147. rész) szerint – 11. számú EASA-ürlap**

2/1. oldal

[TAGÁLLAM (*)]

Az Európai Unió tagállama (**)

KARBANTARTÓ SZEMÉLYEKET KIKÉPZŐ ÉS VIZSGÁZTATÓ SZERVEZET JÓVÁHAGYÁSI BIZONYÍTVÁNYA

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].147.[XXXX]

A 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján a(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG] az alábbiakban megjelölt feltételekkel tanúsítja, hogy a(z)

[VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

a 2042/2003/EK rendelet IV. mellékletének (147. rész) A. szakasza alapján karbantartó személyeket kiképző szervezet, és ebbéli minőségében a fenti referenciákkal jogosult a mellékelt jóváhagyási jegyzőkönyvben meghatározott képzési és vizsgáztatási tevékenység végzésére, valamint arra, hogy hallgatóinak ezzel összefüggésben bizonyítványt bocsásson ki.

FELTÉTELEK:

1. A jóváhagyás csak a jóváhagyott szakképző szervezet tevékenységére a 2042/2003/EK rendelet IV. mellékletének (147. rész) A. szakasza alapján irányadó kézikönyvben meghatározott tevékenységi körre vonatkozik; továbbá
2. a jóváhagyásnak feltétele, hogy a jóváhagyott szakképző szervezet kövesse a rá vonatkozó kézikönyv szerinti eljárásokat; továbbá
3. a jóváhagyás mindaddig érvényes, ameddig a jóváhagyott szakképző szervezet továbbra is teljesíti a 2042/2003/EK rendelet IV. mellékletében (147. rész) foglalt követelményeket;
4. a fenti feltételek teljesülése esetén a jóváhagyás – a lemondás, a helyébe lépő új jóváhagyás kiadása, a felfüggesztés és a visszavonás esetét kivéve – korlátlan ideig érvényes.

Az eredeti kiállítás kelte:

A felülvizsgálat kelte:

A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében.

11. számú EASA-ürlap, 3. kiadás

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.
 (**) Nem EU-tagállam esetén törendő.

▼ M6

2./2. oldal

KARBANTARTÓ SZEMÉLYEK KIKÉPZÉSÉNEK ÉS VIZSGÁZTATÁSÁNAK A JÓVÁHAGYÁSI JEGYZŐKÖNYVE

Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*).147.[XXXX]

Szervezet: [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME]

JÓVÁHAGYÁSI OSZTÁLY	JÓVÁHAGYÁSI KATEGÓRIA	KORLÁTOZÁS	
ALAPKÉPZÉS, ALAPVIZSGA (**)	B1 (**)	TB1.1 (**)	REPÜLŐGÉP GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVEL (**)
		TB1.2 (**)	REPÜLŐGÉP DUGATTYÚS HAJTÓMŰVEL (**)
		TB1.3 (**)	HELIKOPTER GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVEL (**)
		TB1.4 (**)	HELIKOPTER DUGATTYÚS HAJTÓMŰVEL (**)
	B2 (**)	TB2 (**)	REPÜLŐELEKTRONIKA (**)
	B3 (**)	TB3 (**)	DUGATTYÚS HAJTÓMŰVES, NEM TÚLNOMÁSOS KABINNAL RENDELKEZŐ, LEGFELJEBB 2000 KG MEGENGEDETT MAXIMÁLIS FELSZÁLLÓTÖMEGŰ REPÜLŐGÉPEK (**)
	A (**)	TA.1 (**)	REPÜLŐGÉP GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVEL (**)
		TA.2 (**)	REPÜLŐGÉP DUGATTYÚS HAJTÓMŰVEL (**)
		TA.3 (**)	HELIKOPTER GÁZTURBINÁS HAJTÓMŰVEL (**)
		TA.4 (**)	HELIKOPTER DUGATTYÚS HAJTÓMŰVEL (**)
LÉGIJÁRMŰ-TÍPUS, FELADAT (**)	C (**)	T4 (**)	[A LÉGIJÁRMŰ-TÍPUS MEGJELÖLÉSE] (***)
	B1 (**)	T1 (**)	[A LÉGIJÁRMŰ-TÍPUS MEGJELÖLÉSE] (***)
	B2 (**)	T2 (**)	[A LÉGIJÁRMŰ-TÍPUS MEGJELÖLÉSE] (***)
	A (**)	T3 (**)	[A LÉGIJÁRMŰ-TÍPUS MEGJELÖLÉSE] (***)

A jóváhagyási jegyzőkönyv kizárólag a jóváhagyott szakképző szervezet kézikönyvének a tevékenységi kört meghatározó szakaszában meghatározott képzési és vizsgázási tevékenységre vonatkozik.

A szakképző szervezet kézikönyvének hivatkozási száma/jele:

Az eredeti kiállítás kelte:

A legutóbbi jóváhagyott felülvizsgálat időpontja: A felülvizsgálat száma:

Aláírás:

A(z) [TAGÁLLAMI ILLETÉKES HATÓSÁG (*)] mint illetékes hatóság nevében

11. számú EASA-űrlap, 3. kiadás

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Törendő, ha a szervezet jóváhagyása a megnevezett osztályra vagy kategóriára nem terjed ki.

(***) Beírandó a megfelelő korlátozás.

▼ **M6***III. függelék***Bizonyítvány a IV. melléklet (147. rész) szerint – 148. és 149. számú EASA-űrlap****1. Alapképzés/alapvizsga**

Az alábbiakban bemutatott, 147. rész szerinti alapképzést tanúsító bizonyítvány-minta alkalmazandó az alapképzésnek, az alapvizsgának, illetve akár a kettő kombinációjának a teljesítését igazoló bizonyítványhoz.

A bizonyítvány az egyes modulzáró vizsgákat a teljesítésük dátuma szerint tartalmazza a III. melléklet (66. rész) I. függelékének megfelelő változatával együtt.

1./1. oldal
BIZONYÍTVÁNY Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*).147.[XXXX].[YYYYY] Ezt a bizonyítványt .[NÉV] [SZÜLETÉSI HELY ÉS IDŐ] [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME] Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*).147.[XXXX] a jóváhagyott jegyzőkönyvben meghatározott képzési és vizsgáztatási tevékenység végzésére jogosult karbantartó személyeket kiképző szervezet állította ki a 2042/2003/EK rendelet IV. melléklete (147. rész) alapján. Ez a bizonyítvány tanúsítja, hogy a fent nevezett személy sikeresen elvégezte az alábbiakban megjelölt, jóváhagyott alaptanfolyamot (**) vagy alapvizsgát (**) a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján. [ALAPTANFOLYAM (**)] és/vagy [ALAPVIZSGA (**)] – [A 66. rész ALAPJÁN TELJESÍTETT MODULOK/A VIZSGA TELJESÍTÉSÉNEK DÁTUMA] Kelt: Aláírás: Kibocsátó: [VÁLLALAT NEVE]

148. számú EASA-űrlap, 1. kiadás

(*) Vagy »EASA«, ha az EASA az illetékes hatóság.
 (**) Szükség esetén törlendő.

2. Típusképzés/típusvizsga

Az alábbiakban bemutatott, 147. rész szerinti típusképzést tanúsító bizonyítvány-minta alkalmazandó az elméleti képzési résznek, a gyakorlati képzési résznek, illetve akár a kettő kombinációjának a teljesítését igazoló bizonyítványhoz.

A bizonyítványnak tartalmaznia kell azt a légijármű-/hajtómű-kombinációt, amelyre a képzés irányult.

A nem megfelelő hivatkozások törlendők, és a tanfolyam típusa mezőben fel kell tüntetni, hogy csupán az elméleti részeket vagy csak a gyakorlati részeket, vagy az elméleti és a gyakorlati részeket is teljesítették-e.

▼ **M6**

A bizonyítványnak meg kell határoznia, hogy a tanfolyam teljes (sárkányszerkezetekről, hajtóművekről vagy elektromossági/repülőelektronikai ismeretekről szóló tanfolyam) vagy a jelölt korábbi tapasztalatai alapján más jellegű tanfolyam volt-e (például A340-esről szóló tanfolyam A320-as technikusok számára). Ha a tanfolyam nem teljes tanfolyam, akkor fel kell tüntetni a bizonyítványban, hogy az interfészterületekre kitértek-e.

1./1. oldal
BIZONYÍTVÁNY Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].147.[XXXX].[YYYYY] Ezt a bizonyítványt .[NÉV] [SZÜLETÉSI HELY ÉS IDŐ] [VÁLLALAT NEVE ÉS CÍME] Hivatkozás: [TAGÁLLAM KÓDJA (*)].147.[XXXX] a jóváhagyott jegyzőkönyvben meghatározott képzési és vizsgáztatási tevékenység végzésére jogosult karbantartó személyeket kiképző szervezet állította ki a 2042/2003/EK rendelet IV. melléklete (147. rész) alapján. Ez a bizonyítvány tanúsítja, hogy a fent nevezett személy sikeresen elvégezte az alábbiakban megjelölt, jóváhagyott tipustanfolyam elméleti részét (**) és/vagy gyakorlati részét (**) és teljesítette az ezen részekhez kapcsolódó vizsgákat a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a 2042/2003/EK bizottsági rendeletnek a kiállítás időpontjában hatályos rendelkezései alapján. [LÉGIJÁRMŰ-TÍPUSTANFOLYAM (**)] [A TANFOLYAM KEZDETE és VÉGE] [ELMÉLETI RÉSZ VAGY GYAKORLATI RÉSZ] és/vagy [LÉGIJÁRMŰ-TÍPUSVIZSGA (**)] [ZÁRÓDÁTUM] Kelt: Aláírás: Kibocsátó: [VÁLLALAT NEVE]

149. számú EASA-űrlap, 1. kiadás

(...)

(*) Vagy „EASA”, ha az EASA az illetékes hatóság.

(**) Szükség esetén törlendő.